

PRAVNI FAKULTET

UNIVERZITET U TRAVNIKU

UNIVERZITET U TRAVNIKU

PRAVNI FAKULTET

ECTS INFORMACIJSKI PAKET (NASTAVNI PLAN I PROGRAM)

I ciklus studija – dodiplomski studij

2020. godina

**ECTS INFORMACIJSKI PAKET
(NASTAVNI PLAN I PROGRAM)
I ciklus studija – dodiplomski studij**

Pripremili:

prof. dr. Ismet Alija, acc. prof. dr. Džemal Najetović, prof. dr. Mensur Kustura, acc. prof. dr. Mirko Pejanović, prof. dr. Zijad Hasić, prof. dr. Ferid Otajagić, prof. dr. Hana Korać, prof. dr. Sead Dizdarević, prof. dr. Suad Hamzabegović, prof. dr. Halil Kalač, prof. dr. Gordana Mršić, prof. dr. Osman Jašarević, prof. dr. Halid Ganija, prof. dr. Faruk Jašarević, prof. dr. Izet Laličić, prof. dr. Almin Dautbegović, prof. dr. Senad Bajrić, doc. dr. Djelza Alija, doc. dr. Benjamina Londre, doc. dr. Haris Hasić, doc. dr. Meliha Frndić Imamović, doc. dr. Almir Pustahija, doc. dr. Zijad Srabović, doc. dr. Amer Ibrišimović, Samir Halapić, MA, Harun Hamzić, MA, Amina Hajdarević, MA, Haris Kozlo, MA, Nihad Čivić, BA, dipl. iur. Adnan Kruško

Izdavač:

Univerzitet u Travniku

Glavni i odgovorni urednik:

acc. prof. dr. Džemal Najetović, dekan

Lektor:

Muamera Mujić

Godina:

2020.

Tiraž:

500

Štampa:

Color Art Fojnica i Color Media d.o.o. Fojnica.

PREDGOVOR

U skladu s politikom kvaliteta Pravni fakultet Univerziteta u Travniku redovno ažurira Nastavne planove i programe za sva tri ciklusa studija. Pravni fakultet organizuje nastavu na dodiplomskom studiju po bolonjskom konceptu kao četverogodišnji dodiplomski studij (4+1) za *Opće pravo* i trogodišnji dodiplomski studij (3+2) za *Poslovno pravo*. Urađeni nastavni planovi i programi su oblikovani tako da imaju za cilj razvijanje pravničkog mišljenja i opće pravne kulture studenata, obuhvatanjem širokog spektra veoma diferenciranih pravnih i drugih naučnih disciplina. Sadržaj svakog predmeta je oblikovan u petnaest nastavnih jedinica, u skladu sa brojem sedmica nastave. Osnovna i dopunska literatura ažurirane su u skladu sa savremenim tendencijama i razvojem naučnih disciplina.

Nastavni plan i program kao i organizacija dodiplomskog studija su kompatibilni sa nastavno-naučnim kriterijima koji su prihvatile sve evropske države i u skladu su sa normama sadržanim u Bolonjskoj deklaraciji, iz čega rezultira i programska kompatibilnost i mogućnost razmjene studenata, nastavnika i saradnika sa drugim univerzitetima u Evropi.

Studenti posjećuju jednosemestralna predavanja iz osnovnih predmeta neophodnih za opće obrazovanje, kao i izbornih predmeta koje biraju prema vlastitim interesima i sklonostima, pomjerajući na taj način horizonte njihovog znanja i iskustva u interdisciplinarnim i multidisciplinarnim oblastima. Predavanja se realizuju kroz interaktivne oblike rada sa studentima i kroz pedagoško didaktičke metode koje pri tome inkludiraju predavanja, samostalni rad studenata, seminarske radove, konsultacije, studije slučaja i sl.

Nastavni planovi i programi, koji u sebi sadrže inovativne modele nastave i kreativni sistem rada sa studentima, apostrofiraju kao realistični cilj uvećanje ili poboljšanje eficijentnosti studiranja. Stalnim inoviranjem nastavnih planova i programa, kontinuiranim prilagođavanjem njihovog sadržaja modernim trendovima i izazovima u razvoju pravne nauke i pravne prakse, sve većim stepenom primjene modernih informacijskih tehnologija u nastavno - naučnom procesu, unapređenjem naučnog i istraživačkog rada, Pravni fakultet treba u narednom periodu da akredituje nastavne planove i programe kod Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta. Dati informacijski paket sadrži osnovne informacije o nastavnim planovima i programima prvog ciklusa studija. S obzirom na dinamičnost nastavnih programa i disciplina,

sadržaji nastavnih planova i programa će biti periodično modernizirani. Urađene izmjene imaju za cilj da poboljšaju kvalitet nastave i budu preporuka za akreditaciju studijskih programa koja slijedi.

Dekan

acc. prof. dr. Džemal Najetović

SADRŽAJ

1. UNIVERZITET U TRAVNIKU	6
1.1. Naziv i adresa	6
1.2. Općenito o Univerzitetu	6
2. PRAVNI FAKULTET	10
2.1. Naziv i adresa	10
2.2. Općenito o Fakultetu	10
2.2.1. Organizacija nastave.....	12
2.2.2. Osobnosti fakulteta.....	13
2.2.3. Ljudski i fizički resursi fakulteta.....	13
2.3. Međunarodna saradnja	14
2.4. Akademski i profesionalni skupovi Fakulteta	15
2.5. Programi studija i bolonjski princip studiranja	15
2.6. Metode osiguranja kvaliteta	17
3. PRAVNA REGULATIVA I STUDIJSKI PROGRAMI I CIKLUSA STUDIJA.....	19
3.1. Opis studijskih programa	19
3.1.1. Način izvođenja studija	19
3.1.2. Uslovi upisa i prelaska na studij.....	19
3.1.3. Studij Općeg prava	20
3.1.4. Studij Poslovnog prava.....	21
3.1.5. Način provjere znanja i bodovanja studenta	22
3.1.6. Uvjeti upisa u sljedeći semestar odnosno sljedeću godinu studija.....	23
3.1.7. Način završetka studija.....	23
4. OPĆE INFORMACIJE ZA STUDENTE	25
4.1. Opće informacije o zemlji i gradu.....	25
5. NASTAVNI PLANOWI STUDIJSKIH PROGRAMA SA SILABUSIMA	32
5.1. Katalog predmeta	32
5.1.1. Studij Općeg prava	32
5.1.2. Studij Poslovnog prava.....	37
5.2. Silabusi predmeta	41
5.2.1. Silabusi predmeta studijske grupe općeg prava	41
5.2.1.1. Prva godina studija	41
5.2.1.2. Druga godina studija	66
5.2.1.3. Treća godina studija	118
5.2.1.4. Četvrta godina studija.....	175
5.2.2. Silabusi predmeta studijske grupe poslovnog prava	227
5.2.2.1. Prva godina studija	227
5.2.2.2. Druga godina studija	252
5.2.2.3. Treća godina studija	295

1. UNIVERZITET U TRAVNIKU

1.1. Naziv i adresa

UNIVERZITET U TRAVNIKU

Aleja Konzula br. 5
72270 Travnik
Bosna i Hercegovina

Tel.: +387 30 541 062
Fax: +387 30 541 062

E-mail: info@unt.ba

Webpage: <http://www.unt.ba>

Rektor: prof. dr. Rasim Dacić

1.2. Općenito o Univerzitetu

Istorijski, turistički i vezirski grad Travnik, sjedište Srednjobosanskog kantona, među rijetkim kantonalnim centrima, sve do nedavno nije bio univerzitetski grad, iako je po svojim referensama to odavno trebao biti. To, a i mnogi drugi razlozi su rukovodili grupu naučnih radnika, privrednika i entuzijazista da, uz podršku resornog ministarstva Srednjobosanskog kantona, na osnovu zakonskih propisa, civilizacijskih dostignuća i prakse savremenog svijeta, osnuju prvi privatni Univerzitet u Travniku sa pet fakulteta (organizacionih jedinica):

- Pravni fakultet
- Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju
- Edukacijski fakultet
- Fakultet za tehničke studije
- Farmaceutsko-zdravstveni fakultet

Univerzitet u Travniku započeo je svoje djelovanje još 2006. godine kroz utemeljenje Fakulteta za menadžment i turizam (danas Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju), kojem su priključeni Kineziološki fakultet (danas Edukacijski fakultet), Pravni fakultet i Grafički fakultet (danas Fakultet za tehničke studije), a kasnije je pridružen i Zdravstveni fakultet (danas Farmaceutsko-zdravstveni fakultet). Svi ovi fakulteti, a danas sastavnice Univerziteta, već nekoliko godina ostvaruju svoju posebnu i kvalitetnu ulogu edukacije budućih ekonomista, edukatora, pravnika, doktora, itd.

Treba priznati da su u tom razdoblju postignuti sjajni rezultati koji se mogu načelno posložiti u više dimenzija:

- a) ostvareni su formalno-pravni preduslovi za egzistenciju, prvo fakulteta, a zatim Univerziteta,
- b) osigurani su kvalitetni prostori za rad, u Travniku u zgradi u ulici Aleja konzula za Fakultet za tehničke studije i Edukacijski fakultet, kao i na Kobiljači za Pravni fakultet i Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju, u ulici Azapovići 439.
- c) osigurane su izuzetno kvalitetne funkcije evidencije i komunikacije sa studentima organiziranjem potrebnih stručnih službi,
- d) utemeljeni su i u mjeri u kojoj je to moguće usaglašeni studijski programi,
- e) izvršena je kadrovska organizacija potrebnog nastavnog kadra, što je proces koji se dalje provodi prema finalizaciji koja je završena u akademskoj 2010/11. godini,
- f) utvrđeni su izuzetno kvalitetni oblici saradnje s nadležnim Ministarstvom i Agencijom za razvoj visokog obrazovanja.

U početku, riječ je bila o naglasku na osiguranje primarnih uslova za rad. Taj dio je proveden u razdoblju od 2006. do 2009. godine.

Druga faza se u većoj mjeri naglašeno bavi *sadržajnim zadaćama* u kontekstu temeljne djelatnosti, a to su definicije studijskih programa, optimizacija tih programa, osiguranje kadrovske komponente za provedbu znanstveno-nastavnog rada i afirmacija na širem geografskom prostoru, što zajedno s ostvarenim u prvoj fazi prirodno teži formalnoj akreditaciji u skladu sa zakonom i djelovanjem *Agencije za razvoj visokog obrazovanja*. Taj dio razvoja ostvaren je po svim navedenim stavkama u razdoblju od 2011. do 2013. godine. U drugoj fazi nastavljen je rad na poboljšanju uslova za rad. Tako su Pravni fakultet i Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju dobili novu zgradu na lokalitetu Kobiljače, koja zadovoljava sve evropske i svjetske standarde.

Konačno, treća razvojna faza koju je za očekivati slijedit će nakon akreditacije i nju će karakterisati bitan razvojno-ekspanzivni aspekt u pravcu postizanja visoke razine akumulacije te ciljevima koji će se postaviti u suglasju s praćenim tržišnim aspektima visokog obrazovanja u BiH i šire. Sve tri ove faze sa pojedinim lokalnim zadaćama i vremenskom distribucijom uvijek sadrže sve aspekte i trajno se integrišu u cjelovit organizam Univerziteta u Travniku. Isto tako, s obzirom na dio tržištu usmjerenog djelovanja, jasno je da će se kontinuirano usklađivati ciljevi i misija s realno mogućim i potrebnim aspektima sredine i društva u kojemu visoko obrazovanje pa i UNT egzistira.

Prema povratnim informacijama od poslodavaca koji su završene studente angažovali (privredni subjekti, konzalting, škole, privatni sektor), primjetno je načelno zadovoljstvo njihovim znanjem, ponašanjem i ukupnim djelovanjem, što je indikacija pozitivnih aktivnosti Univerziteta u prethodnom razdoblju i što izuzetno ohrabruje i podstiče na dalji rad.

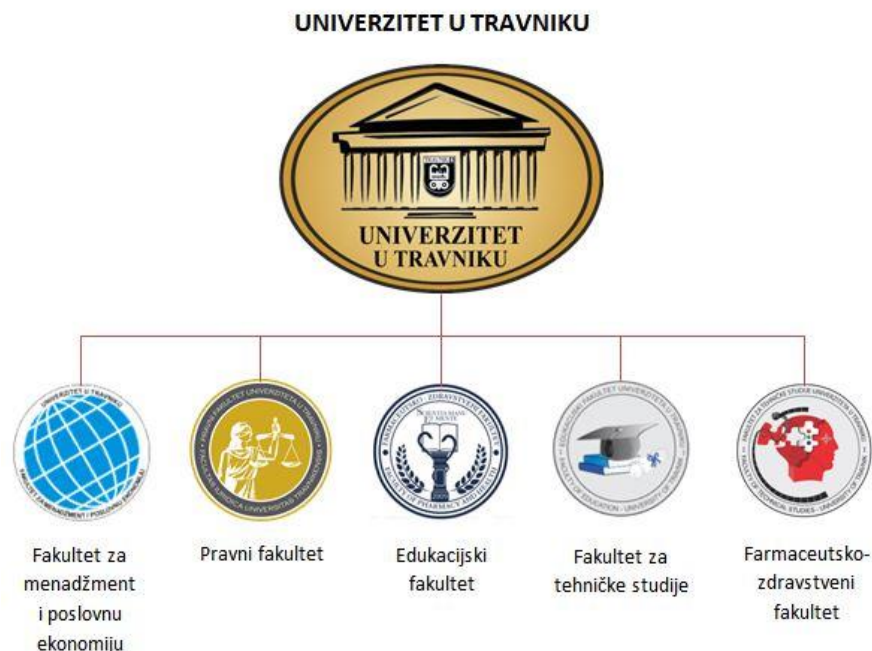
Univerzitet u Travniku za temeljnu akademsku, nastavnu i znanstvenu misiju ima organiziranje kvalitetne nastave, provođenje znanstvenih istraživanja, educiranje mladih i njihovo uključanje u nastavu i istraživanja, te prenos znanja i tehnologija na privredu i društvo uopšteno. Ovo se temelji na izgradnji i očuvanju vlastite prepoznatljivosti u akademskoj i društvenoj zajednici, na afirmaciji stečenih vrijednosti Univerziteta i pokretanju novih.

Pored obrazovnog procesa, fakulteti su uspostavili i određenu saradnju sa privredom i društvenim djelatnostima u cilju podsticanja razvoja, a kada je riječ o obrazovanju deficitarnih kadrova, Univerzitet u Travniku ponosan je na veoma veliki odaziv zainteresovanih budućih i trenutnih studenata. Obrazovni sadržaji i studijski programi koji se izučavaju na fakultetima su savremeni, a izvedba od samog osnivanja ispunjava zahtjeve bolonjskog procesa.

S obzirom da Univerzitet u Travniku ima konstantnu tendenciju razvoja i usavršavanja, studentima su omogućeni najsavremeniji uslovi školovanja u novim, funkcionalno opremljenim objektima u Travniku i Kiseljaku, učionice sa modernim učilima, amfiteatri, sale sa internet konekcijom, biblioteka, čitaonica, studentske kantine i restorani, prostorije za rekreaciju i dr.

Univerzitet ima potpisane protokole o saradnji sa brojnim domaćim i svjetskim univerzitetima, a u toku je i zaključivanje novih, čime se prednost daje razvijanju i uspostavljanju međunarodne saradnje. Obrazovanje kadrova koji će po završetku studija ostvariti prestižnu radnu i životnu karijeru zahtijeva visoke standarde, kojima se ovaj Univerzitet i rukovodi.

U septembru 2010. godine Univerzitet je okončao proces integracije, čime je postao jedna od rijetkih visokoškolskih ustanova koja je uspjela odgovoriti zakonskim odredbama predviđenim Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u BiH.

Slika 1. Prikaz organizacijskih jedinica Univerziteta u Travniku

Univerzitet u Travniku, njegov menadžment i sve njegove sastavnice maksimalno afirmativno prilaze svim pravcima razvoja, uz saznanje da su univerziteti danas, kako u BiH, tako i u cijeloj Evropi, primarno orijentisani na transfer znanja i tehnologija prema ciljanim skupinama društvenih grupa, poslovnih subjekata ili uopšteno na akumulaciju znanja i prenos tih znanja novim generacijama. U tom kontekstu UNT predstavlja generator selekcije određenih od društva aktualiziranih i atraktivnih studijskih programa za koje je vrlo vjerovatno da kapacitete finalne produkcije može realno i relativno lako apsorbirati tržište rada.

2. PRAVNI FAKULTET

2.1. Naziv i adresa

PRAVNI FAKULTET

Sjedište fakulteta:

Azapovići br. 439, Kiseljak

Tel.: +387 30 870 371

Fax: +387 30 877 328

E-mail: studentska@pfk.edu.ba, info@pfk.edu.ba

Dislocirana nastava fakulteta u Tuzlanskom kantonu:

Maline bb, Živinice

Tel.: +387 35 744 055

E-mail: studentskatuzla@pfk.edu.ba, info@pfk.edu.ba

Webpage: <http://www.pfk.edu.ba>

Dekan: acc. prof. dr. Džemal Najetović

2.2. Općenito o Fakultetu

Rješenjem Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta 29.12.2006. godine uveden je Pravni fakultet Travnik u Registar Univerziteta u Travniku zajedno sa Fakultetom za menadžment i turizam i Kineziološkim fakultetom. Pravni fakultet Travnik je 26.06.2007. godine od strane Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta dobio rješenje za rad i upisan je u Registar visokoškolskih ustanova Kantona Središnja Bosna. Nakon revizije Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona, marta 2007. godine dozvoljeno je pokretanje nastave za akademsku 2007/2008 godinu.

Početak nastave na Pravnom fakultetu Travnik počinje sa akademskom 2007/2008. godinom i organizuje se samo za jedan sudijski smjer Općeg prava i za jedan studijski ciklus. Nastava se te godine održava za samo prve tri godine dodiplomskog studija. Akademске 2008/2009. počinje se sa organizovanjem nastave za IV godinu I ciklusa.

Pravni fakultet Travnik mijenja naziv u Pravni fakultet Kiseljak 05.07.2007. godine, sa sjedištem u ulici Kraljice mira bb, Kiseljak. Od 1.12.2013. godine Pravni fakultet premješta se u novu zgradu na lokaciji Kobiljače, u ulici Azapovići br. 439, u Kiseljaku.

Od akademske 2008/2009. godine, Pravni fakultet Kiseljak upisuje prve studente na II ciklus školovanja. Takođe, iste akademske godine, shodno zahtjevima tržišta i na procjene i istraživanja pokreću se dva nova studijska smjera:

- Poslovno pravo
- Javna uprava

Studijski smjer Poslovno pravo, zbog velike zainteresovanosti studenata, počinje sa predavanjima akademske 2008/2009. godine, dok Javna uprava ostaje kao neaktivna. Akademske 2011/2012. godine uveden je još jedan studijski smjer (trenutno neaktivan):

- Međunarodno pravo i diplomatija

Svi navedeni studijski odsjeci su odobreni od strane Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta.

Kao pravno lice, Pravni Fakultet Kiseljak, prestaje da postoji 20.09.2010. godine i postaje organizaciona jedinica Univerziteta u Travniku. Sudsko rješenje stupilo je na snagu 16.12.2010. godine. Tada mijenja svoj naziv u Pravni fakultet u Kiseljaku. Novim sudskim rješenjem 2014. godine, te preseljenjem u novu zgradu na Kobiljači, Pravni fakultet dobija novu adresu Azapovići br. 439 i istovremeno mijenja svoj naziv u Pravni fakultet Univerziteta u Travniku.

U akademskoj 2014/2015 godini Pravni fakultet je dobio saglasnost nadležnih institucija za izvođenje nastave na turskom i engleskom jeziku.

Visokoškolska ustanova Univerzitet u Travniku podnijela je Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa KSB/SBK Travnik zahtjev za institucionalnu akreditaciju, broj. 159/15 od 18.3.2015. godine. Nakon podnošenja zahtjeva, nadležno ministarstvo je zahtjev prosljedilo Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta BiH, nakon čega je formirano Povjerenstvo domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuke o akreditaciji visokoškolske ustanove. Temeljem izvješća i mišljenja povjerenstva, da Univerzitet u Travniku ispunjava sve propisane uvjete za institucionalnu akreditaciju, Agencija za visoko obrazovanje i osiguranje kvaliteta je dala Preporuku o institucionalnoj akreditaciji broj 05-33-1-326-9/15 i istu dostavila na dalje postupanje Ministarstvu obrazovanja. Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona je 10. maja 2016. godine, donijelo Rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove broj 03-38-1457/2015-6, cijeneći da su ispunjeni svi propisani uvjeti za izdavanje institucionalne akreditacije na period od četiri godine.

Akreditacija Univerziteta u Travniku, tako i Pravnog fakulteta je potvrda kvaliteta rada ove visokoškolske ustanove, koji je od početka koncipiran tako da ima za cilj razvijanje pravničkog

mišljenja i opće pravničke kulture studenata, obuhvatanjem širokog spektra različitih naučnih disciplina. Misija fakulteta je unaprijeđenje nastavno-naučnog procesa na način da student razumije porijeklo, uzroke nastanka i funkcionisanja pravnog sistema, njegove osnovne principe i odnos prava prema stvarnim odnosima u životu kao i drugim naučnim disciplinama.

Rješenjem o ispunjenosti uslova za početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja br. 02/1-38-27453-2/16 vlada Tuzlanskog kantona odobrava organizaciju dislocirane nastave Pravnog fakulteta u Tuzlanskom kantonu. Pravni fakultet Univerziteta u Travniku počev od akademske 2017/2018 godine organizuje dislociranu nastavu za sva tri ciklusa studija u novom objektu koji se nalazi u neposrednoj blizini Tuzle i Živinica, na adresi Maline bb.

Kvalitetom i stalnim napretkom na različitim poljima Pravni fakultet daje doprinos razvoju sistema visokoškolskog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Tokom proteklih godina Fakultet je stalno napredovao na polju inovacija, praktičnih radova i kvaliteta obrazovanja. Ova institucija će nastaviti i dalje da poboljšava rad studenata tako što će im obezbijediti alate za poboljšanje izvođenja nastavno-naučnog procesa i kvaliteta života.

Interdisciplinarni program studija je zasnovan na principima Bolonjskog procesa - I, II i III ciklusa studija, po European Credit Transfer System (ECTS). U okviru Fakulteta formiran je Institut koji se bavi stručnim i naučno-istraživačkim radom intenzivno sarađujući sa privrednim subjektima iz regiona i drugim naučnim institucijama. Studiranjem na Fakultetu studenti stiču nova znanja, uspješno ih implementiraju u praksi i doprinose ukupnom razvoju akademske zajednice koja svojim djelovanjem struktuirala i utiče na razvoj savremenih tendencija.

Misija Fakulteta je stvaranje respektabilne obrazovne institucije, u kojoj će se uz učenje za „što viši procenat usvojenosti znanja, vještina i kompetencija“, a time i za ulazak u što višu klasu i u odgovornost svih sudionika nastavnog procesa, obrazovati kvalitetan stručni kadar u oblasti prava.

2.2.1. Organizacija nastave

Nastava je interaktivnog karaktera i izvodi se prema bolonjskim principima. Fakultet raspolaže savremeno opremljenim prostorom i učionicama koje zadovoljavaju standarde za izvođenje nastave, informatičkom salom koja je na usluzi studentima, čitaonicama i amfiteatrom. Biblioteka koja se nalazi u sastavu Fakulteta je opremljena velikim brojem savremenih naslova iz stručne oblasti i opšteg nivoa obrazovanja. Jedan od zadataka Fakulteta je da omogućiti studentima praksu, te zapošljavanje u toku i nakon studiranja.

Osim predavanja koje izvodi nastavno osoblje, Fakultet angažuje stručnjake iz privrede i prakse koji prenose praktična znanja i iskustva i na taj način omogućavaju studentima da se nakon završetka Fakulteta osposobe za primjenu stečenog znanja u praksi i studentske posjete

institucijama koje su od ključnog značaja budućim pravnicima (Sud BiH, Tužilaštvo BiH, Kantonalni sudovi, kaznenopopravni zavodi, itd).

Studenti koji su studij upisali redovno i vanredno prate redovnu nastavu u prostorijama fakulteta dok studenti koji uče na daljinu istu prate online učenjem na daljinu putem Google Classroom aplikacije i to kombinacijom in class, interaktivne i on demand nastave.

2.2.2. Osobnosti fakulteta

Fakultet, kao organizaciona jedinica Univerziteta u Travniku, od 2016. godine izdaje časopis „Zbornik radova Pravnog fakulteta“. Cilj časopisa je da pruži podršku naučno - nastavnom radu Univerziteta u Travniku, prije svega Pravnog fakulteta, da afirmiše pravnu teoriju i praksu, te da predstavi naučno-istraživački rad Pravnog fakulteta. U časopisu se objavljuju rezultati istraživanja kako eminentnih, već afirmisanih stručnjaka iz oblasti prava, tako i mladih istraživača u toj oblasti. Časopis izlazi dva puta godišnje u 100 primjeraka sa obimom od 150 do 200 stranica.

Takođe, Fakultet je izdavač i univerzitetskih udžbenika iz oblasti pravne teorije i prakse, što je veliki doprinos razvoju visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Fakultet podstiče i osigurava unutrašnju i vanjsku mobilnost studenata i nastavnika, racionalno korištenje ljudskih i materijalnih resursa, razvoj multidisciplinarnih istraživanja, inoviranje nastavnih planova i programa, te intenziviranje saradnje sa privredom i ukupnim okruženjem.

2.2.3. Ljudski i fizički resursi fakulteta

Imajući u vidu činjenicu da je za kvalitetno i kontinuirano obrazovanje potrebno obezbijediti adekvatne uslove koji će to omogućiti, menadžment Fakulteta se potrudio da angažuje dovoljan broj renomiranih nastavnika i saradnika, a omogućava im naučno i stručno usavršavanje.

Na sva tri ciklusa studija pokrivenost nastave zaposlenim nastavnicima i saradnicima u nastavi je preko 50% u skladu sa važećim standardima i normativima visokog obrazovanja.

S obzirom na to da Fakultet poštuje bolonjske principe, a ti principi zahtijevaju da se za izvođenje nastave obezbijedi dovoljno prostora (u zavisnosti od ukupnog broja studenata) to je i učinjeno. Važno je napomenuti da Fakultet ima novoizgrađenu zgradu sa ukupnom površinom korisnog prostora od 2.247,6 m² bez parkinga. Nabavljena je i potrebna informatička oprema koja je studentima dostupna u računarskoj učionici, sa pristupom internetu. Internet pristup je za sve studente besplatan i raspoloživ preko bežične konekcije. U prostorijama dislocirane nastave fakulteta na području Tuzlanskog kantona fakultet raspolaže sa ukupno 954,20 m² korisnog prostora bez parkinga.

2.3. Međunarodna saradnja

Fakultet je u dosadašnjem poslovanju ostvario saradnju sa mnogim fakultetima, univerzitetima i institucijama, i to:

- Univerzitet u Travniku i Univerzitet Filip Noel Baker
- Univerzitet u Travniku i Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Pravni fakultet Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru
- Univerzitet u Travniku i Univerzitet EDUCONS u Sremskoj Kamenici
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Fakultet za obrazovanje diplomiranih pravnika i diplomiranih ekonomista za rukovodeće kadrove u privredi Univerziteta Privredna akademija Novi Sad
- Univerzitet u Travniku i Univerzitet u Novom Pazaru
- Univerzitet u Travniku i Univerzitet Kale Čelik Antalya
- Univerzitet u Travniku i Veleučilište Varaždin
- Univerzitet u Travniku i Joseph Schumpeter Institut Wels, School of Applied Studies
- Univerzitet u Travniku i Hans Sachs Institut Wels, School of Advanced Studies
- Univerzitet u Travniku i Visoka škola poslovnog menadžmenta Primus Gradiška
- Univerzitet u Travniku i Internacionalni univerzitet Brčko distrikta BiH
- Univerzitet u Travniku i South East European University
- Univerzitet u Travniku i Veleučilište Velika Gorica
- Univerzitet u Travniku i Istanbulski univerzitet
- Univerzitet u Travniku i Državni univerzitet Kemerovo, Ruska Federacija
- Univerzitet u Travniku i Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Pravni fakultet univerziteta Union u Beogradu
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Organizacija porodica šehida i poginulih boraca Federacije Bosne i Hercegovine
- Univerzitet u Travniku i Internacionalni univerzitet u Sarajevu (IUS)
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Ministarstvo sigurnosti, Granična policija

2.4. Akademski i profesionalni skupovi Fakulteta

Posebnu pažnju Pravni fakultet posvećuje organizovanju akademskih i profesionalnih skupova. U proteklom periodu održano je mnoštvo skupova i radionica od kojih su najvažniji oni sa međunarodnim obilježjem: konferencija “Aspekti reforme javne uprave u BiH” (28.01.2012.), “Čuvajmo mir, pamtimo stradanja i genocid, Srebrenica 1995-2015” (20.05.2015.), “Svjetska izbjeglička kriza: izazovi i perspektive” (7.5.2016.), Okrugli stol „Implikacije evroatlantskih integracija na ustavne reforme u BiH“ (21.11.2017.), međunarodna naučna konferencija na temu „Pravna država i vladavina prava u BiH“ (19.5.2018.), međunarodna naučno-stručna konferencija „BiH: izazovi 2019-2029“ (8.6.2019.).

Studenti Pravnog fakulteta su učestvovali na prvoj međunarodnoj konferenciji “LEMIMA” 2011. godine koja je održana u Beogradu u Sava Centru od 15. do 17. aprila 2011. godine. Pet studenata Pravnog fakulteta je prezentovalo svoje radove na konferenciji, koji su i objavljeni. Održavanje sličnih skupova planirano je i u narednom periodu u skladu sa akademskim kalendarom. Realizacijom ovakvih skupova Fakultet ima za cilj usavršavanje znanja učesnika kao i doprinos razvoju uže i šire društvene zajednice.

2.5. Programi studija i bolonjski princip studiranja

Pravni fakultet od samog početka u potpunosti primjenjuje Bolonjski proces obrazovanja, primjenjujući modele 4+1+3 i 3+2+3, što iskazano ECTS bodovima iznosi da studenti nakon završenog:

- Dodiplomskog studija (I ciklusa studija) stiču zvanje *bachelor* (uz naznaku studijskog smjera) sa prikupljenih 180 ECTS (smjer Poslovno pravo), odnosno 240 ECTS (smjer Opće pravo),
- Postdiplomskog studija (II ciklusa studija) stiču zvanje *magistra prava* (uz naznaku uže naučne oblasti) s prikupljenih 300 ECTS bodova,
- Doktorskog studija (III ciklusa studija) stiču zvanje *doktora pravnih nauka* (uz naznaku uže naučne oblasti) s prikupljenih 480 ECTS.

Predmeti su po studijskim programima podijeljeni na obavezne i izborne. Primjenjuju se savremene nastavne metode i tehnike, najsavremenija nastavna pomagala, a rad studenata se kontinuirano prati i vrednuje tokom trajanja nastavnog procesa.

Implementiran je sistem osiguranja kvaliteta, sa zadatkom praćenja i unapređenja kvaliteta. Promovišu se evropske dimenzije u visokom obrazovanju kroz međunarodnu saradnju s drugim visokoškolskim ustanovama. Studenti su institucionalno uključeni u rad fakulteta preko

studentskog parlamenta i preko svojih predstavnika učestvuju u radu Vijeća organizacione jedinice, gdje mogu iznijeti svoja mišljenja i stavove po svim pitanjima te mogu ravnopravno učestvovati u donošenju odluka.

Fakultet provodi aktivnosti na osiguranju uslova za sistem cjeloživotnog učenja (Life-long learning), te se nadamo da ćemo već u narednim akademskim godinama implementirati i ovaj sistem. U narednom periodu očekujemo i ekspanziju razmjene profesora i studenata sa partnerskim visokoškolskim ustanovama i inostranstva, posebno nakon ukidanja viza za građane BiH.

Kvalitet sadržaja nastavnog plana i programa u potpunosti je usklađena s Bolonjskom deklaracijom i s već poznatim studijima ove vrste u Zapadnoj Evropi i SAD-u te izrađeni prema zahtjevima savremenog tržišta rada. Na Fakultetu je uspostavljen Europski sistem za prijenos i prikupljanje studijskih bodova (ECTS), koji omogućava lako čitanje i uspoređivanje studijskih programa i primijenjen je na svim tipovima studijskih programa koje Fakultet izvodi.

Razvijeni ECTS sistem praćenja i ocjenjivanja ishoda učenja i sposobnosti studenta na Fakultetu se ogleda kroz:

- Poboljšanje kvalitete obrazovanja i osposobljavanja.
- Učenje "za što viši procenat usvojenosti znanja, vještina i kompetencija", a time i za ulazak u što višu klasu.
- Odgovornost svih sudionika nastavnog procesa.

Pored klasičnih oblika nastave, umjesto postojećih kategorija (redovni/vanredni) od akademske 2018/2019 godine je uveden DL studij putem Google Classroom-a platforme Google Workspace.

2.6. Metode osiguranja kvaliteta

Na Pravnom fakultetu Univerziteta u Travniku aktivno djeluje Odbor za upravljanje i unaprjeđenje kvaliteta. Cilj Odbora je izgradnja mehanizama i metoda za kontinuirano podizanje kvaliteta rada na fakultetu, odnosno postizanje najvišeg nivoa u nastavnim, naučnim, stručnim i administrativnim djelatnostima na fakultetu kroz unaprjeđenje svih procesa i njihovih ishoda. Na fakultetu su uspostavljena načela, kriteriji, postupci i metode osiguranja kvaliteta u skladu sa općeprihvaćenim standardima osiguranja kvaliteta visokog obrazovanja u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Sastavni dio misije Odbora i fakulteta je uspostavljanje kulture kvaliteta koja se ugrađuje u sve aspekte djelovanja i rada.

Metode osiguranja kvaliteta čini skup mjera i aktivnosti kojima fakultet iskazuje svijest, opredjeljenje i odgovornost za stalno unapređivanje kvaliteta vlastite djelatnosti.

Metode unapređenja i vrednovanja kvaliteta na Pravnom fakultetu su:

- rad na strategiji, politici, razvoju i funkcioniranju sistema za osiguravanje kvaliteta (razvoj sistema kvaliteta i njegovo kontinuirano unapređivanje, razvoj organizacione strukture za praćenje kvaliteta, primjena postupaka sistema osiguranja kvaliteta);
- rad na ažuriranju studijskih programa, kontinuirano praćenje i revizija studijskih programa;
- praćenje funkcioniranja nastavnog procesa (kontinuirano unaprjeđenje procesa učenja, praćenje mentorskog rada, unaprjeđenje procesa vrednovanja kvaliteta rada nastavnika i kvaliteta studijskih programa- kroz ankete o radu nastavnika i saradnika, ažuriranje sadržaja i ishoda učenja);
- kontinuirano vođenje upisne politike, praćenje napredovanja studenata;
- ažuriranje kriterija, pravila i procedure vrednovanja ishoda učenja i ocjenjivanja studenata,
- kontinuirano ulaganje u opremljenost i funkcionalnost prostora za obrazovanje, naučnoistraživačku i stručnu djelatnost;
- kontinuirano ulaganje u kvalificiranost i stručnost nastavnog osoblja; Pravni fakultet kroz postupke izbora u akademska zvanja ima razvijene metode utvrđivanja da li je nastavno osoblje uključeno u nastavni rad kvalifikovano i kompetentno. Metode i procedure koje se pritom primjenjuju su javne i dostupne;
- kontinuirano ulaganje u opremljenost i funkcionalnost biblioteke;
- informatička opremljenost i aktuelnost informacijskog sistema, način prikupljanja, obrade i korištenje informacija (posebno ističemo funkcionalnost sistema učenja na daljinu- DL, uz adekvatnu obuku akademskog i neakademskog osoblja);
- kontinuirano ulaganje u administrativno-tehničke resurse;
- rad na informiranosti studenata, nastavnika, saradnika i zaposlenika te javnosti;
- rad na unaprjeđenju međunarodne saradnje;

- svijest o društvenoj odgovornosti i doprinos zajednici (kroz ažurno objavljivanje Zbornika radova Pravnog fakulteta, te održavanje konferencija i okruglih stolova sa društveno aktuelnom tematikom);
- ažurno informisanje javnosti o djelovanju i radu (putem savremene i aktivne web stranice fakulteta; redovno se objavljuju pravovremene, nepristrasne i objektivne informacije (kvalitativne i kvantitativne) o programima i diplomama;
- dosljednost u ocjenjivanju studenata – sprovodi se prema objavljenim kriterijumima, propisima i procedurama, koje se dosljedno primjenjuju. Kriteriji i metode ocjenjivanja su definisani unaprijed, objavljeni i usklađeni sa propisima visokoškolske institucije.
- druge metode koje mogu biti od značaja za promoviranje i osiguranje kvaliteta.

Pravni fakultet je usmjeren na sprovedbu metoda osiguranja kvaliteta prvenstveno jer:

- se nastavni plan i program temelji na opterećenju studenata;
- su važni rezultati učenja ali i kvalitet sadržaja nastavnih predmeta;
- metode rada stavljaju studenta u središte nastavnog procesa;
- se studenti pripremaju za cjeloživotno učenje, zapošljavanje i samozapošljavanje.

U uspostavljanju i razvoju metoda osiguranja kvaliteta na fakultetu sudjeluju studenti, svi uposlenici fakulteta, te pravne i fizičke osobe vezane za aktivnosti Univerziteta.

3. PRAVNA REGULATIVA I STUDIJSKI PROGRAMI I CIKLUSA STUDIJA

3.1. Opis studijskih programa

Studij prvog ciklusa studija na Pravnom fakultetu ima dva smjera Opće i Poslovno pravo koji imaju zajedničke predmete na određenim godinama studija, s tim da je na smjeru Poslovno pravo obavezan u završnoj godini studija i završni/diplomski rad.

3.1.1. Način izvođenja studija

Studijski smjerovi Opće i poslovno pravo se izvode redovno, vanredno ili učenjem na daljinu.

Studenti koji su studij upisali redovno i vanredno prate redovnu nastavu u prostorijama fakulteta dok studenti koji uče na daljinu istu prate online učenjem na daljinu putem Google Classroom aplikacije i to kombinacijom in class, interaktivne i on demand nastave.

3.1.2. Uslovi upisa i prelaska na studij

Na studij prvog ciklusa studija mogu se upisati kandidati koji su završili četverogodišnju srednju školu.

Upis na prvi ciklus studija vrši se na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Univerzitet.

Kandidat koji ispunjava uslove za upis dužan je popuniti Prijavu za upis na prvi ciklus studija i priložiti svu potrebnu dokumentaciju u originalnom obliku ili ovjerenoj fotokopiji originala koja je predviđena konkursom.

Kandidati strani državljani imaju pravo upisa na prvi ciklus studija pod jednakim uslovima kao i državljani Bosne i Hercegovine, uz nostrifikaciju diplome.

U slučaju da je broj kandidata za upis veći od odobrenog, izbor kandidata se vrši na konkurentskoj osnovi, u skladu sa rezultatima postignutim u toku srednjoškolskog obrazovanja.

Postupak rangiranja kandidata vrši tročlana komisija koju imenuje Naučno-nastavno vijeće fakulteta.

Studenti s drugih visokoškolskih ustanova/visokih škola mogu prijeći i nastaviti odgovarajući studij na fakultetu u kojem slučaju mu se priznaju položeni ispiti u cjelosti, ukoliko postoji

istovjetnost i/ili srodnost nastavnih programa, odnosno njihovog sadržaja i obim, što se utvrđuje odlukom Komisije za priznavanje ispita.

Ukoliko postoji razlika u nastavnim programima položenih predmeta, ona se utvrđuje i student ju je dužan položiti tokom trajanja studija.

Po okončanju postupka priznavanja položenih ispita, studentu prijelazniku utvrđuje se status studenta na Univerzitetu.

Dalje odredbe i dopuna prethodno navedenih o upisu i prelasku na studij definisane su Statutom Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za prvi ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

3.1.3. Studij Općeg prava

Studij Općeg prava namijenjen je onima koji žele kombinovati klasično pravno obrazovanje širokog spektra i praktična znanja iz različitih pravnih oblasti.

Znanje koje svršeni student dobija: osnovno pravno obrazovanje širokog spektra, osnove metodologije pravnih nauka, kao i osnove prava iz raznih pravnih oblasti vezano za državno – pravne poslove, imovinsko - pravne, krivično pravne i slične poslove.

Poslovi koje završeni student može obavljati:

- pomoćni pravni poslovi na sudovima,
- poslovi kod notara,
- poslovi kod advokata,
- poslovi u tužilaštvu, te
- razne pravne poslove u organima uprave, u javnom sektoru, zdravstvu, školstvu, bankama i drugim firmama.

Raspored ECTS – kredita za studij Općeg prava:

Obavezni predmeti	222 ECTS
Izborni predmeti	18 ECTS
UKUPNO	240 ECTS

Stečeno zvanje: *Bakalaureat/bachelor općeg prava*

3.1.4. Studij Poslovnog prava

Na studiju Poslovnog prava uz opće pravno obrazovanje studenti se usmjeravaju na poslovno pravo što podrazumjeva proširivanje znanja iz ekonomskopravne naučne oblasti.

Poslove koje završeni student može da obavlja:

- pravni poslovi usmjereni na poslovno pravo u raznim proizvodnim i trgovinskim firmama,
- rad u bankama, osiguranjima, privrednim komorama, kao i
- u sudovima, kod notara i advokata uz usmjerenje na poslovno pravo i sporove vezane za poslovne i radne sporove.

Raspored ECTS – kredita za studij Poslovnog prava:

Obavezni predmeti	164 ECTS
Izborni predmeti	12 ECTS
Završni rad	4 ECTS
UKUPNO	180 ECTS

Stečeno zvanje: *Bakalaureat/bachelor poslovnog prava*

3.1.5. Način provjere znanja i bodovanja studenta

Rad studenata se prati kontinuirano tokom studija pri čemu se pojedinačno ocjenjuju svi oblici aktivnosti dodjeljivanjem odgovarajućeg broja bodova na način kako slijedi:

1. Prisustvo na nastavi/aktivnost: 0-20 bodova (0-20%)-redovni i vanredni studenti;
2. Prisustvo na in class nastavi/aktivnost na DL platformi: 0-20 bodova (0-20%)
-DL studenti (učenje na daljinu);
3. Parcijalni test: 0-20 bodova (0-20%)-svi studenti;
4. Završni ispit: 0-60 bodova (0-60%)-svi studenti.

Konačna ocjena studenta se formira sabiranjem svih stečenih bodova studenta (tačka 1. ili 2. sa tačkama 3. i 4.).

Završni ispit bez obzira na način održavanja ispita (pismeno ili usmeno) može nositi maksimalno 60 bodova dok se ostali bodovi stiču predispitnom aktivnošću ovisno od statusa studenta.

Svi stečeni bodovi studenta na parcijalnom testu bez praga prolaznosti se uračunavaju u konačnu ocjenu studenta.

Na osnovu prethodno navedenih kriterija konačna ocjena formira se na sljedeći način:

- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 bodova;
- 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75 – 84 bodova;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 bodova;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 bodova;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

Oblici provjere znanja mogu biti pismeni i usmeni.

Dalje odredbe i dopuna prethodno navedenih o načinu provjere znanja i bodovanja studenata definisane su Statutom Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za prvi ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

3.1.6. Uvjeti upisa u sljedeći semestar odnosno sljedeću godinu studija

Student ima pravo prenijeti u narednu godinu studija najviše 12 (dvanaest) ECTS kredita bez obzira na broj predmeta ili najviše dva nepoložena predmeta ukoliko oni nose više od 12 (dvanaest) ECTS kredita pod uvjetom da nepoloženi predmeti koji se prenose u narednu studijsku godinu nisu preduvjet za slušanje drugog/drugih predmeta u narednoj studijskoj godini. Student može polagati predmete iz naredne godine studija iako nije položio prenešene predmete iz prethodnih godina studija.

Student da bi upisao naredni semestar dužan je isti nakon ispunjenosti uslova ovjeriti u studentskoj službi te upisati naredni semestar te izvršiti svoje obaveze u skladu sa Statutom Univerziteta, Pravilima studiranja za prvi ciklus studija i Ugovorom o studiranju.

Student prelaznik sa druge visokoškolske ustanove/visoke škole ukoliko su mu priznati predmeti koji se prenose položeni na visokoškolskoj ustanovi koja je matična iz istih naučnih oblasti kao i fakultet na koji se upisuje, tada student može da upiše narednu godinu studija u odnosu na godinu studija koja mu je priznata na toj visokoškolskoj ustanovi, bez obzira na postojanje eventualne razlike u nastavnim planovima, uz obavezu polaganja razlike predmeta.

Ukoliko su studentu prelazniku sa druge visokoškolske ustanove/visoke škole priznati predmeti koji se prenose položeni na visokoškolskoj ustanovi koja nije matična u istim naučnim oblastima kao fakultet na koji se upisuje, tada student na može da upiše onu godinu studija koja odgovara broju priznatih kredit bodova i nastavnom planu organizacione jedinice i to uz mogućnost prenosa 12 (dvanaest) ECTS kredita bez obzira na broj predmeta.

Student prelaznik sa druge visokoškolske ustanove/visoke škole je dužan da u daljem školovanju da položi svu razliku predmeta utvrđenu nakon priznavanja ispita sa drugih visokoškolskih ustanova i da stekne broj kredit-bodova predviđen za upis u naredne godine studija ili okončanje studija u skladu sa odredbama Statuta Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za prvi ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

Dalje odredbe i dopuna prethodno navedenih o upisu u sljedeći semestar odnosno sljedeću godinu studija studenta definisane su Statutom Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za prvi ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

3.1.7. Način završetka studija

Student koji je izvršio sve svoje obaveze predviđene Nastavnim planom i programom studijskog programa, Statutom Univerziteta u Travniku, Pravilima studiranja za prvi ciklus studija na Univerzitetu u Travniku te Ugovorom o studiranju i u skladu s istim stekao 180 ECTS

(trogodišnji studij) odnosno 240 ECTS (četverogodišnji studij) bodova završava studij i stiče diplomu prvog ciklusa studija odgovarajućeg studijskog programa.

Uz diplomu o završenom prvom ciklusu studija izdaje se i dopunska isprava o studiju (diploma supplement) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i postignute rezultate tokom studija.

4. OPĆE INFORMACIJE ZA STUDENTE

4.1. *Opće informacije o zemlji i gradu*

Avari i Slaveni na prostoru današnje Bosne krajem VI i početkom VII vijeka zatekli su ostatke Ilira i Romana. Tada je bila uspostavljena dvjestogodišnja avarska politička organizacija vlasti čiji je spomen ostao u nazivima ban i župan. Time se pretpostavlja da su i prije Porfirogenetova pomena Bosne, na njenom prostoru postojali oblici javne vlasti o kojima nije ostalo dovoljno izvora, prije nego što se Bosna pominje kao banovina početkom XII vijeka.

U srednjovjekovnoj Bosni poznata su dva oblika državne vlasti: banovina (do 1377) i kraljevstvo (do 1463. godine). U oba ova oblika državne vlasti Bosna je samostalna država. Sa banom Stjepanom II i kraljem Tvrtkom I Bosna je doživjela svoj najveći uspon. Dominantno pravo u srednjovjekovnoj Bosni je običajno pravo. Od pisanih izvora sačuvani su međunarodni ugovori, vlasteotske povelje i tekstovi na stećcima. Nije imala pisanih zakona.

Padom Bosne pod vlast Osmanskog carstva 1463, Bosna je teritorijalno organizovana po sandžacima u okviru rumelijskog beglerbegluka. No i tada je najveći i najznačajniji dio bosanskog prostora organiziran u bosanskom sandžaku, a njeni periferni dijelovi su organizirani u hercegovački, zvrnički i kliški sandžak. Tek nakon 117 godina takvog stanja, Bosna je uspostavljena kao zasebna provincija 1580, na prostoru koji je obuhvatao i dijelove susjednih zemalja. Poslije Karlovačkog mira 1699, prostor bosanskog ajaleta je bio sveden skoro na historijske granice bosanskog kraljevstva iz XV stoljeća. Osnivanje bosanskog ajaleta na prostoru historijske Bosne, doprinijelo je očuvanju narodne svijesti o političkom i kulturnom kontinuitetu Bosne sa srednjovjekovnom bosanskom državom, očuvanju njene cjelovitosti i kasnijoj obnovi bosanske državnosti (1943).

U prvoj polovini XIX stoljeća sticanjem političkih i historijskih okolnosti pored bosanskog ajaleta bio je uspostavljen hercegovački mutesaferluk (1833) da bi 1866 ponovo bila objedinjena u jedinstveni bosanski vilajet. Za čitavo vrijeme 415-godišnje osmanske uprave u Bosni, Bosnom su upravljali sandžakbezi podređeni rumelijskom beglerbegu, a kada je postala zasebna osmanska provincija (ajalet) njom su upravljali sultanovi namjesnici, odnosno veziri.

Specifičnost državnopravnog i političkog položaja Bosne pod Osmanlijama proizilazila je iz njenog SERHATA – pograničnog karaktera, prelaženjem na islam velikog dijela njenog stanovništva koje se nazivalo Bošnjanima i postojanjem ustanove kapetanija.

U Bosni je u vrijeme Osmanlija važio osmanski pravni sistem koji se sastojao od šerijatskog prava (Kur'an i hadisi) i državnog (sultanskog) prava, odnosno kanonskog prava kojim su

uređivani odnosi koji nisu bili uređeni ili su bili nepotpuno uređeni šerijatskim pravom. Pred kraj osmanske uprave pored šerijatskih uvedene su i građanske pravne institucije i donešeni zakoni. Bosna i Hercegovina je u periodu 1878-1908. imala državnu egzistenciju sui generis. Osmanlije su formalno zadržale suverenitet nad njom, a stvarnu upravu je imala Austro-Ugarska uz saglasnost Evrope i Turske.

Aneksijom Bosne i Hercegovine 1908, Austro-Ugarska je nelegitimno preuzela suverenitet od Osmanlija kršeći Berlinski ugovor. Da bi legitimirala aneksiju, Austro-Ugarska je za dva i po miliona funti sterlinga kupila od Turske svoja prava u Bosni i Hercegovini, pretvorivši je u koloniju. Bosna i Hercegovina je u čitavom tom periodu ostala izvan Austro-Ugarske državne strukture.

Ustav 1910. i Sabor koji su Bosni oktroirani od strane cara, nisu promijenili njen položaj zavisne zemlje. Zahvaljujući činjenici da je Bosnom upravljala kruna, odnosno zajednička vlada, da nije, dakle, bila podijeljena između Austrije i Ugarske, propašću Austro-Ugarske, Bosna i Hercegovina je ostala cjelovita u svojim historijskim granicama.

U vrijeme Austro-Ugarske uprave u Bosni je važio austrougarski pravni sistem, u čijim su se temeljima nalazili instituti rimskog prava. Zatim su primjenjivani propisi koji su donošeni samo za Bosnu. Iako je imala svoj Ustav (1910) i svoj Sabor, Bosna nije imala autonomna prava da samostalno donosi svoje zakone. U vrijeme austrougarske uprave, u Bosni je za bosanske muslimane važno šerijatsko pravo u naslednim i porodičnim odnosima.

Bosna i Hercegovina je, zajedno s drugim južnoslavenskim zemljama koje su bile u sastavu Austro-Ugarske, učestvovala punopravno u stvaranju nove Države SHS, koja nije živjela ni dva puna mjeseca, od 06. oktobra do kraja novembra 1918, koja je 01. decembra 1918. s Kraljevinom Srbijom konstituirala novu državnu zajednicu, Kraljevinu SHS. U Kraljevini SHS, Bosna je, zahvaljujući članu 135. Vidovdanskog ustava iz 1921, očuvala teritorijalnu cjelovitost u svojim historijskim granicama u kojim je bila pod austrougarskom upravom. Imala je elemente autonomne vlasti sa sjedištem u Sarajevu do definitivnog uspostavljanja centralističke vlasti nove države. Od ujedinjenja 1918, do januara 1929, može se reći da je Bosna, u čijem je sastavu bilo šest oblasnih uprava, živjela u uslovima legitimnog ustavnog stanja.

Diktatura kralja Aleksandra 1929, prvi put od 1463. godine razbija teritorijalno jedinstvo Bosne i Hercegovine podjelom njenog prostora na četiri banovine koje su obuhvatale i dijelove teritorija njenih susjeda. Ovim je bio razbijen bosanski politički prostor u njegovim historijskim granicama s ciljem da Bošnjaci ni u jednoj banovini ne budu većinski narod. Tada je učinjen najveći udarac Bosni kao jedinstvenom teritorijalno-političkom prostoru u cijeloj njenoj dotadašnjoj hiljadugodišnjoj političkoj historiji. Sljedeći udarac je bio sporazum Cvetković-Maček od 26. avgusta 1939, kojim je dogovorena teritorijalna podjela Bosne i Hercegovine između Srbije i Hrvatske na račun bošnjačkog naroda. Ovaj sporazum zbog započinjanja Drugog svjetskog rata

nikada nije bio realiziran. Kraljevina Jugoslavija, kao prisilna unitarna država, od 1929. do 1945. bila je nelegitimna tvorevina Oktroiranog ustava iz 1931. sa improviziranim pravnim sistemom nastalim upotrebom sile i političkim ucjenama dvorske kamarile. Zbog nelegitimitnosti i provizornosti tadašnjeg pravnog poretka bilo je moguće da se aktuelni režim politički neodgovorno odnosi prema Bosni i Hercegovini i Bosancima 1939. godine.

Zahvaljujući političkim promjenama 1941, i aktivnom učešću sva tri bosanskohercegovačka naroda u Narodnooslobodilačkom ratu 1941-1945, i njegovoj političkoj odluci da se nova Jugoslavija organizuje na federalnom principu, Bosna i Hercegovina je nakon 480 godina, 25. novembra 1943. u Varcar Vakufu (Mrkonjić Grad) na Prvom zasijedanju ZAVNOBiH-a obnovila svoju državnost. Nakon četiri dana, na Drugom zasijedanju AVNOJ-a, 29. novembra, predstavnici sva tri bosanska naroda prenijela su odluku ZAVNOBiH-a da Bosna i Hercegovina, kao jedna od šest ravnopravnih federalnih jedinica, bude konstituent nove Demokratske Federalne Jugoslavije.

Tada nije bilo odlučivano kakvo će biti političko uređenje nove države. Tek nakon održanih izbora (11. novembra) na zasijedanju Ustavotvorne skupštine, 29. novembra 1945, odlučeno je da se Jugoslavija definira kao „federativna narodna republika“. Tako je i Bosna i Hercegovina, kao federalna jedinica, imala narodno-republikanski oblik vlasti. Bosna i Hercegovina je kao država učestvovala sa drugim federalnim jedinicama s punim političkim legitimitetom u vršenju vlasti savezne države kao nosiocem državnog suvereniteta i međunarodnog subjektiviteta.

Sa intenzivnijim unošenjem elemenata socijalističke ideologije u njeno unutrašnje uređenje, posebno uvođenjem radničkog samoupravljanja, Bosna i Hercegovina prerasta iz narodnog republikanskog oblika u socijalistički republikanski državni oblik, u kome je dominantan jednopartijski sistem vlasti, kao što je bio i u prethodnom obliku „narodne republike“.

Socijalistički pravni sistem sastojao se od državnog i samoupravnog prava. Ovaj se sistem izgrađivao u zajedničkom saveznom parlamentu i vladi i subordinirao je državne organe Bosne i Hercegovine prema saveznom organima u pitanjima u kojima je savezna država bila nadležna. Ali je postojala i značajna „republička“ i „samoupravna“ regulativa, naročito u sferi privrede i društvenih djelatnosti kojim se mogla izraziti i državnopravna specifičnost Bosne i Hercegovine i samuprava lokalnih zajednica, preduzeća i ustanova. Pokušaj da se uspostavi takva državna zajednica u kojoj će Bosna i Hercegovina, kao i druge federalne jedinice kao države imati više autonomije, a odluke na saveznom nivou donosi konsenzusom, kao što je bilo uspostavljeno Ustavom iz 1974, nije uspio kao trajno rješenje, zbog čega se Jugoslavija raspala 1991/92. godine na više nezavisnih država. Tako je Bosna i Hercegovina, nakon 529 godina, od kada je 1463, izgubila svoju nezavisnost, 06. aprila 1992. ponovo međunarodnopravno priznata kao politički nezavisna i suverena država kada je stekla i svoj puni međunarodnopravni subjektivitet.

Političkim i društveno-ekonomskim promjenama koje su potom nastale počinju se gubiti socijalistički atributi iz njenog državnog uređenja, a time je izgubila i „socijalistički“ predznak ispred svog imena. U njenom nazivu ostaje samo „Republika Bosna i Hercegovina“. Dejtonskim sporazumom potpisanim u Parizu, 14. decembra 1995, nestaje i atribut „republika“ i službeni naziv države je samo „Bosna i Hercegovina“, u čijem su sastavu dva entiteta sa širokom političkom autonomijom.

Bosni i Hercegovini je mirovnim sporazumom zagarantirana teritorijalna cjelovitost u međunarodnopravno priznatim granicama, državni suverenitet kojeg vrše najviši organi Bosne i Hercegovine i međunarodnopravni subjektivitet, kao i članstvo u međunarodnim organizacijama. Današnji pravni sistem kreiran je Ustavom BiH (Aneks IV) Mirovnog sporazuma, kome je pridodato 15 međunarodnih konvencija i ugovora koje u pravnom sistemu BiH imaju snagu ustavne norme. Pravni sistem BiH čine i pravni sistemi entiteta, kantona i opština.

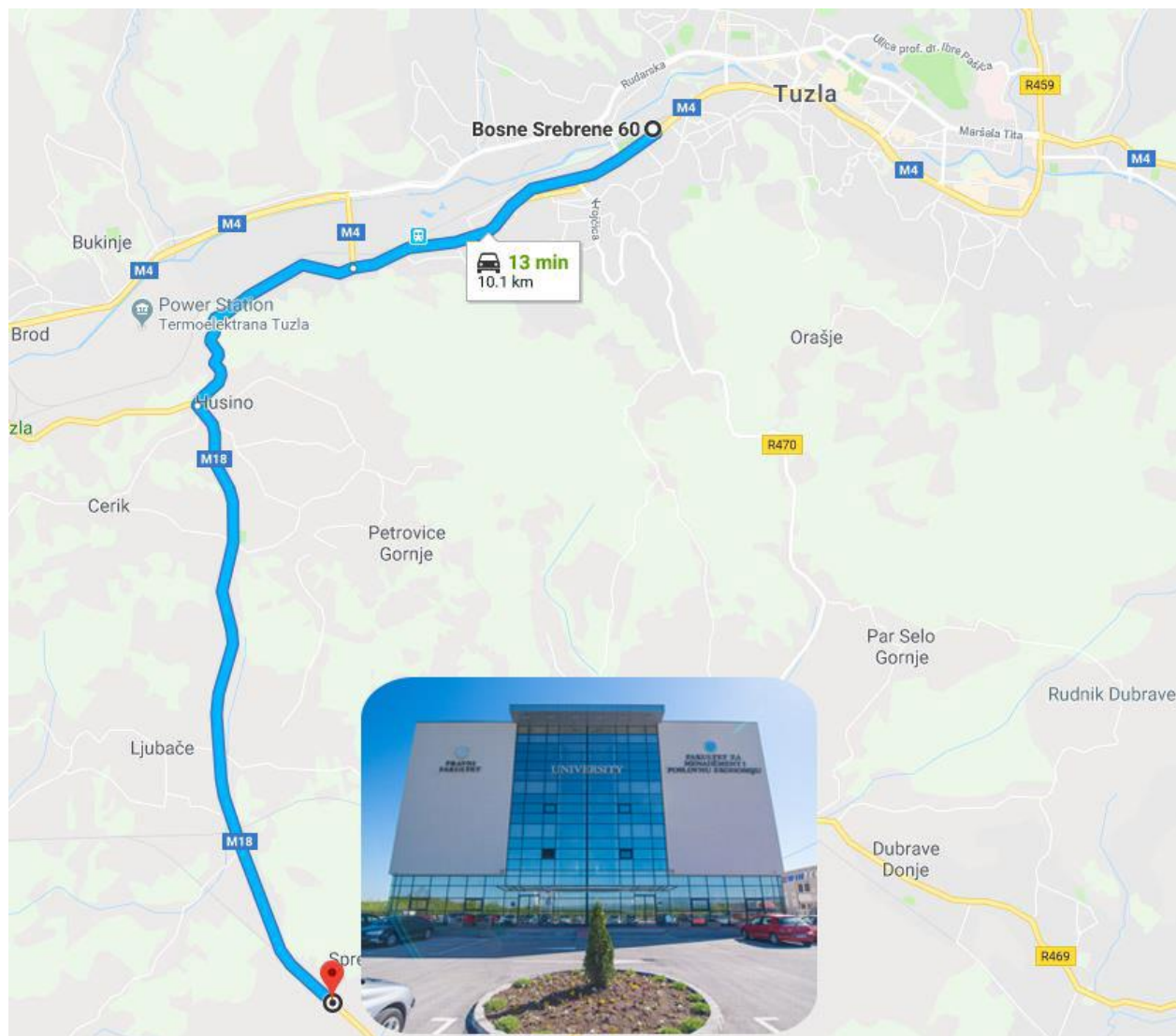
Kiseljak je grad u Srednjobosanskom kantonu, 35 km zapadno do Sarajeva. Prosječna nadmorska visina je 475 m. Teritorija na kojem je naselje razvijeno, dio je kiseljačke kotline koja se proteže od Paleške ćuprije na jugu, do Gromiljaka na sjeveru, a koju okružuju Jasikovica, Graščica, Berberuša i druga brda s nadmorskom visinom od 700 m do 1.250 m. Kroz Kiseljak protječe rijeka Lepenica, koja u naselju prima pritoke Kreševčicu i Rotiljski potok, te se na sjeveroistočnoj periferiji naselja ulijeva u rijeku Fojnicu. Po popisu iz 1991. godine, općina Kiseljak imala je 24.164 stanovnika, od toga u gradu Kiseljaku 3.412. Prije gotovo pet i po vijekova sultan Mehmed el-Fatih osvojio je Bosnu. Da će pokorena kršćanski narod moći nastaviti ispovijedati svoju vjeru, odlučio je na Milodražu, lokalitetu između Kiseljaka i Fojnice, nakon što je s obližnjeg brda Kaštela pred njega sišao fra Andeo Zvizdović i isposlovao čuvenu Ahdnamu, carski ferman o slobodi ispovijedanja katoličke vjere, koji se danas čuva u muzeju Franjevačkog samostana u Fojnici.

Današnji Kiseljak je relativno mlado naselje, koje se razvilo zahvaljujući mnogim izvorima mineralne vode (kiseljaka) duž cijele kotline, a koji uvjetuju razvoj mjesta kao turističkog i banjskog centra. Nakon austrougarske okupacije, Kiseljak se jače razvija kao banjsko mjesto, te središte trgovine i obrta. Neposredno iza Drugog svjetskog rata nastupila je stagnacija u razvoju, da bi, tridesetih godina, Kiseljak kao banjsko mjesto ponovo oživio. Poslije Drugog svjetskog rata Kiseljak izrasta u uređeniju varošicu i postaje središte jedne relativno velike regije. Kiseljak je jedan od rijetkih gradova Srednjobosanskog kantona koji se može pohvaliti tradicijom koju je sačuvao do danas. Jedan od primjera su poznate kiseljačke pogačice po kojima je Kiseljak pored mineralne vode jednako prepoznatljiv. Kiseljak se poslije ratova brzo privredno razvijao. Tako su prije sukoba u BiH-a na području općine postojala slijedeća državna proizvodna preduzeća: tvornica konfekcije *Globus*, tvornica mineralne vode *Sarajevski kiseljak*, tvornica *Zrak*-auto-elektro oprema, preduzeće za proizvodnju svih elektromehaničkih prekidača u automobilskoj industriji, tvornica *Tehnoplin* i druge. Kiseljak je oduvijek bio poznat po svom raznolikom, sadržajnom noćnom životu, a isto tako se zna da je poznat po tradicionalnim gurmanskim

specijalitetima. Zasluga je to prije svega velikog broja kvalitetnih kafića i restorana koji svojom ponudom daju gradu toliko potrebnu živost.

Živinice su naselje i središte istoimene općine u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine, južno od Tuzle. Administrativno pripada Tuzlanskom kantonu u sklopu Federacije Bosne i Hercegovine. Općina Živinice, kao osnovna jedinica lokalne samouprave, formirana je Odlukom Narodne skupštine NR Bosne i Hercegovine, br. 28/59, 19. juna 1959. godine. Danas obuhvata područje od oko 200 km² na kome trenutno skupa sa prognaničkom populacijom živi oko 75.000 stanovnika. Na području općine konstituisano je 26 mjesnih zajednica, od kojih četiri čine gradsko naselje. Prema procjenama, u gradu i prigradskim naseljima živi oko 23.000 stanovnika.

Na listi nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine za općinu Živinice se nalazi Drvena džamija u selu Priluk i Nekropola sa stećcima na lokalitetu Jasik u Gračanici.

Slika 3. Zgrada dislocirane nastave Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku u Tuzlanskom kantonu

5. NASTAVNI PLANOV I STUDIJSKIH PROGRAMA SA SILABUSIMA

5.1. Katalog predmeta

5.1.1. Studij Općeg prava

Model dodiplomskog studija – Opće pravo prema nastavnom planu i programu Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku

Godina studija	Nastavni predmeti obavezni / izborni (svi predmeti su jednosemestralni)	
I godina I + II semestar	obavezni 5 + 6	
II godina III + IV semestar	obavezni 6 + 6	izborni – IV semestar lista izbornih predmeta I 1 predmet
III godina V + VI semestar	obavezni 6 + 5	izborni – VI semestar lista izbornih predmeta II 2 predmeta
IV godina VII + VIII semestar	obavezni 7 + 4	izborni – VIII semestar lista izbornih predmeta III 3 predmeta
Ukupno	obavezni: 45	izborni: 6

Naučnonastavno vijeće Fakulteta prije početka svake akademske godine donosi odluku o rasporedu obaveznih i izbornih predmeta te određuje nastavnike i saradnike u nastavi koji izvode iste.

I GODINA

I semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Sociologija sa sociologijom prava</i>	45 + 15	6	01.001-B
2.	<i>Uvod u nauku o državi i pravu</i>	45 + 15	6	01.002-B
3.	<i>Ekonomске osnove države i prava</i>	45 + 15	6	01.003-B
4.	<i>Institucije rimskog prava I</i>	45 + 15	6	01.004-B
5.	<i>Državnopravni razvitak BiH</i>	45 + 15	6	01.005-B
	Ukupno		30	

II semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Metodologija društvenih i pravnih nauka</i>	45 + 15	6	01.006-B
2.	<i>Struktura prava</i>	45 + 15	5	01.007-B
3.	<i>Institucije rimskog prava II</i>	30 + 15	5	01.008-B
4.	<i>Komparativna pravna historija</i>	30 + 15	5	01.009-B
5.	<i>Kriminologija</i>	30 + 15	5	01.010-B
6.	<i>Bosansko komparativno pravo</i>	30 + 15	4	01.011-B
	Ukupno		30	

II GODINA

III semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Krivično pravo I</i>	45 + 15	6	01.012-B
2.	<i>Ustavno pravo I</i>	45 + 15	6	01.013-B
3.	<i>Uvod u građansko pravo</i>	45 + 15	6	01.014-B
4.	<i>Bračno pravo</i>	45 + 15	5	01.015-B
5.	<i>Savremeni pravno - politički sistemi</i>	30 + 15	4	01.016-B
6.	<i>Moderne pravne kodifikacije</i>	30 + 15	3	01.017-B
	Ukupno		30	

IV semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Krivično pravo II</i>	45 + 15	5	01.018-B
2.	<i>Ustavno pravo II</i>	45 + 15	5	01.019-B
3.	<i>Stvarno pravo</i>	45 + 15	5	01.020-B
4.	<i>Roditeljsko i starateljsko pravo</i>	45 + 15	5	01.021-B
5.	<i>Privrednopravni sistem i politika</i>	30 + 15	4	01.022-B
6.	<i>Nasljedno pravo</i>	30 + 15	3	01.023-B
7.	<i>Izborni predmet (sa liste I)</i>	30 + 0	3	
	Ukupno		30	

Lista izbornih predmeta I

Ekologija i ekološko pravo	Gender i pravo	Latinski jezik	Retorika i kultura pravnog izražavanja
Ekonomska analiza prava	Lokalna samouprava	Pravna klinika iz građanskog prava	Ljudska prava
Sudska medicina	Pravna klinika iz krivičnog prava	Pravna klinika iz porodičnog prava	Ustavno sudstvo
Lična prava	Berze i berzansko poslovanje		

III GODINA

V semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Obligaciono pravo – opći dio</i>	45 + 15	6	01.024-B
2.	<i>Krivično procesno pravo I</i>	45 + 15	5	01.025-B
3.	<i>Međunarodno javno pravo I</i>	45 + 15	5	01.026-B
4.	<i>Radno pravo</i>	45 + 15	5	01.027-B
5.	<i>Finansije i finansijsko pravo</i>	30 + 15	5	01.028-B
6.	<i>Uvod u pravo evropske unije</i>	30 + 15	4	01.029-B
	Ukupno		30	

VI semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Obligaciono pravo – posebni dio</i>	45 + 15	6	01.030-B
2.	<i>Krivično procesno pravo II</i>	45 + 15	5	01.031-B
3.	<i>Međunarodno javno pravo II</i>	45 + 15	5	01.032-B
4.	<i>Socijalno pravo</i>	30 + 15	5	01.033-B
5.	<i>Međunarodno krivično pravo</i>	30 + 15	3	01.034-B
6.	<i>Izborni predmet I (sa liste II)</i>	30 + 0	3	
7.	<i>Izborni predmet II (sa liste II)</i>	30 + 0	3	
	Ukupno		30	

Lista izbornih predmeta II

Komparativno porezno pravo	Statistika	Pravna klinika iz obligacionog prava	Politika suzbijanja kriminaliteta
Pravna klinika iz krivičnog procenog prava	Civilno društvo	Pravna klinika iz međunarodnog javnog prava	Pravna klinika iz radnog prava
Privrednopravni sistem i politika EU	Osnovi kriminalistike	Osnove evropskog privatnog prava	Međunarodno humanitarno pravo
Organizovani kriminalitet	Međunarodnopravni aspekti Evropske unije	Pravni i institucionalni okviri antiterorističkog djelovanja	Tranzicijska i restorativna pravda

IV GODINA

VII semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P+V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Građansko parnično procesno pravo</i>	45 + 15	6	01.035-B
2.	<i>Upravno pravo I</i>	45 + 15	5	01.036-B
3.	<i>Pravo privrednih društava</i>	45 + 15	5	01.037-B
4.	<i>Međunarodno privatno pravo</i>	30 + 15	4	01.038-B
5.	<i>Osnovi prava intelektualnog vlasništva</i>	30 + 15	4	01.039-B
6.	<i>Međunarodno finansijsko pravo</i>	30 + 15	3	01.040-B
7.	<i>Filozofija prava</i>	30 + 15	3	01.041-B
	Ukupno		30	

VIII semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Građansko vanparnično i izvršno procesno pravo</i>	45 + 15	6	01.042-B
2.	<i>Ugovorno poslovno pravo</i>	45 + 15	6	01.043-B
3.	<i>Upravno pravo II</i>	45 + 15	5	01.044-B
4.	<i>Procesno međunarodno privatno pravo</i>	30 + 15	4	01.045-B
5.	<i>Izborni predmet I (sa liste III)</i>	30 + 0	3	
6.	<i>Izborni predmet II (sa liste III)</i>	30 + 0	3	
7.	<i>Izborni predmet III (sa liste III)</i>	30 + 0	3	
	Ukupno		30	

Lista izbornih predmeta III

Autorsko pravo i srodna prava	Viktimologija	Etiologija narkomanije i narko kriminala	Korporativno upravljanje
Evropsko pravo intelektualnog vlasništva	Nauka o upravljanju	Pravna klinika iz građanskog procesnog prava	Nomotehnika
Pravna klinika iz poslovnog prava	Penologija	Pravna klinika iz upravnog prava	Pravna klinika iz ljudskih prava
Pravo industrijskog vlasništva	Pravo finansijskih institucija		

5.1.2. Studij Poslovnog prava

Model dodiplomskog studija – Poslovno pravo prema nastavnom planu i programu Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku		
Godina studija	Nastavni predmeti obavezni / izborni (svi predmeti su jednosemestralni)	
I godina I + II semestar	obavezni 5 + 6	
II godina III + IV semestar	obavezni 6 + 5	izborni – IV semestar lista izbornih predmeta I 2 predmeta
III godina V + VI semestar	obavezni 6 + 4	izborni – VI semestar lista izbornih predmeta II 2 predmeta
III godina VI semestar	završni rad	
Ukupno	obavezni: 32	izborni: 4

Naučnonastavno vijeće Fakulteta prije početka svake akademske godine donosi odluku o rasporedu obaveznih i izbornih predmeta te određuje nastavnike i saradnike u nastavi koji izvode iste.

I GODINA

I semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Sociologija sa socijologijom prava</i>	45 + 15	6	01.001-B
2.	<i>Uvod u nauku o državi i pravu</i>	45 + 15	6	01.002-B
3.	<i>Ekonomске osnove države i prava</i>	45 + 15	6	01.003-B
4.	<i>Institucije rimskog prava I</i>	45 + 15	6	01.004-B
5.	<i>Državnopravni razvitak BiH</i>	45 + 15	6	01.005-B
	Ukupno		30	

II semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Metodologija društvenih i pravnih nauka</i>	45 + 15	6	01.006-B
2.	<i>Struktura prava</i>	45 + 15	5	01.007-B
3.	<i>Institucije rimskog prava II</i>	30 + 15	5	01.008-B
4.	<i>Komparativna pravna historija</i>	30 + 15	5	01.009-B
5.	<i>Privrednopravni sistem i politika</i>	30 + 15	5	01.046-B
6.	<i>Bosansko komparativno pravo</i>	30 + 15	4	01.011-B
	Ukupno		30	

II GODINA

III semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Obligaciono pravo – opći dio</i>	45 + 15	6	01.024-B
2.	<i>Uvod u građansko pravo</i>	45 + 15	6	01.014-B
3.	<i>Ustavno pravo I</i>	45 + 15	6	01.013-B
4.	<i>Krivično pravo I</i>	45 + 15	5	01.047-B
5.	<i>Savremeni pravno - politički sistemi</i>	30 + 15	4	01.016-B
6.	<i>Moderne pravne kodifikacije</i>	30 + 15	3	01.017-B
	Ukupno		30	

IV semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Obligaciono pravo – posebni dio</i>	45 + 15	6	01.030-B
2.	<i>Stvarno pravo</i>	45 + 15	5	01.020-B
3.	<i>Ustavno pravo II</i>	45 + 15	5	01.019-B
4.	<i>Krivično pravo II</i>	45 + 15	5	01.018-B
5.	<i>Korporativno upravljanje</i>	30 + 15	3	01.048-B
6.	<i>Izborni predmet I (sa liste I)</i>	30 + 0	3	
7.	<i>Izborni predmet II (sa liste I)</i>	30 + 0	3	
	Ukupno		30	

Lista izbornih predmeta I

Osnove evropskog privatnog prava	Pravna klinika iz građanskog prava	Ekologija i ekološko pravo	Berze i berzansko poslovanje
Latinski jezik	Nasljedno pravo	Ekonomska analiza prava	Retorika i kultura pravnog izražavanja
Religija i pravo	Pravo finansijskih institucija	Evropsko pravo intelektualnog vlasništva	

III GODINA

V semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Građansko parnično procesno pravo</i>	45 + 15	6	01.035-B
2.	<i>Pravo privrednih društava</i>	45 + 15	5	01.037-B
3.	<i>Radno pravo</i>	45 + 15	5	01.027-B
4.	<i>Finansije i finansijsko pravo</i>	30 + 15	5	01.028-B
5.	<i>Osnovi prava intelektualnog vlasništva</i>	30 + 15	5	01.049-B
6.	<i>Međunarodno privatno pravo</i>	30 + 15	4	01.038-B
	Ukupno		30	

VI semestar

	Nastavni predmet	Sati po semestru (P + V)	ECTS	Šifre predmeta
1.	<i>Građansko vanparnično i izvršno procesno pravo</i>	45 + 15	6	01.042-B
2.	<i>Ugovorno poslovno pravo</i>	45 + 15	6	01.043-B
3.	<i>Pravo industrijskog vlasništva</i>	30 + 15	4	01.050-B
4.	<i>Procesno međunarodno privatno pravo</i>	30 + 15	4	01.045-B
5.	<i>Izborni predmet I (sa liste II)</i>	30 + 0	3	
6.	<i>Izborni predmet II (sa liste II)</i>	30 + 0	3	
7.	<i>Završni rad</i>		4	01.105-B
	Ukupno		30	

Lista izbornih predmeta II

Komparativno porezno pravo	Pravna klinika iz poslovnog prava	Potrošnja i potrošačko pravo	Pravna klinika iz radnog prava
Pravna klinika iz građanskog procesnog prava	Zemljišno knjižno pravo	Transportno pravo	Osnove precedentnog prava
Autorsko pravo i srodna prava	Građansko procesno pravo EU	Pravna klinika iz obligacionog prava	Privrednopravni sistem i politika EU
Pomorsko i saobraćajno pravo			

5.2. Silabusi predmeta

5.2.1. Silabusi predmeta studijske grupe općeg prava

5.2.1.1. Prva godina studija

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-B	Naziv predmeta: Sociologija sa sociologijom prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1;	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Edukacija studenata iz oblasti sociologije i sociologije prava, upoznavanje sa pojmom, ciljevima, zadacima i predmetom izučavanja sociologije i sociologije prava, osnovnim pojmovima sociologije i sociologije prava, njihovim nastankom i razvitkom, ulogom i zadacima kroz istoriju i u današnje vrijeme.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se od studenata ovladavanje predviđenim nastavnim gradivom u cilju budućeg uspješnog uključivanja u dalji nastavno - obrazovni proces, savladavanja tog procesa na razini potrebnih standarda i uspješno okončanje studija prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1.Predmet sociologije kao nauke, sociološki metod i sociologija prava 2.Istorijski razvoj sociologije kao društvene nauke 3.Pozitivizam i pravo 4.O pojmu društva u sociologiji 5.Funkcionalizam i strukturalizam 6.Kritička teorija društva 7.Fenomenološki pravac u sociologiji 8.Marksističko poimanje prava 9.Njemačka klasična filozofija 10.Sociologija (sociologija prava) Emila Dirkema 11.O pojmu pravne sociologije 12.Predmet pravne sociologije I. dio 13.Predmet pravne sociologije II. dio 14.Predmet pravne sociologije III. dio 15.Sociološka teorija prava Maksa Webera		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	predavanja vježbe grupni rad	45 sati 15 sati 10 sati	

	samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora seminar­ski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	75 sati 7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Saltaga F.: Sociologija, Pravni fakultet, Sarajevo, 2007. 2. Karbonije J.: Pravna sociologija, CID, Sremski Karlovci - Novi Sa Titograd, 1992.	
	Dopunska literatura:	
	1. Mitrović M.: Uvod u sociologiju i sociologiju prava, Službeni glasnik, Beograd, 2006. 2. Vrbanić D.: Sociologija prava, Golden Marketing - Tehnička knjiga, Zagreb, 2006. 3. Ritzer G.: Suvremena sociologijska teorija, Nakladni zavod „Globus“, Zagreb, 1997. 4. Bovan S.: Osnovi sociologije i sociologije prava, Službeni glasnik, Beograd, 2008.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.002-B	Naziv predmeta: Uvod u nauku o državi i pravu		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja, vještina i sposobnosti koje su preduslov za izučavanje konkretnih pozitivno-pravnih naučnih disciplina. Nakon uspješnog ovladavanja materijom iz predmeta Uvod u nauku o državi i pravu očekuje se da su studenti stekli osnovno znanje o državi kao organizaciji i političkoj zajednici; o njenom nastanku, promjenama u vremenu i njenim elementima; o suverenitetu; o strukturi države i oblicima državnih funkcija; o državnom organu, klasifikaciji državnih orgtana i nadležnostima i njihovoj odgovornosti; o oblicima organiziranja države i raznim vidovima. Isto tako,, studenti će steći osnovna znanja o modernoj državi kroz upoznavanje sa državom-nacijom, pravnom državom, vladavinom prava i civilnim društvom, te ulozi države u ekonomiji i u zaštiti ljudskih prava i sloboda, zaštiti životne okoline i drugim bitnim obilježjima moderne države.		
1.2. Ishod učenja:	Savladavanjem gradiva iz ovog predmeta, studenti će naučiti osnovne karakteristike veze između države i prava, steći će osnovna saznanja o državi i naučiti osnovne pojmove države kao organizacije i države kao političke zajednice. Dobivši dobro znanje o državi, tudenti će uspješno razlikovati države u odnosu na oblik vladavine, politički sistem, državno uređenje i stepen centralizacije državnih organa. Upoznat će se sa radom državnih organa i razlikovati njihove nadležnosti, uključujući i saznanja i postupanja u slučaju sukoba nadležnosti, te će dobiti sliku o državi i njenom stvaranju prava, te stimulisanju drugih nadležnih nedržavnih organa u stvaranju prava. Studenti će znati za oblike države koji su nastajali u toku historije, a steći će saznanja i o najvažnijim obilježjima moderne države.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Nauka i Uvod u nauku o državi i pravu 2. Nastanak države i teorije o nastanku i suštini države 3. Pojam, cilj, obilježja države i međusobni odnos države i prava 4. Država i vrijeme 5. Elementi države 6. Suverenitet 7. Oblici državne funkcije 8. Državni organ i klasifikacija državnih poslova 9. Nadležnosti i odgovornosti državnih organa 10. Oblici države u odnosu na oblik vladavine		

	11. Oblici države u odnosu na državno uređenje 12. Oblici države u odnosu na državnu vlast 13. Oblici države u odnosu na politički sistem i politički režim 14. Savremena moderna država 15. Država i globalizacija i država i međunarodna udruženja	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Hasić Z.: Država, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Sarajevo, 2009.	
	Dopunska literatura:	
	1. Visković N.: Država i pravo, Univerzitetska knjiga, Sarajevo, 1996. 2. Muhić F.: Teorija države i prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 3. Perić B.: Država i pravni sustav, Informator, Zagreb, 1994. 4. Riccardo G.: Sintaksa prava, Naklada Breza, Zagreb, 2016. 5. Ozer A.: Država, Rabic, Sarajevo, 2004. 6. Vukadinović G., Mitrović D. M., Trajković M. S.: Uvod u pravo, Dosije studio, Novi Sad, Beograd, Niš, 2012. 7. Vrban D.: Državo i pravo, Godlen marketing, Zagreb, 2003. 8. Lukić R., Košutić B.: Uvod u pravo, Službeni list SRJ, Beograd, 1999. 9. Vasić R., Jovanović M. i Dajović G: Uvod u pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu i Dosije studio, Beograd, 2014.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.003-B	Naziv predmeta: Ekonomske osnove države i prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P- 3; V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V- 15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Temeljni su ciljevi ovoga predmeta (kolegija): - definirati ekonomiju kao znanost, neophodnu za propitivanje temeljne strukture države i prava; - sistematizirati i klasificirati poznatije ekonomske škole; - izučiti ekonomski proces, kao ključnu društvenu sferu koja determinira opstanak i perspektivu društva; - sagledati uvjete i oblike proizvodnje i zakone koji vladaju proizvodnjom materijalnih dobara i usluga; - analizirati raspodjelu kao kariku poveznicu između proizvodnje i potrošnje sa svim njezinim kontroverzama; - prezentirati teorijske i praktične aspekte razmjene, nužne spone između proizvodnje i potrošnje i dati seriozan i sistematičan pristup tržišnom mehanizmu; - analizirati fazu potrošnje kao proces konačne upotrebe bruto domaćeg proizvoda; - sagledati odnose u koje ljudi stupaju u proizvodnji i koji odgovaraju određenom stepenu razvitka proizvodnih snaga; - definirati makroekonomske indikatore; - dati osvrt na ekonomski rast i razvoj; - klasificirati poslovne (konjunkturane) cikluse i sagledati uzroke njihovog nastajanja; - - sagledati međuovisnost i uzajamnu povezanost između države i ekonomije.		
1.2. Ishod učenja:	Studentice/studenti će moći: - samostalno vladati temeljnim ekonomskim pojmovima, načelima, koncepcijama, teorijama i politikama; - upoznati se sa savremenim kretanjima u ekonomiji; - kritički analizirati ekonomske probleme i determinante, te izvršiti adekvatan izbor mehanizama i politika; - osposobiti se za samostalno objašnjavanje ekonomskih pojava, procesa i odnosa iz domena ekonomije.		
1.2. Osnovne tematske jedinice:	1. Uvod u ekonomiju 2. Evolucija ekonomske misli 3. Ekonomski proces 4. 1. dio – Proizvodnja 5. 2. dio – Proizvodnja 6. 1. dio – Raspodjela 7. 2. dio –Raspodjela		

	8. 1. dio – Razmjena 9. 2. dio – Razmjena 10. Potrošnja 11. Principi proizvodnje i organizacije poslovanja 12. Mjerenje ekonomske aktivnosti 13. Ekonomski rast i razvoj 14. Poslovni (konjunktorni) ciklusi 15. Država i ekonomija	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sata 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Jašarević, F. & Z. Jašarević (2010): Politička ekonomija. Sarajevo: Interlinea. 2. Jašarević, F. & Z. Jašarević (2008): Zbirka zadataka iz kolegija politička ekonomija. Sarajevo: Interlinea.	
	Dopunska literatura: 1. Ekelund, B. Robert & Hébert F. Robert (1997): <i>Povijest ekonomske teorije i metode</i> . Zagreb: MaTe. 2. Kalać, Halil (2013): <i>Osnovi ekonomije</i> . Travnik: Pravni fakultet Univerziteta u Travniku. 3. Kejnz, M. Džon (1987): <i>Ekonomski eseji</i> . Novi Sad: Matica srpska & Cecos. 4. Kurtović, Halid & Kadrija Hodžić (2010): <i>Ekonomske osnove države i prava</i> . Zenica: Pravni fakultet Univerziteta u Zenici. 5. Mankiw, N. Gregory (2006): <i>Načela ekonomije, III. izdanje</i> . Zagreb: MaTe. 6. Marx, Karl (1979): <i>Kapital, kritika političke ekonomije, I-III</i> . Beograd: Prosveta i Beogradski izdavačko – grafički zavod. 7. Samuelson, A. Paul & William D. Nordhaus (2011): <i>Ekonomija, XIX. izdanje</i> . Zagreb: MaTe. 8. Smith, Adam (2005): <i>Istraživanje prirode i uzroka bogatstva</i>	

	<i>naroda</i>. Zagreb: Poslovni dnevnik & Masmedia. 9. Vilogorac, Esad (2002): <i>Uvod u ekonomiju</i>. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu. 10. Yohe, W. Garry (1996): <i>Ekonomija – vodič pri učenju prema udžbeniku Ssamuelsona – nordhausa</i>, XIV. izdanje. Zagreb: MaTe.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.004-B	Naziv predmeta: Institucije rimskog prava I		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V- 15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Rimsko pravo u historiji europskog univerzitetskog razvoja predstavlja najstariju naučnu disciplinu. Pregledom aktuelnih reformskih procesa na većini europskih univerziteta ova disciplina i dalje zauzima nezaobilaznu polazišnu odrednicu u osnovama europskih pravnih studija. Moderni pravni sistemi u svijetu su baštinili temeljne institute rimskog prava, a naročito u najvažnijim pravnim kodifikacijama. Strukturalna pravna terminologija, načini pravnog rezoniranja, argumentiranja i tumačenja, sa pregledom evolutivnih promjena, a naročito ekonomskih, filozofskih i političkih uzroka tih promjena konkretnih pravnih instituta, posebno najrecipiranih institucija rimskog prava - predstavljaju nezaobilazne elemente pravne edukacije modernog pravnika.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: na razini činjenica definirati i objasniti temeljne pojmove, institute (statusnog, obiteljskog i stvarnog) i grane rimskog privatnog prava te uporediti njihove međusobne sličnosti i razlike; na razini razumijevanja identificirati i razlikovati osnovne aspekte rimskog prava (subjekti, objekti, postupci) kao temelja savremenog europskog privatnopravnog sistema u historijskom i komparativnom kontekstu. b) Vještine: primijeniti načela, pravila i rješenja rimskog statusnog, obiteljskog i stvarnog prava u praktičnim problemskim zadacima. c) Kompetencije: ispitati primjenu načela, pravila i rješenja rimskog privatnog prava na konkretna činjenična stanja u okviru praktičnih problemskih zadataka kao osposobljavanja za case-study tehniku analize pravnih problema; definirati osnovne pojmove i načela privatnog prava na temelju rimskog prava; objasniti osnovne institute u različitim granama privatnog prava na temelju rimskog prava; kategorizirati pojmove, institute i grane rimskog privatnog prava u historijski i komparativni kontekst kao preduvjet za kritičku analizu savremenog prava; prepoznati važnost rimskog prava za savremene privatnopravne sisteme.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Važnost rimskog prava za današnje pravo 2. Rimsko pravo: pojam i podjela 3. Izvori za rimsku pravnu povijest 4. Razvitak rimske pravne povijesti 5. Kraljevstvo		

	6. Republika 7. Principat 8. Dominat 9. Rimsko pravo nakon Justinijana 10. Statusno pravo 11. Obiteljsko pravo 12. Osnove stvarnih prava 13. Vlasništvo 14. Načini stjecanja vlasništva 15. Stvarna prava na tuđim stvarima	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Lučić Z., Šarac M.: Rimsko privatno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Horvat M.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2008.	
	Dopunska literatura:	
	1. Romac A.: Izvori rimskog prava - latinski tekstovi s prijevodom, Informator, Zagreb, 1973. 2. Romac A.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2007. 3. Romac A.: Rječnik rimskog prava, Informator, Zagreb, 1989. 4. Milošević M.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2016. 5. Malenica A., Deretić N.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2011. 6. Stanojević O.: Rimsko pravo, Magistrat, Sarajevo, 2000.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.005-B	Naziv predmeta: Državnopravni razvitak BiH		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Pravna historija služi boljem razumijevanju konkretnog pravnog poretka i općenito prava. Svaki pravni poredak ima svoju historijsku genezu, a praktična primjena prava često podrazumijeva uzimanje u obzir historijskih konotacija i perspektiva. U tom smislu je historijsko tumačenje prava jedna od najprisutnijih metoda u pravnoj nauci i praksi. Predmet Državnopravni razvitak Bosne i Hercegovine, koji pripada užoj naučnoj oblasti pravna historija, predstavlja uvodnu pravnu disciplinu u okviru akademskog studija prava. Kao takva, ona je prilagođena studijskom programu prve godine studija, u okviru koje studenti stiču neophodna znanja iz drugih teorijskih, socioloških i historijskih pravnih disciplina. Predmet Historija države BiH ima za cilj da studente prava upozna sa državnopravnim razvitkom i institucijama Bosne i Hercegovine u široj historijskoj i komparativnoj perspektivi. Njegovim izučavanjem nastoje se formirati osnovna znanja o historijskoj genezi javnopravnih, ustavnih, političkih i upravnih institucija Bosne i Hercegovine. Proučavanje tog razvitka nije ograničeno samo na normativnu analizu, nego podrazumijeva širi interdisciplinarni, odnosno historijsko-pravni i komparativni pristup. Na taj način studentima se daje historijski uvod u izučavanje drugih javnopravnih disciplina.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: prepoznati glavne faze državnopravnog razvitka BiH od najstarijih vremena do modernog doba; usvojiti osnovne pojmove i kategorije vezane za državnopravni razvitak, te javnopravne i političke ustanove Bosne i Hercegovine u široj historijskoj perspektivi; dovesti u vezu državnopravni razvitak BiH u bližoj i daljoj historiji sa današnjim državnim/ustavnim uređenjem BiH; b) Vještine: rekonstruirati državnopravni razvitak BiH pojedinih historijskih epoha i u cijelosti; koristiti se pravno-historijskim metodom u tumačenju pravnih normi, izvora i pravnih akata; koristiti se pravno-historijskim metodama i znanjima pri rješavanju konkretnih pravnih pitanja; c) Kompetencije: analizirati i tumačiti pravne i političke dokumente (akte) vezane za državnopravni razvitak BiH.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Osnovne odlike i periodizacija državnopravnog razvitka BiH		

	2. Srednjovjekovna (feudalna) bosanska država 3. Politički razvitak Južnih Slavena 4. Bosna kao samostalna feudalna država 5. Bosanska crkva 6. Državno uređenje srednjovjekovne Bosne 7. Osmanska Bosna. 8. Okupacija BiH 1878. godine. 9. BiH za vrijeme austro-ugarske uprave 10. Aneksija Bosne i Hercegovine 11. BiH 1914 – 1918. i stvaranje jugoslavenske države 12. BiH u Jugoslaviji između dva svjetska rata 13. BiH u vrijeme rata 1941 – 1945. 14. BiH u Socijalističkoj Jugoslaviji 15. BiH kao samostalna i suverena država.	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Imamović M.: Osnove upravno-političkog razvitka i državnopravnog položaja Bosne i Hercegovine, Pravni Fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Čaušević Dž.: Pravno-politički razvitak Bosne i Hercegovine - Dokumenti sa komentarima, Magistrat, Sarajevo, 2005. (Odlomci - tekstovi za analizu).	
	Dopunska literatura:	
	1. Imamović M.: Historija države i prava Bosne i Hercegovine, IV izdanje, Magistrat, Sarajevo, 2014. 2. Londrc B.: Pravni položaj jevrejske zajednice u BiH od 1918. do 1945. godine, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, University Press, Magistrat, Sarajevo, 2017. 3. Hurem R.: Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu 1941-1945., University Press, Sarajevo, BNZ Hrvatske, Zagreb, 2016. 4. Grupa autora: BiH od najstarijih vremena do kraja Drugog	

	svjetskog rata, Bosanski kulturni centar, Sarajevo, 1998. 5. Malcolm N.: Povijest Bosne, Zagreb – Sarajevo, 1995. 6. Bosanski ustav (fototip izdanja iz 1910. godine), Muslimanski glas, Sarajevo, 1991.
--	---

I GODINA - II SEMESTAR - OBAVEZNI PREDMETI

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.006-B	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V- 15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i intervju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009.
	Dopunska literatura:
	1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.007-B	Naziv predmeta: Struktura prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj predmeta je obučiti studente o osnovnim pojmovima o pravu, koji su jedinstveni za sve naučne discipline a naučno se prate i izgrađuju ovom naučnom predmetu. Temeljito učenje treba pokazati sliku o pravilima o ponašanju ljudi, njihovom sistemu i položaju prava u njemu, definiranje i utvrđivanje pojma prava. Kroz izučavanje ovog predmeta steći će se temeljna saznanja o pravnoj normi; subjektima i objektima prava; pravnom odnosu, zaštiti pravnih ovlaštenja; pravnom aktu i njegovim elementima; primjeni, tumačenju, važenju i sistemu prava, te razvoju pravne misli i teorijama o pravu.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti će steći osnovna i najbitnija saznanja o pravu, kroz saznanja o njegovom pojmovnom određenju, strukturi te primjeni, tumačenju, važenju i sistemu prava. Sticajući kvalitetna saznanja o strukturi pravne norme, studenti će moći identificirati njene elemente. Na taj način će steći kvalitetan i neophodan osnov za izučavanje pozitivnih pravnih disciplina koje izučavaju na studiju prava. Kroz opšta saznanja o materijalnim idejnim i formalnim izvorima prava, studenti će steći cjelokupnu sliku pravne norme i saznanja o pojmu i vrstama izvora, njihovoj hijerarhiji, te pravnoj praznini i načinu njenog popunjavanja. Oni će, sticajući dobra saznanja o pravu i njegovim bitnim elementima, biti sposobni da razumiju pravnu normu, da je saznaju i primijene, svjesni njene važnosti, te da je tumače.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pravila o ponašanju ljudi i pravo 2. Pravna norma 3. Pojam i vrste subjekata prava 4. Sposobnosti subjekata prava 5. Objekti prava 6. Pravni odnos 7. Vrste, zloupotreba i zaštita pravnog ovlaštenja 8. Pravni akt 9. Izvori prava 10. Primjena prava 11. Tumačenje prava 12. Važenje prava 13. Pravni poredak i pravni sistem 14. Veliki pravni sistemi 15. Teorije o pravu		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Hasić Z.: Struktura prava – Uvod u nauku o državi i pravu, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Travnik, 2010.	
	Dopunska literatura:	
	1. Visković N.: Država i pravo, Univerzitetska knjiga, Sarajevo, 1996. 2. Muhić F.: Teorija države i prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 3. Perić B.: Struktura prava, Informator, Zagreb, 1994. 4. Rouvillois F.: Pravo, Rabic, Sarajevo, 2004. 5. Riccardo G.: Sintaksa prava, Naklada Breza, Zagreb, 2016. 6. Ozer A.: Država, Rabic, Sarajevo, 2004. 7. Vukadinović G., Mitrović D. M., Trajković M. S.: Uvod u pravo, Dosije studio, Novi Sad, Beograd, Niš, 2012. 8. Vrbanić D.: Državo i pravo, Godlen marketing, Zagreb, 2003. 9. Lukić R., Košutić B.: Uvod u pravo, Službeni list SRJ, Beograd, 1999. 10. Vasić R., Jovanović M. i Dajović G: Uvod u pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu i Dosije studio, Beograd, 2014	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.008-B	Naziv predmeta: Institucije rimskog prava II		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V- 15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Rimsko pravo u historiji europskog univerzitetskog razvoja predstavlja najstariju naučnu disciplinu. Pregledom aktuelnih reformskih procesa na većini europskih univerziteta ova disciplina i dalje zauzima nezaobilaznu polazišnu odrednicu u osnovama europskih pravnih studija. Moderni pravni sistemi u svijetu su baštinili temeljne institute rimskog prava, a naročito u najvažnijim pravnim kodifikacijama. Strukturalna pravna terminologija, načini pravnog rezoniranja, argumentiranja i tumačenja, sa pregledom evolutivnih promjena, a naročito ekonomskih, filozofskih i političkih uzroka tih promjena konkretnih pravnih instituta, posebno najrecipiranih institucija rimskog prava (stvarno i obvezno pravo) - predstavljaju nezaobilazne elemente pravne edukacije modernog pravnika.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: na razini činjenica definirati i objasniti temeljne pojmove, institute (obveznog, nasljednog i postupovnog) i grane rimskog privatnog prava te uporediti njihove međusobne sličnosti i razlike; na razini razumijevanja identificirati i razlikovati osnovne aspekte rimskog prava (subjekti, objekti, postupci) kao temelja savremenog europskog privatnopravnog sistema u historijskom i komparativnom kontekstu. b) Vještine: primijeniti načela, pravila i rješenja rimskog statusnog, obiteljskog i stvarnog prava u praktičnim problemskim zadacima. c) Kompetencije: ispitati primjenu načela, pravila i rješenja rimskog privatnog prava na konkretna činjenična stanja u okviru praktičnih problemskih zadataka kao osposobljavanja za case-study tehniku analize pravnih problema; definirati osnovne pojmove i načela privatnog prava na temelju rimskog prava; objasniti osnovne institute u različitim granama privatnog prava na temelju rimskog prava; kategorizirati pojmove, institute i grane rimskog privatnog prava u historijski i komparativni kontekst kao preduvjet za kritičku analizu savremenog prava; prepoznati važnost rimskog prava za savremene privatnopravne sisteme.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Obvezno pravo 2. Opći elementi obveznog prava 3. Prestanak obveza 4. Obaveze iz kontrakata 5. Obaveze iz kvazikontrakata 6. Obaveze iz delikata		

	7. Obaveze iz kvazidelikata 8. Nasljedno pravo 9. Opći elementi nasljednog prava 10. Intestatno nasljeđivanje 11. Oporučno nasljeđivanje 12. Zapisi (legati i fideikomisi) i darovanje za slučaj smrti 13. Rimski građanski postupak 14. Razvitak rimskog građanskog postupka 15. Sredstva za zaštitu subjektivnih prava	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 63 sati 7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Lučić Z., Šarac M.: Rimsko privatno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Horvat M.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2008.	
	Dopunska literatura:	
	1. Romac A.: Izvori rimskog prava - latinski tekstovi s prijevodom, Informator, Zagreb, 1973. 2. Romac A.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2007. 3. Romac A.: Rječnik rimskog prava, Informator, Zagreb, 1989. 4. Milošević M.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2016. 5. Malenica A., Deretić N.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2011. 6. Stanojević O.: Rimsko pravo, Magistrat, Sarajevo, 2000.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.009-B	Naziv predmeta: Komparativna pravna historija		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Ciljevi ovog predmeta su: 1. da pruži studentima temeljna znanja o historijskom razvoju prava od najstarijih vremena do modernog doba; 2. da istraži historijske dimenzije odnosa prava, države i društva; 3. da razvije sposobnost studenata za tumačenje historijskog procesa razvoja prava u komparativnoj perspektivi; 4. da razvije svijest studenata o historijskom porijeklu i uslovljenosti savremenih pravnih instituta i političkih ustanova.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: na razini znanja identificirati proces razvoja materijalnog i procesnog prava u prošlosti, te steći sposobnost za pravnu analizu i traživanje; na razini razumijevanja shvatiti proces razvoja materijalnog i procesnog prava. b) Vještine: pravna analiza i istraživanje, pismena i usmena prezentacija rezultata c) Kompetencije: nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da poznaje koncepte, strukture i karakteristike instituta najpoznatijih modernih pravnih kodifikacija.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Komparativna pravna historija: pojam, razvoj i ciljevi 2. Država i pravo u oblasti Mediterana 3000. p.n.e.-500. n.e. 3. Pravo u starim državama Mediterana 4. Stara Mesopotamija 5. Stari Egipat 6. Stara jevrejska država 7. Grčki svijet: klasična Atina 8. Država i pravo u oblasti Mediterana 500-1500. 9. Bizantija 10. Franačka 11. Islamska država 12. Država i pravo u evro-atlantskom regionu 1500-1900. 13. Engleska 14. Sjedinjene Američke Države 15. Francuska		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje	30 sati 15 sati 10 sati 63 sati	

	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Karčić F.: Komparativna pravna historija, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2012.	
	Dopunska literatura:	
	1. Karčić F.: Pravni tekstovi: odabrani izvori za Opću historiju države i prava, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.	
	2. Festić R.: Opća historija države i prava, Studentska štamparija Univerziteta, Sarajevo, 1998.	
	3. Wooley L.: Počeci civilizacije, Naprijed, Zagreb, 1966.	
	4. Šunjić M.: Narodi i države ranog srednjeg vijeka, Rabic, Sarajevo, 2003.	
	5. Ostrogorski G.: Istorija Vizantije, Prosveta, Beograd, 1959.	
	6. Esposito Dž. L.: Oksfordska istorija Islama, Clio, Beograd, 2002.	
	7. Molnar A.: Rasprava o demokratskoj ustavnoj državi, II. Klasične revolucije: Nizozemska i Engleska, SAD Samizdat B92, Beograd, 2001.	
	8. Tokvil A.: Stari režim i revolucija, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci-Novi Sad, 1994.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.010-B	Naziv predmeta: Kriminologija		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2;V-1	Ukupan broj sati: P-30; V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studij treba omogućiti apsolviranje temeljnih odrednica kriminologije kao naučne discipline, čime će studenti steći osnovna znanja o teorijskim i empirijskim karakteristikama ove nauke. Program predmeta obezbjeđuje elaboriranje osnovnih pojmova koji se koriste u kriminologiji, kratak historijski razvoj, osnovne odrednice metodologije istraživanja, odnos s drugim srodnim naukama, te osnovne etiološke i fenomenološke dimenzije ove nauke.		
1.2. Ishod učenja:	Očekivani rezultati studija Kriminologije odnose se na osposobljavanje studenta za spoznaju kriminalnog fenomena kao pojave koja nastaje pod zajedničkim i istovremenim uticajem najraznovrsijih faktora egzogene i/ili endogene prirode, ali i osposobljavanje za samostalno izvođenje jednostavnijih naučnoistraživačkih tehnika i metoda, kao i učešća u grupnim projektnim zadacima. Krajnji cilj je osposobljavanje studenata za aplikativnu kriminologiju, odnosno za praktični rad u organima suda, tužiteljstva i policije, na poslovima otkrivanja, istraživanja i procesuiranja krivičnih djela i procjene ličnosti učinitelja krivičnih djela.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, predmet i podjela kriminologije 2. Kriminološke metode, discipline i druge srodne nauke 3. Istorijski periodi u razvoju kriminologije i stanje kriminološke misli o kriminalitetu 4. Razvoj krivičnog prava i kriminologije 5. Osnove bioloških teorija i njihova podjela 6. Osnove psiholoških teorija i njihova podjela 7. Osnove socioloških teorija i njihova podjela 8. Funkcionalizam – svrsishodnost 9. Proučavanje i shvatanje kriminogenih faktora u novijoj kriminologiji i njihova kategorizacija/grupisanja 10. Faktori biološke, antropološke i psihološke orijentacije 11. Neposredni društveno-ekonomski i drugi faktori koji utiču na razvoj kriminaliteta, uticaj ekonomske krize, privrednih i drugih depresija na razvoj kriminaliteta 12. Fenomenologija kriminaliteta – pojavni oblici kriminaliteta 13. Organizovani kriminalitet, pojam, uzroci, pojavni oblici, obilježja i karakteristike organizovanog kriminaliteta 14. Kompjutorski oblici kriminaliteta 15. Mafija i mafijaške organizacije		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 63 sati 7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Jašarević O., Kustura M.: Kriminologija: etiologija i fenomenologija kriminaliteta, Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet, Travnik, 2013.	
	Dopunska literatura:	
	1. Petrović B., Meško G.: Kriminologija, Pravni fakultet, Sarajevo, 2004. 2. Korać H.: Kriminologija/maloljetničko prestupništvo, Pravni fakultet, Sarajevo, 2011. 3. Ignjatović Đ.: Kriminologija, Službeni glasnik, Beograd, 2005. 4. Mladenović R.: Kriminologija, Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo, 2001. 5. Singer M.: Kriminologija, Globus, Zagreb, 1994. 6. Bošković M.: Kriminologija i socijalna patologija, Matica srpska, Beograd, 1997. 7. Ignjatović, Đ.: Kriminološko nasleđe, Službeni glasnik Srbije, 2006. 8. Jašović Ž.: Kriminologija maloljetničke delinkvencije, Beograd, 1991. 9. Milutinović M.: Kriminologija, Savremena administracija, Beograd, 1990. 10. Šeparović Z.: Kriminologija i socijalna patologija, Pravni fakultet, Zagreb – Beograd, 1987. 11. Jašarević O., Ganija H., Mikanović B., Hebib A., Koledin G., Mahmutović A.: Slika o sebi i prevencija poremećaja u ponašanju mladih, štamparija "Fojnica", Fojnica, 2010. 12. Korać H.: Droge kao uzrok pojave kriminaliteta, Forum univerzitetskih nastavnika, Novi Pazar, 2008. 13. Korać H., Ivanović A., Begović A.: Prevencija kriminaliteta	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.011-B	Naziv predmeta: Bosansko komparativno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Osnovni cilj predmeta je da studente upozna općenito sa historijskim temeljima prava, a posebno sa razvitkom pojedinih pravnih instituta i pravnih grana u Bosni i Hercegovini. Izučavanjem ovog predmeta kod studenata treba da se formiraju osnovna znanja o historijskoj genezi bosanskohercegovačkog privatnog i javnog prava, koja će studentima služiti kao predznanje i podloga za njihovo dalje izučavanje na višim godinama studija. U tom smislu je predmet Bosansko komparativno pravo komplementaran i prilagođen studijskom programu prve godine studija prava, u okviru koje studenti stiču neophodna znanja iz drugih teorijskih, socioloških i historijskih pravnih disciplina. Sagledati uporednopravni razvitak pravnih institucija u BiH, koji se u kontinuitetu može pratiti još od ranog srednjeg vijeka, pa preko osmanskog i austrougarskog razdoblja, do formiranja zajedničke jugoslavenske države i njenog razvitka do 1992. godine. Komparativnim izučavanjem navesti studenti da shvate međutjecaje dubrovačkog i mletačkog prava, šerijatskog i kanonskog, odnosno milletskeg prava sa osmanskim državnim i tanzimatskim pravom, te austrougarskog, hrvatsko-slavonskog, srbijanskog i crnogorskog prava na bosansko pravo.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: prepoznati osnovne kategorije i pojmove jurističkih institucija Bosne i Hercegovine u historijskom razvoju i izvornim pravnim dokumentima; identificirati oblike i kontekste prijenosa (receptije) prava iz stranih pravnih kultura na bosanskohercegovačkom području. b) Vještine: koristiti se pravno-historijskim metodama i znanjima pri rješavanju konkretnih pravnih pitanja/tumačenju prava, opisati na koji način su strane pravne kulture utjecale na razvitak pravnih grana i instituta u Bosni i Hercegovini, definirati tradicijsku/historijsku osnovu moderne bosanskohercegovačke pravne kulture. c) kompetencije: biti u stanju da pronalazi i tumači pravne izvore iz prošlosti; ispitati historijsku genezu pojedinih pravnih instituta i grana u BiH.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i metod pručavanja bosanskog prava 2. Bosansko srednjovjekovno pravo 3. Feudalno statusno pravo 4. Pravni sistem u srednjovjekovnoj Bosni		

	5. Izvori prava srednjovjekovne Bosne 6. Pravo u osmanskoj Bosni 7. Vjerska struktura osmanske Bosne 8. Pravo i sudstvo u osmanskoj Bosni 9. Tanzimat (reforma) i tanzimatsko pravo 10. Pravni sistem BiH i Austro-Ugarska 11. BiH u pravnom sistemu Jugoslavije između dva svjetska rata 12. Bosansko pravo u uslovima narodnooslobodilačkog rata 13. Socijalizam i pravo u BiH 14. Pravo u BiH kao samostalnoj državi 15. Pravni kontinuitet	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 36 sati 7 sati 10 sati 108 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Imamović M.: Uvod u historiju i izvore bosanskog prava, Pravni Fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Čaušević Dž.: Pravno-politički razvitak Bosne i Hercegovine - Dokumenti sa komentarima, Magistrat, Sarajevo, 2005. (Odlomci za analizu)	
	Dopunska literatura: 1. Imamović M.: Historija države i prava Bosne i Hercegovine, III izdanje, Magistrat, Sarajevo, 2003. 2. Karčić F.: Studije o šerijatskom pravu i institucijama, Drugo dopunjeno izdanje, CNS, Sarajevo, 2012. 3. Babić A.: Diplomatska služba u srednjovjekovnoj Bosni, Međunarodni centar za mir, Sarajevo, 1995. 5. Karčić F.: Šerijatski sudovi u Jugoslaviji 1918 – 1941, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1986. 6. Osamsto godina Povelje bosanskog bana Kulina 1189 – 1989, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1989.	

	7. Solovjev A.: Vlasteoske povelje bosanskih vladara, Istorijsko-pravni zbornik, Pravni fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 1949. 8. Sladović E.: Ženidbeno pravo, Zagreb, 1925. 9. Sladović E.: Islamsko pravo u Bosni i Hercegovini, Beograd, 1926. 10. Spaić V.: O baštinskom sistemu u srednjevjekovnoj Bosni, Istorijsko – pravni zbornik, Pravni fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 1949. 11. Truhelka Ć.: Državno i sudbeno ustrojstvo Bosne u srednjem vijeku – u knjizi: Povijest Bosne i Hercegovine, Knjiga I, HKD Napredak, Sarajevo, 1998.
--	---

5.2.1.2. Druga godina studija

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.012-B	Naziv predmeta: Krivično pravo I		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3;V-1	Ukupan broj sati: P-45; V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje sa osnovnim pojmovima krivičnog prava kao pravne nauke i kao grane pozitivnog prava odnosno zakonodavstva koji se odnose na krivično zakonodavstvo, te mogućnostima primjene neophodnih znanja i vještina u određenju bića krivičnog djela i krivične odgovornosti te izricanju krivičnih sankcija fizičkim i pranim osobama.		
1.2. Ishod učenja:	Sposobnost samostalne teorijske i stručne analize pojmova krivičnog djela, krivične odgovornosti, krivičnih sankcija, te obilježja krivičnih djela propisanih pozitivnim krivičnim zakonodavstvom BiH; Odrediti bitna obilježja osnovnih instituta krivičnog prava; Povezati osnovna teorijska znanja iz područja općeg dijela krivičnog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Poimanje krivičnog prava kroz povijest – Škole krivičnog prava 2. Izvori krivičnog prava 3. Savremene koncepcije o nauci krivičnog prava 4. Krivično djelo – krivična odgovornost 5. Opći uvjeti kažnjivosti 6. Krivnja – pojam i oblici krivnje 7. Subjekti krivičnog djela – fizičke i pravne osobe 8. Mjesto i vrijeme počinjenja krivičnog djela 9. Stadiji krivičnog djela 10. Elementi krivičnog djela 11. Beznačajno djelo 12. Dobrovoljni odustanak od počinjenja krivičnog djela 13. Zabluda – stvarna i pravna 14. Kazne – vrste kazni – opće pravilo o izboru vrste i mjere kazne 15. Mjere sigurnosti – pojam i vrste		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati	

	Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Tomić Z.: Krivično pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008.	
	Dopunska literatura:	
	1. Petrović B. i Jovašević: Krivično/kazneno pravo Bosne i Hercegovine – opći dio, Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005.	
	2. Komentari krivičnih zakona u BiH, Vijeće Evrope i Evropska Komisija, Sarajevo, 2005. (grupa autora)	
	3. Mršić G.: Kazneno pravo I. Opći dio, Vizura Zagreb, 2020.	
	4. Bačić, F. Pavlović, Š.: Komentar kaznenog zakona, Organizator, Zagreb, 2004.	
	5. Novoselec, P.: Opći dio kaznenog prava, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2007.	
	6. Horvatić Ž., Šeparović Z. i saradnici: Kazneno pravo – posebni dio, Masmedija, Zagreb, 1999.	
	7. Balić, Hasan; Begović, Alisa, Rječnik krivičnopravnih pojmova i izraza, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2010	
	8. Srzentić N., Stajić A. i Lazarević Lj.: Krivično pravo – opšti dio, Savremena administracija, Beograd, 1998.	
	9. Zakonski tekstovi (važeći krivični zakoni Bosne i Hercegovine).	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.013-B	Naziv predmeta: Ustavno pravo I		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Obrada ključnih pojmova Ustavnog prava u kontekstu pojmova, instituta i kategorija ovoga prava, sa posebnim akcentom na razvojne faze u ustavnom razvitku BiH, te preduslovima za razvoj demokratije. Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcionisanju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu, nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcionisanju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu, nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti. Student stječe osnove razumijevanja pojmova lokalne samouprave i njene organizacije u Bosni i Hercegovini.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Uvodna teorijska pitanja Ustavnog prava 2. Izvori Ustavnog prava 3. Ustav: pojam, vrste, donošenje i izmjene 4. Sadržaj i forma ustava 5. Ustavni sistemi koji su snažnije utjecali na razvoj ustavnosti u svijetu: SAD i Velika Britanija 6. Ustavni sistemi koji su snažnije utjecali na razvoj ustavnosti u svijetu: Francuska i Švicarska 7. Razvoj ustavnosti u Bosni i Hercegovini 8. Ljudske slobode i prava: pojam, značaj, dokumenti i klasifikacija 9. Katalog ljudskih sloboda i prava u ustavnom sistemu BiH: temeljna prava 10. Katalog ljudskih sloboda i prava u ustavnom sistemu BiH: ekonomska, socijalna i ostale slobode i prava 11. Ograničenja i zaštita sloboda i prava 12. Narodni suverenitet - temelj i opravdanje državne vlasti 13. Pojam, značaj i načela izbornog sistema 14. Izborni postupak 15. Izborni sistem u BiH		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati	Predavanja Vježbe	45 sati 15 sati	

opterećenja studenta:	Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., do 213. str.	
	Dopunska literatura:	
	1. Smerdel B., Sokol S.: Ustavno pravo, PFZ, Zagreb, 2006. 2. Dejtonski mirovni sporazum 3. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 4. Jovičić M.: O ustavu, Savremena administracija, Beograd, 1977. 5. Kasipović M.: Izborni leksikon, Zagreb, 2008. 6. Sadiković Č.: Evropsko pravo ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2001. 7. Milićević N.: Ljudska prava, Sarajevo, 2007. 8. Ustav BiH, zakoni i podzakonski propisi koji se odnose na organizaciju državne vlasti u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.014-B	Naziv predmeta: Uvod u građansko pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V -1	Ukupan broj sati: P-45, V - 15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Obrada građanskog prava, u ovom slučaju njegovih uvodnih ili opštih segmenata, obuhvata pojam, nastanak i razvoj građanskog prava, njegove izvore, status subjekata građanskopravnog odnosa, pojam i elemente građanskopravnog odnosa, opštu teoriju pravnih poslova i vršenje i zaštitu subjektivnih građanskih prava, pri čemu se materija obrađuje u svjetlu njene sve naglašenije "evropeizacije".		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute građanskog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz građanskog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, karakteristike i načela građanskog prava 2. Izvori građanskog prava 3. Građanskopravni odnos, pravno relevantne činjenice i subjektivna građanska prava 4. Subjekti građanskog prava 5. Objekti građanskog prava 6. Činidba i drugi objekti građanskog prava 7. Pravni poslovi 8. Sadržinski elementi pravnog posla 9. Očitovanje pravno relevantne volje i oblici pravnih poslova 10. Valjanost i nevaljanost pravnih poslova; Apsolutna ništavost - Dio I 11. Apsolutna ništavost - Dio II 12. Relativna ništavnost pravnih poslova, konvalidacija i konverzija 13. Općenito o sticanju subjektivnih prava i originarno sticanje subjektivnih prava 14. Imovina i derivativno sticanje subjektivnih prava te gubitak subjektivnih prava 15. Zastara i osobna neimovinska dobra kao objekti građanskog prava		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad,	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati	

	zadaci UKUPNO	10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Klarić P., Vedriš M.: Građansko pravo, Narodne novine, Zagreb, 2009, do str. 185	
	Dopunska literatura:	
	1. Zakon o obligacionim odnosima FBiH/RS (sa svim važećim izmjenama i dopunama) - Opći dio zakona 2. Stanković O., Vodineljić V.: Uvod u građansko pravo, Nomos, Beograd, 1996 3. Stojanović D.: Uvod u građansko pravo, „Color Press“ Lapovo, Beogra, 1996 4. Stanišić S.: Ogledi iz građanskog prava (Odabrani autorskih tekstovi sa sudskom praksom), prvo izdanje, Udruženje pravnika Republike Srpske, Banja Luka, 2005 5. Tajić H.: Zbornik sudske prakse sudova u Bosni i Hercegovini u oblasti građanskog prava, Privredna Štampa dd, Sarajevo, 2005	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.015-B	Naziv predmeta: Bračno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1;	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Usvajanje i razumijevanje osnovnih znanja o institutima bračnog prava, instituta vanbračne zajednice te nasilja u braku i vanbračnoj zajednici.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti će kroz prikaz ovog instituta u našem porodičnom zakonodavstvu te analizu uporednopravnih rješenja i međunarodnih dokumenta iz ove oblasti, biti podstaknuti na razvijanje kritičkog mišljenja kad je u pitanju institucija brak i bračni odnosi te vanbračna zajednica.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Uvod u bračno pravo (pojam braka, pravna priroda braka, teorijske definicije braka i zakonska definicija braka) 2. Sklapanje braka (uvjeti za postojanje i uvjeti za punovažnost braka ili bračne smetnje) 3. Pojam i podjela ličnih prava i dužnosti bračnih partnera 4. Lična prava i dužnosti o kojima se bračni partneri mogu sporazumjeti 5. Lična prava i dužnosti o kojima se bračni partneri ne mogu sporazumjeti 6. Imovinski odnosi bračnih i vanbračnih partnera 7. Zakonski imovinski režim 8. Ugovorni imovinski režim 9. Prestanak braka i oblici prestanka braka 10. Razvod braka 11. Pojam i sistemi razvoda u savremenom zakonodavstvu, klasifikacija brakorazvodnih uzroka i evolucija brakorazvodnih sistema u našem pravu 12. Razvod braka prema PZ FBiH 13. Izdržavanje bračnih partnera 14. Vanbračna zajednica 15. Nasilje u braku i vanbračnoj zajednici		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konzultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Traljić N., Bubić S.: Bračno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.
	Dopunska literatura:
	1. Alinčić, M., Bakarić – Mihanovic A., Hrabar D., Jakovac – Lozić D., Korać A.: Obiteljsko pravo, treće dopunjeno i izmjenjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2007.
	2. Draškić M.: Porodično pravo, Colpi, Beograd, 2005.
	3. Cvejić Jančić O.: Roditeljsko i starateljsko pravo, Univerzitet u Novom Sadu – Pravni fakultet, Novi Sad, 2004.
	4. Draškić M.: Zbirka propisa za oblast porodičnog prava i prava djeteta, Beograd, 2010.
	5. Panov S.: Porodično pravo, Beograd, 2010.
	6. Kovaček – Stanić G.: Porodično pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2010.
	7. Ponjavić Z.: Privatizacija porodice i porodičnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2009.
	8. Krešić B.: Zajednica života osoba istog spola u pravu zemalja EU, Sarajevski otvoreni centar, Sarajevo, 2015.
	9. Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br.35/05, 41/05).
	10. Porodični zakon Republike Srpske (Službeni glasnik RS br.54/02
	11. Konvencija o pravima djeteta, 1989.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.016-B	Naziv predmeta: Savremeni pravno-politički sistemi		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa savremenim ustavnim, pravnim i političkim sistemima, posebno parlamentarizmom, osnova je za razumijevanje i daljnju izgradnju, kako savremenih pravno-političkih sistema, tako i pravno-političkog sistema Bosne i Hercegovine.		
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja ovog predmeta je stjecanje znanja o savremenim pravno-političkim sistemima na globalnom planu. Studenti se osposobljavaju za kritičko razmišljanje o savremenim pravnim i političkim sistemima, oblicima u kojima se javljaju, načinu funkcionisanja, klasifikaciji i njihovoj evoluciji.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	- Opšta pitanja političkog sistema i motivi političkog angažovanja - Asocijacije kao agregati politike i konverzacija ciljeva u zahtjeve - Političke partije - Interesne asocijacije / grupe - Javno mnjenje / mišljenje i mediji - Parlamentarni politički sistem - Bipartizam u britanskom parlamentarnom sistemu - Koalicioni bipartizam u Njemačkoj - Multipartizam u talijanskom političkom sistemu - Predsjednički politički sistem SAD - Savremeni idealistički parlamentarizam u francuskom političkom sistemu - Skupštinski sistem u Švicarskoj - Deformacije parlamentarizma u vidu jednopartijskih sistema - Savremene tendencije u razvoju političkih sistema - Međunarodni politički sistemi		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 36 sati 7 sati 10 sati 108 sati	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Duraković N.: Uporedni politički sistemi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.
	Dopunska literatura:
	1. Sadiković Č.: Politički sistemi, Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
	2. Pašić N.: Uporedni politički sistemi, Institut za političke studije i FPN, Beograd, 1981.
	3. Jesse E.: Tipologija suvremenih političkih sistema, Pan Liber, Osijek – Zagreb - Split, 1999.
	4. Jovičić M.: Veliki ustavni sistemi, Svetozar Marković, Beograd, 1984.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.017-B	Naziv predmeta: Moderne pravne kodifikacije		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 3
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Ciljevi ovog predmeta su: 1. da upozna studente sa procesom i okolnostima nastanka modernih kodifikacija prava sa naglaskom na Evropu; 2. da razvije sposobnost studenata za sagledavanje pojedinih pravnih instituta u historijskoj i komparativnoj perspektivi; 3. da pruži studentima praktično poznavanje koncepta, strukture i karakterističnih instituta najpoznatijih modernih pravnih kodifikacija.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: na razini činjenica definirati i objasniti fenomen kodifikacije u moderno doba, proces razvoja fenomena kodifikacije, te njihove primjere; na razini razumijevanja shvatiti društveni kontekst i identificirati faktore koji utječu na fenomen kodifikacije. b) Vještine: sposobnost za pravnu analizu i istraživanje, pisana komunikaciju u pravnom kontekstu. c) Kompetencije: profesionalne vještine potrebne za kompetentnu i etičku participaciju kao član pravničke profesije.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Kodifikacija: koncept i historija 2. Pojam kodifikacije 3. Ciljevi kodifikacije 4. Uslovi i faktori koji pomažu kodifikaciju 5. Kodifikacije predmodernog doba 6. Kodifikacije modernog doba 7. Francuski građanski zakonik 8. Austrijski opšti građanski zakonik 9. Njemački građanski zakonik 10. Švajcarske kodifikacije Egipatski građanski zakonik 11. Osmanski građanski zakonik (Medžella) 12. Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru 13. Egipatski građanski zakonik 14. Analiza izvornih tekstova kodifikacija (tabele komparacije) 15. Budućnost kodifikacije		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati 15 sati 5 sati 16 sati 5 sati	

	Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Karčić F.: Moderne pravne kodifikacije, predavanja i zakonski tekstovi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2006.	
	Dopunska literatura:	
	1. Šarkić S., Popović D., Veliki pravni sistemi i kodifikacije, Beograd: Izdavačka kuća "Draganić", 1996.	
	2. Kavazović H., „Uvođenje sekularnog građanskog zakonika u Egipat: Nacionalni građanski zakonik (Qānūn al-madani al-ahlī) iz 1883. godine“, Anali Gazi Husrev-begove biblioteke, XXXVII, 2016, str. 65-110.	
	3. Medželle i ahkjami šerije (Otomanski građanski zakon), Sarajevo: Tisak i naklada Daniela A. Kajona 1906., reprint izdanje Sarajevo: Bosanski kulturni centar, 1997.	
	4. Blagojević B.: "Postanak Francuskog građanskog zakonika, Pravna misao 5/1-2 (Beograd, 1939).	
	5. Njemački građanski zakonik (od 1896. godine) – opći dio i obavezno pravo (§1 do 853), preveo A. Verona (Beograd, 1970).	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.018-B	Naziv predmeta: Krivično pravo II		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje sa osnovnim pojmovima krivičnog prava kao pravne nauke i kao grane pozitivnog prava odnosno zakonodavstva koji se odnose na krivično pravo. Student stječe vještinu primjene općeg pravnog instituta na konkretne slučajeve u praksi, te izraziti kritički osvrt na zakonska rješenja i izražena stajališta sudske prakse.		
1.2. Ishod učenja:	Sposobnost samostalne teorijske i stručne analize pojmova krivičnog prava, krivične odgovornosti, krivičnih sankcija, te obilježja krivičnih djela propisanih pozitivnim zakonodavstvom BiH. Analizirati bitna obilježja bića konkretnog kaznenog djela; Povezati osnovna teorijska znanja krivičnog prava općeg dijela na konkretna krivična djela posebnog dijela krivičnog zakona. Prikazati odnos skupina krivičnih djela kao i međusobni odnos pojedinih kaznenih djela u cilju dobivanja stručne podloge za kritički osvrt na zakonska rješenja. Izraditi nacrt krivičnog akta imajući u vidu ostvarenje obilježja bića konkretnog krivičnog djela i krivične odgovornosti počinitelja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Krivična djela protiv Ustavnog poretka 2. Krivična djela protiv života i tijela 3. Krivična djela protiv slobode i prava građanina 4. Krivična djela protiv protiv spolne slobode i morala 5. Krivična djela protiv braka, porodice i mladeži i krivična djela protiv zdravlja ljudi 6. Krivična djela protiv privrede, poslovanja i sigurnosti platnog prometa 7. Krivična djela iz oblasti poreza 8. Krivična djela protiv radnih odnosa 9. Krivična djela protiv imovine 10. Krivična djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara 11. Krivična djela protiv protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa 12. Krivična djela protiv pravosuđa i krivična djela protiv javnog reda i pravnog prometa 13. Krivična djela podmićivanja i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti i krivična djela protiv sustava elektronske obrade podataka 14. Krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom i krivična djela protiv oružanih snaga Bosne i Hercegovine		

15. Krivična djela povrede autorskih prava		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Tomić Z.: Krivično pravo II (posebni dio), Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.	
	Dopunska literatura:	
	1. Bačić F. i Pavlović Š.: Kazneno pravo – posebni dio, Informator, Zagreb, 2001. 2. Komentari krivičnih zakona u BiH, Vijeće Evrope i Evropska Komisija, Sarajevo, 2005. (grupa autora) 3. Komentar krivičnog zakona SFRJ, Savremena administracija, Beograd, 1978. (grupa autora pod redakcijom N. Srzentića) 4. Bačić, F., Pavlović. Š.: Komentar kaznenog zakona, Organizator, Zagreb, 2004. 5. Novoselec, P.: Uvod u gospodarsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2009. 6. Petrović B. i Jovašević D.: Krivično pravo II (Krivično pravo, posebni dio), Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005. 7. Zakonski tekstovi (važeći krivični zakoni Bosne i Hercegovine)	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.019-B	Naziv predmeta: Ustavno pravo II		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Izučavanje organizacije državne vlasti, definisanje teorije o jedinstvu vlasti te davanje posebnog akcenta na ustavno rješenje složenih država. Studenti će se upoznati sa organizacijom državne vlasti u Bosni i Hercegovini, izučavati zakonodavna i izvršna tijela vlasti na nivu kantona, entiteta i države, te pravosudni sistem, njegov pojam i djelovanje u Bosni i Hercegovini.		
1.2. Ishod učenja:	Savladavanje krucijalnih pojmova ustavnosti i zakonitosti i njihove kontrole. Poznavanje i razumijevanje pojmova lokalne samouprave i njene organizacije u oba entiteta Bosne i Hercegovine.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Organizacija državne vlasti 2. Ustavno uređenje složenih država 3. Osnovna obilježja ustavnog uređenja u BiH 4. Ustavni status i osnovna obilježja uređenja entiteta 5. Odnos institucija BiH i entiteta 6. Predstavnička tijela 7. Predstavnička tijela u ustavnom sistemu BiH 8. Tijela izvršne vlasti: šef države 9. Tijela izvršne vlasti: vlada 10. Tijela izvršne vlasti: organi državne uprave 11. Pravosudni sistem 12. Pravosuđe u BiH 13. Kontrola ustavnosti i zakonitosti 14. Ustavno sudstvo u BiH 15. Lokalna samouprava		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		

izvođenje nastave:	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., od 213. str.
	Dopunska literatura:
	1. Smerdel B., Sokol S.: Ustavno pravo, PFZ, Zagreb, 2006.
	2. Dejtonski mirovni sporazum
	3. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2002.
	4. Ustav BiH, zakoni i podzakonski propisi koji se odnose na ustavnu materiju u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.020-B	Naziv predmeta: Stvarno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti usvajaju osnovne pojmove i principe stvarnog prava – studenti shvataju razlikovanje stvarnih od obligacionih prava i osnovna obilježja stvarnih prava, specifičnosti posjeda i njegove osnove uređenja i načela zemljišnih knjiga, usvajaju institute stjecanja, gubitka i zaštite vlasništva i drugih stvarnih prava na pokretnim i nepokretnim stvarima.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute stvarnog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz stvarnog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa jednim stvarnopravnim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i karakteristike stvarnog prava 2. Posjed 3. Zaštita posjeda 4. Pojam, karakteristike i sadržaj prava vlasništva 5. Ograničenje prava vlasništva 6. Suvlasništvo 7. Zajedničko vlasništvo i etažno vlasništvo 8. Sticanje i gubitak prava vlasništva 9. Zaštita prava vlasništva - Dio I 10. Zaštita prava vlasništva – Dio II 11. Zemljišne knjige 12. Pojam i vrste služnosti 13. Osnivanje, zaštita i prestanak prava služnosti 14. Založno pravo 15. Hipoteka, Zakonsko založno pravo, Prestanak založnog prava, Pravo građenja, Stvarni teret i Zemljišni dug		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sata	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Vedriš M., Klarić P.: Građansko pravo, Narodne Novine, Zagreb, 2008, str. 187 - 374
	Dopunska literatura:
	1. Zakon o stvarnim pravima FBiH i RS i druga relevantna pravna regulativa (sa primjenjivim izmjenama i dopunama) 2. Babić I., Medić D., Hašić E., Povlakić M., Velić L.: Komentar zakona o stvarnim pravima Federacije Bosne i Hercegovine, Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2014. 3. Lalić I., Zaštita prava vlasništva i prava stvarnih služnosti u bosanskohercegovačkom zakonodavstvu i praksi, Sarajevo, 2018. 4. Medić D., Tajić H.: Sudska praksa iz stvarnog prava (treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje), Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2008. 5. Gavella N. i drugi: Stvarno pravo, Informator, Zagreb, 1998. 6. Stojanović N.: Stvarno pravo, Prosvjeta, Beograd, 1968.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.021-B	Naziv predmeta: Roditeljsko i starateljsko pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Usvajanje i razumijevanje osnovnih znanja o institutima roditeljskog prava, instituta usvojenja te starateljskog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti će kroz prikaz ovog instituta u našem porodičnom zakonodavstvu te analizu uporednopravnih rješenja i međunarodnih dokumenta iz ove oblasti, biti podstaknuti na razvijanje kritičkog mišljenja kad su u pitanju odnosi roditelja i djece, usvojenika i usvojioca te odnosi starateljstva.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, predmet, izvori i načela roditeljskog prava 2. Odnosi roditelja i djece (porodični, bračni i vanbračni status djeteta) 3. Vansudsko utvrđivanje porijekla djeteta 4. Sudsko utvrđivanje porijekla djeteta 5. Osporavanje očinstva i materinstva 6. Utvrđivanje potijekla djeteta začetog medicinski pomognutom oplodnjom 7. Postupak radi utvrđivanja ili osporavanja materinstva ili očinstva 8. Usvojenje 9. Pojam i sadržaj roditeljskog staranja (odgovornost dužnosti i prava roditelja prema ličnosti djeteta i dužnosti i prava roditelja prema imovini djeteta) 10. Ostvarivanje roditeljskog staranja 11. Mjere radi zaštite prava i interesa djeteta 12. Prestanak roditeljskog staranja i ostvarivanje roditeljskog staranja nakon punoljetstva djeteta 13. Starateljsko pravo: pojam, predmet, izvori i načela 14. Oragani starateljstva i staralac 15. Starateljstvo nad maloljetnim osobama, starateljstvo nad osobama nad kojima je ograničena ili oduzeta poslovna sposobnost i starateljstvo za posebne slučajeve		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Traljić N., Bubić S.: Roditeljsko i starateljsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.
	Dopunska literatura:
	1. Alinčić, M., Bakarić – Mihanović A., Hrabar D., Jakovac – Lozić D., Korać A.: Obiteljsko pravo, treće dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2007.
	2. Draškić M.: Porodično pravo, Colpi, Beograd, 2005.
	3. Cvejić Jančić O.: Roditeljsko i starateljsko pravo, Univerzitet u Novom Sadu – Pravni fakultet, Novi Sad, 2004.
	4. Draškić M.: Zbirka propisa za oblast porodičnog prava i prava djeteta, Beograd, 2010.
	5. Panov S.: Porodično pravo, Beograd, 2010.
	6. Kovaček – Stanić G.: Porodično pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2010.
	7. Ponjavić Z.: Privatizacija porodice i porodičnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2009.
	8. Krešić B.: Zajednica života osoba istog spola u pravu zemalja EU, Sarajevski otvoreni centar, Sarajevo, 2015.
	9. Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br.35/05, 41/05).
	10. Porodični zakon Republike Srpske (Službeni glasnik RS br.54/02).
	11. Konvencija o pravima djeteta, 1989.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.022-B	Naziv predmeta: Privrednopravni sistem i politika		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2;V-1	Ukupan broj sati: P-30; V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Temeljni su ciljevi ovoga predmeta (kolegija): - prezentirati osnovne kategorije i institucije koje ukazuju na funkcionalnu vezu države i prava, s jedne strane, i privrede, s druge strane; - analizirati relevantne podatke o prednostima, nedostacima i karakteristikama privrednog sistema Bosne i Hercegovine, kao i o resursima sa kojima raspolaže; - definirati mjere ekonomske politike; - detektirati aktere ekonomske politike, budući da se njihovim djelovanjem konstituiraju pravne regulacije privrednih tokova s ciljem zaštite i artikulacije općih i pojedinačnih interesa sudionika privrednog sistema.		
1.2. Ishod učenja:	Studentice/studenti će moći: - spoznati različite aspekte organizacije i funkcioniranja privrednog sistema Bosne i Hercegovine, kao i njegove prednosti i nedostatke; - znati mogućnosti uspostavljanja optimalnog miksa ekonomskih politika s ciljem unapređenja privrednog sistema; prepoznati aktere implementacije adekvatnih ekonomskih politika.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. dio – Ekonomski razvoj 2. dio – Ekonomski razvoj 1.dio – Osnove privrednog sistema 2. dio – Osnove privrednog sistema 1. dio – Osnovni elementi ekonomske politike 2. dio – Osnovni elementi ekonomkse politike - Tržište i cijene - Sistem i politika raspodjele - Investicije 1. dio – Monetarno – kreditni sistem 2. dio – Monetarno – kreditni sistem 1. dio – Fiskalni sistem 2. dio – Fiskalni sistem - Vanjska trgovina - Politika regionalnog razvoja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad	30 sati 15 sati 10 sati	

	Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	36 sati 7 sati 10 sati 108 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Kuka, Ermin (2018): <i>Javne politike</i>. Sarajevo: Štamparija Fojnica. 2. Begić, Kasim (2000): <i>Ekonomska politika</i>. Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu. 3. Kurtović, Halid & Kadrija Hodžić (2011): <i>Privredno pravni sistem i politika</i>. Zenica: Pravni fakultet Univerziteta u Zenica	
	Dopunska literatura:	
	1. Dragičević, Mirjana (1996): <i>Ekonomija i novi razvoj</i>. Zagreb: Alinea. 2. Galbraith, K. John (1995): <i>Ekonomija u perspektivi</i>. Zagreb: MaTe. 3. Hodžić, Kadrija & Edin Arnaut (2017): <i>Ekonomsko pravni sistem i ekonomska politika</i>. Travnik: Pravni fakultet Univerziteta u Travniku. 4. Mankiw, N. Gregory (2006): <i>Načela ekonomije, III. izdanje</i>. Zagreb: MaTe. 5. Osmanagić Bedenik, Nidžara (2007): <i>Kriza kao šansa</i>. Zagreb: Školska knjiga. 6. Rohatinski, Željko & Guste Santini (1998): <i>Ekonomska politika</i>. Zagreb: Rifin. 7. Samuelson, A. Paul & William D. Nordhaus (2011): <i>Ekonomija, XIX. izdanje</i>. Zagreb: MaTe. 8. Smith, Adam (2005): <i>Istraživanje prirode i uzroka bogatstva naroda</i>. Zagreb: Poslovni dnevnik & Masmedia. 9. Stiglitz, E. Joseph (2004). <i>Ekonomija javnog sektora</i>. Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu. 10. Wertheimer – Baletić, Alica (1999): <i>Stanovništvo i razvoj</i>. Zagreb: MaTe.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.023-B	Naziv predmeta: Nasljedno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Student se upoznaje sa osnovama materijalnog i procesnog nasljednog prava. Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute nasljednog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema i slučajeva iz nasljednog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da obradi sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa otvaranjem nasljeđa jednog lica te da budu u stanju da u stvarnom ili hipotetičkom slučaju može odrediti nasljednike, veličinu njihovih nasljednih dijelova i sastav ostavštine, kao i riješiti eventualna procesna pitanja koje se s tim u vezi postavljaju.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, izvori, osnovna načela i pretpostavke za nasljeđivanje 2. Zakonsko nasljeđivanje 3. Nužno nasljeđivanje 4. Nasljeđivanje na osnovu testamenta - pojam, pretpostavke, ništavost i vrste testamenata 5. Nasljeđivanje na osnovu testamenta - međunarodni testament, sadržaj, tumačenje, opoziv testamenta, legati, registar nasljednopravnih poslova 6. Nasljednopravni ugovori 7. Nasljednička izjava 8. Ugovor o doživotnom izdržavanju 9. Ugovor o odricanju od nasljeđa koje nije otvoreno 10. Ugovor o ustupanju i raspodjeli imovine za života 11. Ostavinski postupak - pojam, predmet, osnovna načela, pokretanje postupka, djelokrug i položaj notara u postupku 12. Ostavinski postupak - dostava, stranke i zastupanje u postupku, nadležnost 13. Ostavinski postupak - prethodne radnje, postupak sa testamentom 14. Ostavinski postupak - predmet ostavinske rasprave, odluke, pouka o pravnom lijeku, nasljednopravni zahtjevi poslije pravosnažnosti rješenja o nasljeđivanju 15. Ponavljanje i utvrđivanje gradiva - priprema za završni ispit		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati	Predavanja Vježbe	30 sati 15 sati	

opterećenja studenta:	Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora SeminarSKI rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	5 sati 16 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Bikić E., Suljević S.: Nasljedno pravo, Planjax Komerc, Tešanj, 2014.	
	Dopunska literatura:	
	1. Bago D., Traljić N., Povlakić M., Petrović Z.: Nasljedno pravo, Sarajevo, 1991. 2. Blagojević B.: Nasljedno pravo u Jugoslaviji, Beograd, 1979. i sva kasnija izdanja 3. Gavella N.: Nasljedno pravo, Zagreb, 1990. i sva kasnija izdanja 4. Zakon o nasljeđivanju FBiH (Sl.novine FBiH br. 80/14) 5. Zakon o vanparničnom postupku (Sl.novine FBiH br.2/98, 39/04, 73/05)	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.052-B	Naziv predmeta: Ekologija i ekološko pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Student treba da se upozna i usvoji temeljna znanja o pravnom uređenju čovjekove okoline, o zakonima koji trebaju da budu uskladjena sa zakonom Evropske Unije o zaštiti životne sredine, zatim način na koji je najbolje upravljati prirodnom sredinom i kakvo je trenutno stanje, a takodje kakav je odnos države prema zaštiti prirodne sredine.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o odnosu prema životnoj sredini. Koja su prava i obaveze čovjeka i kako da se odnosi prema prirodnim bogatstvima na koji način adekvatno da je zaštititi i sačuva za buduće generacije. Takođe koji izvori su iscrpni ekonomskih dobara i na koji način je moguće produžiti vijek tih dobara i svestranost upotrebe.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Polazna razumijevanja ekologije i ekološkog prava 2. Globalne implikacije narušavanja ekološke ravnoteže 3. Stanje i upravljanje prirodnom sredinom 4. Evolucija pristupa upravljanja prirodnom sredinom 5. Odnos države i društva prema zaštiti prirodne sredine 6. Primjena modela održivog razvoja 7. Pozitivno – pravni propisi iz oblasti zaštite okoliša u BiH 8. Pozitivno – pravni propisi iz oblasti zaštite okoliša u EU		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	Osnovna literatura: 1. Bajro Golić: Ekonomija i ekologija, Sarajevo, 1998.		

	Dopunska literatura:
	1. Dr Bajro Golić: Principi ekonomije I, Sarajevo, 2002., (stranica 389 – 406) 2. Pozitivno – pravni propisi FBiH 3. Pozitivno – pravni propisi EU 4. Agenda 21

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.053-B	Naziv predmeta: Gender i pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje studenata sa gender dimenzijom prava. Okosnicu predmeta predstavlja izučavanje prava sa rodne ili gender perspektive gdje je akcenat stavljen na pitanje polne diskriminacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje korištenje intelektualnih sredstava za kritičko razmišljanje i analiziranje osnovnih pojmova vezanih za gender terminologiju i razvijanje rodne senzibilnosti. Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta: predstavlja osnov za prepoznavanje rodne diskriminacije u pravnim sistemima, razvija sposobnost kritičkog razmišljanja o rodnoj ravnopravnosti, pruža osnovne informacije o instrumentima za zaštitu ljudskih prava odnosno ženskih prava, osposobljava studente za razumijevanje globalnih, regionalnih nacionalnih politika koje razvijaju rodnu jednakost		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Razumijevanje pojma rodne jednakosti 2. Izučavanje kulturnih stereotipa i njihove povezanosti sa pravom 3. Problem isključenja žena u historijskom kontekstu 4. Globalni mehanizmi za sprječavanja diskriminacije žena 5. Regionalni mehanizmi za sprječavanje diskriminacije 6. Tradicionalni i savremeni pogledi na porodicu 7. Deskripcija glavnih problema na globalnoj razini vezanih za priznavanje, uživanje i zaštitu ljudskih prava žena 8. Jačanje građanske odgovornosti i odnosa prema zajednici 9. Nevladine organizacije i prava žena 10. Izučavanje mogućnosti građanskog djelovanja i izgradnje građanske kulture 11. Civilna kultura i socijalni kapital 12. Civilno društvo i rodna ravnopravnost 13. Mediji i rodna ravnopravnost 14. Rod i pravo 15. Rod i religija		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati	

	UKUPNO	81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Bakšić-Muftić J.: Ženska prava, Magistrat, Sarajevo, 2006.	
	Dopunska literatura:	
	1. Bakšić-Muftić J.: Ženska prava u sistemu ljudskih prava, Pravni centar i Magistrat, Sarajevo, 2005. 2. Kustura M., Bajić E.: Civilno društvo, ljudska prava i demokratija, OFF-SET, Tuzla, 2014. 3. Babić-Avdispahić J.: Etika, demokracija i građanstvo, Svjetlost, Sarajevo, 2005. 4. Magezis J.: Ženske studije, Magistrat, Sarajevo, 2006.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.054-B	Naziv predmeta: Latinski jezik		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Poznavanje latinske morfologije imena i jednostavnih glagolskih oblika; latinski izgovor; pravilno korištenje rječnika i gramatike. Upoznavanje povijesti latinskog jezika, bolje razumijevanje latinskih tekstova, razvijanje svijesti o zajedničkom porijeklu gotovo svih europskih jezika. Samostalnije čitanje i razumijevanje latinskih tekstova; samostalno analiziranje i interpretiranje. Poznavanje i praktična primjena osnova sistema latinske gramatike za studente bez predznanja latinskog jezika. Poznavanje pravila izgovora i naglasaka. Način upotrebe latinskih imenskih riječi: imenica, pridjeva, zamjenica i brojeva. Razlikovanje glagolskih oblika, načina i vremena. Temeljito ovladavanje jezičnim strukturama radi stjecanja sigurnosti u izgovoru i naglasku te morfološkoj analizi latinske rečenice, te radi stjecanja mogućnosti daljnjeg izučavanja latinske sintakse. Obogaćivanje vokabulara kroz gramatičke vježbe i memorisanje latinskih izreka.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: razlikovati dva službena latinska izgovora; primijeniti pravilo o naglašavanju na svakom zadanom tekstu; prepoznati, u tekstu označiti i imenovati imenske i jednostavne glagolske oblike; tvoriti i koristiti oblike imenskih riječi prema deklinacijskom sistemu; tvoriti i koristiti stupnjeve pridjeva i priloga; tvoriti i koristiti oblike glagola prema konjugacijskom sistemu; tvoriti i koristiti glagolske osnove; tvoriti, razlikovati i koristiti glagolska vremena. b) Vještine: razlikovati morfološke kategorije imena; prevesti jednostavne rečenice; razlikovati, definirati i upotrebljavati gramatičku terminologiju i univerzalne gramatičke zakonitosti; uspješnije povezivati znanje o drugim jezicima; lakše i kvalitetnije se snaći u stručnoj literaturi iz različitih područja; služiti se rječnikom latinskog jezika. c) Kompetencije: pokazati postupak prevođenja latinske rečenice; integrirati povijesni i civilizacijski kontekst.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Izgovor i naglasak: tumačenje tradicionalnog i klasičnog izgovora, pravila naglašavanja. 2. Prva i druga deklinacija. 3. Deklinacija pridjeva 1. i 2. deklinacije. 4. Treća deklinacija.		

	5. Deklinacija pridjeva treće deklinacije. 6. Četvrta i peta deklinacija. 7. Komparacija pridjeva (pravilna i nepravilna). 8. Analiza pravnih izreka. Prevođenje i izgovor pravnih izreka. 9. Zamjenice. Podjela, deklinacija i upotreba zamjenica. 10. Brojevi. Vrste brojeva, deklinacija i upotreba brojeva. 11. Tvorba aktivnih glagolskih vremena: prezentska osnova. 12. Tvorba aktivnih glagolskih vremena: perfektna osnova. 13. Glagol esse i njegove složenice. 14. Tvorba pasivnih glagolskih vremena: prezentska osnova. 15. Tvorba pasivnih glagolskih vremena: participska osnova.	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Gortan, O., Gorski, P., Pauš, P.: <i>Elementa Latina</i> , ŠK, Zagreb	
	Dopunska literatura:	
	1. Jovanović, N., Tvrtković, T.: Latinski za pravnike, Pravni fakultet, Zagreb, 2003.	
	2. Divković, M.: Latinsko – hrvatski rječnik, Naprijed , Zagreb (bilo koji reprint).	
	3. Romac A.: Izvori rimskog prava, Zagreb, 1973.	
	4. Caesar: De bello Gallico (I 1-20); Res gestae divi Augusti.	
	5. Oerberg, H. H.: Lingua Latina per se illustrata (pars prima): Familia Romana, Grenaa, 2003.	
	6. Petrak M.: Traditio iuridica, vol. I: Regulae iuris, Zagreb, 2010.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.055-B	Naziv predmeta: Retorika i kultura pravnog izražavanja		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Vještina komuniciranja važna je pretpostavka pravne profesije. Stručni jezik prava s posebnom leksikom sintaksom i stilistikom, koji počiva na precizno definisanim pravnim pojmovima, i kojim pravnici moraju ovladati da bi uspješno učestvovali u pravnom životu, u tijesnoj je vezi sa vještinom govorništva, retorikom, i sposobnošću racionalnog razmišljanja i zaključivanja. Cilj predmeta Retorika i kultura pravnog izražavanja je studente upoznati sa sadržajem pojma retorike i razriješiti dilemu da li je retorika nauka, vještina ili umjetnost. Ponuditi teorijske modele za sticanje govorničke vještine koji će studentima olakšati ovladavanje umijećem javnog nastupa. Posebna pažnja usmjerena je na sudsku retoriku i pretpostavke uspješnog izlaganja na sudu.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: steći znanje o retorici kao vještini odnosno umijeću (grč. <i>technē</i> , lat. <i>ars</i>) uvjeravanja (ili nagovora) govorom na prikladan način, te steći znanje o razmjerima i načinima utjecaja izvornih (antičkih) retoričkih učenja, shvatiti utjecaj retorike na razvoj prava i pravne nauke. b) Vještine: steći vještinu javnog nastupa, biti spremni održati govore u različitim prilikama udovoljavajući zahtjevima svake od posebnih govornih formi, shvatiti zadaće govornika (<i>officia oratoris</i>) odnosno stadije stvaranja govora, razumjeti predmet govora, vrste govorništva, dijelove govora (<i>partes orationis</i>). c) Kompetencije: kontrolisati tremu prilikom javnog nastupa, savladati tehniku pripreme govora i njegovog izlaganja, naučiti pored jezika koristiti i druga sredstva neverbalne komunikacije. Ovladati stilom govora odnosno vrstama govorničkih ukrasa.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, podjela i razvoj govorništva 2. Historija retorike 3. Opšta retorika 4. Govornik 5. Govor: predmet i priprema govora 6. Organizovanje sadržaja govora i stil govora 7. Držanje, izvođenje, govora 8. Auditorijum 9. Ovladavanje tremom 10. Posebna retorika		

	11. Deliberativno, političko, govorništvo 12. Forenzičko, sudsko, govorništvo 13. Epideiktčko, prigodno, govorništvo 14. Debata 15. Govor za medije	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Avramović S.: Rhetorike Techne: veština besedništva i javni nastup, Beograd, 2008. 2. Visković N.: Argumentacija i pravo, Split, 1997. 3. Nušić B.: Retorika, Beograd 1934., i naknadna izdanja.	
	Dopunska literatura:	
	1. Radovčić V.: Pravni aspekti u učenjima antičke retorike; Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2004. 2. Škarić I.: Temeljci suvremenog govorništva, Zagreb, 2000. 3. Radonjić R.: Pravna retorika, Podgorica, 2006. 4. Boban V.: Počela govorne komunikacije, Zagreb, 2003. 5. Beker M.: Kratka povijest antičke retorike: s odabranim ulomcima iz antičkih tekstova; ArTresor naklada, Zagreb, 1997. 6. Aristotel: Retorika, Naprijed, Zagreb, 1989. 7. Ciceron M. T.: O govorniku, Matica hrvatska, Zagreb, 2002. 8. Kvintilijan M. F.: Obrazovanje govornika, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.056-B	Naziv predmeta: Ekonomska analiza prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je upoznati studente s kategorijama i institucijama koje ukazuju na neodvojivu sponu države i prava s jedne i privrede s druge strane.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o neophodnosti pravne regulacije privrednih tokova u zaštiti i artikulaciji općih i pojedinačnih interesa.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i svrha ekonomske analize prava 2. Škole ekonomske analize prava 3. Uvod u ekonomsku teoriju 4. Efikasnost svojinskih sistema 5. Javni izbori 6. Pravo konkurencije 7. Vlasništvo i vlasnička prava i odštetno pravo (odgovornost i prevencija) 8. Ugovorno pravo, vrste i sklapanje ugovora 9. Parnica i pravni postupak 10. Javna provedba zakona i kazneno pravo 11. Opća struktura prava i njegova optimalnost 12. Prevencija – novčana , nenovčana i proširena teorija o prevenciji 13. Ekonomija blagostanja, moral i pravo 14. Implikacije za analizu prava 15. Ravnomjernost raspodjele dohotka i pravo		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		

	1. A.Bajt "Osnove ekonomske analize i politike", Informator, Zagreb;
	Dopunska literatura:
	1. R.Coase "The firm, The Market and The Law", UNIVERSITY of Chicago Press 1988. 2. Cooter and Ulen, "Law and Economic", Harper Collins, 1988. 3. Temelji ekonomske analize prava, Steven Shavell (Samuel R. Rosenthal), Harward Law School, Harward University press-prijevod i izdanje Mate d.o.o. , Zagreb, 2009.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.057-B	Naziv predmeta: Lokalna samouprava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Razvijena lokalna i regionalna samouprava je vrlo važan faktor demokratizacije društvenih odnosa i ukupne stabilizacije društva. Uključivanje Bosne i Hercegovine u evropske integracije je značajno uslovljeno stanjem i razvijenošću ove samouprave. Ne samo da je realno stanje u ovom domenu slabo i nerazvijeno, nego je problem još više u slaboj nerazvijenoj društvenoj svijesti o značaju i sadržini lokalne samouprave.		
1.2. Ishod učenja:	Diplomirani pravnici su objektivno suočeni sa očekivanjima društva da upravo oni svojim znanjem i angažovanjem u lokalnoj samoupravi doprinesu njenom razvoju u Bosni i Hercegovini. Stjecanje ovih znanja za vrijeme studija je uslov da bi oni ispunili ova opravdanja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Centralni i necentralni organi vlasti 2. Dekoncentracija i decentralizacija nadležnosti 3. Pravo građana na učešće u vođenju javnih poslova 4. Ustavni i zakonski osnov lokalne samouprave 5. Suština, značaj i djelokrug lokalne samouprave 6. Opština kao osnovna jedinica lokalne samouprave 7. Izvorne i prenesene nadležnosti organa lokalne samouprave 8. Regionalna samouprava 9. Organizacija uprave za potrebe lokalne i regionalne samouprave 10. Izvori finansiranja lokalne samouprave 11. Upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti 12. Pravna zaštita lokalne samouprave 13. Pravo lokalnih vlasti na udruživanje 14. Međunarodno pravo o lokalnoj samoupravi i obaveze država po tom osnovu 15. Komparativni pregled stanja lokalne samouprave u Evropi i SAD		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Šmidovnik J.: Lokalna samouprava, Studentska štamparija Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1999.
	Dopunska literatura:
	1. Milićević N.: Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini, u Zborniku radova: Ogledi o regionalizmu, izdanje Otvorenog univerziteta u Subotici, Subotica, 2001.
	2. Dedić S.: Lokalna samouprava u Federaciji Bosne i Hercegovine, Studentska štamparija Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1998.
	3. Publikacija grupe autora: Lokalna i regionalna samouprava u Bosni i Hercegovini, Centar za promociju civilnog društva, Sarajevo, 2001.
	4. Evropska povelja o lokalnoj samoupravi iz 1985.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.058-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz građanskog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Interaktivni metod edukacije studenata sa ciljem da studenti steknu određene pravne vještine. Student uz pomoć nastavnika i relevantnih stručnjaka iz prakse savladava vještine komunikacije, pravne analize, sačinjavanja pojedinačnih pravnih akata, razvijanje strategije u tužbi ili odgovoru na tužbu, sposobnost uobličavanja pravnih poslova (kautelarna jurisprudencija).		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student može samostalno proučiti i dati odgovor u vezi sa konkretnim hipotetičkim ili stvarnim slučajem i u simuliranim situacijama pregovora ili suđenja preuzeti ulogu jedne od stranaka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Građansko pravo kao grana pozitivnog prava, konstantna evolucija prakse građanskog prava 2. Razlike i sličnosti između građanskog prava u učionici i u sudnici 3. Građanskopravno razmišljanje – kako naći što više igala u plaštu sijena 4. Građanskopravno relevantne činjenice – kako razlikovati bitno od nebitnog 5. Građanskopravni odnos – kako razlikovati bitno od nebitnog 6. Primjena apstraktnih pravnih normi na konkretne građanskopravno relevantne činjenice i građanskopravne odnose 7. Građanskopravni slučajevi očima praktičara 8. Fokus: Pravni odnosi u praksi 9. Fokus: Ništavost pravnih poslova 10. Fokus: Zastara 11. Praktični aspekti stvarnog prava 12. Praktični aspekti nasljednog prava 13. Kako pisati ugovor 14. Kako pisati tužbu 15. Kako se pravnički izražavati i efektivno argumentovati		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati	

	rad, zadaci UKUPNO	10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Zakon o obligacionim odnosima FBiH i RS, Zakon o stvarnim pravima FBiH i RS, Zakon o nasljeđivanju FB RS (sa relevantnim izmjenama i dopunama)	
	Dopunska literatura:	
	1. Vesković B.: Imovinsko-pravni praktikum, sa instruktivno-praktičnim obrascima i sudskom i upravnom praksom, Privredna štampa, d.d, Sarajevo, 2005 2. Kukoljac M., Ralčić T.: Priručnik sudske prakse, pozitivnih propisa i pravnih instituta iz oblasti građanskog prava – sa objašnjenjima, pravnim pravilim, obrascima i registrom pojmova – Savremena administracija, Beograd 3. Živanović M.: O nekim pitanjima građanskog i građanskog procesnog prava, Univerzitet u Banja Luci Pravni fakultet, Banja Luka, 1991. 4. Medić D., Tajić H.: Sudska praksa iz stvarnog prava (treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje), Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2008. 5. Babić I., Medić D., Hašić E., Povlakić M., Velić L.: Komentar zakona o stvarnim pravima Federacije Bosne i Hercegovine, Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2014.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.060-B	Naziv predmeta: Ljudska prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj predmeta je izučavanje filozofske, političke, ideološke i pedagoške dimenzije ljudskih prava. Izdvojanjem ljudskih prava u samostalnu cjelinu, studentima se pruža mogućnost upoznavanje višestrukih aspekata ljudskih prava. Smješatajući ljudska prava u globalni kontekst produbljuju se znanja o načinima njihovog priznavanja, uživanja i zaštite na globalnom, regionalnom i nacionalnom nivou. Ljudska prava su neodvojivi dio demokratije i komparativni pristup ljudskim pravima razvija kod studenata građansko znanje, spoznaju građanskih sposobnosti i razvija stavove nužne za demokratsko građanstvo.		
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta podrazumijeva: sticanje znanja o filozofskoj, političkoj i pravnoj dimenziji ljudskih prava, usvajanje znanja o globalnim mehanizmima zaštite ljudskih prava, ovladavanje znanjima o regionalnim posebnostima i regionalnim mehanizmima za zaštitu ljudskih prava, razumijevanje kulture ljudskih prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Upoznavanje sa predmetom i planom rada 2. Oblikovanje ideje o ljudskim pravima, internacionalizacija ljudskih prava i sloboda 3. Građanska prava pojedinca - Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima 4. Univerzalnost ljudskih prava i generacije ljudskih prava 5. Politička prava pojedinca - Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima 6. Zaštita ljudskih prava pripadnika manjinskih grupa - Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena 7. Uloga internacionalnih NGOs u zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda 8. Ekonomska, socijalna i kulturna prava pojedinca - Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima 9. Zaštita prava čovjeka u oružanim konfliktima - Konvencija o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida 10. Povrede i kršenja ljudskih prava - Izvještaji Vijeća Evrope 11. Globalni mehanizmi zaštite ljudskih prava 12. Mehanizmi zaštite ljudskih prava - Studije slučaja iz rada Evropskog suda za ljudska prava 13. Evropski sistem zaštite ljudskih prava - Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda 14. Ljudska prava u Bosni i Hercegovini		

	15. Mehanizmi zaštite ljudskih prava u Bosni i Hercegovini	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Kustura M., Bajić E.: Civilno društvo, ljudska prava i demokratija, OFF-SET, Tuzla, 2014.	
	Dopunska literatura:	
	1. Kustura M., Bajić E.: Politička moć, civilno društvo i participacija, OFF-SET, Tuzla, 2014. 2. Alija D.: Internacionalizacija ljudskih sloboda i prava, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 3. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2000. 4. Miličević N.: Ljudska prava, Pravni fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2008.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.061-B	Naziv predmeta: Sudska medicina		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Savremena forenzička praksa je bazirana na prezentaciji neoborivih dokaza dobivenih pravilnom primjenom modernih tehnika kriminalističke obrade. Stoga studentima Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku treba omogućiti da steknu znanja neophodna u krivičnopravnim aktivnostima. Studenti se upoznaju sa osnovnim pojmovima sudske medicine kao i osnovnim institutima ove discipline.		
1.2. Ishod učenja:	Sticanje temeljnih saznanja iz ove oblasti zasniva se na savremenim konceptima medicine koja se primjenjuje u krivičnim stvarima. Cilj modula Sudska medicina je da pruži studentima Pravnog fakulteta dovoljan obim spoznaja koje su neophodne za svakog budućeg teoretičara ili praktikanta prava i pravnih disciplina.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Forenzička patologija (oštećenje zdravlja, ishod oštećenja zdravlja, uzroci oštećenja zdravlja (prirodni, nasilni, oboljenja, traume. Nozologija, teratologija, traumatologija) 2. Forenzički aspekti tjelesnih povrede (klasifikacija i kvalifikacija tjelesnih povreda) 3. Forenzički aspekti smrti (uzroci, znaci, utvrđivanje i određivanje doba smrti) 4. Uviđaj na mjestu smrti 5. Postupak identifikacije 6. Forenzički aspekti trudnoće (znaci trudnoće kod živih i mrtvih žena, trajanje i nepravilnosti trudnoće) 7. Forenzički aspekti pobačaja (znaci, vrste, posljedice) 8. Forenzički aspekti porođaja (znaci kod živih i mrtvih žena) 9. Forenzički aspekti novorođenosti i novorođenčeta (dob, životna sposobnost, znaci živorođenosti, uzroci smrti). 10. Traseologija 11. Ubistvo 12. Samoubistvo 13. Seksualni delikti 14. Forenzička bioantropologija 15. Forenzička biologija		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje	30 sati 10 sati 26 sati	

	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Ramljak, A.: Medicinska kriminalistika, FKN, 1999. godine.	
	Dopunska literatura:	
	1. Bojanić, N., Milosavljević, M.: Praktikum za kriminalistiku 5 – Forenziku, Fakultet kriminalističkih nauka Sarajevo, 2008. godina.	
	2. Milosavljević, M.: Forenzička biologija, Internacionalna asocijacija kriminalista, Banja luka, 2013. godina	
	3. Franjić, B., Milosavljević, M.: Forenzička balistika, Internacionalna asocijacija kriminalista, Banja luka, 2013. Godina	
	4. Basarić, M., Vejzagić, N.: Kriminalistika II tehnika, Fakultet kriminalističkih nauka Sarajevo, 1998. godina.	
	5. James, H. S., Nordby, J. J.: Forensic Science An Introduction to Scientific and Investigative Techniques, CRC Press, 2005. godina.	
	6. Saferstein, R.: Criminalistics An Introduction to Forensic science, Prentice Hall, 2007. godina	
	7. Prohić, H (1986). Sudska medicina. Glas Medicinara Sarajevo	
	8. Milovanović, M. (1975). Sudska medicina. Medicinska knjiga. Beograd - Zagreb.	
	9. Jeličić, O. (1977) Osnove sudske medicine, za studente prava, Savremena administracija, Beograd.	
	10. Jevtić, M.D. (1956.). Sudska medicina, Naučna knjiga, Beograd.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.062-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz krivičnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti se upoznavaju sa praktičnom provedbom krivičnog zakona. Cilj je da se steknu osnovna znanja koja su potrebna prevashodno za kvalifikaciju krivičnih djela, počev od istrage, zatim optuženja, a potom i presuđenja.		
1.2. Ishod učenja:	U tom smislu kod studenata se razvijaju vještine analize i tumačenja činjeničnog stanja određenog krivičnog događaja, koje treba podvesti pod odgovarajuću normu krivičnog zakona i tako taj događaj kvalificirati kao konkretno krivično djelo. Nadalje, kod studenata se razvija vještina tumačenja krivičnopravnih normi. Krajnji cilj je osposobljavanje studenata za rad u pravosudnim i drugim pravno referentnim organima.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Tumačenje krivičnih zakona 2. Analogija u krivičnom pravu 3. Elementi krivičnog djela 4. Određenost krivičnog djela u zakonu 5. Biće krivičnog djela 6. Uvjeti kažnjivosti 7. Objekt krivičnog djela 8. Subjekt krivičnog djela 9. Stadiji krivičnog djela 10. Sticaj krivičnog djela 11. Vrste krivičnih djela 12. Krivična odgovornost 13. Zabluda u krivičnom pravu 14. Karakteristike pojedinih krivičnih djela 15. Odmjeravanje kazne		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		

izvođenje nastave:	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Tomić Z.: Krivično pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008.
	Dopunska literatura:
	1. Tomić Z.: Krivično pravo II, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008.
	2. Jovašević, D., Petrović, D., Ferhatović, A.: Krivično pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu 2016.
	3. Jovašević, D., Petrović, D., Ferhatović, A.: Krivično pravo II, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu 2016.
	4. Bačić, F. (1998). Kazneno pravo, opći dio. Zagreb: Informator.
	5. Komentari krivičnih zakona u BiH, Vijeće Evrope i Evropska Komisija, Sarajevo, 2005. (grupa autora)
	6. Komentar krivičnog zakona SFRJ, Savremena administracija, Beograd, 1978., (grupa autora pod redakcijom N. Srzentića);
	7. Komentar kaznenog zakona, Organizator, Zagreb, 2004., (autor: F. Bačić, Š. Pavlović);
	8. Zakonski tekstovi (važeći krivični zakoni Bosne i Hercegovine).
	9. Srzentić, N. i dr. (1998). Krivično pravo, opšti dio. Beograd: Savremena administracija.
	10. Babić, M., Marković I.: Krivično pravo , opšti dio, Banja Luka, 2008.
	11. Babić, M., Marković, I.: Krivično pravo , posebni dio, Banja Luka, 2007
	12. Petar Novoselec, Opći dio kaznenog prava, Zagreb, 2007.
	13. Petar Novoselec (ur) i dr., Posebni dio kaznenog prava, Zagreb, 2007.
	14. Horvatić, Ž.: Novo hrvatsko kazneno pravo, Organizator, Zagreb, 1997.
	15. Horvatić, Ž.- Šeparović, Z. i saradnici: Kazneno pravo – Posebni dio, Masmedija, Zagreb, 1999.
	16. Balić, Hasan; Begović, Alisa, Rječnik krivičnopravnih pojmova i izraza, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2010

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.063-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz porodičnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Razvijanje vještina komunikacije studenata prava sa klijentima koji traže pružanje pravnih usluga u pogledu situacija proisteklih iz porodičnopравnih odnosa, odnosno razvijanje vještina ophođenja sa klijentima; razvijanje sposobnosti pisanja podnesaka upravnim organima i sudovima.		
1.2. Ishod učenja:	Upoznavanje studenata sa postojećom praksom iz domena porodičnopравnih odnosa prije svega kroz problematiku istraživanja činjenica relevantnih za konkretne ili kreirane slučajeve te stavljanje studenata u simulirane situacije.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Proučavanje sudske prakse - Imovinski odnosi bračnih i vanbračnih partnera 2. Proučavanje sudske prakse - Razvod braka prema PZ FBiH 3. Proučavanje sudske prakse - Izdržavanje bračnih partnera 4. Proučavanje sudske prakse - Vanbračna zajednica 5. Proučavanje sudske prakse - Nasilje u braku i vanbračnoj zajednici 6. Proučavanje sudske prakse – Potpuno i nepotpuno usvojenje 7. Proučavanje sudske prakse – Vansudsko utvrđivanje porijekla djeteta 8. Proučavanje sudske prakse – Sudsko utvrđivanje porijekla djeteta 9. Proučavanje sudske prakse – Oспорavanje očinstva 10. Proučavanje sudske prakse – Oспорavanje materinstva 11. Proučavanje sudske prakse – Utvrđivanje porijekla djeteta začetog putem MPO 12. Proučavanje sudske prakse – Ostvarivanje roditeljskog staranja 13. Proučavanje sudske prakse – Mjere radi zaštite prava i interesa djeteta 14. Proučavanje sudske prakse – Stavljanje osoba pod starateljstvo 15. Proučavanje sudske prakse – Posebni slučajevi starateljstva		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati	Predavanja	30 sati	
	Grupni rad	10 sati	

opterećenja studenta:	Samostalno učenje	26 sati
	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	5 sati
	Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci	10 sati
	UKUPNO	81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Traljić N., Bubić S.: Bračno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. 2. Traljić N., Bubić S.: Roditeljsko i starateljsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.	
	Dopunska literatura: 1. Alinčić M., Bakarić - Mihanović A., Hrabar D., Jakovac - Lozić D., Korać A.: Obiteljsko pravo, treće dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2007. 2. Draškić M.: Porodično pravo, Colpi, Beograd, 2005. 3. Cvejić Jančić O.: Roditeljsko i starateljsko pravo, Univerzitet u Novom Sadu, Pravni fakultet, Novi Sad, 2004. 4. Draškić M.: Zbirka propisa za oblast porodičnog prava i prava djeteta, Beograd, 2010. 5. Slobodan P.: Porodično pravo, Beograd, 2010. 6. Kovaček-Stanić G.: Porodično pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2010. 7. Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br.35/05, 41/05). 8. Porodični zakon Republike Srpske (Službeni glasnik RS br. 54/02). 9. Konvencija o pravima djeteta, 1989.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.064-B	Naziv predmeta: Ustavno sudstvo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa bitnim organizacionim i funkcionalnim aspektima ustavnog sudstva - u smislu postupaka kontrole ustavnosti i zakonitosti.		
1.2. Ishod učenja:	Poznavanje i razumijevanje organizacije i funkcionisanja ustavnog sudstva, te postupaka i načina kontrole ustavnosti i zakonitosti.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojava, širenje i značaj ustavnog sudstva u svijetu 2. Kontrola ustavnosti zakona 3. Evropsko-kontinentalni i anglo-američki sistem kontrole ustavnosti zakona 4. Kontrola ustavnosti i zakonitosti podzakonskih opštih akata 5. Kontrola ustavnosti i zakonitosti pojediničanih pravnih akata 6. Ustavno sudstvo u ostvarivanju i zaštiti ljudskih sloboda i prava 7. Ustavno sudstvo u bivšoj Jugoslaviji 8. Ustavno sudstvo u državama nastalim raspadom bivše Jugoslavije 9. Ustavni sud Bosne i Hercegovine 10. Položaj i sastav Ustavnog suda BiH 11. Nadležnost i dejstvo odluka Ustavnog suda BiH 12. Postupak pred Ustavnim sudom BiH 13. Osvrt na funkcionisanje Ustavnog suda BiH 14. Ustavni sud Federacije BiH 15. Ustavni sud Republike Srpske		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		

	1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006.
	Dopunska literatura:
	1. Mukoska-Čingo V.: Ustavno sudstvo, Skopje, 2002. 2. Poslovník Ustavnog suda BiH

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.065-B	Naziv predmeta: Lična prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Sticanje produbljenih znanja o ličnim pravima, kao novoj kategoriji građanskih prava.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate društveni okvir u kome se u sudskoj praksi i zakonima pojavila kategorija ličnih prava. Dalje se očekuje da se studenti upoznaju sa specifičnim osobinama ličnih prava, koje ih razlikuju od ostalih subjektivnih građanskih prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i razvoj ličnih prava 2. Karakteristike ličnih prava 3. Predmoderne i moderne kodifikacije ličnih prava 4. Vrste ličnih prava 5. Pravo na život 6. Pravo na tjelesni integritet 7. Pravo na život i zdravlje 8. Pravo na slobodu 9. Pravno na čast i ugled 10. Pravo na polni identitet 11. Pravo na ime 12. Pravo na život djeteta 13. Pravo na privatnost 14. Pravo na zaštitu časti i ugleda 15. Zaštita ličnih prava u nacionalnom pravnom poretku		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	Osnovna literatura: 1. Kovačević-Kuštrimović R.: Uvod u građansko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Nišu, Niš, 2008.		

	Dopunska literatura: 1. Dropulić J.: Pravo na privatni život i duševni integritet, Vizura, Zagreb, 2002. 2. Gajin S.: Ljudska prava, pravno-sistemiški okvir, Pravni fakultet Univerziteta Union/Centar za unapređenje pravnih studija, Beograd, 2012. 3. Klarić P.: Odštetno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2003. 4. Varga M.: Upravljanje podacima, Element, Zagreb, 2012. 5. Baudrillard J.: Simulacija i zbilja, Jesenski Turk, Zagreb, 2000.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.066-B	Naziv predmeta: Berze i berzansko poslovanje		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Temeljni su ciljevi ovoga predmeta (kolegija): - definirati pojam i značaj berze, kao organiziranog tržišta kapitala; - prezentirati osnovna obilježja berze i osnovne karakteristike organizacije i funkcioniranja; - definirati značaj i ulogu berzanskog poslovanja na tržištu kapitala; - prikazati funkcioniranja berze, u svjetskim razmjerama, na najjačim tržištima kapitala; - odrediti osnove, značaj i ulogu berzanskog poslovanja; - detektirati postojeće berze, kao osnovne pokretače razvoja tržišta kapitala i berze u razvoju imajući u vidu njihov utjecaj na ekonomska kretanja i stanje ekonomije.		
1.2. Ishod učenja:	Studentice/studenti će moći: - svladati osnovna znanja o berzama, nastanku, financijskim institucijama koje se pojavljuju na berzama i propisima koji prate berzansko poslovanje; - upoznati se s vrijednosnim papirima, pravom vrijednosnih papira i institucijama nadležnim za poslovanje vrijednosnim papirima, te upravljanjem i načinom organiziranja i poslovanja takvih institucija.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. dio – Osnovna obilježja berze i osnove berzanskog poslovanja 2. dio – Osnovna obilježja berze i osnove berzanskog poslovanja - Berzanski poslovi 1. dio – Berzansko tržište i berzansko poslovanje 2. dio – Berzansko tržište i berzansko poslovanje - Berzanski ciklus - Pojam, vrste, funkcije, efikasnost i sistematizacija vrijednosnih papira - Dionice kao berzanski instrumenti - Dionice kao berzanski instrumenti - Dividenda 1. dio – Obveznice kao vrijednosni papiri 2. dio – Obveznice kao vrijednosni papiri 1. dio – Najznačajnije berze na svijetu i načini njihovog funkcioniranja 2. dio – Berze u BiH i u okruženju, organizacija i način		

	funkcioniranja 15. Case study trgovanja na berzi	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Petrović, Pero (2009): <i>Berze i berzansko poslovanje</i> . Beograd: Prometej. 2. Ristić, Kristijan & Slobodan Komazec & Žarko Ristić (2014): <i>Berze i berzansko poslovanje</i> . Beograd: EtnoStil. 3. Unković, Milorad & Milan Milisavljević & Nemanja Stanišić (2010): <i>Savremeno berzansko poslovanje</i> . Beograd: Univerzitet Singidunum.	
	Dopunska literatura: 1. Alajbeg, Denis & Zoran Bubaš (2001): <i>Vodič kroz hrvatsko tržište kapitala za građane</i> . Zagreb: Institut za javne financije. 2. Bazdan, Zdravko (2005): <i>Fenomenologija burze. case study: povlaštene informacije, povlaštena trgovina i burzovna patologija</i> u <i>Ekonomija/Economics</i> , 12 (4) str. 591-616. 3. Mankiw, N. Gregory (2006): <i>Načela ekonomije, III. izdanje</i> . Zagreb: MaTe. 4. Mićović, Miodrag (2003): <i>Berzanski poslovi i hartije od vrednosti</i> . Kragujevac: Pravni fakultet u Kragujevcu. 5. Selak, Goran (2016): <i>Municipalne obveznice kao hartije od vrednosti - doktorska disertacija</i> . Novi Sad: Univerzitet Privredna akademija. 6. Vunjak, Nenad & Ljubomir Kovačević (2009): <i>Finansijska tržišta i berze</i> . Subotica: Ekonomski fakultet Subotica, NUBL Banja Luka i Čigoja Beograd.	

5.2.1.3. Treća godina studija

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.024-B	Naziv predmeta: Obligaciono pravo – opći dio		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Ciljevi predmeta su sticanje osnovnih znanja iz oblasti ugovornog prava, kao i teorijsko-praktična pitanja ostalih izvora obligacionih odnosa. U ovom dijelu, a imajući u vidu obim i potrebe predmeta, cilj je iz množine obligacionih odnosa izdvojiti one karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligacionopravnih instituta. To je potrebno uraditi prije svega iz pedagoško-didaktičkih razloga, a može se posmatrati i kao izraz naučnog sistema obligacionog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute obligacionog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz obligacionog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa jednim obligacionim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Opće odredice obligacionog prava - Pojam i izvori obligacionog prava, pojam i historijski razvoj obligacije, Pravne karakteristike i subjekti obligacije, razlika između obligacije i obligacionog odnosa, odnos obligacionog i stvarnog prava, vrste obligacija 2. Osnovna načela obligacionog prava, predugovorna odgovornost i ugovor kao izvor obligacije 3. Opći uslovi zaključenja obligacionih ugovora 4. Forma i tumačenje ugovora, vrste obligacionih ugovora 5. Zastupanje i posebna dejstva dvostranih ugovora 6. Stvarna i lična sredstva obezbjeđenja ugovora 7. Ugovor u korist trećeg lica, pobijanje dužnikovih pravnih radnji i nevažnost ugovora 8. Prouzrokovanje štete, ugovorna i vanugovorna odgovornost za štetu, opći uslovi odgovornosti za štetu 9. Razne vrste odgovornosti za štetu i naknada imovinske i neimovinske štete 10. Sticanje bez osnova i posloводство bez naloga 11. Jednostrana izjava volje i docnja (zakašnjenje) 12. Zastarjelost potraživanja i promjena subjekta obligacije 13. Promjena dužnika, ustupanje ugovora, asignacija (uput)		

	14. Prestanak obligacije 15. Ostali načini prestanka obligacije	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Bikić A.: Obligaciono pravo – opći dio, treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2013.	
	Dopunska literatura:	
	1. Bikić A., Bikić E., Šabić A.: Praktikum za obligaciono pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Loza B., Misita N.: Obligaciono pravo – opšti dio, Sarajevo, 1985. 3. Radišić J.: Obligaciono pravo – opšti deo, Beograd, izdanja poslije 1982. 4. Perović S.: Obligaciono pravo, knjiga prva, Beograd, 1980. 5. Mijačić M.: Obligacioni ugovori, 1988. 6. Vizner B.: Komentar zakona o obligacionim odnosima, Zagreb, 1978. 7. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga prva, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2002. 8. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga druga, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2003. 9. Zakon o obligacionim odnosima, Sl.list SFRJ, broj 29/78, Službene novine Federacije BiH, broj 29/03.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.025-B	Naziv predmeta: Krivično procesno pravo I		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Krivično procesno pravo pred tijela krivičnog postupka postavlja određene zadatke u slučaju vjerovatnosti da je izvršeno krivično djelo, koji se moraju realizirati u određenoj procesnoj formi. Sadržinu krivičnoprocesnih radnji, međutim, ne određuju propisi krivičnoprocesnog prava (jer se to pravnim propisima i ne može odrediti). Ta pitanja rješava organ krivičnog postupka na osnovu sopstvenog iskustva i iskustva drugih. U cilju razvijanja znanja i sposobnosti za teorijsku i stručnu analizu pojmova i instituta krivičnog procesnog prava, student se upućuje u osnovne pojmove i institute ove naučne discipline i pravne grane. Očekuje se da student ovlada temeljnim krivičnoprocesnim institutima u svjetlu zaštite osnovnih prava i sloboda čovjeka i efikasnog suzbijanja kriminaliteta. Time se kod studenta razvijaju znanja i sposobnosti za samostalnu doktrinarnu i stručnu analizu krivičnoprocesnih pojmova i instituta. Na opisani način se kod studenta razvijaju sposobnosti za teorijsku i stručnu analizu krivičnoprocesnih pojmova i instituta, te sagledavanje i razumijevanje pozitivnopravnih normi. Time se student osposobljava za rad u institucijama krivičnog pravosuđa, kao i ustanovama koje se bave preventivnim suzbijanjem kriminaliteta ili represivnim odgovorom društva na izvršenje krivičnih djela.		
1.2. Ishod učenja:	Polazeći od uloge i svrhe predmeta, kao i njegovih ciljeva, proizilaze i rezultati nastavnog procesa na predmetu Krivično procesno pravo I. Povezujući znanje koje student stiče na drugim nastavnim predmetima sa sadržajem predmeta Krivično procesno pravo može se naglasiti da se kod studenta razvijaju znanja i sposobnosti za samostalnu doktrinarnu i stručnu analizu krivično-procesnih pojmova i instituta. Na taj način student se osposobljava za rad u oblasti krivično-procesnih odnosa u okviru krivičnog pravosuđa, odgovarajućih ustanova ili drugim radnim sredinama.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Krivično procesno pravo i krivični postupak 2. Uopće o razvoju pravnih sistema koji su uticali na razvoj Krivičnog procesnog prava u Bosni i Hercegovini 3. Historija evolucije krivičnog procesa razvoj krivičnog procesnog prava u Bosni i Hercegovini 4. Principi u krivičnom postupku 5. Subjekti krivičnog postupka 6. Svjedok i oštećeni u krivičnom postupku		

	7. Predmet i radnje u krivičnom postupku 8. Posebne istražne radnje u krivičnom postupku 9. Radnja dokazivanja – privremeno oduzimanje predmeta i imovine 10. Mjere procesne prinude za osiguranje prisustva osumnjičenog/optuženog u krivičnom postupku 11. Odluke u krivičnom postupku 12. Uviđaj i rekonstrukcija u krivičnom postupku 13. Činjenice i način dokazivanja u krivičnom postupku, utvrđivanje činjenica u krivičnom postupku kroz procesne radnje dokazivanja 14. Vještačenje i vještak u krivičnom postupku 15. Alibi kao dokazno sredstvo u krivičnom postupku	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Sijerčić Čolić, Hajrija, Krivično procesno pravo, Knjiga I, Univerzitet u Sarajevu, 2008. 2. Jašarević, Osman, Krivično procesno pravo I i II, Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet, 2012.	
	Dopunska literatura: 1. Milošević Milan i Dautbegović Almin, Krivično procesno pravo, Fakulteta za poslovne studije i pravo u Beogradu, 2014. 2. Grubač Momčilo: Krivično procesno pravo, Četvrto izmenjeno i dopunjeno, Beograd, 2011. 3. Jašarević Osman, Alibi kao dokazno sredstvo u krivičnom postupku, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2009. 4. Jašarević Osman i Begović Alisa: Uviđaj u krivičnom postupku, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 5. Jašarević, O., Jašarević, M. Kazić, E.: Praktikum iz	

	krivičnog procesnog prava (opšti i posebni dio), Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet, 2015. godine. 6. Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine 7. Zakon o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.026-B	Naziv predmeta: Međunarodno javno pravo I		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je upoznavanje studenata sa osnovnim principima i izvorima međunarodnog prava. Studenti će steći opšta i posebna znanja o sistemu pravnih pravila koja uređuju odnose između međunarodno-pravnih subjekata, prije svega uzajamne odnose država, država i međunarodnih organizacija, te odnose između samih međunarodnih organizacija.		
1.1. Ishod učenja	Nakon položenog ispita iz ovog predmeta studenti će biti sposobni: – definisati i opisati pojedine institute međunarodnog prava; – prepoznati, analizirati i pravilno tumačiti izvore međunarodnog prava; – uporediti institute međunarodnog i unutrašnjeg prava; – opisati i analizirati položaj pojedinca u odnosu na državu, i njegova prava prema međunarodnom pravu – pojedinačno i u skupini.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	1. Uvod u Međunarodno pravo 2. Razvoj međunarodnog prava 3. Običaj u međunarodnom pravu 4. Međunarodni ugovori: pojam, vrste i postupak sklapanja 5. Međunarodni ugovori: izmjene, prestanak i kršenje 6. Jednostrani akti država 7. Država kao subjekt međunarodnog prava 8. Ustanici i oslobodilački pokreti u međunarodnom pravu 9. Diplomatsko-konzularno pravo 10. Imunitet države 11. Odgovornost u međunarodnom pravu 12. Međunarodna zaštita okoliša 13. Međunarodne organizacije 14. Čovjek u međunarodnom pravu 15. Međunarodna zaštita čovjeka i manjina		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 2011., do 545. str.
	Dopunska literatura:
	1. Povelja Ujedinjenih nacija iz 1945. 2. Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora iz 1969. 3. Andrassy J., Bakotić B., Vukas B.: Međunarodno pravo I, Školska knjiga, Zagreb, 1995. 4. Ibler V.: Rječnik međunarodnog javnog prava, Informator, Zagreb, 1987. 5. Crnić–Grotić V.: Pravo međunarodnih ugovora, Pravni fakultet u Rijeci, Rijeka, 2002. 6. Kreća M., Paunović M.: Praktikum za međunarodno javno pravo, Beograd, 2002. 7. Bakotić B.: Međunarodni ugovori – sklapanje i primjena, 2. izdanje, Zagreb, 1997. 8. Kreća M.: Međunarodno javno pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2007. 9. Seizović Z.: Međunarodno javno pravo – zbirka eseja, Univerzitet u Zenici, Zenica, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.027-B	Naziv predmeta: Radno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Student se upoznaje sa ključnim pojmovima Radnog prava kao naučne discipline i samostalne grane prava, u cilju razvijanja sposobnosti za samostalnu teorijsku i stručnu analizu pojmova, kategorija i instituta Radnog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Student se osposobljava da obrađuje pravna pitanja u vezi sa individualnim radnim pravom (zaključivanje, trajanje, prestanak i zaštita u korelaciji sa konkretnim radnim odnosom). Očekuje se da student savlada temeljna znanja u području radnih odnosa, nauči kako se služiti literaturom, kako bi mogao sam nastaviti učenje, te da savlada osnovne vještine rješavanja problema iz ove oblasti.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojava i razvoj Radnog prava 2. Oblikovanje i nastanak Radnog prava kao posebne grane prava 3. Međunarodna organizacija rada 4. Ljudsko pravo na rad 5. Propisi iz oblasti rada – domaći i međunarodni 6. Osnovni međunarodni elementi iz oblasti rada – Evropska konvencija o ljudskim pravima 7. Teorije iz oblasti rada 8. Svjetski modeli rada 9. Kolektivno radno pravo 10. Evropsko kolektivno radno pravo 11. Opšti kolektivni ugovor 12. Pravilnik o radu 13. Ugovor o radu 14. Deklaracija MOR-a o temeljnim načelima i pravima pri radu 15. Radni odnos i njegove karakteristike		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Dizdarević S.: Radno pravo, Adizajn, Sarajevo, 2014.
	Dopunska literatura:
	1. Dedić S., Gradašćević J.: Radno pravo, Pravni fakultet, Sarajevo, 2005.
	2. Zakoni i podzakonski propisi BiH koji se odnose na Radno pravo (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.028-B	Naziv predmeta: Finansije i finansijsko pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa osnovnim finansijsko-pravnim kategorijama i finansijskim pravom s osvrtom na finansijski sistem Bosne i Hercegovine, kako bi stekli znanje iz oblasti finansija i finansijskog prava i na taj način bili pripremljeni za praktičan rad u finansijskim institucijama, organima javne uprave i pravosuđa, te obavljanje drugih poslova za koje će poznavanje ove nastavno-naučne discipline biti neophodno.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče osnovna znanja o novčanim tokovima, budžetu, raspodjeli novca, finansijama državnih i privatnih institucija te kako one funkcionišu.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i historijski razvoj finansija i finansijskog prava 2. Vrste finansija i finansijskog prava 3. Novac, valute i devize u finansijskom pravu 4. Bankarsko pravo 5. Bankarski sistem 6. Finansijske institucije 7. Uloga i značaj finansijskih izvještaja u finansijskom pravu 8. Poresko pravo u BiH 9. Vrste poreza u BiH 10. Carinsko pravo i carine u sistemu prihoda BiH 11. Takseno pravo i taksena sistematizacija u BiH 12. Pravo u BiH 13. Vrste doprinosa u BiH 14. Budžetsko pravo 15. Organi nadležni za postupak naplate javnih prihoda i finansijske kontrole		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 63 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Jahić Mehmed: Finansije i finansijsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
	Dopunska literatura:
	1. Dautbašić Ismet: Finansije i finansijsko pravo, Sarajevo, 2001.
	2. Prof. dr Jozo Sović: Teorija i politika javnih finansija, Sarajevo, 2010.
	3. Zakonski propisi iz oblasti koje čine sadržaj nastavnog predmeta Finansije i finansijsko pravo.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.029-B	Naziv predmeta: Uvod u pravo Evropske unije		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Ovaj predmet ima za cilj upoznavanje studenata sa osnovnim elementima materijalno-pravnog i procesnog režima djelovanja institucija Evropske unije. Studenti će steći osnovna znanja o pravnim aktima Evropske unije, te o odnosu prava Evropske unije prema nacionalnim pravima država članica, kao i prema međunarodnom pravu.		
1.2. Ishod učenja:	Upoznavanje ove materije omogućit će studentima analitički pristup, odnosno posmatranje iz ugla nužnosti usklađivanja odgovarajućih elemenata bosanskohercegovačkog pravnog sistema sa pravom Evropske unije.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Historija evropskih integracija 2. Osnovne vrijednosti i pravna priroda Evropske unije 3. Pojam i izvori prava Evropske unije 4. Pravni akti Evropske unije 5. Evropski parlament i Vijeće Evropske unije 6. Evropska komisija i Evropsko vijeće 7. Sud pravde Evropske unije, Računovodstveni sud i Evropska centralna banka 8. Zakonodavstvo Evropske unije 9. Nadležnosti Evropske unije 10. Dejstvo prava Evropske unije 11. Nadređenost prava Evropske unije 12. Pravosudna zaštita prava pojedinaca 13. Od podnošenja zahtjeva za članstvo do statusa kandidata 14. BiH i Evropska unija 15. Budućnost Evropske unije		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 36 sati 7 sati 10 sati 108 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i	Tabla, whiteboard, projektor,		

specifična oprema za izvođenje nastave:	laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2015.
	Dopunska literatura:
	1. Kustura M.: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2009.
	2. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Pravni fakultet, Sarajevo, 2006.
	3. Misita N.: Evropska unija - institucije, Revicon, Sarajevo, 2009.
	4. Mahmutović A.: Demokratski legitimitet EU, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2013.
	5. Vukadinović R.: Pravo Evropske unije, Megatrend, Univerzitet primenjenih nauka, Beograd, 2001.
	6. Čapeta T., Rodin S.: Osnovi prava Europske unije, Narodne novine, Zagreb, 2011.
	7. Fairhurst J.: Law of the European Union, Eleventh edition, Pearson, Harlow, 2016.
	8. Patterson D., Södersten A. (ed.): A Companion to European Union Law and International Law, Wiley Blackwell, West Sussex, 2016.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.030-B	Naziv predmeta: Obligaciono pravo – posebni dio		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Posebni dio obligacionog prava sadržinski je plod nastojanja da se iz množine obligacionih odnosa izdvoje one njihove karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligacionopravnih instituta.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute obligacionog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz ugovora obligacionog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa jednim obligacionim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Ugovor o prodaji – pojam, karakteristike ugovora, rizik od propasti ili oštećenja stvari, bitni elementi i obaveze ugovornih strana 2. Ugovor o prodaji – prava kupca zbog nedostatka na stvari, garancija za ispravno funkcionisanje stvari, odgovornost prodavca za pravne nedostatke na stvari, obaveze kupca, posebne vrste ugovora o prodaji 3. Ugovor o razmjeni (zamjeni) i ugovor o poklonu 4. Ugovor o zakupu 5. Ugovor o zajmu 6. Ugovor o posluži 7. Ugovor o djelu 8. Ugovor o ostavi 9. Ugovor o doživotnom izdržavanju 10. Ugovor o ortakluku 11. Ugovor o faktoringu 12. Ugovor o osiguranju – predmet, izvori, pravna priroda, zaključenje i oblik ugovora, polisa, elementi ugovora 13. Ugovor o osiguranju – obaveze ugovornih strana, kumuliranje zahtjeva, podjela i prestanak ugovora o osiguranju 14. Međunarodna prodaja robe 15. Utvrđivanje gradiva i priprema za završni ispit		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati	

	Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Bikić A.: Obligaciono pravo – posebni dio, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005.	
	Dopunska literatura:	
	1. Bikić A., Bikić E., Šabić A.: Praktikum za obligaciono pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006.	
	2. Loza B., Misita N.: Obligaciono pravo – posebni dio, Sarajevo, 1988.	
	3. Vizner B.: Komentar zakona o obligacionim odnosima, Zagreb, 1978.	
	4. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga prva, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2002.	
	5. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga druga, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2003.	
	6. Zakon o obligacionim odnosima, Sl.list SFRJ, broj 29/78, Službene novine Federacije BiH, broj 29/03.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.031-B	Naziv predmeta: Krivično procesno pravo II		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Student se upućuje u stadije redovnog krivičnog postupka, kao i u konsenzualne i druge oblike posebnih postupaka. Očekuje se da student ovlada pitanjima odvijanja krivičnog postupka u slučaju sumnje da je izvršeno krivično djelo, njegovim modalitetima i posljedicama u vanjskom svijetu. Na taj način se kod studenta razvijaju sposobnosti za teorijsku i stručnu analizu pojmova i institute posebnog dijela krivičnog procesnog prava (tok krivičnog postupka). Student se osposobljava za rad u institucijama krivičnog pravosuđa, kao i ustanovama koje se bave prevencijom i represijom kriminaliteta.		
1.2. Ishod učenja:	Polazeći od uloge i svrhe predmeta, kao i njegovih ciljeva, proizilaze i rezultati nastavnog procesa na predmetu Krivično procesno pravo I. Povezujući znanje koje student stiče na drugim nastavnim predmetima sa sadržajem predmeta Krivično procesno pravo može se naglasiti da se kod studenta razvijaju znanja i sposobnosti za samostalnu doktrinarnu i stručnu analizu krivično-procesnih pojmova i instituta. Na taj način student se osposobljava za rad u oblasti krivično-procesnih odnosa u okviru krivičnog pravosuđa, odgovarajućih ustanova ili drugim radnim sredinama.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Oblici krivičnog postupka 2. Istraga 3. Postupak optuživanja 4. Glavni pretres 5. Presuda 6. Pravni lijekovi 7. Redovni pravni lijekovi 8. Vanredni pravni lijekovi 9. Postupak za izdavanje kaznenog naloga 10. Postupak protiv pravnih odnosno (rukovodnih) fizičkih osoba, prekid postupka u slučaju nastupanja duševne bolesti 11. Postupak prema maloljetnicima 12. Postupak za primjenu mjera sigurnosti za oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i za opozivanje uvjetne osude 13. Postupak za pružanje međunarodne pravne pomoći i izvršenje međunarodnih ugovora u krivičnopravnim stvarima 14. Postupak za izdavanje potjernice i objave		

15. Krivičnopravni i drugi imuniteti		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Sijerčić Čolić, Hajrija, Krivično procesno pravo, Knjiga II, Univerzitet u Sarajevu, 2008. 2. Jašarević, Osman, Krivično procesno pravo I i II, Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet, 2012.	
	Dopunska literatura:	
	1. Milošević Milan i Dautbegović Almin, Krivično procesno pravo, Fakulteta za poslovne studije i pravo u Beogradu, 2014. 2. Grubač Momčilo: Krivično procesno pravo, Četvrto izmenjeno i dopunjeno, Beograd, 2011. 3. Jašarević Osman, Alibi kao dokazno sredstvo u krivičnom postupku, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2009. 4. Jašarević Osman i Begović Alisa: Uviđaj u krivičnom postupku, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 5. Jašarević, O., Jašarević, M. Kazić, E.: Praktikum iz krivičnog procesnog prava (opšti i posebni dio), Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet, 2015. godine. 6. Krapac, D.: Kazneno procesno pravo, Knjiga 1 – Institucije, Narodne novine, Zagreb, 2007. 7. Sijerčić – Čolić, Komentari zakona o krivičnom/ kaznenom postupku u BiH, Savjet/Vijeće Evrope: Evropska komisija, Sarajevo, 2005. 8. Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine 9. Zakon o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.032-B	Naziv predmeta: Međunarodno javno pravo II		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Predmet daje detaljnija znanja iz više specijalističkih područja koja predstavljaju grane međunarodnog prava (međunarodno pravo mora, međunarodno humanitarno pravo...).		
1.1. Ishod učenja	Nakon položenog ispita iz ovog predmeta studenti će biti sposobni: – definisati i opisati pojedine institute iz međunarodnog prava; – razlikovati pravne režime na pojedinim dijelovima mora i morskog dna i podmorja; – uporediti i objasniti sličnosti i razlike između pojedinih režima na moru; – opisati i razlikovati sredstva mirnog rješavanja sporova i vrste oružanih sukoba, te njihovo pravno uređenje.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	1. Državno područje 2. Međunarodne rijeke i jezera 3. Zračni prostor i svemir 4. Dijelovi mora koji čine dio područja obalne države 5. Morski prostori u kojima obalna država uživa suverena ili neka druga prava 6. Morski prostori van nacionalne jurisdikcije država 7. Tjesnaci i morski kanali 8. Mirno rješavanje sporova i osiguranje mira 9. Stalni međunarodni sudski organi 10. Rješavanje sporova u krilu međunarodnih organizacija 11. Arbitraža 12. Pravo oružanih sukoba: izvori i ograničenja ratovanja 13. Međunarodni i nemeđunarodni oružani sukobi 14. Pravni aspekti borbe protiv terorizma 15. Ratovanje na moru i neutralnost u ratu		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 2011., od 545. str.
	Dopunska literatura:
	1. Statut Međunarodnog suda pravde iz 1945.
	2. Hasić Z.: Međunarodno humanitarno pravo, Vijeće Kongresa bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo, 2005.
	3. Kazazić V.: Međunarodno humanitarno pravo: difuzija i primjena, Pravni fakultet Sveučilišta, Mostar, 2008.
	4. Kazazić V., Bakšić-Muftić J., Borić N.: Implementacija međunarodnog humanitarnog prava u BiH, Sarajevo, 2005.
	5. Andrassy J.: Međunarodno pravo, Zagreb, 1990.
	6. Ibler V.: Rječnik međunarodnog javnog prava, Informator, Zagreb, 1987.
	7. Kreća M., Paunović M.: Praktikum za međunarodno javno pravo, Beograd, 2002.
	8. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo mora u miru i oružanim sukobima, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2002.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.033-B	Naziv predmeta: Socijalno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Student se upoznaje sa ključnim pojmovima socijalne politike i propisima iz područja Socijalnog prava, sa ciljem osposobljavanja za pravilno tumačenje i primjenu pojmova, kategorija i instituta socijalne politike kao temelja za donošenje socijalnog zakonodavstva i njegovu provedbu.		
1.2. Ishod učenja:	Student se osposobljava za rad u području socijalnih odnosa, u okviru ustanova koje su nosioci osiguranja (zavodi, fondovi, službe), ali i u svim drugim radnim sredinama.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Uvod u Socijalno pravo 2. Razvoj socijalnog osiguranja i socijalne zaštite 3. Pravne norme iz socijalnog osiguranja u BiH i reformski procesi 4. Karakteristični svjetski modeli socijalnog osiguranja 5. Faktori i modeli socijalne politike 6. Socijalna politika BiH 7. Socijalno osiguranje i socijalna sigurnost 8. Vrste socijalnih rizika 9. Osigurana lica 10. Prava iz socijalnog osiguranja 11. Izvori Socijalnog prava 12. Načela Socijalnog prava 13. Zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita 14. Pravni odnos u socijalnom i zdravstvenom osiguranju 15. Penzijsko i invalidsko osiguranje		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 63 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		

3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Dizdarević S., Dolić S.: Socijalno pravo, Sarajevo, 2011.
	Dopunska literatura:
	1. Dedić S.: Socijalno pravo, Pravni fakultet, Sarajevo, 2005.
	2. Evropska socijalna povelja
	3. Konvencija MOR-a broj 102 o minimalnoj normi socijalne sigurnosti
	4. Zakoni i podzakonski propisi BiH koji se odnose na Socijalno pravo (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)
	5. Učur M. Đ.: Socijalno pravo, Zagreb, 2000.
	6. Žepić B.: Radno i socijalno pravo, Split, 2001., str. 299-374.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.034-B	Naziv predmeta: Međunarodno krivično pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Student se upoznaje sa osnovnim pojmovima Međunarodnog - europskog krivičnog prava kao segmenta Međunarodnog javnog prava primjenjujući komparativnu metodu u poredbeno-pravnom prikazu instituta krivičnog prava nacionalnog zakonodavstva s odnosnim pravnim institutima europskog krivičnog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Kod studenta se razvijaju znanje i vještine samostalne teorijske i stručne analize pravnih pojmova koji se odnose na nastanak, razvoj, osnovna načela na kojima je međunarodno –europsko krivično pravo izgrađeno. Upoznaje se sa njegovim izvorima, vremenskom i prostornom važenju, općim pojmom međunarodnog krivičnog djela i krivične sankcije, te općenito o Europskom krivičnom pravosuđu i pravnoj pomoći u krivičnopravnim stvarima. Poredbeno-pravnim prikazom pravnih instituta krivičnog prava u nacionalnom zakonodavstvu i zakonodavstvu europskih zemalja, student se osposobljava za rad u domaćim i europskim odnosno međunarodnim – pravosudnim institucijama.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam međunarodnog krivičnog prava 2. Osnovna načela međunarodnog krivičnog prava 3. Izvori međunarodnog krivičnog prava 4. Vremensko i prostorno važenje 5. Opći pojam međunarodnog krivičnog djela 6. Osnovi isključenja međunarodnog krivičnog djela 7. Saučesništvo 8. Krivične sankcije 9. Pojedina međunarodna krivična djela (genocid, zločin protiv čovječnosti, ratni zločin) 10. Pojedina međunarodna krivična djela (terorizam i mučenje) 11. Ad hoc tribunali (Nirnberški i Tokijski tribunal) 12. Ad hoc tribunali (tribunali za bivšu Jugoslaviju i Ruandu) 13. Stalni međunarodni krivični sud (osnivanje, nadležnost i organizacija) 14. Ekstradicija (stranoj državi i međunarodnom krivičnom sudu) 15. Izvršenje strane krivične presude		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad	30 sati 15 sati 5 sati	

	Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	16 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Cessese A.: Međunarodno krivično pravo, Beogradski centar za ljudska prava, Beograd, 2005.	
	Dopunska literatura:	
	1. Zlatarić B.: Međunarodno krivično pravo – prvi dio, Informator, Zagreb, 1979.	
	2. Kambovski V.: Međunarodno kazneno pravo, Prosvetno delo, Skoplje, 1998.	
	3. Stojanović Z.: Međunarodno krivično pravo, Dosije, Beograd, 2003.	
	4. Đurđević, Z.: Lisabonski ugovor, prekretnica u razvoju kaznenog prava u Europi, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Hrvatsko udruženje za kazneno pravo i praksu, god.15- broj 2/2008. Zagreb, 2008.	
	5. Josipović I. i dr.: Stalni međunarodni kazneni sud, Hrvatski pravni Centar, Zagreb, 2001.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.067-B	Naziv predmeta: Komparativno porezno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa poreskim sistemom i elementima poreskog sistema, fiskalnim odnosima i načinima raspodjele fiskalnih ovlasti između različitih političko-teritorijalnih jedinica unutar jedne države, kompariranje poreskih sistema razvijenih, zemalja u razvoju i zemalja u procesu tranzicije s naznakama o njihovim osobenostima, zatim sa komparativnim poreskim sistemima susjednih zemalja, te sa pravnom regulativom poreza unutar Evropske unije i poreskim sistemom Sjedinjenih Američkih država uz razmatranje poreskih reformi u kontekstu harmoniziranja poreskih sistema unutar ekonomskih integracija i postojanja potrebe za poreskom koordinacijom, kao i budućnosti poreskih reformi u svijetu.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o poreskim sistemima, elementima poreskih sistema kao i načinima raspodjele fiskalnih olakšenja između različitih teritorijalnih jedinica unutar jedne države		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Poresko pravo i poreski sistem 2. Razlike u poreskim sistemima suvremenih država 3. Kompariranje poreskih sistema prema stupnju razvijenosti država 4. Komparativni poreski sistemi 5. Fiskalni federalizam 6. Budžet Evropske unije 7. Harmonizacija poreznih sustava u Evropskoj uniji 8. Evropski porez na dodanu vrijednost-PDV 9. Porezni sustav Bosne i Hercegovine 10. Direktni porezi 11. Vrste direktnih poreza 12. Indirektni porezi 13. Vrste indirektnih poreza 14. Indirektni porezi (PDV, carine, akcize i trošarine) u BiH 15. Institucije za implementiranje fiskalne politike		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati	

	Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Jozo Sović, Teorija i politika javnih finansija, Pravni fakultet Kiseljak, Fojnica Fojnica D.D., Sarajevo 2010.	
	Dopunska literatura:	
	1. Brummerhoff, Dieter, Javne financije, VII - izdanje, Mate, Zagreb, 2000. 2. Hitiris, Theo, European Union Economics, Prentice Hall, 4.th edition, 1997. 3. Musgrave, Peggy & Richard, Javne financije u teoriji i praksi, V-izdanje, Institut za javne financije, Zagreb, 1993. 4. Ristić, Žarko, Komparativni fiskalni sistemi, Službeni list, Beograd, 1992. 5. Rosen, S. Harvev, Javne financije,- izdanje, Institut za javne financije, Zagreb, 1999. 6. Popović, Dejan, Poreski sistem, Dosje, Beograd, 1999. 7. Skupina autora, Javne financije u Hrvatskoj, UF, Zagreb, 1999.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.068-B	Naziv predmeta: Statistika		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznati studente sa osnovama statističkih proračuna i analiza koji se koriste u istraživanjima, takođe način za prezentovanje i korištenje podataka dobivenih analizama i istraživanjima.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o načinu interpretacije i pregledanja statističkih analiza kao i načine za prezentovanje sopstvenih statističkih analiza ili drugih koje su dobijene istraživanjem.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Uvod u statistiku kao naučnu disciplinu 2. Statistika i statistička istraživanja 3. Programska podrška za statističku obradu podataka 4. Analiza empirijskih distribucija frekvencija 5. Mjere centralne tendencije i disperzije 6. Mjere oblika distribucije i koncentracije 7. Regresiona analiza 8. Korelaciona analiza 9. Indeksi i mjere evolucije 10. Vremenske serije 11. Vjerovatnoća i zakon vjerovatnoće 12. Osnovne metode uzorka 13. Vrste uzoraka 14. Određivanje intervala povjerenja 15. Testiranje hipoteza		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		
	1. Dacić, R.: Osnove statistike, štamparija Fojnica Sarajevo, 2000.		

	Dopunska literatura:
	1. Somun-Kapetanović, R.: Deskriptivna statistika, Ekonomski fakultet Sarajevo, 2004. 2. Lučić B, Statistika, Ekonomski fakultet Sarajevo, Sarajevo, 1996.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.069-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz obligacionog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Ciljevi koji se žele postići u okviru klinike jesu sticanje osnovnih praktičnih znanja iz oblasti obligacionog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti trebaju samostalno ovladati tehnikom rješavanja obligacionopravnih slučajeva te sačinjavanja i tumačenja obligacionopravnih ugovora.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Sastavljanje i tumačenje ugovora o prodaji 2. Sastavljanje i tumačenje ugovora o razmjeni (zamjeni) 3. Sastavljanje i tumačenje ugovora o poklonu 4. Sastavljanje i tumačenje ugovora o zakupu 5. Sastavljanje i tumačenje ugovora o zajmu 6. Sastavljanje i tumačenje ugovora o posluži 7. Sastavljanje i tumačenje ugovora o djelu 8. Sastavljanje i tumačenje ugovora o ostavi 9. Sastavljanje i tumačenje ugovora o doživotnom izdržavanju 10. Sastavljanje i tumačenje ugovora o ortakluku 11. Sastavljanje i tumačenje ugovora o faktoringu 12. Međunarodna prodaja robe 13. Način pisanja tužbe kao temeljnog introduktivnog akta i sastavljanje odgovora na tužbu, kao obligatorne procesne radnje, 14. Pisanje podneska - pismena sudu u konkretnom predmetu i podnošenje prigovora 15. Sudska praksa		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		

	1. Bikić A., Bikić E., Šabić A.: Praktikum za obligaciono pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006.
	Dopunska literatura:
	1. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga prva, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2002.
	2. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga druga, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2003.
	3. Zakon o obligacionim odnosima, Službeni list SFRJ, broj 29/78, Sl. list R BiH, br. 2/92, 13/93 i 13/94, Službene novine Federacije BiH, broj 29/03.
	4. Bikić A.: Obligaciono pravo – posebni dio, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.070-B	Naziv predmeta: Politika suzbijanja kriminaliteta		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Svrha predmeta je upoznavanje sa glavnim sadržajima politike suprotstavljanja kriminalitetu kao posebne znanstvene discipline i kao posebne politike, čija je glavna zadaća koncipiranje učinkovite borbe protiv delinkvencije. To podrazumijeva tretiranje politike suprotstavljanja kriminalitetu kao zasebne znanosti koja objedinjuje relevantne znanstvene spoznaje, u prvom redu kaznenih znanosti, ali i kao praktične djelatnosti koja smjera iznaći najadekvatnije metode i sredstva, kako u prevenciji, tako i represiji kriminaliteta. Osnovni cilj modula je proučavanje pojma politike suprotstavljanja kriminalitetu i njezina odnosa sa drugim znanostima i temeljnih orijentacija u suprotstavljanju kriminalitetu. Posebna pažnja će se pri tomu posvetiti tradicionalnim, kaznenopravnim instrumentima suprotstavljanja kriminalitetu, što podrazumijeva razmatranje kako kataloga sankcija, tako i subjekata nadležnih za implementaciju, ali i socijalnopreventivnim, koji naročito uključuju ulogu obitelji, škole i javnosti.		
1.2. Ishod učenja:	Predmet je osmišljen da bude komplementaran sadržajima srodnih modula/predmeta, osobito krivičnog prava i srodnih pravnih disciplina. Otuda će apsolviranjem sadržaja ovoga predmeta studenti biti u stanju prepoznati značaj i ulogu kako državnih organa, tako i ostalih društvenih subjekata u suprotstavljanju kriminalitetu, te dobiti šire spoznaje o tome što država i društvo radi na organiziranom i planskom suprotstavljanju kriminalnim i devijantnim pojavama.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, predmet i zadatak politike suzbijanja kriminaliteta 2. Odnos politike suprotstavljanja kriminalitetu i kaznenih i nekaznenih znanosti 3. Temeljne orijentacije u suvremenoj politici suprotstavljanja kriminalitetu 4. Osnovna načela politike suprotstavljanja kriminalitetu 5. Kaznenopravne sankcije kao represivni dio politike suprotstavljanja kriminalitetu 6. Kriminalnopolitički značaj rada pravosudnih organa 7. Krivično pravosuđe i njegova uloga u suzbijanju kriminaliteta, krivično zakonodavstvo i kaznena politika, krivične sankcije u funkciji suzbijanja kriminaliteta 8. Kaznena politika prema maloljetnicima		

	9. Preventivna funkcija krivičnog prava u borbi protiv kriminaliteta) 10. Plansko usmjeravanje prevencije 11. Nerepresivni dio politike suprotstavljanja kriminalitetu 12. Osnovni preventivni nosioci i faktori 13. Javnost kao faktor socijalne prevencije 14. Društvena prevencija kažnjivih ponašanja 15. Globalizacija i međunarodni značaj suvremene politike suprotstavljanja kriminalitetu	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Korać, Hana, Ivanović, Aleksandar, Begović, Alisa: Prevencija kriminaliteta, Beograd: IUNP, 2010.	
	Dopunska literatura: 1. Milutinović, M.: Kriminalna politika, Savremena administracija, 1984. Godine 2. Horvatić, Ž.: Kriminalna politika u savremenom socijalističkom društvu, JRKK, Beograd, 1978., br.2-3. 3. Bačić, F.: Granice represije u svijetlu kriminalne politike, Naša zakonitost, Zagreb, 1974. br.2. 4. Bavcon, Lj.: Kriminalna politika socijalističkog samoupravnog društva, JRKK, Beograd, 1978., br.2-3. 5. Ambovski, V.: Novo jugoslovensko krivično pravo u svjetlosti osnovnih postulata kriminalne politike, Naša zakonitost, Zagreb, 1977., br.5. 6. Horvatić, Ž., Cvitanović, L.: Politika suzbijanja kriminaliteta, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, 1999. godine 7. Korać, Hana: Kriminologija/maloljetničko prestupništvo, Pravni fakultet, Sarajevo, 2011.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.071-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz krivičnog procesnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Kod studenta se afirmišu praktične vještine u primjeni krivičnoprocesnih normi, kao i simuliranju situacija i okolnosti za rješavanje pravnih pitanja u okviru konkretnog krivičnog predmeta.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti steknu praktična znanja i vještine u radu na predmetima koji su značajni za pozitivno krivično procesno pravo. Na ovaj način student se osposobljava za rješavanje pitanja koja se javljaju u praktičnom radu u oblasti krivičnoprocesnih odnosa.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, predmet, zadaci i izvori krivičnog procesnog prava 2. Krivičnoprocesni subjekti 3. Principi krivičnog postupka 4. Dokazi i dokazivanje u formalnom i materijalnom smislu, predmet dokazivanja, činjenice u krivičnom postupku, 5. Radnje dokazivanja 6. Posebne istražne radnje 7. Mjere za obezbijedenje prisustva osumnjičenog, odnosno optuženog i uspješno vođenje krivičnog postupka 8. Sudske odluke 9. Istraga 10. Postupak optuživanja 11. Glavni pretres 12. Presuda 13. Pravni lijekovi 14. Posebni postupci 15. Međunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima i zaštita svjedoka		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Dautbegović Almin, Pravna klinika krivičnog procesnog prava, Dom štampe u Zenici, 2011. 2. Jašarević, O., Jašarević, M. Kazić, E.: Praktikum iz krivičnog procesnog prava (opšti i posebni dio), Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet, 2015. godine.
	Dopunska literatura:
	1. Almin Dautbegović "Krivično procesno pravo I - Autorizovana predavanja", Agencija Ira Tuzla, 2012. 2. Almin Dautbegović "Krivično procesno pravo II - Autorizovana predavanja", Agencija Ira Tuzla 2012. 3. Almin Dautbegović, Milan Milošević i Nataša Tošić, Pravna klinika krivičnog procesnog prava Srbije, Fakultet za poslovne studije i pravo Univerziteta „Union-Nikola Tesla“ u Beogradu, 2018. 4. Jašarević, O.: Krivično procesno pravo I i II, Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet 5. Sijerčić – Čolić, Komentari zakona o krivičnom/ kaznenom postupku u BiH, Savjet/Vijeće Evrope: Evropska komisija, Sarajevo, 2005. 6. Jašarević, Osman. i Begović, Alisa: Uviđaj u krivičnom postupku, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 7. Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine 8. Zakon o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.072-B	Naziv predmeta: Civilno društvo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj predmeta je razumijevanje pojma civilnog društva, definisanje značenja civilnog društva i civilne kulture u savremenim društvima. Civilno društvo se proučava u kontekstu demokratije, zatvorenih društava u istorijskoj i globalnoj perspektivi. Poseban akcenat se stavlja na ulogu civilnog društva u bosansko-hercegovačkom konetkstu. Jedan od ciljeva je usvajanje i razumijevanje osnovnih pojmova vezanih za civilno društvo, odnos vlada i civlnih inicijativa, određenje građanske kulture, uloge nevladinih organizacija, civilno društvo u liberalnim demokratijama i demokratijama u razvoju, civilno društvo u balkanskom kontekstu i djelovanje civilnog društva u Bosni i Hercegovini		
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta: predstavlja osnov za razumijavanje odnosa vlade i interesa građana, otvara mogućnosti građanskog djelovanja na javne politike, razvija sposobnost kritičkog razmišljanja i ohrabruje građansko djelovanje, pruža osnovne informacije o civilnom društvu i načinima njegovog funkcionisanja, osposobljava studente za razumijevanje djelovanja nevladinih organizacija i jačanje osjećaja građanske odgovornosti		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam civilnog društva 2. Civilno društvo i država 3. Struktura i funkcije civilnog društva u teorijskom diskursu 4. Demokratija i civilno društvo 5. Civilno društvo u kontekstu tranzicije 6. Odnos etničkog i civilnog u pojmu civilnog društva 7. Civilno društvo u posttranzicijskim društvima 8. Struktura civilnog društva u Bosni i Hercegovini 9. Odnos civilnog društva, države i demokratije u Bosni i Hercegovini 10. Distinkcija između totalitarnih društava, zatvorenih društava i demokratskih država u globalnoj perspektivi 11. Izučavanje mogućnosti građanskog dijelovanja i izgradnje građanske kulture 12. Jačanje građanske odgovornosti i odnosa prema zajednici 13. Nевladine organizacije i civilno društvo 14. Civilna kultura i socijalni kapital 15. Politička javnost, mediji i distribucija moći		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja	Predavanja	30 sati	

nastave i broj sati opterećenja studenta:	Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora SeminarSKI rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Kustura M., Bajić E.: Civilno društvo, ljudska prava i demokratija, OFF-SET, Tuzla, 2014.	
	Dopunska literatura:	
	1. Kustura M., Bajić E.: Politička moć, civilno društvo i participacija, OFF-SET, Tuzla, 2014. 2. Pavlović V.: Civilno društvo i demokratija, Službeni glasnik, Beograd, 2006. 3. Poper K.: Otvoreno društvo i njegovi neprijatelji, Pravni centar FODBiH, Sarajevo, 1998. 4. Kin Dž.: Civilno društvo (Stare slike, nove vizije), Filip Višnjić, Beograd, 2003.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.073-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz međunarodnog javnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj ovog predmeta je da se studenti upoznaju sa praksom rada međunarodnih sudskih i arbitražnih tijela, a posebno sa radom međunarodnih sudova gdje se država Bosna i Hercegovina pojavljuje kao strana u sporu. Nadalje, cilj je razvijanje kritičkog promišljanja kod studenata.		
1.1. Ishod učenja	Ovakav oblik kliničkog obrazovanja osposobljava studente za praktičnu primjenu stečenih znanja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	1. Mirno rješavanje sporova u međunarodnom pravu 2. Međunarodni sud pravde 3. Slučaj BiH pred Međunarodnim sudom pravde 4. Međunarodni krivični sud 5. Praksa Međunarodnog krivičnog suda 6. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju 7. Praksa Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju 8. Međunarodni krivični sud za Ruandu 9. Slučaj Akayesu pred Međunarodnim krivičnim sudom za Ruandu 10. Evropski sud za ljudska prava u Strazburu 11. Slučaj Sejdić-Finci 12. Ostala stalna međunarodna sudska tijela 13. Stalni međunarodni arbitražni sud 14. Osnovne karakteristike arbitraže u Alabami 15. Osnovne karakteristike arbitraže u Brčkom		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		
	1. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb,		

	2011., 705-801. str.
	Dopunska literatura:
	1. Statut Međunarodnog suda pravde iz 1945. 2. Rimski statut Međunarodnog krivičnog suda iz 1998. 3. Statut Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju iz 1993. 4. Statut Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu iz 1994. 5. Evropska konvencija o ljudskim pravima i osnovnim slobodama iz 1950. 6. Presuda Međunarodnog suda pravde: Bosna i Hercegovina protiv Srbije i Crne Gore, 26. februar 2007. godine, prevela: R. Karić <i>et. al.</i>, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2008. 7. Andrassy J.: Međunarodno pravosuđe, Izdavački zavod Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1948. 8. Ackerman J. E., Sullivan E. O.: Praksa i procedura Međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju sa odabranim materijalima Međunarodnog krivičnog tribunala za Ruandu, Fond otvoreno društvo BiH, Sarajevo, 2002. 9. Softić S.: Pravna priroda rata u Bosni i Hercegovini, Vijeće Kongresa bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo, 2000.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.074-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz radnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti se upoznaju sa ključnim pojmovima Radnog prava, u cilju razvijanja sposobnosti za samostalnu teorijsku i stručnu analizu pojmova, kategorija i instituta Radnog prava. Istovremeno, pored stjecanja određenih praktičnih vještina, pod rukovodstvom stručnjaka iz prakse i odgovornih nastavnika studenti se uče i profesionalnoj odgovornosti.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti se osposobljavaju obrađivati pravna pitanja u vezi sa Radnim pravom. Očekuje se da studenti savladaju temeljna znanja iz područja radnih odnosa, nauče kako se služiti literaturom, kako bi mogli sami nastaviti učiti. Učenjem «iz iskustva» studenti dobivaju priliku da se suštinski zainteresuju za pojmove, kategorije i institute Radnog prava, kao i da razviju sposobnost analitičkog i kritičkog mišljenja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Opšti principi profesionalne etike pravnika 2. Odnos sa klijentima 3. Odnos sa sudovima 4. Prihvatanje i otkazivanje punomoćja 5. Konflikt interesa 6. Tehnika pisanja pojedinačnih akata kojim se odlučuje o pravima i obavezama iz radnog odnosa 7. Pojedinačni pravni akti poslodavca 8. Procesno-pravne forme za ostvarivanje sudske zaštite 9. Tužba i žalba 10. Sudske odluke, presude, rješenja 11. Tehnika intervjuisanja 12. Vještine komunikacije 13. Intervjui u posebnim okolnostima 14. Vještine posredovanja 15. Mirenje i arbitraža kao načini rješavanja radnih sporova		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Dizdarević S.: Pravna klinika iz radnog prava, Sarajevo, 2014.
	Dopunska literatura:
	1. Zakoni i podzakonski propisi BiH koji se odnose na Radno pravo (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)
	2. Međunarodni propisi koji se odnose na Radno pravo

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.075-B	Naziv predmeta: Privrednopravni sistem i politika EU		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je upoznati students s kategorijama i institucijama u okviru privredno-pravnog sistema i politike Evropske Unije, te metodama realizacije istih akcentirajući specifičnost "ekonomskog federalizma" koji baštini EU.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče znanje o nastanku i djelovanju EU, kao specifične integracije suverenih, evropskih država.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Nastanak i razvoj Evropske unije 2. Institucionalna struktura Evropske unije 3. Evropska unija i izazovi savremenog svijeta 4. Specifičnost privredno-pravnog sistema Evropske unije 5. Makroekonomska politika EU 6. Mikroekonomska politika EU 7. Regulativne aktivnosti Evropske unije u pogledu stvaranja društvenog ambijenta za efikasan ekonomski razvoj 8. Budžet EU 9. Poreska harmonizacija 10. Pravni okvir jedinstvenog tržišta 11. Zajednička agrarna politika 12. Evropska monetarna unija 13. Energetska i okolinska politika 14. Socijalna politka i tržište rada Bosne i Hercegovine i EU 15. Evropska unija danas-osnovni pokazatelji		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	Osnovna literatura: 1. Kasim I. Begić: "Ekonomska politika", drugo izmijenjeno		

	i dopunjeno izdanje, Sarajevo 2000.
	Dopunska literatura:
	1. Hadžiahmetović A: "Ekonomija Evrope", Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005. 2. Theo Hiritis: "European Union Economic", Dorwyn Ltd, Guildford 1998.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.076-B	Naziv predmeta: Osnovi kriminalistike		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je upoznavanje studenata s pojmom, ulogom i zadacima heurističke i silogističke kriminalistike, njenim temeljnim načelima, institutima, subjektima i metodologijom rada. Studenti se osposobljavaju za razumijevanje normativnih okvira i procesnih pravila za praktičnu primjenu kriminalističkih metoda i sredstava u svakodnevnom radu u području otkrivanja i dokazivanja krivičnih djela. Ukazivanje na korespondiranost kriminalistike sa drugim predmetima, koji na sistemski način obrađuju pitanja koja su interferentna i značajna za stvarnu primjenu materijalnog i procesnog krivičnog prava, ali i primjenu srodnih naučnih disciplina, prije svega, kriminologije.		
1.2. Ishod učenja:	Cilj je da studenti ovladaju osnovnim znanjima o metodologiji istraživanja kriminaliteta, odnosno o kakvoći uloge pojedinih državnih organa prekrivičnog i krivičnog postupka, a primarno tužiteljstva i policije. Na taj način student se, u određenoj mjeri, osposobljava za rad u državnim organima koji se bave otkrivanjem, istraživanjem i procesuiranjem krivičnih djela.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, predmet i podjela kriminalistike 2. Istražne i kriminalističke procedure 3. Dokumentovanje krivičnog djela 4. Istraga lica mjesta 5. Specijalne opservacije 6. Pretresanje 7. Neki aspekti kriminalističke obrade osumnjičenog 8. Tragovi i njihov značaj u istraživanju krivičnih djela 9. Podnošenje izvještaja od strane ovlaštenih službenih lica 10. Metodika istraživanja imovinskih delikata (krađe, teške krađe, razbojništva i razbojničke krađe) 11. Metodika istraživanja prevara 12. Metodika istraživanja krvnih i seksualnih delikata (ubistva, samoubistva i silovanja) 13. Metodika istraživanja krivičnih djela protiv djece i mladih 14. Metodika istraživanja ekološkog i narko kriminaliteta 15. Metodika istraživanja trgovine ljudima i ljudskim organima		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje	30 sati 10 sati 26 sati	

	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Korajlić, N, Muharremi, D.: Heuristička kriminalistika, Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet	
	Dopunska literatura:	
	1. Petrović B.: Osnovi kriminalistike, Pravni fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2005.	
	2. Matijević, M.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta Privredna akademija Novi Sad, 2012.	
	3. Modly D., Petrović B., Korajlić N.: Uvod u kriminalistiku, Sarajevo, 2004.	
	Krivokapić V.: Kriminalistika taktika I, Policijska akademija, Beograd, 2000.	
	4. Pavišić B., Modly D.: Kriminalistika, Pravni fakultet, Rijeka, 1999.	
	5. Aleksić Ž., Škulić M.: Kriminalistika Dosje, Beograd, 2002.	
	6. Maver D., et al.: Kriminalistika, Uradni list, Ljubljana, 2004.	
	7. Bošković M.: Kriminalistika metodika I, Policijska akademija, Beograd, 1998.	
	8. Bošković, M.: Kriminalistika metodika II, Policijska akademija, Beograd, 2000.	
	9. Krivokapić V.: Kriminalistika taktika III, Policijska akademija, Beograd, 1997.	
	10. Simonović B.: Kriminalistika, Pravni Fakultet, Kragujevac, 2004.	
	11. Jašarević O.: Alibi kao dokazno sredstvo u krivičnom postupku, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2009.	
	12. Jašarević, O., Begović, A.: Uviđaj u krivičnom postupku, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011.	
	13. Korajlić, N.: Kriminalistički praktikum, Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet Kiseljak, 2011. godine.	
	14. Korajlić, N. i saradnici: Istraživanje krivičnih djela, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2012.	
	15. Korajlić, N.: Kriminalistička metodika, Centar za kulturu i	

	obrazovanje Tešanj, 2011. 16. Modly, D., Šuperina, M., Korajlić, N.: Kriminalistički rječnik, Strukovna udruga kriminalista Zagreb, 2008.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.077-B	Naziv predmeta: Osnove evropskog privatnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Znanstveno – pedagoški ciljevi evropskog pravnog obrazovanja su korjenito promijenjeni. Kvalitativna promjena se ogleda u potrebi stvaranja ne više dobrog nacionalnog pravnika već kompetentnog evropskog pravnika. Kao primarni cilj postavlja se stvaranje evropskog modula " evropskog privatnog prava ". Ovaj cilj je moguće ostvariti kroz aspekt komparativne analize razvoja evropskih pravnih kultura sa posebnim osvrtom na rimsko pravo kao znanstvenu i pedagošku osnovicu ovih fenomena, uz poznavanje domaćeg prava, kao i prava institucija Evropske unije, vezanih za specifičnosti privatnog prava. Moderni evropski pravnik se može posmatrati samo kao dobar poznavalac više pravnih kultura.		
1.2. Ishod učenja:	Poznavanje pojedinačnih pravnih normi različitih pravnih uređenja nije više odlika modernog evropskog pravnika već njegovo razumijevanje cjelovitosti uređenja u dinamičnom razvoju. Samo kroz uočavanje različitosti i sličnosti, njihovo stvaralačko uvažavanje postaje legitimno i znanstveno svrsishodno pitanje evropskog pravnog ujedinjavanja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Naučno pozicioniranje discipline, metodsko – sistemske osnove i pojmovi. Pravo i jezik 2. Evropsko pravo i njegova privatnopravna komponenta 3. Pojam i historijske dimenzije Evropskog privatnog prava (ius commune) 4. Osobine evropskog privatnog prava i njegov odnos sa međunarodnim privatnim pravom država članica 5. Nastanak učenja o pravnim krugovima i pravnim familijama i pravni krugovi evropskog privatnog prava, s posebnim osvrtom na rimsko-pravni krug i pravni krug Common Law, te poteškoćama u klasifikaciji i podjelama 6. Evropski sud (European Court of Justice) i zaštita evropskog i evropskog privatnog prava pred njim 7. Recepcija stranih pravnih uređenja, mogućnosti boljeg razumijevanja drugih pravnih uređenja i procesi pravnog ujedinjenja 8. Evropsko pravo u širem i užem smislu i mjesto evropskog privatnog prava u tome 9. Razvoj instituta stvarnog prava - Vlasništvo, sadržaj i načini prenosa, garancija i povreda garancije 10. Opći principi saobraćajnog prava sa pojedinačnim ugovorima (lex mercatoria)		

	11. Autorsko pravo i njegova zaštita 12. Kulturna dobra i njihova zaštita 13. Zaštita potrošača u Evropskoj uniji 14. Zatita ljudskih prava i sloboda, poštovanja porodičnog života, te zaštita djece i dječjih prava u evropskom privatnom pravu 15. Evropsko privatno pravo kao nova nauka o privatnom pravu, pokušaji, mogućnosti, opasnosti i perspektive budućeg razvoja Evropskog privatnog prava	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Gavella N. et al: Evropsko privatno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta, Zagreb, 2002. 2. Lučić Z.: Osnove evropskog privatnog prava, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017.	
	Dopunska literatura:	
	1. Horvat M.: Rimska pravna povijest, Zagreb, 1943. 2. Rainer J. M., Europaeisches Privatrecht. Die Rechtsvergleichung, Salzburger Studien zum Europaeischen Privatrecht, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien, Lang, 2002.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.078-B	Naziv predmeta: Međunarodno humanitarno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje studenata sa međunarodnim pravilima, običajne ili konvencionalne prirode, čija je svrha rješavanje humanitarnih problema koji neposredno nastaju u oružanom sukobu (međunarodnom i nemeđunarodnom). Cilj predmeta je ponuditi studentima saznanja zahtjevima za humanizaciju oružanih sukoba, bili oni međunarodni ili unutrašnji. Sukobljenost zahtjeva za ostvarenje ciljeva oružanih sukoba s jedne i ostvarenje humanizacije oružanog sukoba s druge strane, ukazuje na potrebu poduzimanja brojnih mjera učesnika oružanog sukoba, ali i nadležnih međunarodnih organizacija. Studentima će se prikazati oblici ograničavanja u vođenju oružanog sukoba, kako u metodima, tako i u sredstvima ratovanja. U oružanom sukobu su razni učesnici, među kojima su oni koje štite norme međunarodnog humanitarnog prava kao što su: civili i civilno stanovništvo,; ranjenici, bolesnici, brodolomci; sanitetsko osoblje, ratni zarobljenici, vjersko osoblje, kao i kulturna dobra. Cilj ovog prdmeta je temeljito upoznavanje studenata sa pravnim okvirom zaštite, kao i realnom stanju, koje je veoma različito od normiranog.		
1.1. Ishod učenja	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje studenata sa širinom i raznovrsnošću mogućnosti zaštite zaštićenih lica u oružanom sukobu. Studenti će biti upoznati sa međunarodnim pravilima, običajne ili konvencionalne prirode, čija je svrha rješavanje humanitarnih problema koji neposredno nastaju u oružanom sukobu (međunarodnom i nemeđunarodnom). Oni će steći osjećaj razlikovanja zaštićenih od nezaštićenih subjekata u oružanom sukobu. Oni će poznavati oblike i sredstva ratovanja, ali i patnje koje preživljavaju zaštićena lica. Studenti će biti upoznati sa postojanjem atomskog, hemijskog i biološkog oruđa, te o ograničenjima i zabranama njegove primjene.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	1. Uvod u međunarodno humanitarno pravo, te pojam i historijski razvoj ove naučne discipline 2. Međunarodni i unutrašnji izvori međunarodnog humanitarnog prava 3. Zahtjevi humanizacije oružanog sukoba i vojni zahtjevi 4. Veza međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava ljudskih prava 5. Ograničenja u vođenju oružanih sukoba		

	6. Elementi primjene i provođenje normi međunarodnog humanitarnog prava. 7. Prava zaštićenih lica u oružanom sukobu koji ima i koji nema međunarodni karakter 8. Zaštićene kategorije u oružanim sukobima 9. Civili i civilno stanovništvo i njihova zaštita u oružanom sukobu 10. Zaštita ranjenika, bolesnika i brodolomaca u oružanom sukobu 11. Zaštita ratnih zarobljenika u oružanom sukobu 12. Implementacija: odgovornost međunarodnih i državnih organa 13. Odgovornost političkih vođa, kolektivna i individualna odgovornost za kršenje međunarodnog humanitarnog prava 14. Agresija i terorizam 15. Bosna i Hercegovina u primjeni međunarodnog humanitarnog prava u ratu 1992.-1995. i danas.	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Hasić Z.: Međunarodno humanitarno pravo, Vijeće kongresa bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo, 2005.	
	Dopunska literatura:	
	1. Kazazić V.: Međunarodno humanitarno pravo: difuzija i primjena, Pravni fakultet Sveučilišta, Mostar, 2008.	
	2. Roberts A., Guelff R. (ed.): Documents on the Laws of War, Treće izdanje, Oxford University Press, 2000.	
	3. Ženevska konvencija o postupanju s ratnim bolesnicima iz 1949.	

	bolesnika i brodolomaca oružanih snaga na moru iz 1949. 6. Ženevska konvencija za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu iz 1949. 7. Dopunski protokol uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba iz 1977. (Protokol I) 8. Dopunski protokol uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba iz 1977. (Protokol II)
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.079-B	Naziv predmeta: Organizovani kriminalitet		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti se upoznaju sa konceptualizacijom pojmova vezanih za uslove, uzroke, nosioce, strukturu i temeljne djelatnosti organizovanog kriminaliteta – etiologijom. Takođe studenti će se educirati i u fenomenologiji, pojavnim oblicima i karakteristikama pojedinih krivičnih djela organizovanog kriminaliteta., takođe osposobiti za detekciju, tretmanu i procesuir onih lica koja su identifikovana kao počinioci krivičnih djela sa elementima organizovanog kriminaliteta.		
1.1. Ishod učenja	Studenti će steći upoznati sa organizacijom rada u ustanovama koja se bave procesuiranjem, prevencijom, otkrivanjem krivičnih djela sa obilježjima organizovanog kriminaliteta, politikom suzbijanja organizovanog kriminaliteta; međunarodnom saradnjom na suzbijanju kriminaliteta, za kvalitetnu primjenu savremenih modela borbe protiv organizovanog kriminaliteta.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	1.Pojam i definisanje organizovanog kriminaliteta, historijat i razvoj organizovanog kriminaliteta 2. Etiologija 3.Krivičnopravni, krivičnoprocesni, kriminalistički aspekti organizovanog kriminaliteta 4.Transnacionalne kriminalne organizacije i njihove karakteristike 5.Fenomenologija-osnovne djelatnosti organizovanog kriminaliteta 6.Korupcija 7. Pranje novca 8. Najčešći oblici organizovanog kriminaliteta u BiH i regiji 9.Prevenција organizovanog kriminaliteta 10. Suzbijanje organizovanog kriminaliteta 11.Represivna djelatnost 12.Krivične sankcije za počinioce krivičnih djela organizovanog kriminaliteta 13.Oduzimanje nezakonito stečene imovine 14.Međunarodna saradnja u oduzimanju prihoda stečenih organizovanim kriminalitetom 15.Međunarodni propisi - Konvencija o transnacionalnom organizovanom kriminalitetu,međunarodni značaj globalizacije u borbi protiv organizovanog kriminaliteta, neefikasnost u suzbijanju organizivanog kriminaliteta		

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Hana Korać: Organizovani kriminalitet i druga krivična djela, Pravni fakultet, Travnik, 2014.	
	Dopunska literatura:	
	1. Mićo Bošković: Organizovani kriminalitet i druga krivična djela, Policijska akademija, Beograd, 1998 2. Đorđe Ignjatović: Organizovani kriminalitet, Policijska akademija, Beograd, 1998. 3. Milo Škulić: Organizovani kriminalitet, Beograd, 2003. 4. Anita Kurtović- Mišić: Organizovani kriminalitet, Split, 2004. 5. Željko Horvatić: Organizirani kriminalitet, Mostar, 2000. 6. Hana Korać, Aleksandar Ivanović, Alisa Begović: Prevencija kriminaliteta, IUNP, Beograd: 2010.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.080-B	Naziv predmeta: Međunarodnopravni aspekti Evropske unije		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje studenata sa pravnom prirodom i strukturom Evropske unije, te najznačajnijim pravcima djelovanja ove organizacije.		
1.2. Ishod učenja	Shvatanje pozicije Evropske unije u sistemu međunarodnoga prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	1. Struktura Evropske unije 2. Članstvo u Uniji 3. Oblici saradnje država nečlanica sa Unijom 4. Međunarodnopravni subjektivitet 5. Evropska unija 6. Subjektivitet država članica 7. Položaj regija 8. Subjektivitet zajednica i Unije 9. Položaj međunarodnog prava u pravnom poretku Evropske unije 10. Međunarodni sporazumi i pravni sistem Zajednice 11. Izabrana područja zajedničkog djelovanja država članica Evropske unije: zaštita ljudskih prava, pravo mora, zaštita okoliša 12. Evropska unija i rješavanje međunarodnih sporova mirnim sredstvima 13. Zajednička vanjska i sigurnosna politika Evropske unije - saradnja s drugim evropskim organizacijama i NATO-m 14. Zapadnoevropska unija (ZEU) 15. Organizacija za evropsku sigurnost i saradnju (OESS)		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		
	1. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2015.		
	Dopunska literatura:		
	1. Kustura M.: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i		

	evropskih integracija, Pravni fakultet u Kiseljaku, Kiseljak, 2009. 2. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. 3. Misita N.: Evropska unija: institucije, Revicon, Sarajevo, 2009. 4. Janjević M.: III stub Evropske unije, Beograd, 2003. 5. Lopandić D.: Osnivački ugovori Evropske unije, Beograd, 2003. 6. Vajić N.: Postupak zaključivanja međunarodnih ugovora od strane Evropske ekonomske zajednice, Godišnjak Pravnog fakulteta u Banjoj Luci, Vol. 7., 1983., str. 87-107. 7. Vukas B.: Opća načela prava kao izvor prava Evropskih zajednica, Zbornik Pravnog fakulteta Zagreb, Vol. 42., Zagreb, 1992. 8. Mahmutović A.: Demokratski legitimitet EU, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2013. 9. Patterson D., Södersten A. (ed.): A Companion to European Union Law and International Law, Wiley Blackwell, West Sussex, 2016.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.081-B	Naziv predmeta: Pravni i institucionalni okviri antiterorističkog djelovanja		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti se upoznaju sa fenomenom terorizma koji je vrlo dinamičan i problemima pravnog, institucionalnog i sistemskog djelovanja.		
1.2. Ishod učenja:	Razvijanje pravnih, analitičkih i organizacijskih sposobnosti za razumjevanje terorizma i antiterorističkog djelovanja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojmovno određenje uzroka terorizma i njegovih nosilaca 2. Organizovanost, fanatizovanost, oblici ispoljavanja 3. Međunarodne pravni okviri koji se odnose na terorizam 4. Krivično pravno određenje terorizma u domaćem zakonodavstvu 5. Nacionalna i međunarodna sigurnost 6. Strategija i taktika terorista 7. Klasifikacije terorizma 8. Sprega sa organizovanim kriminalom 9. Pojam i karakteristike terorističkog akta 10. Organizacioni i sociološko-psihološki faktori nosilaca terorizma 11. Osnovni pojmovi geopolitike i geopolitičke pojave kao mogući generator terorizma 12. Elementi i funkcionisanje protivterorističkog sistema države 13. Subjekti i snage prevencije države za odbranu od terorizma 14. Specijalizovane snage za borbu protiv terorizma 15. Obavještajne službe i terorizam, planiranje, organizovanje i ostvarivanje odbrane države od terorizma		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Simeunović, D.: Terorizam, Pravni fakultet, Beograd, 2009.
	Dopunska literatura:
	1. Alispahić, B.: Terorizam – šta je to?, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti UnSam 2007. 2. Alispahić, B.: Osnove metodike rada obavještajno-sigurnosnih službi, Šahinpašić, 2011. 3. Abazović, M.: Državna bezbjednost, Fakultet kriminalističkih nauka, 2012. 4. Derenčinović, D.: <i>Ogledi o terorizmu i antiterorizmu</i>, Zagreb, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2002. 5. Christopher Harmon, Terorizam danas, Golden Marketing, Zagreb 2002. 6. M. Mijalkovski: Odgovor terorizmu, FCO, Beograd, 2005. 7. B. Kurmon, D. Ribnikar: Asimetrični ratovi, terorizam i nove pretnje, NIC "Vojska", Beograd, 2003. 8. Tomić Zvonimir: Krivično pravo II – posebni dio, drugo izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.082-B	Naziv predmeta: Tranzicijska i restorativna pravda		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti se upoznaju sa pojmom i predmetom tranzicijske pravde, kao i sa mehanizmima i uvjetima njenog provođenja u zemljama nakon teških i masovnih kršenja ljudskih prava, sa osobitim naglasakom na provođenje tranzicijske pravde u Bosni i Hercegovini.		
1.2. Ishod učenja:	Stiču se znanja o tranzicijskoj pravdi i njezinom provođenju u zemljama pogođenim teškim i masovnim kršenjima ljudskih prava, čime se ovladava znanjima značajnim za budući rad u svim institucijama, posebno pravosudnim i organima vlasti u BiH.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, predmet, zadaci i ciljevi tranzicijske pravde 2. Tranzicijska pravda kroz historiju 3. Uporište tranzicijske pravde u međunarodnom pravu, međunarodnim i domicilnim pravnim i drugim odnosima 4. Krivična pravda kao mehanizam tranzicijske pravde 5. Tranzicijska pravda i žrtve 6. Tranzicijska pravda i svjedoci 7. Tranzicijska pravda i počinitelji zločina 8. Utvrđivanje činjenica i kazivanje istine 9. Reparacije 10. Memorijali 11. Institucionalne reforme 12. Komisije za istinu 13. Norme i tranzicijska pravda 14. Suočavanje s prošlošću i procesi pomirenja 15. Tranzicijska pravda u Bosni i Hercegovini, državama bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i drugim postkonfliktnim državama svijeta		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Popović, D.M.: Vodič kroz tranzicijsku pravdu u Bosni i Hercegovini, UNDP, Sarajevo, 2009.
	Dopunska literatura:
	1. Strategija tranzicijske pravde u Bosni i Hercegovini, 2012 – 2016, ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosna i Hercegovina, 2. Dedić, A.: Šta je tranzicijska pravda? Pravda za žrtve u Bosni i Hercegovini (bhs) u Vrijeme razvoja br. 17, godina VI, Sarajevo 2008. 3. Prosecution Initiatives, Rule of Law Tools for Post Conflict States, Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR), New York and Geneva, 2006 4. Reparations Programmes, Rule of Law Tools for Post Conflict States, Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR), New York and Geneva, 2008. 5. Transitional Justice (eng.) u The Encyclopedia of Genocide and Crimes Against Humanity (Macmillan Reference USA, 2004) 6. Truth Commissions (eng) Rule of Law Tools for Post Conflict States, Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR), New York and Geneva, 2006 7. Tranziciona pravda u postjugoslovenskim zemljama (bhs) Izvještaj Fonda za humanitarno pravo (Beograd, Srbija) i Dokumenti (Zagreb, Hrvatska), 2007. 8. Pajić, Z., Popović, D.M.: Suočavanje s prošlošću i prisutnost pravdi iz perspektive javnosti – specijalni izvještaj, UNDP, 2009-2012. 9. Teitel, R.G.: Globalizing Transitional Justice: Contemporary Essays, Oxford University Press, 2014 10. Smeulers, A., Grunfeld, F.: International crimes and other gross human rights violations : a multi- and interdisciplinary textbook, Martinus Nijhoff Publishers, Brill, 2011. 11. Ponte, C. del: Gospođa tužiteljica, suočavanje sa najtežim ratnim zločinima i kulturom nekažnjavanja, Buybook, Sarajevo, 2008. 12. Hartman, F.: Mir i kazna, Profil, Zagreb, 2007.

5.2.1.4. Četvrta godina studija

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.035-B	Naziv predmeta: Građansko parnično procesno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1		Ukupan broj sati: P- 45, P-15
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je da se studentima prezentiraju, na metodološki prihvatljiv način, i objasne sve bitne ustanove ovog pozitivno – pravnog predmeta.		
1.2. Ishod učenja:	Očekivani rezultati su da studenti ispravno poimaju kategorijalna i konkretna određenja, da ovladaju procesnim instrumentarijem i da izgrade svoj vlastiti stav prema pojedinim problemskim pitanjima.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, karakteristike građanskog parničnog procesnog prava i procesne pretpostavke 2. Incidentalno pitanje, važenje procesnih normi i uvod u načela GPPP-a 3. Daljnja načela građanskog parničnog procesnog prava 4. Sud, pravosudni principi i ostali organi od značaja za pravosuđe 5. Nadležnost 6. Stranke u parnici i zastupanje 7. Punomoćstvo, učešće trećih lica u parnici i suparničarstvo 8. Parnične radnje, rokovi i ročišta, vraćanje u prijašnje stanje 9. Tužbe 10. Tok parničnog postupka pred prvostepenim sudom 11. Dokazivanje 12. Sudske odluke 13. Dostavljanje, odbrambene radnje tuženog, dispozitivne parnične radnje stranaka kojima se okončava postupak, parnični troškovi, mjere sankcionisanja nepoštivanja suda i osiguranje dokaza 14. Pravni lijekovi 15. Arbitraža i posebni parnični postupci		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati	

	literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Čalija B., Omanović S.: Građansko procesno pravo, Univerzitet u Sarajevu, Pravni fakultet, 2000. Str. 7 - 322	
	Dopunska literatura:	
	1. Zakon o parničnom postupku FBiH i RS (sa primjenjivim izmjenama i dopunama) 2. Poznić B., Rakić Vodinelić V.: Građansko procesno pravo, Savremena administracija, Beograd 3. Omanović S.: Civil Procedure, radovi, University press, Sarajevo, 2003. 4. Čalija B.: Građansko procesno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1986. 5. Živanović M.: O nekim pitanjima građanskog i građanskog procesnog prava, Univerzitet u Banja Luci Pravni fakultet, Banja Luka, 1991.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.036-B	Naziv predmeta: Upravno pravo I		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je da studenti upoznaju osnovne aspekte upravno-pravnog odnosa i njegovog razlikovanja od drugih vrsta pravnih odnosa. U sklopu predavanja i vježbi trebaju se prezentovati i osnovni sadržaji nekih materijalno-pravnih instituta upravnog prava s obzirom na lica (državljanstvo) i s obzirom na stvari (javno dobro, javne službe). Pored toga, studenti se trebaju upoznati sa upravnom organizacijom, upravnim ugovorima i na kraju sa procesom reformi javne uprave u Bosni i Hercegovini i potrebom usvajanja evropskih standarda dobre i pouzdane javne uprave.		
1.2. Ishod učenja:	Svrha ovoga dijela nastavnog programa je edukacija studenata o upravnim organizacijama kao instrumentima vlasti i institucijama koje vrše povjerena javna ovlaštenja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Nauka upravnog prava 2. Izvori upravnog prava 3. Upravne organizacije 4. Djelatnost organa uprave 5. Vrste organa uprave 6. Odnosi organa uprave sa drugim organima 7. Načela funkcionisanja (rada) organa uprave 8. Organizacije ili institucije koje vrše javna ovlaštenja 9. Upravno pravni odnos 10. Upravni akti 11. Upravni ugovori: javno-privatno partnerstvo, koncesija javne službe i javne nabavke 12. Upravno pravo s obzirom na lica 13. Upravno pravo s obzirom na stvari 14. Upravno pravo u Bosni i Hercegovini i reforma javne uprave 15. Evropski standardi: principi, načela i kodeksi		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Kamarić M., Festić I.: Upravno pravo, opći dio, Četvrto izmijenjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2009., do 240. str.
	Dopunska literatura:
	1. Borković I.: Upravno pravo, Šesto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Informator, Zagreb, 1997., str. 363–537.
	2. Tomić Z. R.: Upravno pravo: sistem, Četvrto doterano izdanje, Službeni list, Beograd, 2002.
	3. Eugen Pusić: Nauka o upravi; Školaska knjiga Zagreb “Znanje”; Zagreb 2002.
	4. Otajagić F.: Javna subjektivna prava I dužnosti; “Dobra knjiga”, Sarajevo 2017.godine,
	5. Pozitivno-pravni propisi koji se odnose na upravu,
	6. Evropski kodeks dobrog administrativnog ponašanja: Centar za podršku I promociju evropskih integracija; www.serda.ba

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.037-B	Naziv predmeta: Pravo privrednih društava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti se upoznaju sa osnovama prava privrednih društava kao i svih drugih poslovnih subjekata (banke, osiguravajuća društva, komore itd.).		
1.2. Ishod učenja:	Studenti upoznaju sa osnovnim problemima prava privrednih društava i drugih subjekata poslovnog udruživanja. Treba da savladaju razlikovanje između potrošača i preduzeća, između društva lica i kapitala, osnovna statusna obilježja pojedinih tipova poslovnog udruživanja (nastanak, zastupanje, prestanak), ali da steknu i određena multidisciplinarna saznanja kao što su ekonomske osnove privrednog udruživanja i osnove teorije korporativnog upravljanja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Osnovne odrednice poslovnog prava 2. Određenje subjekta poslovnog prava 3. Elementi za individualizaciju poslovnih subjekata, imovina i imovinska odgovornost poslovnih subjekata 4. Zastupanje i vrste poslovnih subjekata 5. Vrste poslovnih subjekata – privredna društva – društva lica - društvo sa neograničenom solidarnom odgovoritošću (d.n.o.) ili javno trgovačko društvo, komanditno društvo, komanditno društvo na dionice 6. Društva kapitala - društvo sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.) 7. Dioničko društvo (I dio) - Pojam i karakteristike, osnivanje i osnivački akti društva, osnivačka skupština, osnovni kapital, povećanje i smanjenje osnovnog kapitala, rezervni fond 8. Dioničko društvo (II dio) – Dionice, upravljačka i imovinska prava dioničara, vrste dionica, upravljanje dioničkim društvom, promjena oblika, pripajanje, spajanje, prestanak i podjela dioničkog društva 9. Finansijske institucije i institucije tržišta kapitala 10. Ostali poslovni subjekti 11. Povezana društva 12. Pravo konkurencije, državni intervencionizam, statusne promjene 13. Prestanak poslovnih subjekata - stečaj i likvidacija 14. Oblasti značajne za poslovni ambijent 15. Krivična odgovornost pravnih osoba, privredna krivična djela, referentne institucije		

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sata 7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Rizvanović E. : Poslovno pravo – natjecanje, osnivanje, prestanak poslovnih subjekata, Privredna štampa d.o.o., Sarajevo, 2013.	
	Dopunska literatura:	
	1.Dizdarević S.: Poslovno pravo, Sarajevo, 2016. 2.Dizdarević S.: Tipovi dioničkih društava i Zakon o privrednim društvima, Sl.list BiH, Sarajevo, 2009. 3.Dizdarević S.: Organizacija privrednih društava, Fakultet za javnu upravu Sarajevo, Sarajevo, 2006. 4.Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005. 5.Dizdarević S.: Dioničari i dioničko društvo, Muller, Sarajevo, 2004. 6.Čović Š.: Poslovno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2003. 7.Šemić H.: Trgovačko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać/Sarajevo, 2000. 8.Kulić O.: Poslovno pravo, Visoka škola za računovodstvo i berzansko poslovanje, Beograd, 2012. 9.Zakon o privrednim društvima FBiH (Službene novine FBiH br. 81/15)	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.038-B	Naziv predmeta: Međunarodno privatno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Osnovni ciljevi izvođenja nastave iz ovog predmeta su formirati i učvrstiti, kod studenata završne godine pravnog studija, svijest o koegzistenciji različitih država, njihovih pravnih poredaka i njihovih pravosudnih i administrativnih organa, te kod njih razviti refleksije, potrebna znanja i vještine u postupanju sa privatnopravnim odnosima koji su internacionalno obilježeni i koji se ne mogu profesionalno uspješno rješavati bez pravila ove struke. Kako međunarodno privatno pravo ima široko polje primjene, jer se bavi svim vrstama privatnopravnih odnosa koji imaju međunarodna obilježja, cilj je, takođe, osvježiti znanja studenata stečena u tzv. civilnopravnim disciplinama tokom ranijih godina studija domaćeg prava (npr. znanja stečena studiranjem građanskog, obligacionog, porodičnog, nasljednog i drugih prava).		
1.2. Ishod učenja:	Studenti bi nakon studiranja trebali biti osposobljeni da u susretu s internacionalno obilježenim privatnopravnim situacijama pravilno kvalificiraju takve pravne situacije i činjenična stanja u njihovoj podlozi, da pravilno odaberu kolizione norme koje će ih odvesti do mjerodavnog materijalnog prava, te da, ako je mjerodavno strano pravo, utvrde sadržinu stranog prava i ispravno ga protumače. Isto tako očekuje se da će sa potrebnom pažnjom umjeti da procijene postoje li razlozi zbog kojih strano pravo ne bi trebalo ili bi trebalo biti primijenjeno i to uspješno obrazložiti.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojmovno određenje, akademski i praktični značaj Međunarodnog privatnog prava 2. Privatnopravni odnosi s elementima inostranosti i načini njihove pravne regulacije 3. Glavni cilj Međunarodnog privatnog prava i njegov položaj u pravnom poretku 4. Opšti pogled na izvore, unifikacija nacionalnih zakonodavstava i izvori međunarodnog privatnog prava u EU 5. Opšti dio sukoba zakona - sukob zakona na internacionalnom planu, 6. Mogućnost neutraliziranja ili relativiziranja sukoba zakona i rješavanje sukoba zakona 7. Metod vezivanja i težišni kontakti 8. Kolizione norme, problem kvalifikacije, incidentalno pitanje, rezerva javnog poretka, fraudulozno ponašanje		

	stranaka, uzvratanje i upućivanje dalje 9. Norme neposredne primjene, problem složenih pravnih poredaka i unutrašnji sukob zakona, primjena stranog prava pred domaćim organima 10. Uloga reciprociteta i retorizije u privatnopravnoj sferi 11. Posebni dio sukoba zakona - određivanje mjerodavnog prava u pojedinim vrstama privatnopravnih odnosa, 12. Statusni, porodični i nasljedni odnosi 13. Stvarnopravni i obligacioni odnosi 14. Historijski razvoj (antička prava, glosatori i postglosatori, statutne škole, razvoj u zemljama kontinentalne Evrope u XIX stoljeću, angloameričke koncepcije u XVIII i XIX stoljeću, američka „revolucija u sukobu zakona" 15. Karakteristike savremenog Međunarodnog privatnog prava).	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 36 sata 7 sati 10 sati 108 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		
	Osnovna literatura:	
	1. Muminović E.: Međunarodno privatno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006.	
	Dopunska literatura:	
	1. Dika – Knežević – Stojanović: Komentar Zakona o međunarodnom privatnom i procesnom pravu, Beograd, 1991.	
	2. Sajko – Sikirić – Bouček – Babić – Tepeš: Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb, 2001.	
	3. Bordaš B.: Porodični odnosi u međunarodnom privatnom pravu, Novi Sad, 1996.	
	4. Knežević G.: Međunarodna trgovačka arbitraža, osnovna pitanja i problemi, Beograd, 1999.	

	5. Dvadeset godina Zakona o međunarodnom privatnom pravu, Zbornik radova, Niš, 2004. 6. Zakon o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima (Sl. list SFRJ br. 43, 1982.)
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.039-B	Naziv predmeta: Osnovi prava intelektualnog vlasništva		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1		Ukupan broj sati: P-30, V-15
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Sticanje osnovnih znanja o pravu intelektualnog vlasništva, kroz upoznavanje studenata sa elementarnim pojmovima i kategorijama ove oblasti, te posebnih pravnih disciplina, koje je sačinjavaju, odnosno prava industrijskog vlasništva i autorskih i srodnih prava.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate specifičnosti predmeta zaštite prava intelektualnog vlasništva, te njihov kulturni i posebno ekonomski značaj, kao i tendenciju njihove harmonizacije na regionalnom i međunarodnom nivou.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, vrste i karakteristike prava intelektualnog vlasništva 2. Autorsko djelo 3. Subjektivna autorska prava 4. Ograničenje autorskog prava 5. Prava srodna autorskim pravima 6. Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava 7. Uvod u pravo industrijskog vlasništva; Žigovno pravo 8. Postupak zaštite žiga 9. Patentno pravo 10. Zaštita oznaka geografskog porijekla 11. Pravo industrijskog dizajna, zaštite topografije integrisanog kola i zaštite novih sorti bilja 12. Posredna zaštita intelektualnog vlasništva na osnovu prava suzbijanja nelojalne konkurencije, zaštita poslovne tajne i druge sui generis grane prava intelektualnog vlasništva 13. Promet pravom intelektualnog vlasništva 14. Zaštita prava intelektualnog vlasništva 15. Međunarodno pravo intelektualnog vlasništva		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 36 sati 7 sati 10 sati 108 sati	
2.2. Način provjere znanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Marković S.: Pravo intelektualne svojine, Magistrat, Sarajevo, 2007.
	Dopunska literatura:
	1. Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini - Zakoni iz oblasti industrijskog vlasništva Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmova, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011.
	2. Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini - Zakoni iz oblasti autorskog i srodnih prava Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmova, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011.
	3. Alija I., Hasić H., Kliko Zec Dž.: Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014.
	4. Besarović V.: Intelektualna svojina, Industrijska svojina i autorsko pravo, četvrto, dopunjeno i izmenjeno izdanje, Pravni fakultet u Beogradu, Beograd, 2005.
	5. Damjanović K., Marić V.: Intelektualna svojina, Četvrto izdanje, Pravi fakultet Univerziteta Union, Beograd, 2012.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.040-B	Naziv predmeta: Međunarodno finansijsko pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 3
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa međunarodnim finansijsko – pravnim odnosima, tokovima i principima na kojima isti počivaju, subjektima, odnosno institucijama međunarodnog finansijskog prava i integracijama regionalnog i međunarodnog karaktera, te međunarodnim monetarnim sistemom. institucijama		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče osnovna znanja o međunarodnim finansijama i osposobljen je kao budući pravnik za ravnopravno uključivanje u rasprave i donošenje mišljenja i stavova vezanih za međunarodno finansijsko pravo. Posjeduje znanje za rad u međunarodnim finansijskim institucijama.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Predmet međunarodnog finansijskog prava 2. Razvoj međunarodnog finansijskog prava 3. Međunarodni finansijski sistem 4. Principi međunarodnog finansijskog prava 5. Međunarodni finansijski tokovi i odnosi 6. Subjekti međunarodnog finansijskog prava 7. Međunarodno kretanje kapitala 8. Direktne strane investicije kao oblik međunarodnog kapitala 9. Direktne strane investicije u BiH 10. Platni bilans 11. Instrumenti plaćanja u međunarodnom finansijskom pravu 12. Tehnike plaćanja u međunarodnom finansijskom pravu 13. Pravo deviza u međunarodnim finansijskim odnosima 14. Devizno poslovanje u međunarodnim finansijskim odnosima 15. Zaduženost i javi dug		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 5 sati 16 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Babić Mate & Ante: Međunarodna ekonomija, Mate, Zagreb, 2000.
	Dopunska literatura:
	1. Doernberg, L. Richard: Međunarodno oporezivanje u sažetom obliku, Magistrat i COLPI, Sarajevo, 1999.
	2. Jahić Mehmed: Finansije i finansijsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
	3. LeRov Miller, Roger & Van Hoose D. David: Moderni novac i bankarstvo, Mate, Zagreb, 1999.
	4. Trifković Miloš: Međunarodno poslovno pravo, Ekonomski fakultet Sarajevo, 2000.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.041-B	Naziv predmeta: Filozofija prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VII	Broj ECTS kredita: 3
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2,V-1	Ukupan broj sati: P-30,V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Usvajanje i shvatanje osnovnih pravaca u filozofiji prava i dominantnih pravnih doktrina. Dovođenje u vezu stečenog znanja iz pozitivnih pravnih predmetima sa izvanpravnim normativnim sistemima kao što su filozofski, religijski i etički		
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta predstavlja osnov za razumijevanje osnovnih pojmova filozofije prava, razvija sposobnost kritičkog razmišljanja, pruža osnovne informacije o temeljnim pravcima u filozofiji prava, osposobljava studente za shvatanja teorijskih sistema prava		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, suština i značaj filozofije prava 2. Izvori filozofije prava 3. Problemski razvoj filozofije prava 4. Funkcije filozofije prava 5. Jezik prava i argumentacija u pravu 6. Pravednost i pravičnost u filozofiji prava 7. Svrha prava 8. Primjena prava 9. O pojmu pravne etike 10. Odgovornost i svrha odgovornosti 11. Vrijednosti i pravo 12. Istorija političke filozofije 13. Novovjekovna politička filozofija 14. Savremene političke teorije 15. Filozofija prava moderne		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 5 sati 16 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		

3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Paund R.: Uvod u filozofiju prava, CID, Podgorica, 2006.
	Dopunska literatura:
	1. Vukadinović G.: Uvod u filozofiju prava, Univerzitet Novi Sad, Sad 2004.
	2. Radbruch G.: Filozofija prava, Pravni fakultet, Beograd, 1998.
	3. Babić M.: Hegova filozofija prava, Univesity press, Sarajevo, 2010

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.042-B	Naziv predmeta: Građansko vanparnično i izvršno procesno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Obrazovno – nastavni aspekti: edukacija i upoznavanje studenata sa prirodom vanpamičnog i izvršnog sudskog postupka, i to, prvo, opšteg – generalnog dijela, a potom i posebnih postupaka. Cilj je, da studenti spoznaju osnovne elemente i karakteristike ovih procedura, njihove bitne značajke i odrednice, ali i međusobno distingvirajuće faktore, naročito prema parničnoj i upravnoj proceduri		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti svojim znanjem potvrde da se pravilno orjentiraju u sistemu procesnog prava, da prepoznaju esencijalno važna pitanja vezano za ove naučne discipline.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i karakteristike vanparničnog procesnog prava 2. Načela vanparničnog postupka i vanparnične radnje 3. Oduzimanje i vraćanje poslovne sposobnosti 4. Zadržavanje u zdravstvenoj ustanovi; Proglašenje nestalih lica umrlim 5. Postupci za uređenje porodičnih odnosa 6. Ostavinski postupak 7. Vanparnični imovinski postupci 8. Vanparnični postupci povodom isprava i privredni vanparnični postupci 9. Uvod u izvršno procesno pravo 10. Pretpostavke za izvršenje; Izvršne i vjerodostojne isprave; Predlaganje izvršenja 11. Provođenje izvršenja; Prigovor i prigovor treće osobe; Protuizvršenje; Odlaganje, obustava i okončanje izvršenja 12. Izvršenje novčanog potraživanja na nekretnini 13. Izvršenje novčanih potraživanja na pokretnim stvarima i na novačanom potraživanju izvršenika 14. Druge vrste izvršenje novčanih potraživanja, Izvršenje nenovčanih potraživanja 15. Sredstva i mjere obezbjeđenja u parničnom i izvršnom postupku		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati	

	literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Čalića B., Omanović S.: Građansko procesno pravo, Univerzitet u Sarajevu, Pravni fakultet, 2000.	
	Dopunska literatura:	
	1. Zakon o vanparničnom postupku i Zakon o izvršnom postupku (sa primjerenim izmjenama i dopunama 2. Vuković Š.: Pravna pravila izvršnog i vanparničnog postupka, Zakon o izvršenju i obezbeđenju, Zakon o sudskom vanparničnom postupku, sa objašnjenima - sudskom praksom i obrascima, Savremena administracija, Beograd, 1974. 3. Triva S., Belajec V., Dika M.: Sudsko izvršno pravo, Opći dio, Drugo, dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Informator, Zagreb, 1984. 4. Triva S., Dika M.: Građansko parnično procesno, Zagreb, 2004. 5. Omanović S.: Glossarium uz novi Zakon o izvršnom postupku FBiH, Sarajevo, 2005.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.043-B	Naziv predmeta: Ugovorno poslovno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti stiču specifična znanja u odnosu na ugovorno pravo koje su izučavali u okviru predmeta obligacionog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Specifičnost se sastoji u savladavanju razlika koje postoje između obligacionopravnih i privrednopravnih ugovora, kao i savladavanje posebnih ugovornih tipova koji se zaključuju između privrednika. Studenti savladavaju klasične poslovne ugovore i stiču osnovna znanja o pojedinim transportnim ugovorima kao i novim tipovima ugovora. Studenti treba da savladaju osnovna načela ugovornog prava sa privrednopravnog aspekta, osnovne karakteristike pojedinih privrednopravnih ugovora i da budu u stanju u praktičnom okruženju ponuditi ugovornu soluciju za oblikovanje odnosa u skladu sa namjerama i ciljevima ugovornih stranaka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Ugovor o prodaji - pojam, vrste, karakteristike, dejstva i faze u zaključivanju ugovora, posebne tehnike, bitni i nebitni elementi 2. Ugovor o prodaji - obaveze prodavca 3. Ugovor o prodaji - obaveze kupca 4. Ugovor o prodaji - odgovornost prodavca i kupca 5. Ugovor o trgovinskom posredovanju i ugovor o trgovinskom zastupanju (agenturi) 6. Ugovor o komisiju i ugovor o uskladištenju 7. Ugovor o špediciji (otpremanju) 8. Ugovor o prijevozu robe željeznicom 9. Ugovor o prijevozu robe drumom i ugovor o prijevozu robe u unutrašnjoj plovidbi 10. Ugovor o građenju 11. Ugovor o osiguranju 12. Hartije od vrijednosti 13. Mjenica kao hartija od vrijednosti 14. Ček kao hartija od vrijednosti 15. Utvrđivanje gradiva i priprema za završni ispit		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata	
2.2. Način provjere znanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i		

i bodovanja studenta:	programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Trifković M., Milić S., Trivun V.: Poslovno pravo – ugovori, vrijednosni papiri i pravo konkurencije, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
	Dopunska literatura:
	1. Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005.
	2. Dizdarević S.: Uzorci modernih poslovnih ugovora, Amax, Sarajevo, 2007.
	3. Gorenc V.: Trgovačko pravo – ugovori, Školska knjiga, Zagreb, 1995. i kasnija izdanja.
	4. Vasiljević M.: Poslovno pravo – Ugovorno poslovno pravo, Udruženje pravnika u privredi, Beograd, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.044-B	Naziv predmeta: Upravno pravo II		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3,V-1		Ukupan broj sati: P-45, V-15
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Svrha ovoga dijela nastavnog programa je da studenti steknu temeljita znanja iz upravnog postupka i upravnog spora.		
1.2. Ishod učenja:	Tokom predavanja studenti će se upoznati sa načelima upravnog postupka, kao i sa prvostepenim i žalbenim postupkom te vanrednim pravnim sredstvima. Pored toga studenti će se upoznati sa upravnim sporom kao oblikom sudske kontrole nad upravom, sa postupkom u upravnom sporu, pravnim lijekovima u upravnom sporu i sistemima sudske zaštite stranaka u upravnim sporovima. Uz sve to studenti će se upoznati sa procesom reformi upravnog postupka i upravnog spora u Bosni i Hercegovini.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Upravni postupak 2. Načela upravnog postupka 3. Nadležnost 4. Stranka i njeno zastupanje 5. Opštenje organa i stranke 6. Dostavljanje 7. Rokovi 8. Povraćaj u predašnje stanje 9. Dokazivanje 10. Prvostepeni postupak 11. Žalbeni postupak 12. Vanredna pravna sredstva 13. Izvršenje 14. Upravni spor 15. Reforma upravnog postupka i upravnog spora u Bosni i Hercegovini.		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Kamarić M., Festić I.: Upravno pravo, opći dio, Četvrto izmijenjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2009., od 240. str.
	Dopunska literatura:
	1. Borković I.: Upravno pravo, Šesto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Informator, Zagreb, 1997., str. 363-537.
	2. Tomić Z. R.: Upravno pravo, Treće novelirano i prošireno izdanje, Beograd, 1998., str. 327-574.
	3. Popović S.: Upravno pravo: opšti deo, Izmenjeno i dopunjeno izdanje, Savremena administracija, Beograd, 1999., str. 3-482., 649-682., 765-789.
	4. Lilić S., Kunić P., Dimitrijević P., Marković M.: Upravno pravo, Savremena administracija, Beograd, 1999.
	5. Sead Dedić: Upravni postupak I upravni spor; Sarajevo 2002.,
	6. Zenaid Đelmo: Upravno procesno pravo; Sarajevo 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.045-B	Naziv predmeta: Procesno međunarodno privatno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studirajući ovaj predmet, studenti završne godine pravnog studija treba da steknu potrebna znanja i vještine koje se odnose na procesnopravnu dimenziju inostrano obilježenih privatnopravnih situacija. Drugim riječima oni treba da se osposobe za uspješno vođenje građanskog sudskog ili pak upravnog postupka u predmetima koji imaju internacionalna obilježja ili da u takvim postupcima s uspjehom učestvuju kao pravni zastupnici svojih klijenata.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon što odslušaju nastavu i u njoj sudjeluju sa svojim diskusijama, usmenim i pismenim radovima, te nakon što polože ispit, studenti bi trebali steći znanja i vještine neophodne da profesionalno i uspješno predvide, uoče i razriješe dodatne proceduralne pravne probleme koji su posljedica prisutnosti inostranih obilježja slučaja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i vidovi „sukoba jurisdikcija" 2. Vođenje postupka u prisustvu elemenata inostranosti 3. Izvori procesnog međunarodnog privatnog prava unifikacija na internacionalnom planu 4. Izvori procesnog međunarodnog privatnog prava u EU 5. Pojam međunarodne nadležnosti 6. Tipovi međunarodne nadležnosti 7. Pojam međunarodnih trgovačkih arbitraža i afirmacija arbitražnog sudovanja 8. Dvostruka međunarodna litis pendencija, regulacija u EU i međunarodna regulacija 9. Pojam međunarodne pravne pomoći i njena nezaobilazna uloga 10. Principi na kojima počiva njeno davanje i traženje, redovan i poseban predmet međunarodne pravne pomoći 11. Zamolnica 12. Način komunikacije, međunarodna regulacija 13. Priznanje i izvršenje stranih sudskih i drugih odluka (pojam eks – teritorijalnog dejstva stranih odluka, različiti pristupi problemu i različiti režimi priznanja u pojedinim zemljama, priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka prema našem međunarodnom privatnom pravu, regulacija u EU, međunarodna regulacija) 14. Priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka (pojam strane arbitražne odluke, režim njihovog priznanja i		

	izvršenja prema našem međunarodnom privatnom pravu, međunarodna regulacija) 15. Pravni položaj stranaca (procesnopravni položaj, potreba za nekim posebnim pravilima postupka kad u njemu sudjeluju strani državljani, pitanje besplatne sudske pomoći, aktorska kaucija, međunarodna regulacija, restrikcije u pogledu sticanja i uživanja pojedinih privatnih prava, kategorizacija prava po dostupnosti).	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 36 sati 7 sati 10 sati 108 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Muminović E.: Procesno međunarodno privatno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006.	
	Dopunska literatura: 1. Varadi – Bordaš – Knežević: Međunarodno privatno pravo, Novi Sad, 2003. 2. Pak M.: Međunarodno privatno pravo, Beograd 2001. 3. Dika – Knežević – Stojanović: Komentar Zakona o međunarodnom privatnom i procesnom pravu, Beograd, 1991. 4. Sajko – Sikirić – Bouček – Babić – Tepeš: Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb, 2001. 5. Dvadeset godina Zakona o međunarodnom privatnom pravu, zbornik radova, Niš, 2004. 6. Vuković Đ.: Međunarodno građansko procesno pravo, Banja Luka, 1985. 7. Rakić – Knežević: Građansko procesno pravo Evropske Unije, Beograd, 1998. 8. Uredba (Regulativa) Vijeća Evrope o nadležnosti i priznanju presuda u građanskim i trgovačkim stvarima od 22.12.2000. 9. Uredba (Regulativa) Vijeća Evrope o nadležnosti i priznanju	

	presuda u bračnim stvarima i stvarima roditeljske odgovornosti od 29.05.2000. 10.Uredba (Regulativa) Vijeća Evrope o dostavljanju sudskih i vansudskih akata u građanskim i trgovačkim stvarima od 29.05.2000.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.083-B	Naziv predmeta: Autorsko pravo i srodna prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Sticanje produbljenih znanja o autorskim i srodnim pravima, izdvajajući ih iz šireg konteksta oblasti intelektualnog vlasništva.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate kako kulturni, tako i ekonomski značaj oblasti autorskih i srodnih prava, njihovu specifičnu pravnu prirodu, tendenciju njihove harmonizacije na regionalnom i međunarodnom nivou, kao i uticaj modernih tehnologija na njihov razvoj i transformaciju.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Karakteristike autorskog i srodnih prava 2. Pojam autorskog djela 3. Vrste autorskih djela 4. Autor i autorstvo, drugi subjekti autorskog prava 5. Sadržaj autorskog prava 6. Individualna subjektivna autorska imovinska prava 7. Pravo saopćavanja javnosti 8. Individualna subjektivna autorska moralna i druga prava autora 9. Ograničenje autorskog prava 10. Sadržinsko ograničenje subjektivnih autorskih prava 11. Srodna prava: Prava izvođača 12. Druga srodna prava 13. Promet autorskim pravom 14. Zaštita autorskog prava 15. Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		

	1. Henneberg I.: Autorsko pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Informator, Zagreb, 2001
	Dopunska literatura:
	1. Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini - Zakoni iz oblasti autorskog i srodnih prava Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmova, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Alija I., Hasić H.: Pozitivnopravna zaštita autorskog i srodnih prava u Bosni i Hercegovini, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. 3. Alija I., Hasić H., Kličević Dž.: Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. 4. Spasić V.: Autorska dela u digitalnom okruženju, Pravni fakultet u Nišu, Niš, 2011. 5. Dabović Anastasovska J., Geiger C., Polenak – Akimovska M., Naumovski G., Gavrilović N.: Copyright and Related Rights (Collection of Papers published within the Tempus Project 144582), Skoplje, 2012.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.084-B	Naziv predmeta: Viktimologija		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj predmeta je da rasvijetli treću dimenziju kriminalne pojave (počinilac, žrtva i društvena reakcija), a zbog značajnosti koju žrtva ima, u cilju njene zaštite u budućnosti (svakako žrtvu posmatrati i razdvojeno pojedine grupe žrtava).		
1.2. Ishod učenja:	Studenti se upoznaju sa predmetom viktimologije kao novije društvene nauke sa humanističkom orijentacijom ka žrtvi krivičnog djela, sa njenim ciljevima i zadacima, sa pojedinim tipovima žrtve, njihovoj ulozi i rizicima, njihovom položaju, pravima, putevima za otklanjanje ili ublažavanje posljedica u našem pravnom sistemu.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Žrtve zločina 2. Žrtva i počinitelj 3. Etiologija 4. Kriminološki aspekti počinitelja 5. Viktimizacija žrtve (primarna viktimizacija žrtve, sekundarna viktimizacija žrtve) 6. Fenomenologija u viktimologiji 7. Žrtve organizovanog kriminaliteta 8. Žrtve zloupotrebe moći i vlasti 9. Prava žrtve (aktivnost svjetskog viktimološkog društva, položaj žrtve u našem pravu) 10. Prevencija stradanja žrtvi svih oblika kriminaliteta 11. Restorativna pravda 12. Modeli saniranja štete žrtvi 13. Pravda za žrtve- Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (čl.8. i dr.) 14. Prava i obaveza svjedoka 15. Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i		

znanja i bodovanja studenta:	programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Hana Korać., Vjekoslav Vuković., Begović-Begtašević Alisa: Viktimologija, tranzicijska i restorativna pravda, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Sarajevo 2020.
	Dopunska literatura:
	1. Alija Ramljak, Miodrag Simović: Viktimologija, Panevropski univerzitet Apeiron, 2006. 2. Zvonimir Šeparović: Viktimologija (studije o žrtvama), Informator, Zagreb, 1998. 3. Pravda za žrtve (udž.), ured UN, 1999. 4. Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, 1948. 5. Konvencija o kompenzaciji za žrtve delikata nasilja, 1988.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.085-B	Naziv predmeta: Etiologija narkomanije i narko-kriminala		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti se upoznaju sa karakteristikama narkomanije kao socijalnopatološke pojave i bolesti savremenog svijeta i strukturom narkokriminala. Riječ je, praktično, o dva elementa veoma široke problematike zloupotrebe droga.		
1.2. Ishod učenja:	Krajnji cilj je da studenti ovladaju osnovnim znanjima o raznim aspektima problematike zloupotrebe droga, primarno etiologijom, što će im poslužiti za bolje razumijevanje kako preventivnog djelovanja u suzbijanju ove problematike, tako i represije		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Narkomanija i ovisnost od droga 2. Pojedine vrste droga (marihuana, amfetamini) 3. Pojedine vrste droga (ecstasy, lsd, kokain, heroin) 4. Pojedine vrste droga (metadon, morfiji, kat, meskalin,...) 5. Ličnost narkomana 6. Uzroci narkomanije 7. Narkomanija kao kriminogeni faktor 8. Tretman ovisnika 9. Uzroci narkokriminala 10. Struktura narkokriminala 11. Narkokriminal i drugi oblici kriminalnih pojava 12. Narkokriminal krivičnopravni aspekti 13. Narko kriminal krivičnoprocesni aspekti 14. Narkokriminal kriminološki aspekti 15. Narkokriminal kriminalistički aspekti		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		

	1.Korać, Hana: Droge kao uzrok pojave kriminaliteta, Forum univerzitetskih nastavnika, Raška, 2008. Dopunska literatura: 1. Werner, W., et al. (2004). Balkanski putevi droge i Bosna i Hercegovina. Sarajevo: Fakultet kriminalističkih nauka. 2. Bukelić, J. (1988). Droga-mit ili bolest.Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 3. Despotović, A., Ignjatović, M. (1980). Zavisnost od droga i lijekova - narkomanije. Niš: Institut zaštite na radu. 4. Đukanović, B. (1994). Droge - od zloupotrebe do zavisnosti. Sarajevo: Oko. 5. Klarić, D. (2002). Crni trag droge. Zagreb: Promotor zdravlja i Državni inspektorat. 6. Simić, I. (1977). Narkomanija i kriminalitet. 13. maj, br. 4. 7. Konvencija UN protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih supstanci iz 1988 godine („Službeni list SFRJ", br. 14/1990). 8. Korać, Hana: Uloga porodice u prevenciji ovisnosti, N.P.– Beograd, 2004. 9. Petrović, B.:Narkokriminal - krivičnopravni, kriminološki, krivičnoprocesni i kriminalistički aspekti.Sarajevo: Pravni fakultet, 2004. 10. Deljković, I.: Suprotstavljanje zloupotrebi opojnih droga, Fakultet kriminalističkih nauka, 2007.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.086-B	Naziv predmeta: Korporativno upravljanje		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa sistemom upravljanja malim, srednjim i velikim korporacijama, pravima osoba u statusu vlasnika dijela kapitala sa različitim omjerom učešća u ukupnom kapitalu, sa naglaskom na male dioničare i njihova prava.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o načinu osnivanja kompanije, pravilima i uslovima poslovanja u okruženju, zatim o zakonskim regulativama vezanim za korporaciju.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Izvori i upotreba finansijskih sredstava 2. Finansijsko upravljanje 3. Dugoročno finansiranje 4. Politika finansiranja i politika dividendi 5. Restrukturiranje korporacija 6. Finansijsko restrukturiranje banaka 7. Upravljanje međunarodnim finansiranjem		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	Osnovna literatura:		
	1. Jozo Sović, Poslovno upravljanje, Pravni fakultet Kiseljak, Des, Sarajevo 2010;		
	Dopunska literatura:		
	1. Van Horne, C. James, Financijsko upravljanje i politika, IX -izdanje, Mate, 1997. 2. Zećir Hadžiahmetović, Dženan Kulović, Fikret Brdarević, Suvremeni korporativni menadžment, Sarajevo 2009;		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.087-B	Naziv predmeta: Evropsko pravo intelektualnog vlasništva		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Sticanje produbljenih znanja o specifičnostima prava intelektualnog vlasništva na nivou EU. Upoznavanje sa pozicijom ove oblasti u pravnom poretku EU. Razumijevanje uticaja procesa unapređenja slobodnog protoka roba i usluga u okviru unutrašnjeg tržišta na harmonizaciju prava intelektualnog vlasništva na nivou zajednice.		
1.2. Ishod učenja:	Savladavanje specifičnosti harmonizacije pojedinih prava industrijskog vlasništva, te oblasti autorskog i srodnih prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Evropska unija i karakterističnosti pravo intelektualnog vlasništva na nivou Evropske unije 2. Uticaj stvaranja i stabilizacije jedinstvenog unutrašnjeg tržišta Evropske unije na harmonizaciju prava intelektualnog vlasništva 3. Značaj prava intelektualnog vlasništva za jedinstveno unutrašnje tržište Evropske unije 4. Direktive Evropske unije koje uređuju materiju autorskih prava 5. Direktive Evropske unije koje uređuju materiju prava srodnih autorskim pravima 6. Direktive Evropske unije koje uređuju materiju kolektivnog ostvarivanja autorskih i srodnih prava 7. Direktiva Savjeta EEZ o pravnoj zaštiti računarskih programa 8. Direktive Evropske unije koje uređuju materiju industrijskog vlasništva 9. Evropska patentna konvencija i komunitarni patent 10. Evropski patentni ured 11. Komunitarni žig i OHIM 12. Zaštita oznake geografskog porijekla u Evropskoj uniji 13. Uloga Evropskog suda pravde na razvoj evropskog prava intelektualnog vlasništva 14. Ključne odluke Evropskog suda pravde po pitanjima evropskog prava intelektualnog vlasništva 15. Usklađenost propisa BiH sa standardima zaštite intelektualnog vlasništva u EU.		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje	30 sati 10 sati 26 sati	

	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Damjanović K., Marić V.: Intelektualna svojina, Četvrto izdanje, Pravi fakultet Univerziteta Union, Beograd, 2012	
	Dopunska literatura:	
	1. Sve važeće direktive Evropske unije koje uređuju materiju intelektualnog vlasništva 2. http://eur-lex.europa.eu 3. http://curia.europa.eu 4. Krneta S.: Evropsko pravo intelektualnog vlasništva, Zagreb, 1996. 5. Alija I., Hasić H., Kliko Zec Dž.: Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.088-B	Naziv predmeta: Nauka o upravljanju		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj Nauke o upravljanju je upoznavanje studenata sa upravom sa empirijskog, vanpravnog aspekta, odnosno upoznavanje studenata sa upravom kao društvenom pojavom.		
1.2. Ishod učenja:	Očekivani rezultat je poznavanje socioloških i organizacionih elemenata iz Upravnog prava kao obaveznog predmeta na IV godini pravnog fakulteta.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Nastanak i razvoj Nauke o upravljanju 2. Predmet i metod Nauke o upravljanju 3. Nauka o upravljanju i srodne naučne discipline 4. Upravljanje i upravna djelatnost 5. Shvatanja o upravljanju i upravnoj djelatnosti 6. Državna i javna uprava 7. Naučno upravljanje i upravno-tehnički smjerovi pravnih nauka 8. Sistemi upravljanja 9. Upravljanje po sistemskoj teoriji 10. Upravljanje po kibernetičko-informatičkoj teoriji 11. Upravljanje u društvenim sistemima 12. Organizaciona struktura i funkcionisanje procesa upravljanja 13. Sadržaj procesa upravljanja 14. Planiranje, odnosno postavljanje ciljeva 15. Uloga <i>feed-backa</i> u procesu upravljanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		
	1. Dedić S.: Osnovi Nauke o upravljanju, SOUR Kombinat Borac, Sarajevo, 1982.		

	2. Lilić S., Marković M. I., Dimitrijević P.: Nauka o upravljanju sa elementima pravne informatike, Savremena administracija, Beograd, 2001.
	Dopunska literatura:
	1. Pusić E.: Nauka o upravi, Izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Školska knjiga, Zagreb, 2002. 2. Vlaj S.: Teorija javne uprave, Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za upravu, Ljubljana, 2006.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.089-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz građanskog procesnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je da studenti steknu i ovladaju konkretnim pragmatičnim znanjima, od nomotehnike, do aplikacije procesnog instrumentarija. Akcenat se stavlja na praktičnu primjenu instituta u praksi.		
1.2. Ishod učenja:	Očekivani rezultati su, prije svega, neposredna aktivnost i učešće studenata u svim segmentima rada, što jeste i osnovni zadatak pravne klinike, odnosno konkretna primjena nastavno-obrazovnih aspekata, uz maksimalnu angažiranost i aktivnost studenata.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Uvod u kliniku iz građanskog procesnog prava i upoznavanje sa praktičnim aspektima građanskog postupka 2. Studija slučaja analize i primjena sudske zaštite posjeda kao posebnog parničnog postupka 3. Kako analizirati spor u materijalnom pravu i determinirati pravno relevantne činjenice u složenim činjeničnim sklopovima 4. Komunikacija sa studom i strankama; mjere da se spriječi ulazak u parnicu; alternativno rješavanje sporova u materijalnom pravu 5. Anatomija kondemnatornih, deklaratornih i konstitutivnih tužbi; analiza tužbi 6. Pisanje tužbi 7. Odbrambene radnje tuženog 8. Praktični aspekti i pristupi dokazivanju 9. Tok parničnog postupka 10. Sudske odluke u parničnom postupku 11. Analiza presude 12. Pisanje žalbi i postupak po žalbi; vanredni pravni lijekovi 13. Analiza redovnih pravnih lijekova i odluka u drugostepenom parničnom postupku 14. Praktični aspekti vanparničkog procesnog prava 15. Praktični aspekti izvršnog procesnog prava		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati	

	Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Zakon o parničnom postupku FBiH i RS, Zakon o vanparničnom postupku FBiH i RS, Zakon o izvršnom postupku FBiH i RS (sa relevantnim izmjenama i dopunama)	
	Dopunska literatura:	
	1. Čalija B., Omanović S.: Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2000. 2. Omanović S.: Civil Procedure, radovi, University press, Sarajevo, 2003. 3. Omanović S.: Dispositio u građanskom sudskom postupku, Pravni fakultet Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, Mostar, 2002. 4. Živanović M.: O nekim pitanjima građanskog i građanskog procesnog prava, Univerzitet u Banja Luci Pravni fakultet, Banja Luka, 1991.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.090-B	Naziv predmeta: Nomotehnika		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Znanja o stvaranju prava i o izradi zakona i drugih pravnih propisa u svakoj državi predstavljaju prvorazrednu potrebu i očekivanje od pravnika. U slučaju Bosne i Hercegovine, koja je faktički tek počela da stvara svoj pravni sistem, posebno u domenu njegovog usklađivanja sa evropskim pravom, ova znanja su jako potrebna i u sadašnjem stanju vrlo deficitarna.		
1.1. Ishod učenja	Tokom studija studenti stiču značajna teorijska znanja iz oblasti prava, što nije slučaj sa znanjima iz domena njegovog stvaranja: principi koji se moraju poštovati pri izradi normativnog akta, metodi stvaranja prava, pravila pravne tehnike, sastavni dijelovi propisa, postupak izrade zakona i drugih propisa (izrada teza, prednacrt, nacrt i prijedloga). Sticanjem znanja iz nomotehnike studenti treba da postignu neophodnu osposobljenost za profesionalno postupanje u izradi normativnih akata, s čime se kao diplomirani pravnici naprosto stalno suočavaju, bez obzira na oblast društvenog života u kojoj budu radili.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	1. Pravno normiranje kao oblik društvenog stvaranja 2. Pojam i zadatak nauke o izradi pravnih propisa 3. Predmet nauke o izradi pravnih propisa 4. Pravni propisi (vrste pravnih propisa i hijerarhija pravnih propisa) 5. Pretpostavke za donošenje pravnih propisa: (pravna svijest; znanje, opšta naobrazba, poznavanje jezika, poznavanje društvenog uređenja, poznavanje društvene politike, poznavanje materijalnog prava, poznavanje nomotehnike) 6. Metode za izradu pravnog propisa: (taksativno normiranje, primjerično normiranje, apstraktno normiranje, načelno normiranje, precedentno normiranje. Oblici normativnog izražavanja 7. Jezičko izražavanje u pravnim propisima (vrste jezika, gramatika u pravnim propisima, sintaksa u pravnim propisima, značenje izraza u pravnim propisima, interpunkcija u pravnim propisima) 8. Pojmovi u pravnim propisima, Sudovi u pravnim propisima, Zaključci u pravnim propisima 9. Konstitutivnost, apstraktnost, prosječnost i ciljanost pravne norme		

	10. Načela za izradu pravnog propisa: (načelo jasnoće, kvaliteta i kvantiteta stila pravnog propisa, načelo odnosa jezičkih izraza i logičkog smisla pravnog propisa, načelo ukupnosti sadržaja pravnog propisa, načelo utvrđivanja egzistencijalne i sadržajne zavisnosti nižeg o višem pravnom propisu) 11. Sastavni dijelovi pravnog propisa (uvodni dio pravnog propisa, naslov pravnog propisa, uvodne odredbe, centralni dio pravnog propisa, prelazne odredbe pravnog propisa, kaznene odredbe pravnog propisa, završne odredbe pravnog propisa) 12. Objavljivanje i stupanje na snagu pravnih propisa, Izmjene i dopune pravnih propisa, Prečišćeni tekst pravnog propisa, Ispravka pravnog propisa, Prestanak važenja pravnog propisa 13. Klasifikacija pravnih propisa s obzirom na: sadržaj, obim, prostor, vrijeme, nadležnost za donošenje, djelovanje. 14. Postupak izrade zakona (izrada teza; izrada prednacrt, nacrt i prijedloga zakona; izrada obrazloženja; amandmani; javna rasprava) 15. Redovni, skraćeni i hitni postupak za donošenje zakona	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Mihajlo Vuković, Đuro Vuković: Znanost o izradi pravnih propisa - Nomotehnika, Informator, Zagreb, 1997.	
	Dopunska literatura:	
	1. Mirjana Pajvančić: Pravno normiranje, Novi Sad, 1995.	
	2. Ivo Borković: Postupak i tehnika izrade pravnih propisa, Informator, Zagreb, 1985.	

	3. Miodrag Zečević: Proces stvaranja opštih akata, Savremena administracija, Beograd, 1982.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.091-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz poslovnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Interaktivni metod edukacije studenata sa ciljem da studenti steknu određene pravne vještine iz oblasti poslovnog prava. Student uz pomoć nastavnika i relevantnih stručnjaka iz prakse savladava vještine komunikacije, pravne analize te sačinjavanja pojedinačnih pravnih akata tj.ugovora poslovnog prava.		
1.2. Ishod učenja:	U okviru ovog predmeta sa studentima će prije svega biti rađene praktične vježbe i to kroz rješavanje konkretnih pravnih problema iz poslovnih ugovora iz oblasti ugovornog poslovnog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Poslovni ugovori – uvodno predavanje 2. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o prodaji 3. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o trgovinskom posredovanju 4. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o trgovinskom zastupanju (agenturi) 5. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o komisiju 6. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o uskladištenju 7. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o špediciji (otpremanju) 8. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o prijevozu robe željeznicom 9. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o prijevozu robe drumom 10. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o prijevozu robe u unutrašnjoj plovidbi 11. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o lizingu 12. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o građenju 13. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o osiguranju 14. Tumačenje novih poslovnih ugovora 15. Zaključna razmatranja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Dizdarević S.: Uzorci modernih poslovnih ugovora, Amax, Sarajevo, 2007.
	Dopunska literatura:
	1. Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005.
	2. Rizvanović E.: Poslovno pravo – natjecanje, osnivanje, prestanak poslovnih subjekata, Privredna štampa d.o.o Sarajevo, 2013.
	3. Čović Š.: Poslovno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2003.
	4. Dizdarević S.: Poslovno pravo, Fakultet za poslovni menadžment Univerziteta „Džemal Bijedić“, Mostar, 2003.
	5. Šemić H.: Trgovačko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać/Sarajevo, 2000.
	6. Zakon o privrednim društvima FBiH (Službene novine FBiH br. 81/15)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.092-B	Naziv predmeta: Penologija		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti se upoznaju sa institutima vezanim uz pitanja izvršenja krivičnih sankcija, kao i alternativnih oblika sankcionisanja. Očekuje se da studenti ovladaju penološke institute i instrumente u opštem smislu, kao i konkretne instrumente u BiH.		
1.1. Ishod učenja	Studenti se osposobljavaju za rad u organizacijama i institucijama koje se bave izvršenjem sankcija u širem smislu riječi.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	1. Pojam i predmet penologije 2. Historijski razvoj penološke misli 3. Razvoj shvatanja o pravnom i društvenom osnovu kazne i cilju kazne 4. Pojava i razvoj kazni lišeja slobode 5. Savremeni penitencijarni sistem u svjetlu kriminološke i krivičnopravne doktrine 6. Međunarodni pravni instrumenti i izvršenje krivičnih sankcija 7. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH – pretpostavke i ustanove za izvršenje KS 8. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH – izvršenje kazne zatvora 9. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH – položaj osuđene osobe izvršenja krivičnih sankcija u BiH – izvršenje ostalih kazni 10. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH – izvršenje drugih krivičnih sankcija, 11. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH 12. Izvršenja krivičnih sankcija u BiH 13. Izvršenje drugih krivičnih sankcija 14. Posjeta instituciji za izvršenje KS		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Korać, Hana: Penologija /Izvršno krivično pravo, PFK; Sarajevo, 2010.
	Dopunska literatura:
	1. Mladenović – Kupčević R.: Osnovi penologije, Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo, 2005.
	2. Milutinović M.: Penologija, Savremena administracija, Beograd, 1992.
	3. Krivokapić, V., Čimburović, Lj.: Penološka kriminalistika, Beograd, 2009.
	4. Mišel F.: Nadzirati i kažnjavati, Novi Sad, 1997.
	5. Zakon o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija i izvršenju pritvora u BiH, "Službeni glasnik BiH", br. 13/05, 53/07, 97/07
	6. Zakon o izvršenju krivičnih sankcija Federacije BiH, "Službene novine Federacije BiH", 44/1998.
	7. Pravila UN-a o zaštiti maloljetnika lišenih slobode iz 1990.
	8. Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, 1991.
	9. Evropska zatvorska pravila Vijeća Evrope iz 2006.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.093-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz upravnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Temeljni su ciljevi ovoga predmeta: - upoznati studente s ključnim pojmovima i kategorijama upravnog prava; - osposobiti studente za stjecanje i korištenje praktičnih vještina u primjeni upravnopravnih normi; - omogućiti studentima primijenu znanja o upravnom postupku i upravnom sporu na rješavanju pojedinih konkretnih predmeta.		
1.2. Ishod učenja:	Studentice/studenti će: - steći praktična znanja i vještine u radu na predmetima koji su značajni za upravno pravo; - biti osposobljeni za rješavanje pitanja koja se javljaju u praktičnom radu u oblasti upravnog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Upravni postupak 2. Načela upravnog postupka 3. Nadležnost 4. Stranka i njeno zastupanje 5. Komuniciranje organa i stranke 6. Dostavljanje podnesaka 7. Rokovi u upravnom postupku 8. Povraćaj u predašnje stanje 9. Dokazivanje 10. Prvostepeni postupak 11. Žalbeni postupak 12. Vanredna pravna sredstva 13. Izvršenje 14. Upravni spor 15. Postupak u upravnom sporu		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Kamarić, Mustafa & Ibrahim Festić (2008). <i>Upravno pravo, opći dio</i>, četvrto izmijenjeno izdanje. Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu. 2. <i>Modul 1: Upravno pravo</i>, Sarajevo: Visoko sudsko i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, 2007.
	Dopunska literatura:
	1. Borković, Ivo (2002): <i>Upravno pravo</i>, sedmo izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Zagreb: Narodne novine. 2. Dedić, Sead (2001): <i>Upravno pravo Bosne i Hercegovine</i>. Sarajevo: Magistrat. 3. Pusić, Eugen (2004): <i>Nauka o upravi</i>. Zagreb: Školska knjiga. 4. Pusić, Eugen (2007): <i>Država i državna uprava</i>. Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu/Društveno veleučilište u Zagrebu. 5. Tomić, Zoran (2010): <i>Opšte upravno pravo</i>, šesto dopunjeno i aktuelizovano izdanje. Beograd: Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu/Službeni glasnik. 6. Zakon o upravi Bosne i Hercegovine, entiteta Federacija Bosne i Hercegovine i entiteta Republika Srpska. 7. Zakon o upravnom postupku Bosne i Hercegovine, entiteta Federacija Bosne i Hercegovine i entiteta Republika Srpska. 8. Zakon o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine, entiteta Federacija Bosne i Hercegovine i entiteta Republika Srpska.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.094-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz ljudskih prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Interaktivna metoda edukacije studenata iz praktičnih vještina koje su potrebne za samostalno obavljanje buduće profesije. Unutar oblasti ljudskih prava, njihova priznanja, uživanja i zaštita svake godine se utvrđuje tema gore navedene klinike koja je pragmatski aktuelna. Osnovni cilj date klinike je razvijanje analitičkog i kritičkog pristupa pitanjima ljudskih prava i razvijanje pravničkih vještina - analiza, prezentacija, razvijanje strategije unapređenja ljudskih prava.		
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta podrazumijeva: sticanje znanja o filozofskoj i pravnoj dimenziji ljudskih prava, usvajanje znanja o globalnim mehanizmima zaštite ljudskih prava, usvajanje znanja o regionalnim posebnostima i regionalnim mehanizmima za zaštitu ljudskih prava, razvoj metoda pravne i činjenične analize slučaja, razvoj praktičnih sposobnosti prezentacije, lobiranja ljudskih prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Razvoj ideje o ljudskim pravima 2. Klasifikacija ljudskih prava u pravnom poretku 3. Instrumenti zaštite ljudskih prava 4. Mehanizmi zaštite ljudskih prava 5. Razvijanje vještina zastupanja i pisanja pravnih akata 6. Simuliramo suđenje 7. Uloga internacionalnih NGOs u zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda 8. Ekonomska, socijalna i kulturna prava pojedinca - Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima 9. Zaštita prava čovjeka u oružanim konfliktima - Konvencija o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida 10. Povrede i kršenja ljudskih prava - Izvještaji Vijeća Evrope 11. Globalni mehanizmi zaštite ljudskih prava 12. Mehanizmi zaštite ljudskih prava - Studije slučaja iz rada Evropskog suda za ljudska prava 13. Evropski sistem zaštite ljudskih prava - Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda 14. Presude Evropskog suda za ljudska prava 15. Mehanizmi zaštite ljudskih prava u Bosni i Hercegovini		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje	30 sati 10 sati 26 sati	

	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2000.	
	Dopunska literatura:	
	1. Kustura M., Bajić E.: Civilno društvo, ljudska prava i demokratija, OFF-SET, Tuzla, 2014.	
	2. Kazazić V.: Ljudska prava - praktikum, Centar za ljudska prava, Mostar, 2009.	
	3. Miličević N.: Ljudska prava, Pravni fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2000.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.095-B	Naziv predmeta: Pravo industrijskog vlasništva		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Sticanje produbljenih znanja o pravu industrijskog vlasništva, izdvajajući ga iz šireg konteksta oblasti intelektualnog vlasništva.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate privredni značaj oblasti industrijskog vlasništva, ali i njegovo ishodište, koje se nalazi u kreativnom i stvaralačkom radu pojedinca. Također se očekuje da studenti steknu razumijevanje za specifičnosti pojedinih prava industrijskog vlasništva (patenti, žigovi, geografske oznake i industrijski dizajn), njihov teritorijalni karakter, te tendenciju unapređenja nesmetanog protoka roba i usluga, kroz harmonizaciju ove oblasti na međunarodnom nivou i stvaranje regionalnih sporazuma, koji omogućavaju sticanje ovih prava za teritoriju više država.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Karakteristike prava industrijskog vlasništva 2. Žigovno pravo 3. Postupak zaštite žiga 4. Sadržaj, obim i prestanak prava na žig 5. Patentno pravo 6. Postupak zaštite patenta 7. Sadržaj, obim, trajanje i prestanak patenta 8. Pravo industrijskog dizajna 9. Pravo zaštite oznaka geografskog porijekla 10. Pravo zaštite topografije integrisanog kola i biljne sorte 11. Zaštita od nelojalne konkurencije 12. Zaštita poslovne tajne i druge grane prava industrijskog vlasništva 13. Promet pravom industrijskog vlasništva 14. Građanskopravna zaštita prava industrijskog vlasništva 15. Drugi oblici zaštite prava industrijskog vlasništva		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konzultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Marković S.: Pravo intelektualne svojine, Magistrat, Sarajevo, 2007.
	Dopunska literatura:
	1. Damjanović K., Marić V.: Intelektualna svojina, Četvrto izdanje, Pravi fakultet Univerziteta Union, Beograd, 2012 2. Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini - Zakoni iz oblasti industrijskog vlasništva Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmova, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 3. Alija I., Hasić H., Kličević Dž.: Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014 4. Zlatović D.: Žigovno pravo, Vizura, Zagreb, 2008. 5. Pariška konvencija o zaštiti industrijskog vlasništva i Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS Sporazum) (1994)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.096-B	Naziv predmeta: Pravo finansijskih institucija		
Nivo: I ciklus studija	Godina: IV	Semestar: VIII	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa finansijsko-pravnim institucijama, pravnim okvirom uspostave i unutarnjeg organiziranja finansijskih institucija, principima na kojima se zasniva rad finansijskih institucija, funkcijama finansijskih institucija, djelokrugom nadležnosti, te ulogom i ciljevima finansijskih institucija u finansijskom sistemu Bosne i Hercegovine, kao i izvori prava, te korisnici finansijski usluga		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče znanje o radu finansijskih institucija, djelokrugu, nadležnostima kao i njihovom funkcionisanju na finansijskom tržištu. Stečeno znanje i vještine omogućavaju zaposlenje u finansijskim intitucijama ili osnivanje pojedinih institucija i pokretanje sopstvenog biznisa.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Opće naznake o pravu finansijskih institucija 2. Pojam i historijski razvoj finansijskih institucija 3. Uloga i značaj finansijskih institucija 4. Uloga i značaj finansijskih institucija u BiH 5. Vrste finansija i finansijskog prava 6. Vrste finansijskih institucija 7. Vrste finansijskih institucija u BiH 8. Bankarsko pravo i bankarski sistem i institucije 9. Bankarsko pravo i bankarske institucije u BiH 10. Funkcioniranje bankarskog sektora u BiH 11. Fondovi i njihova uloga 12. Vrste fondova 13. Društva za osiguranje (osiguravajuće kompanije) 14. Berze i berzansko pravo 15. Berzanske institucije i njihov značaj		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Jahić Mehmed: Finansije i finansijsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
	Dopunska literatura:
	1. Jozo Sović: Poslovno upravljanje, Kiseljak, 2010.
	2. Dr. sc. Emira Kozarević, vanredni profesor; Dr. sc. Meldina Kokorović Jukan, docent; Mr. sc. Amra Softić, viši asistent: Finansijske institucije – pristup portfolio menadžmenta, PrintCom d.o.o. Tuzla, 2017.
	3. Prof dr Žarko Ristić& Prof dr S. Komazec: Finansijska tržišta i berzanski menadžment, EtnoStil, Beograd, 2011.
	4. Prof.dr Zoran Jović:Menadžment finansijskih institucija, Sinidunum, Beograd, 2011.
	5. Zakonski propisi iz oblasti koje čine sadržaj nastavnog predmeta

5.2.2. Silabusi predmeta studijske grupe poslovnog prava

5.2.2.1. Prva godina studija

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-B	Naziv predmeta: Sociologija sa sociologijom prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1;	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Edukacija studenata iz oblasti sociologije i sociologije prava, upoznavanje sa pojmom, ciljevima, zadacima i predmetom izučavanja sociologije i sociologije prava, osnovnim pojmovima sociologije i sociologije prava, njihovim nastankom i razvitkom, ulogom i zadacima kroz istoriju i u današnje vrijeme.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se od studenata ovladavanje predviđenim nastavnim gradivom u cilju budućeg uspješnog uključivanja u dalji nastavno - obrazovni proces, savladavanja tog procesa na razini potrebnih standarda i uspješno okončanje studija prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1.Predmet sociologije kao nauke, sociološki metod i sociologija prava 2.Istorijski razvoj sociologije kao društvene nauke 3.Pozitivizam i pravo 4.O pojmu društva u sociologiji 5.Funkcionalizam i strukturalizam 6.Kritička teorija društva 7.Fenomenološki pravac u sociologiji 8.Marksističko poimanje prava 9.Njemačka klasična filozofija 10.Sociologija (sociologija prava) Emila Dirkema 11.O pojmu pravne sociologije 12.Predmet pravne sociologije I. dio 13.Predmet pravne sociologije II. dio 14.Predmet pravne sociologije III. dio 15.Sociološka teorija prava Maksa Webera		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	predavanja vježbe grupni rad samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati	

	seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Saltaga F.: Sociologija, Pravni fakultet, Sarajevo, 2007. 2. Karbonije J.: Pravna sociologija, CID, Sremski Karlovci - Novi Sa Titograd, 1992.	
	Dopunska literatura:	
	1. Mitrović M.: Uvod u sociologiju i sociologiju prava, Službeni glasnik, Beograd, 2006. 2. Vrbanić D.: Sociologija prava, Golden Marketing - Tehnička knjiga, Zagreb, 2006. 3. Ritzer G.: Suvremena sociologijska teorija, Nakladni zavod „Globus“, Zagreb, 1997. 4. Bovan S.: Osnovi sociologije i sociologije prava, Službeni glasnik, Beograd, 2008.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.002-B	Naziv predmeta: Uvod u nauku o državi i pravu		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja, vještina i sposobnosti koje su preduslov za izučavanje konkretnih pozitivno-pravnih naučnih disciplina. Nakon uspješnog ovladavanja materijom iz predmeta Uvod u nauku o državi i pravu očekuje se da su studenti stekli osnovno znanje o državi kao organizaciji i političkoj zajednici; o njenom nastanku, promjenama u vremenu i njenim elementima; o suverenitetu; o strukturi države i oblicima državnih funkcija; o državnom organu, klasifikaciji državnih orgtana i nadležnostima i njihovoj odgovornosti; o oblicima organiziranja države i raznim vidovima. Isto tako,, studenti će steći osnovna znanja o modernoj državi kroz upoznavanje sa državom-nacijom, pravnom državom, vladavinom prava i civilnim društvom, te ulozi države u ekonomiji i u zaštiti ljudskih prava i sloboda, zaštiti životne okoline i drugim bitnim obilježjima moderne države.		
1.2. Ishod učenja:	Savladavanjem gradiva iz ovog predmeta, studenti će naučiti osnovne karakteristike veze između države i prava, steći će osnovna saznanja o državi i naučiti osnovne pojmove države kao organizacije i države kao političke zajednice. Dobivši dobro znanje o državi, tudenti će uspješno razlikovati države u odnosu na oblik vladavine, politički sistem, državno uređenje i stepen centralizacije državnih organa. Upoznat će se sa radom državnih organa i razlikovati njihove nadležnosti, uključujući i saznanja i postupanja u slučaju sukoba nadležnosti, te će dobiti sliku o državi i njenom stvaranju prava, te stimulisanju drugih nadležnih nedržavnih organa u stvaranju prava. Studenti će znati za oblike države koji su nastajali u toku historije, a steći će saznanja i o najvažnijim obilježjima moderne države.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Nauka i Uvod u nauku o državi i pravu 2. Nastanak države i teorije o nastanku i suštini države 3. Pojam, cilj, obilježja države i međusobni odnos države i prava 4. Država i vrijeme 5. Elementi države 6. Suverenitet 7. Oblici državne funkcije 8. Državni organ i klasifikacija državnih poslova 9. Nadležnosti i odgovornosti državnih organa 10. Oblici države u odnosu na oblik vladavine		

	11. Oblici države u odnosu na državno uređenje 12. Oblici države u odnosu na državnu vlast 13. Oblici države u odnosu na politički sistem i politički režim 14. Savremena moderna država 15. Država i globalizacija i država i međunarodna udruženja	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Hasić Z.: Država, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Sarajevo, 2009.	
	Dopunska literatura:	
	1. Visković N.: Država i pravo, Univerzitetska knjiga, Sarajevo, 1996. 2. Muhić F.: Teorija države i prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 3. Perić B.: Država i pravni sustav, Informator, Zagreb, 1994. 4. Riccardo G.: Sintaksa prava, Naklada Breza, Zagreb, 2016. 5. Ozer A.: Država, Rabic, Sarajevo, 2004. 6. Vukadinović G., Mitrović D. M., Trajković M. S.: Uvod u pravo, Dosije studio, Novi Sad, Beograd, Niš, 2012. 7. Vrbanić D.: Državo i pravo, Godlen marketing, Zagreb, 2003. 8. Lukić R., Košutić B.: Uvod u pravo, Službeni list SRJ, Beograd, 1999. 9. Vasić R., Jovanović M. i Dajović G: Uvod u pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu i Dosije studio, Beograd, 2014.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.003-B	Naziv predmeta: Ekonomske osnove države i prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P- 3; V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V- 15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Temeljni su ciljevi ovoga predmeta (kolegija): - definirati ekonomiju kao znanost, neophodnu za propitivanje temeljne strukture države i prava; - sistematizirati i klasificirati poznatije ekonomske škole; - izučiti ekonomski proces, kao ključnu društvenu sferu koja determinira opstanak i perspektivu društva; - sagledati uvjete i oblike proizvodnje i zakone koji vladaju proizvodnjom materijalnih dobara i usluga; - analizirati raspodjelu kao kariku poveznicu između proizvodnje i potrošnje sa svim njezinim kontroverzama; - prezentirati teorijske i praktične aspekte razmjene, nužne spone između proizvodnje i potrošnje i dati seriozan i sistematičan pristup tržišnom mehanizmu; - analizirati fazu potrošnje kao proces konačne upotrebe bruto domaćeg proizvoda; - sagledati odnose u koje ljudi stupaju u proizvodnji i koji odgovaraju određenom stepenu razvitka proizvodnih snaga; - definirati makroekonomske indikatore; - dati osvrt na ekonomski rast i razvoj; - klasificirati poslovne (konjunktturne) cikluse i sagledati uzroke njihovog nastajanja; - - sagledati međuovisnost i uzajamnu povezanost između države i ekonomije.		
1.2. Ishod učenja:	Studentice/studenti će moći: - samostalno vladati temeljnim ekonomskim pojmovima, načelima, koncepcijama, teorijama i politikama; - upoznati se sa savremenim kretanjima u ekonomiji; - kritički analizirati ekonomske probleme i determinante, te izvršiti adekvatan izbor mehanizama i politika; - osposobiti se za samostalno objašnjavanje ekonomskih pojava, procesa i odnosa iz domena ekonomije.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Uvod u ekonomiju 2. Evolucija ekonomske misli 3. Ekonomski proces 4. 1. dio – Proizvodnja 5. 2. dio – Proizvodnja 6. 1. dio – Raspodjela 7. 2. dio –Raspodjela		

	8. 1. dio – Razmjena 9. 2. dio – Razmjena 10. Potrošnja 11. Principi proizvodnje i organizacije poslovanja 12. Mjerenje ekonomske aktivnosti 13. Ekonomski rast i razvoj 14. Poslovni (konjunktorni) ciklusi 15. Država i ekonomija	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sata 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Jašarević, F. & Z. Jašarević (2010): Politička ekonomija. Sarajevo: Interlinea. 2. Jašarević, F. & Z. Jašarević (2008): Zbirka zadataka iz kolegija politička ekonomija. Sarajevo: Interlinea.	
	Dopunska literatura: 1. Ekelund, B. Robert & Hébert F. Robert (1997): <i>Povijest ekonomske teorije i metode</i> . Zagreb: MaTe. 2. Kalać, Halil (2013): <i>Osnovi ekonomije</i> . Travnik: Pravni fakultet Univerziteta u Travniku. 3. Kejnz, M. Džon (1987): <i>Ekonomski eseji</i> . Novi Sad: Matica srpska & Cecos. 4. Kurtović, Halid & Kadrija Hodžić (2010): <i>Ekonomske osnove države i prava</i> . Zenica: Pravni fakultet Univerziteta u Zenici. 5. Mankiw, N. Gregory (2006): <i>Načela ekonomije, III. izdanje</i> . Zagreb: MaTe. 6. Marx, Karl (1979): <i>Kapital, kritika političke ekonomije, I-III</i> . Beograd: Prosveta i Beogradski izdavačko – grafički zavod. 7. Samuelson, A. Paul & William D. Nordhaus (2011): <i>Ekonomija, XIX. izdanje</i> . Zagreb: MaTe. 8. Smith, Adam (2005): <i>Istraživanje prirode i uzroka bogatstva</i>	

	<i>naroda</i>. Zagreb: Poslovni dnevnik & Masmedia. 9. Vilogorac, Esad (2002): <i>Uvod u ekonomiju</i>. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu. 10. Yohe, W. Garry (1996): <i>Ekonomija – vodič pri učenju prema udžbeniku Ssamuelsona – nordhausa</i>, XIV. izdanje. Zagreb: MaTe.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.004-B	Naziv predmeta: Institucije rimskog prava I		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V- 15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Rimsko pravo u historiji europskog univerzitetskog razvoja predstavlja najstariju naučnu disciplinu. Pregledom aktuelnih reformskih procesa na većini europskih univerziteta ova disciplina i dalje zauzima nezaobilaznu polazišnu odrednicu u osnovama europskih pravnih studija. Moderni pravni sistemi u svijetu su baštinili temeljne institute rimskog prava, a naročito u najvažnijim pravnim kodifikacijama. Strukturalna pravna terminologija, načini pravnog rezoniranja, argumentiranja i tumačenja, sa pregledom evolutivnih promjena, a naročito ekonomskih, filozofskih i političkih uzroka tih promjena konkretnih pravnih instituta, posebno najrecipiranih institucija rimskog prava - predstavljaju nezaobilazne elemente pravne edukacije modernog pravnika.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: na razini činjenica definirati i objasniti temeljne pojmove, institute (statusnog, obiteljskog i stvarnog) i grane rimskog privatnog prava te uporediti njihove međusobne sličnosti i razlike; na razini razumijevanja identificirati i razlikovati osnovne aspekte rimskog prava (subjekti, objekti, postupci) kao temelja savremenog europskog privatnopravnog sistema u historijskom i komparativnom kontekstu. b) Vještine: primijeniti načela, pravila i rješenja rimskog statusnog, obiteljskog i stvarnog prava u praktičnim problemskim zadacima. c) Kompetencije: ispitati primjenu načela, pravila i rješenja rimskog privatnog prava na konkretna činjenična stanja u okviru praktičnih problemskih zadataka kao osposobljavanja za case-study tehniku analize pravnih problema; definirati osnovne pojmove i načela privatnog prava na temelju rimskog prava; objasniti osnovne institute u različitim granama privatnog prava na temelju rimskog prava; kategorizirati pojmove, institute i grane rimskog privatnog prava u historijski i komparativni kontekst kao preduvjet za kritičku analizu savremenog prava; prepoznati važnost rimskog prava za savremene privatnopravne sisteme.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Važnost rimskog prava za današnje pravo 2. Rimsko pravo: pojam i podjela 3. Izvori za rimsku pravnu povijest 4. Razvitak rimske pravne povijesti 5. Kraljevstvo		

	6. Republika 7. Principat 8. Dominat 9. Rimsko pravo nakon Justinijana 10. Statusno pravo 11. Obiteljsko pravo 12. Osnove stvarnih prava 13. Vlasništvo 14. Načini stjecanja vlasništva 15. Stvarna prava na tuđim stvarima	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Lučić Z., Šarac M.: Rimsko privatno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Horvat M.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2008.	
	Dopunska literatura:	
	1. Romac A.: Izvori rimskog prava - latinski tekstovi s prijevodom, Informator, Zagreb, 1973. 2. Romac A.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2007. 3. Romac A.: Rječnik rimskog prava, Informator, Zagreb, 1989. 4. Milošević M.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2016. 5. Malenica A., Deretić N.: Rimsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2011. 6. Stanojević O.: Rimsko pravo, Magistrat, Sarajevo, 2000.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.005-B	Naziv predmeta: Državnopravni razvitak BiH		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Pravna historija služi boljem razumijevanju konkretnog pravnog poretka i općenito prava. Svaki pravni poredak ima svoju historijsku genezu, a praktična primjena prava često podrazumijeva uzimanje u obzir historijskih konotacija i perspektiva. U tom smislu je historijsko tumačenje prava jedna od najprisutnijih metoda u pravnoj nauci i praksi. Predmet Državnopravni razvitak Bosne i Hercegovine, koji pripada užoj naučnoj oblasti pravna historija, predstavlja uvodnu pravnu disciplinu u okviru akademskog studija prava. Kao takva, ona je prilagođena studijskom programu prve godine studija, u okviru koje studenti stiču neophodna znanja iz drugih teorijskih, socioloških i historijskih pravnih disciplina. Predmet Historija države BiH ima za cilj da studente prava upozna sa državnopravnim razvitkom i institucijama Bosne i Hercegovine u široj historijskoj i komparativnoj perspektivi. Njegovim izučavanjem nastoje se formirati osnovna znanja o historijskoj genezi javnopravnih, ustavnih, političkih i upravnih institucija Bosne i Hercegovine. Proučavanje tog razvitka nije ograničeno samo na normativnu analizu, nego podrazumijeva širi interdisciplinarni, odnosno historijsko-pravni i komparativni pristup. Na taj način studentima se daje historijski uvod u izučavanje drugih javnopravnih disciplina.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: prepoznati glavne faze državnopravnog razvitka BiH od najstarijih vremena do modernog doba; usvojiti osnovne pojmove i kategorije vezane za državnopravni razvitak, te javnopravne i političke ustanove Bosne i Hercegovine u široj historijskoj perspektivi; dovesti u vezu državnopravni razvitak BiH u bližoj i daljoj historiji sa današnjim državnim/ustavnim uređenjem BiH; b) Vještine: rekonstruirati državnopravni razvitak BiH pojedinih historijskih epoha i u cijelosti; koristiti se pravno-historijskim metodom u tumačenju pravnih normi, izvora i pravnih akata; koristiti se pravno-historijskim metodama i znanjima pri rješavanju konkretnih pravnih pitanja; c) Kompetencije: analizirati i tumačiti pravne i političke dokumente (akte) vezane za državnopravni razvitak BiH.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Osnovne odlike i periodizacija državnopravnog razvitka BiH		

	2. Srednjovjekovna (feudalna) bosanska država 3. Politički razvitak Južnih Slavena 4. Bosna kao samostalna feudalna država 5. Bosanska crkva 6. Državno uređenje srednjovjekovne Bosne 7. Osmanska Bosna. 8. Okupacija BiH 1878. godine. 9. BiH za vrijeme austro-ugarske uprave 10. Aneksija Bosne i Hercegovine 11. BiH 1914 – 1918. i stvaranje jugoslavenske države 12. BiH u Jugoslaviji između dva svjetska rata 13. BiH u vrijeme rata 1941 – 1945. 14. BiH u Socijalističkoj Jugoslaviji 15. BiH kao samostalna i suverena država.	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Imamović M.: Osnove upravno-političkog razvitka i državnopravnog položaja Bosne i Hercegovine, Pravni Fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Čaušević Dž.: Pravno-politički razvitak Bosne i Hercegovine - Dokumenti sa komentarima, Magistrat, Sarajevo, 2005. (Odlomci - tekstovi za analizu).	
	Dopunska literatura:	
	1. Imamović M.: Historija države i prava Bosne i Hercegovine, IV izdanje, Magistrat, Sarajevo, 2014. 2. Londrc B.: Pravni položaj jevrejske zajednice u BiH od 1918. do 1945. godine, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, University Press, Magistrat, Sarajevo, 2017. 3. Hurem R.: Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu 1941-1945., University Press, Sarajevo, BNZ Hrvatske, Zagreb, 2016. 4. Grupa autora: BiH od najstarijih vremena do kraja Drugog	

	svjetskog rata, Bosanski kulturni centar, Sarajevo, 1998. 5. Malcolm N.: Povijest Bosne, Zagreb – Sarajevo, 1995. 6. Bosanski ustav (fototip izdanja iz 1910. godine), Muslimanski glas, Sarajevo, 1991.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.006-B	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V- 15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i intervju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009.
	Dopunska literatura:
	1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.007-B	Naziv predmeta: Struktura prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj predmeta je obučiti studente o osnovnim pojmovima o pravu, koji su jedinstveni za sve naučne discipline a naučno se prate i izgrađuju ovom naučnom predmetu. Temeljito učenje treba pokazati sliku o pravilima o ponašanju ljudi, njihovom sistemu i položaju prava u njemu, definiranje i utvrđivanje pojma prava. Kroz izučavanje ovog predmeta steći će se temeljna saznanja o pravnoj normi; subjektima i objektima prava; pravnom odnosu, zaštiti pravnih ovlaštenja; pravnom aktu i njegovim elementima; primjeni, tumačenju, važenju i sistemu prava, te razvoju pravne misli i teorijama o pravu.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti će steći osnovna i najbitnija saznanja o pravu, kroz saznanja o njegovom pojmovnom određenju, strukturi te primjeni, tumačenju, važenju i sistemu prava. Sticajući kvalitetna saznanja o strukturi pravne norme, studenti će moći identificirati njene elemente. Na taj način će steći kvalitetan i neophodan osnov za izučavanje pozitivnih pravnih disciplina koje izučavaju na studiju prava. Kroz opšta saznanja o materijalnim idejnim i formalnim izvorima prava, studenti će steći cjelokupnu sliku pravne norme i saznanja o pojmu i vrstama izvora, njihovoj hijerarhiji, te pravnoj praznini i načinu njenog popunjavanja. Oni će, sticajući dobra saznanja o pravu i njegovim bitnim elementima, biti sposobni da razumiju pravnu normu, da je saznaju i primijene, svjesni njene važnosti, te da je tumače.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pravila o ponašanju ljudi i pravo 2. Pravna norma 3. Pojam i vrste subjekata prava 4. Sposobnosti subjekata prava 5. Objekti prava 6. Pravni odnos 7. Vrste, zloupotreba i zaštita pravnog ovlaštenja 8. Pravni akt 9. Izvori prava 10. Primjena prava 11. Tumačenje prava 12. Važenje prava 13. Pravni poredak i pravni sistem 14. Veliki pravni sistemi 15. Teorije o pravu		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Hasić Z.: Struktura prava – Uvod u nauku o državi i pravu, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Travnik, 2010.	
	Dopunska literatura:	
	1. Visković N.: Država i pravo, Univerzitetska knjiga, Sarajevo, 1996. 2. Muhić F.: Teorija države i prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 3. Perić B.: Struktura prava, Informator, Zagreb, 1994. 4. Rouvillois F.: Pravo, Rabic, Sarajevo, 2004. 5. Riccardo G.: Sintaksa prava, Naklada Breza, Zagreb, 2016. 6. Ozer A.: Država, Rabic, Sarajevo, 2004. 7. Vukadinović G., Mitrović D. M., Trajković M. S.: Uvod u pravo, Dosije studio, Novi Sad, Beograd, Niš, 2012. 8. Vrbanić D.: Državo i pravo, Godlen marketing, Zagreb, 2003. 9. Lukić R., Košutić B.: Uvod u pravo, Službeni list SRJ, Beograd, 1999. 10. Vasić R., Jovanović M. i Dajović G: Uvod u pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu i Dosije studio, Beograd, 2014	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.008-B	Naziv predmeta: Institucije rimskog prava II		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V- 15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	U okviru nastavnog programa studenti će steći osnovna znanja i pojmove iz oblasti rimskog prava kao i drugih srodnih pravnih instituta iz oblasti grana prava (građansko, obligaciono, stvarno, porodično, nasljedno i dr.). Studenti će ovladati pojmovima kao i nastanku i razvoju pravnih instituta i temeljnih principa prava.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da uspostavi korelaciju između relevantnih grana i oblasti prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Obvezno pravo 2. Opći elementi obveznog prava 3. Prestanak obveza 4. Obaveze iz kontrakata 5. Obaveze iz kvazikontrakata 6. Obaveze iz delikata 7. Obaveze iz kvazidelikata 8. Nasljedno pravo 9. Opći elementi nasljednog prava 10. Intestatno nasljeđivanje 11. Oporučno nasljeđivanje 12. Zapisi (legati i fideikomisi) i darovanje za slučaj smrti 13. Rimski građanski postupak 14. Razvitak rimskog građanskog postupka 15. Sredstva za zaštitu subjektivnih prava		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 63 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		

	1. Šarac M., Lučić Z.: Rimsko privatno pravo, Sarajevo, 2006.
	2. Horvat M.: Rimsko pravo, Zagreb, 2002.
	Dopunska literatura:
	1. Romac A.: Rimsko pravo, Zagreb, 2002. 2. Stanojević O.: Rimsko pravo, Sarajevo, 2000. 3. Romac A.: Izvori rimskog prava, Zagreb, 1973. 4. Romac A.: Rječnik rimskog prava, sva izdanja

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.009-B	Naziv predmeta: Komparativna pravna historija		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Ciljevi ovog predmeta su: 1. da pruži studentima temeljna znanja o historijskom razvoju prava od najstarijih vremena do modernog doba; 2. da istraži historijske dimenzije odnosa prava, države i društva; 3. da razvije sposobnost studenata za tumačenje historijskog procesa razvoja prava u komparativnoj perspektivi; 4. da razvije svijest studenata o historijskom porijeklu i uslovljenosti savremenih pravnih instituta i političkih ustanova.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: na razini znanja identificirati proces razvoja materijalnog i procesnog prava u prošlosti, te steći sposobnost za pravnu analizu i traživanje; na razini razumijevanja shvatiti proces razvoja materijalnog i procesnog prava. b) Vještine: pravna analiza i istraživanje, pismena i usmena prezentacija rezultata c) Kompetencije: nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da poznaje koncepte, strukture i karakteristike instituta najpoznatijih modernih pravnih kodifikacija.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Komparativna pravna historija: pojam, razvoj i ciljevi 2. Država i pravo u oblasti Mediterana 3000. p.n.e.-500. n.e. 3. Pravo u starim državama Mediterana 4. Stara Mesopotamija 5. Stari Egipat 6. Stara jevrejska država 7. Grčki svijet: klasična Atina 8. Država i pravo u oblasti Mediterana 500-1500. 9. Bizantija 10. Franačka 11. Islamska država 12. Država i pravo u evro-atlantskom regionu 1500-1900. 13. Engleska 14. Sjedinjene Američke Države 15. Francuska		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje	30 sati 15 sati 10 sati 63 sati	

	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Karčić F.: Komparativna pravna historija, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2012.	
	Dopunska literatura:	
	1. Karčić F.: Pravni tekstovi: odabrani izvori za Opću historiju države i prava, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.	
	2. Festić R.: Opća historija države i prava, Studentska štamparija Univerziteta, Sarajevo, 1998.	
	3. Wooley L.: Počeci civilizacije, Naprijed, Zagreb, 1966.	
	4. Šunjić M.: Narodi i države ranog srednjeg vijeka, Rabic, Sarajevo, 2003.	
	5. Ostrogorski G.: Istorija Vizantije, Prosveta, Beograd, 1959.	
	6. Esposito Dž. L.: Oksfordska istorija Islama, Clio, Beograd, 2002.	
	7. Molnar A.: Rasprava o demokratskoj ustavnoj državi, II. Klasične revolucije: Nizozemska i Engleska, SAD Samizdat B92, Beograd, 2001.	
	8. Tokvil A.: Stari režim i revolucija, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci-Novi Sad, 1994.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.046-B	Naziv predmeta: Privrednopravni sistem i politika		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2;V-1	Ukupan broj sati: P-30; V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Temeljni su ciljevi ovoga predmeta (kolegija): - prezentirati osnovne kategorije i institucije koje ukazuju na funkcionalnu vezu države i prava, s jedne strane, i privrede, s druge strane; - analizirati relevantne podatke o prednostima, nedostacima i karakteristikama privrednog sistema Bosne i Hercegovine, kao i o resursima sa kojima raspolaže; - definirati mjere ekonomske politike; - detektirati aktere ekonomske politike, budući da se njihovim djelovanjem konstituiraju pravne regulacije privrednih tokova s ciljem zaštite i artikulacije općih i pojedinačnih interesa sudionika privrednog sistema.		
1.2. Ishod učenja:	Studentice/studenti će moći: - spoznati različite aspekte organizacije i funkcioniranja privrednog sistema Bosne i Hercegovine, kao i njegove prednosti i nedostatke; - znati mogućnosti uspostavljanja optimalnog miksa ekonomskih politika s ciljem unapređenja privrednog sistema; prepoznati aktere implementacije adekvatnih ekonomskih politika.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. dio – Ekonomski razvoj 2. dio – Ekonomski razvoj 1.dio – Osnove privrednog sistema 2. dio – Osnove privrednog sistema 1. dio – Osnovni elementi ekonomske politike 2. dio – Osnovni elementi ekonomkse politike - Tržište i cijene - Sistem i politika raspodjele - Investicije 1. dio – Monetarno – kreditni sistem 2. dio – Monetarno – kreditni sistem 1. dio – Fiskalni sistem 2. dio – Fiskalni sistem - Vanjska trgovina - Politika regionalnog razvoja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad	30 sati 15 sati 10 sati	

	Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	63 sati 7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Kuka, Ermin (2018): <i>Javne politike</i>. Sarajevo: Štamparija Fojnica. 2. Begić, Kasim (2000): <i>Ekonomska politika</i>. Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu. 3. Kurtović, Halid & Kadrija Hodžić (2011): <i>Privredno pravni sistem i politika</i>. Zenica: Pravni fakultet Univerziteta u Zenica	
	Dopunska literatura:	
	1. Dragičević, Mirjana (1996): <i>Ekonomija i novi razvoj</i>. Zagreb: Alinea. 2. Galbraith, K. John (1995): <i>Ekonomija u perspektivi</i>. Zagreb: MaTe. 3. Hodžić, Kadrija & Edin Arnaut (2017): <i>Ekonomsko pravni sistem i ekonomska politika</i>. Travnik: Pravni fakultet Univerziteta u Travniku. 4. Mankiw, N. Gregory (2006): <i>Načela ekonomije, III. izdanje</i>. Zagreb: MaTe. 5. Osmanagić Bedenik, Nidžara (2007): <i>Kriza kao šansa</i>. Zagreb: Školska knjiga. 6. Rohatinski, Željko & Guste Santini (1998): <i>Ekonomska politika</i>. Zagreb: Rifin. 7. Samuelson, A. Paul & William D. Nordhaus (2011): <i>Ekonomija, XIX. izdanje</i>. Zagreb: MaTe. 8. Smith, Adam (2005): <i>Istraživanje prirode i uzroka bogatstva naroda</i>. Zagreb: Poslovni dnevnik & Masmedia. 9. Stiglitz, E. Joseph (2004). <i>Ekonomija javnog sektora</i>. Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu. 10. Wertheimer – Baletić, Alica (1999): <i>Stanovništvo i razvoj</i>. Zagreb: MaTe.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.011-B	Naziv predmeta: Bosansko komparativno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Osnovni cilj predmeta je da studente upozna općenito sa historijskim temeljima prava, a posebno sa razvitkom pojedinih pravnih instituta i pravnih grana u Bosni i Hercegovini. Izučavanjem ovog predmeta kod studenata treba da se formiraju osnovna znanja o historijskoj genezi bosanskohercegovačkog privatnog i javnog prava, koja će studentima služiti kao predznanje i podloga za njihovo dalje izučavanje na višim godinama studija. U tom smislu je predmet Bosansko komparativno pravo komplementaran i prilagođen studijskom programu prve godine studija prava, u okviru koje studenti stiču neophodna znanja iz drugih teorijskih, socioloških i historijskih pravnih disciplina. Sagledati uporednopravni razvitak pravnih institucija u BiH, koji se u kontinuitetu može pratiti još od ranog srednjeg vijeka, pa preko osmanskog i austrougarskog razdoblja, do formiranja zajedničke jugoslavenske države i njenog razvitka do 1992. godine. Komparativnim izučavanjem navesti studenti da shvate međutjecaje dubrovačkog i mletačkog prava, šerijatskog i kanonskog, odnosno milletskeg prava sa osmanskim državnim i tanzimatskim pravom, te austrougarskog, hrvatsko-slavonskog, srbijanskog i crnogorskog prava na bosansko pravo.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: prepoznati osnovne kategorije i pojmove jurističkih institucija Bosne i Hercegovine u historijskom razvoju i izvornim pravnim dokumentima; identificirati oblike i kontekste prijenosa (receptije) prava iz stranih pravnih kultura na bosanskohercegovačkom području. b) Vještine: koristiti se pravno-historijskim metodama i znanjima pri rješavanju konkretnih pravnih pitanja/tumačenju prava, opisati na koji način su strane pravne kulture utjecale na razvitak pravnih grana i instituta u Bosni i Hercegovini, definirati tradicijsku/historijsku osnovu moderne bosanskohercegovačke pravne kulture. c) kompetencije: biti u stanju da pronalazi i tumači pravne izvore iz prošlosti; ispitati historijsku genezu pojedinih pravnih instituta i grana u BiH.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i metod pručavanja bosanskog prava 2. Bosansko srednjovjekovno pravo 3. Feudalno statusno pravo 4. Pravni sistem u srednjovjekovnoj Bosni		

	5. Izvori prava srednjovjekovne Bosne 6. Pravo u osmanskoj Bosni 7. Vjerska struktura osmanske Bosne 8. Pravo i sudstvo u osmanskoj Bosni 9. Tanzimat (reforma) i tanzimatsko pravo 10. Pravni sistem BiH i Austro-Ugarska 11. BiH u pravnom sistemu Jugoslavije između dva svjetska rata 12. Bosansko pravo u uslovima narodnooslobodilačkog rata 13. Socijalizam i pravo u BiH 14. Pravo u BiH kao samostalnoj državi 15. Pravni kontinuitet	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 36 sati 7 sati 10 sati 108 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Imamović M.: Uvod u historiju i izvore bosanskog prava, Pravni Fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Čaušević Dž.: Pravno-politički razvitak Bosne i Hercegovine - Dokumenti sa komentarima, Magistrat, Sarajevo, 2005. (Odlomci za analizu)	
	Dopunska literatura: 1. Imamović M.: Historija države i prava Bosne i Hercegovine, III izdanje, Magistrat, Sarajevo, 2003. 2. Karčić F.: Studije o šerijatskom pravu i institucijama, Drugo dopunjeno izdanje, CNS, Sarajevo, 2012. 3. Babić A.: Diplomatska služba u srednjovjekovnoj Bosni, Međunarodni centar za mir, Sarajevo, 1995. 5. Karčić F.: Šerijatski sudovi u Jugoslaviji 1918 – 1941, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1986. 6. Osamsto godina Povelje bosanskog bana Kulina 1189 – 1989, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1989.	

	7. Solovjev A.: Vlasteoske povelje bosanskih vladara, Istorijsko-pravni zbornik, Pravni fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 1949. 8. Sladović E.: Ženidbeno pravo, Zagreb, 1925. 9. Sladović E.: Islamsko pravo u Bosni i Hercegovini, Beograd, 1926. 10. Spaić V.: O baštinskom sistemu u srednjevjekovnoj Bosni, Istorijsko – pravni zbornik, Pravni fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 1949. 11. Truhelka Ć.: Državno i sudbeno ustrojstvo Bosne u srednjem vijeku – u knjizi: Povijest Bosne i Hercegovine, Knjiga I, HKD Napredak, Sarajevo, 1998.
--	---

5.2.2.2. Druga godina studija

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.024-B	Naziv predmeta: Obligaciono pravo – opći dio		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Ciljevi predmeta su sticanje osnovnih znanja iz oblasti ugovornog prava, kao i teorijsko-praktična pitanja ostalih izvora obligacionih odnosa. U ovom dijelu, a imajući u vidu obim i potrebe predmeta, cilj je iz množine obligacionih odnosa izdvojiti one karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligacionopravnih instituta. To je potrebno uraditi prije svega iz pedagoško-didaktičkih razloga, a može se posmatrati i kao izraz naučnog sistema obligacionog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute obligacionog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz obligacionog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa jednim obligacionim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	- Opće odredice obligacionog prava - Pojam i izvori obligacionog prava, pojam i historijski razvoj obligacije, Pravne karakteristike i subjekti obligacije, razlika između obligacije i obligacionog odnosa, odnos obligacionog i stvarnog prava, vrste obligacija - Osnovna načela obligacionog prava, predugovorna odgovornost i ugovor kao izvor obligacije - Opći uslovi zaključenja obligacionih ugovora - Forma i tumačenje ugovora, vrste obligacionih ugovora - Zastupanje i posebna dejstva dvostranih ugovora - Stvarna i lična sredstva obezbjeđenja ugovora - Ugovor u korist trećeg lica, pobijanje dužnikovih pravnih radnji i nevažnost ugovora - Prouzrokovanje štete, ugovorna i vanugovorna odgovornost za štetu, opći uslovi odgovornosti za štetu - Razne vrste odgovornosti za štetu i naknada imovinske i neimovinske štete - Sticanje bez osnova i posloводство bez naloga - Jednostrana izjava volje i docnja (zakašnjenje) - Zastarjelost potraživanja i promjena subjekta obligacije - Promjena dužnika, ustupanje ugovora, asignacija (uput)		

	14. Prestanak obligacije 15. Ostali načini prestanka obligacije	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Bikić A.: Obligaciono pravo – opći dio, treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2013.	
	Dopunska literatura:	
	1. Bikić A., Bikić E., Šabić A.: Praktikum za obligaciono pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Loza B., Misita N.: Obligaciono pravo – opšti dio, Sarajevo, 1985. 3. Radišić J.: Obligaciono pravo – opšti deo, Beograd, izdanja poslije 1982. 4. Perović S.: Obligaciono pravo, knjiga prva, Beograd, 1980. 5. Mijačić M.: Obligacioni ugovori, 1988. 6. Vizner B.: Komentar zakona o obligacionim odnosima, Zagreb, 1978. 7. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga prva, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2002. 8. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga druga, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2003. 9. Zakon o obligacionim odnosima, Sl.list SFRJ, broj 29/78, Službene novine Federacije BiH, broj 29/03.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.014-B	Naziv predmeta: Uvod u građansko pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3; V -1	Ukupan broj sati: P-45; V - 15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Obrada građanskog prava, u ovom slučaju njegovih uvodnih ili opštih segmenata, obuhvata pojam, nastanak i razvoj građanskog prava, njegove izvore, status subjekata građanskopravnog odnosa, pojam i elemente građanskopravnog odnosa, opštu teoriju pravnih poslova i vršenje i zaštitu subjektivnih građanskih prava, pri čemu se materija obrađuje u svjetlu njene sve naglašenije "evropeizacije".		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute građanskog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz građanskog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, karakteristike i načela građanskog prava 2. Izvori građanskog prava 3. Građanskopravni odnos, pravno relevantne činjenice i subjektivna građanska prava 4. Subjekti građanskog prava 5. Objekti građanskog prava 6. Činidba i drugi objekti građanskog prava 7. Pravni poslovi 8. Sadržinski elementi pravnog posla 9. Očitovanje pravno relevantne volje i oblici pravnih poslova 10. Valjanost i nevaljanost pravnih poslova; Apsolutna ništavost - Dio I 11. Apsolutna ništavost - Dio II 12. Relativna ništavnost pravnih poslova, konvalidacija i konverzija 13. Općenito o sticanju subjektivnih prava i originarno sticanje subjektivnih prava 14. Imovina i derivativno sticanje subjektivnih prava te gubitak subjektivnih prava 15. Zastara i osobna neimovinska dobra kao objekti građanskog prava		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad,	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati	

	zadaci UKUPNO	10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Klarić P., Vedriš M.: Građansko pravo, Narodne novine, Zagreb, 2009, do str. 185	
	Dopunska literatura:	
	1. Zakon o obligacionim odnosima FBiH/RS (sa svim važećim izmjenama i dopunama) - Opći dio zakona 2. Stanković O., Vodineljić V.: Uvod u građansko pravo, Nomos, Beograd, 1996 3. Stojanović D.: Uvod u građansko pravo, „Color Press“ Lapovo, Beogra, 1996 4. Stanišić S.: Ogledi iz građanskog prava (Odabrani autorskih tekstovi sa sudskom praksom), prvo izdanje, Udruženje pravnika Republike Srpske, Banja Luka, 2005 5. Tajić H.: Zbornik sudske prakse sudova u Bosni i Hercegovini u oblasti građanskog prava, Privredna Štampa dd, Sarajevo, 2005	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.013-B	Naziv predmeta: Ustavno pravo I		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Obrada ključnih pojmova Ustavnog prava u kontekstu pojmova, instituta i kategorija ovoga prava, sa posebnim akcentom na razvojne faze u ustavnom razvitku BiH, te preduslovima za razvoj demokratije. Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcionisanju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu, nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcionisanju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu, nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti. Student stječe osnove razumijevanja pojmova lokalne samouprave i njene organizacije u Bosni i Hercegovini.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Uvodna teorijska pitanja Ustavnog prava 2. Izvori Ustavnog prava 3. Ustav: pojam, vrste, donošenje i izmjene 4. Sadržaj i forma ustava 5. Ustavni sistemi koji su snažnije utjecali na razvoj ustavnosti u svijetu: SAD i Velika Britanija 6. Ustavni sistemi koji su snažnije utjecali na razvoj ustavnosti u svijetu: Francuska i Švicarska 7. Razvoj ustavnosti u Bosni i Hercegovini 8. Ljudske slobode i prava: pojam, značaj, dokumenti i klasifikacija 9. Katalog ljudskih sloboda i prava u ustavnom sistemu BiH: temeljna prava 10. Katalog ljudskih sloboda i prava u ustavnom sistemu BiH: ekonomska, socijalna i ostale slobode i prava 11. Ograničenja i zaštita sloboda i prava 12. Narodni suverenitet - temelj i opravdanje državne vlasti 13. Pojam, značaj i načela izbornog sistema 14. Izborni postupak 15. Izborni sistem u BiH		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad	45 sati 15 sati 10 sati	

	Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	75 sati 7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., do 213. str.	
	Dopunska literatura:	
	1. Smerdel B., Sokol S.: Ustavno pravo, PFZ, Zagreb, 2006. 2. Dejtonski mirovni sporazum 3. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 4. Jovičić M.: O ustavu, Savremena administracija, Beograd, 1977. 5. Kasipović M.: Izborni leksikon, Zagreb, 2008. 6. Sadiković Ć.: Evropsko pravo ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2001. 7. Milićević N.: Ljudska prava, Sarajevo, 2007. 8. Ustav BiH, zakoni i podzakonski propisi koji se odnose na organizaciju državne vlasti u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.047-B	Naziv predmeta: Krivično pravo I		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3,V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje sa osnovnim pojmovima krivičnog prava kao pravne nauke i kao grane pozitivnog prava odnosno zakonodavstva koji se odnose na krivično zakonodavstvo, te mogućnostima primjene neophodnih znanja i vještina u određenju bića krivičnog djela i krivične odgovornosti te izricanju krivičnih sankcija fizičkim i pranim osobama.		
1.2. Ishod učenja:	Sposobnost samostalne teorijske i stručne analize pojmova krivičnog djela, krivične odgovornosti, krivičnih sankcija, te obilježja krivičnih djela propisanih pozitivnim krivičnim zakonodavstvom BiH; Odrediti bitna obilježja osnovnih instituta krivičnog prava; Povezati osnovna teorijska znanja iz područja općeg dijela krivičnog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Poimanje krivičnog prava kroz povijest – Škole krivičnog prava 2. Izvori krivičnog prava 3. Savremene koncepcije o nauci krivičnog prava 4. Krivično djelo – krivična odgovornost 5. Opći uvjeti kažnjivosti 6. Krivnja – pojam i oblici krivnje 7. Subjekti krivičnog djela – fizičke i pravne osobe 8. Mjesto i vrijeme počinjenja krivičnog djela 9. Stadiji krivičnog djela 10. Elementi krivičnog djela 11. Beznačajno djelo 12. Dobrovoljni odustanak od počinjenja krivičnog djela 13. Zabluda – stvarna i pravna 14. Kazne – vrste kazni – opće pravilo o izboru vrste i mjere kazne 15. Mjere sigurnosti – pojam i vrste		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Tomić Z.: Krivično pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008.
	Dopunska literatura:
	1. Petrović B. i Jovašević: Krivično/kazneno pravo Bosne i Hercegovine – opći dio, Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005.
	2. Komentari krivičnih zakona u BiH, Vijeće Evrope i Evropska Komisija, Sarajevo, 2005. (grupa autora)
	3. Mršić G.: Kazneno pravo I. Opći dio, Vizura Zagreb, 2020.
	4. Bačić, F. Pavlović, Š.: Komentar kaznenog zakona, Organizator, Zagreb, 2004.
	5. Novoselec, P.: Opći dio kaznenog prava, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2007.
	6. Horvatić Ž.. Šeparović Z. i saradnici: Kazneno pravo – posebni dio, Masmedija, Zagreb, 1999.
	7. Balić, Hasan; Begović, Alisa, Rječnik krivičnopravnih pojmova i izraza, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2010
	8. Srzentić N., Stajić A. i Lazarević Lj.: Krivično pravo – opšti dio, Savremena administracija, Beograd, 1998.
	9. Zakonski tekstovi (važeći krivični zakoni Bosne i Hercegovine).

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.016-B	Naziv predmeta: Savremeni pravno-politički sistemi		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa savremenim ustavnim, pravnim i političkim sistemima, posebno parlamentarizmom, osnova je za razumijevanje i daljnju izgradnju, kako savremenih pravno-političkih sistema, tako i pravno-političkog sistema Bosne i Hercegovine.		
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja ovog predmeta je stjecanje znanja o savremenim pravno-političkim sistemima na globalnom planu. Studenti se osposobljavaju za kritičko razmišljanje o savremenim pravnim i političkim sistemima, oblicima u kojima se javljaju, načinu funkcionisanja, klasifikaciji i njihovoj evoluciji.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	- Opšta pitanja političkog sistema i motivi političkog angažovanja - Asocijacije kao agregati politike i konverzacija ciljeva u zahtjeve - Političke partije i interesne asocijacije - Javno mnjenje / mišljenje - Mediji - Parlamentarni politički sistem - Bipartizam u britanskom parlamentarnom sistemu - Koalicioni bipartizam u Njemačkoj - Multipartizam u talijanskom političkom sistemu - Predsjednički politički sistem SAD - Savremeni idealistički parlamentarizam u francuskom političkom sistemu - Skupštinski sistem u Švicarskoj - Deformacije parlamentarizma u vidu jednopartijskih sistema - Savremene tendencije u razvoju političkih sistema - Međunarodni politički sistemi		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 36 sati 7 sati 10 sati 108 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Duraković N.: Uporedni politički sistemi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.
	Dopunska literatura:
	1. Sadiković Č.: Politički sistemi, Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
	2. Pašić N.: Uporedni politički sistemi, Institut za političke studije i FPN, Beograd, 1981.
	3. Jesse E.: Tipologija suvremenih političkih sistema, Pan Liber, Osijek – Zagreb - Split, 1999.
	4. Jovičić M.: Veliki ustavni sistemi, Svetozar Marković, Beograd, 1984.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.017-B	Naziv predmeta: Moderne pravne kodifikacije		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 3
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Ciljevi ovog predmeta su: 1. da upozna studente sa procesom i okolnostima nastanka modernih kodifikacija prava sa naglaskom na Evropu; 2. da razvije sposobnost studenata za sagledavanje pojedinih pravnih instituta u historijskoj i komparativnoj perspektivi; 3. da pruži studentima praktično poznavanje koncepta, strukture i karakterističnih instituta najpoznatijih modernih pravnih kodifikacija.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: na razini činjenica definirati i objasniti fenomen kodifikacije u moderno doba, proces razvoja fenomena kodifikacije, te njihove primjere; na razini razumijevanja shvatiti društveni kontekst i identificirati faktore koji utječu na fenomen kodifikacije. b) Vještine: sposobnost za pravnu analizu i istraživanje, pisana komunikaciju u pravnom kontekstu. c) Kompetencije: profesionalne vještine potrebne za kompetentnu i etičku participaciju kao član pravničke profesije.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Kodifikacija: koncept i historija 2. Pojam kodifikacije 3. Ciljevi kodifikacije 4. Uslovi i faktori koji pomažu kodifikaciju 5. Kodifikacije predmodernog doba 6. Kodifikacije modernog doba 7. Francuski građanski zakonik 8. Austrijski opšti građanski zakonik 9. Njemački građanski zakonik 10. Švajcarske kodifikacije Egipatski građanski zakonik 11. Osmanski građanski zakonik (Medžella) 12. Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru 13. Egipatski građanski zakonik 14. Analiza izvornih tekstova kodifikacija (tabele komparacije) 15. Budućnost kodifikacije		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati 15 sati 5 sati 16 sati 5 sati	

	Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Karčić F.: Moderne pravne kodifikacije, predavanja i zakonski tekstovi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2006.	
	Dopunska literatura:	
	1. Šarkić S., Popović D., Veliki pravni sistemi i kodifikacije, Beograd: Izdavačka kuća "Draganić", 1996.	
	2. Kavazović H., „Uvođenje sekularnog građanskog zakonika u Egipat: Nacionalni građanski zakonik (Qānūn al-madani al-ahlī) iz 1883. godine“, Anali Gazi Husrev-begove biblioteke, XXXVII, 2016, str. 65-110.	
	3. Medželle i ahkjami šerije (Otomanski građanski zakon), Sarajevo: Tisak i naklada Daniela A. Kajona 1906., reprint izdanje Sarajevo: Bosanski kulturni centar, 1997.	
	4. Blagojević B.: "Postanak Francuskog građanskog zakonika, Pravna misao 5/1-2 (Beograd, 1939).	
	5. Njemački građanski zakonik (od 1896. godine) – opći dio i obavezno pravo (§1 do 853), preveo A. Verona (Beograd, 1970).	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.030-B	Naziv predmeta: Obligaciono pravo – posebni dio		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Posebni dio obligacionog prava sadržinski je plod nastojanja da se iz množine obligacionih odnosa izdvoje one njihove karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligacionopravnih instituta.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute obligacionog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz ugovora obligacionog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa jednim obligacionim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Ugovor o prodaji – pojam, karakteristike ugovora, rizik od propasti ili oštećenja stvari, bitni elementi i obaveze ugovornih strana 2. Ugovor o prodaji – prava kupca zbog nedostatka na stvari, garancija za ispravno funkcionisanje stvari, odgovornost prodavca za pravne nedostatke na stvari, obaveze kupca, posebne vrste ugovora o prodaji 3. Ugovor o razmjeni (zamjeni) i ugovor o poklonu 4. Ugovor o zakupu 5. Ugovor o zajmu 6. Ugovor o posluži 7. Ugovor o djelu 8. Ugovor o ostavi 9. Ugovor o doživotnom izdržavanju 10. Ugovor o ortakluku 11. Ugovor o faktoringu 12. Ugovor o osiguranju – predmet, izvori, pravna priroda, zaključenje i oblik ugovora, polisa, elementi ugovora 13. Ugovor o osiguranju – obaveze ugovornih strana, kumuliranje zahtjeva, podjela i prestanak ugovora o osiguranju 14. Međunarodna prodaja robe 15. Utvrđivanje gradiva i priprema za završni ispit		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati	

	Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Bikić A.: Obligaciono pravo – posebni dio, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005.	
	Dopunska literatura:	
	1. Bikić A., Bikić E., Šabić A.: Praktikum za obligaciono pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006.	
	2. Loza B., Misita N.: Obligaciono pravo – posebni dio, Sarajevo, 1988.	
	3. Vizner B.: Komentar zakona o obligacionim odnosima, Zagreb, 1978.	
	4. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga prva, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2002.	
	5. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga druga, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2003.	
	6. Zakon o obligacionim odnosima, Sl.list SFRJ, broj 29/78, Službene novine Federacije BiH, broj 29/03.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.020-B	Naziv predmeta: Stvarno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti usvajaju osnovne pojmove i principe stvarnog prava – studenti shvataju razlikovanje stvarnih od obligacionih prava i osnovna obilježja stvarnih prava, specifičnosti posjeda i njegove osnove uređenja i načela zemljišnih knjiga, usvajaju institute stjecanja, gubitka i zaštite vlasništva i drugih stvarnih prava na pokretnim i nepokretnim stvarima.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute stvarnog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz stvarnog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa jednim stvarnopravnim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i karakteristike stvarnog prava 2. Posjed 3. Zaštita posjeda 4. Pojam, karakteristike i sadržaj prava vlasništva 5. Ograničenje prava vlasništva 6. Suvlasništvo 7. Zajedničko vlasništvo i etažno vlasništvo 8. Sticanje i gubitak prava vlasništva 9. Zaštita prava vlasništva - Dio I 10. Zaštita prava vlasništva – Dio II 11. Zemljišne knjige 12. Pojam i vrste služnosti 13. Osnivanje, zaštita i prestanak prava služnosti 14. Založno pravo 15. Hipoteka, Zakonsko založno pravo, Prestanak založnog prava, Pravo građenja, Stvarni teret i Zemljišni dug		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sata	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Vedriš M., Klarić P.: Građansko pravo, Narodne Novine, Zagreb, 2008, str. 187 - 374
	Dopunska literatura:
	1. Zakon o stvarnim pravima FBiH i RS i druga relevantna pravna regulativa (sa primjenjivim izmjenama i dopunama)
	2. Babić I., Medić D., Hašić E., Povlakić M., Velić L.: Komentar zakona o stvarnim pravima Federacije Bosne i Hercegovine, Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2014.
	3. Medić D., Tajić H.: Sudska praksa iz stvarnog prava (treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje), Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2008.
	4. Gavella N. i drugi: Stvarno pravo, Informator, Zagreb, 1998.
	5. Stojanović N.: Stvarno pravo, Prosvjeta, Beograd, 1968.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.019-B	Naziv predmeta: Ustavno pravo II		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Izučavanje organizacije državne vlasti, definisanje teorije o jedinstvu vlasti te davanje posebnog akcenta na ustavno rješenje složenih država. Studenti će se upoznati sa organizacijom državne vlasti u Bosni i Hercegovini, izučavati zakonodavna i izvršna tijela vlasti na nivu kantona, entiteta i države, te pravosudni sistem, njegov pojam i djelovanje u Bosni i Hercegovini.		
1.2. Ishod učenja:	Savladavanje krucijalnih pojmova ustavnosti i zakonitosti i njihove kontrole. Poznavanje i razumijevanje pojmova lokalne samouprave i njene organizacije u oba entiteta Bosne i Hercegovine.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Organizacija državne vlasti 2. Ustavno uređenje složenih država 3. Osnovna obilježja ustavnog uređenja u BiH 4. Ustavni status i osnovna obilježja uređenja entiteta 5. Odnos institucija BiH i entiteta 6. Predstavnička tijela 7. Predstavnička tijela u ustavnom sistemu BiH 8. Tijela izvršne vlasti: šef države 9. Tijela izvršne vlasti: vlada 10. Tijela izvršne vlasti: organi državne uprave 11. Pravosudni sistem 12. Pravosuđe u BiH 13. Kontrola ustavnosti i zakonitosti 14. Ustavno sudstvo u BiH 15. Lokalna samouprava		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		

izvođenje nastave:	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., od 213. str.
	Dopunska literatura:
	1. Smerdel B., Sokol S.: Ustavno pravo, PFZ, Zagreb, 2006.
	2. Dejtonski mirovni sporazum
	3. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2002.
	4. Ustav BiH, zakoni i podzakonski propisi koji se odnose na ustavnu materiju u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.018-B	Naziv predmeta: Krivično pravo II		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje sa osnovnim pojmovima krivičnog prava kao pravne nauke i kao grane pozitivnog prava odnosno zakonodavstva koji se odnose na krivično pravo. Student stječe vještinu primjene općeg pravnog instituta na konkretne slučajeve u praksi, te izraziti kritički osvrt na zakonska rješenja i izražena stajališta sudske prakse.		
1.2. Ishod učenja:	Sposobnost samostalne teorijske i stručne analize pojmova krivičnog prava, krivične odgovornosti, krivičnih sankcija, te obilježja krivičnih djela propisanih pozitivnim zakonodavstvom BiH. Analizirati bitna obilježja bića konkretnog kaznenog djela; Povezati osnovna teorijska znanja krivičnog prava općeg dijela na konkretna krivična djela posebnog dijela krivičnog zakona. Prikazati odnos skupina krivičnih djela kao i međusobni odnos pojedinih kaznenih djela u cilju dobivanja stručne podloge za kritički osvrt na zakonska rješenja. Izraditi nacrt krivičnog akta imajući u vidu ostvarenje obilježja bića konkretnog krivičnog djela i krivične odgovornosti počinitelja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Krivična djela protiv Ustavnog poretka 2. Krivična djela protiv života i tijela 3. Krivična djela protiv slobode i prava građanina 4. Krivična djela protiv protiv spolne slobode i morala 5. Krivična djela protiv braka, porodice i mladeži i krivična djela protiv zdravlja ljudi 6. Krivična djela protiv privrede, poslovanja i sigurnosti platnog prometa 7. Krivična djela iz oblasti poreza 8. Krivična djela protiv radnih odnosa 9. Krivična djela protiv imovine 10. Krivična djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara 11. Krivična djela protiv protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa 12. Krivična djela protiv pravosuđa i krivična djela protiv javnog reda i pravnog prometa 13. Krivična djela podmićivanja i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti i krivična djela protiv sustava elektronske obrade podataka 14. Krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom i krivična djela protiv oružanih snaga Bosne i Hercegovine		

15. Krivična djela povrede autorskih prava		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Tomić Z.: Krivično pravo II (posebni dio), Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.	
	Dopunska literatura:	
	1. Bačić F. i Pavlović Š.: Kazneno pravo – posebni dio, Informator, Zagreb, 2001. 2. Komentari krivičnih zakona u BiH, Vijeće Evrope i Evropska Komisija, Sarajevo, 2005. (grupa autora) 3. Komentar krivičnog zakona SFRJ, Savremena administracija, Beograd, 1978. (grupa autora pod redakcijom N. Srzentića) 4. Bačić, F., Pavlović. Š.: Komentar kaznenog zakona, Organizator, Zagreb, 2004. 5. Novoselec, P.: Uvod u gospodarsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2009. 6. Petrović B. i Jovašević D.: Krivično pravo II (Krivično pravo, posebni dio), Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005. 7. Zakonski tekstovi (važeći krivični zakoni Bosne i Hercegovine)	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.048-B	Naziv predmeta: Korporativno upravljanje		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1		Ukupan broj sati:P-30,V-15
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa sistemom upravljanja malim, srednjim i velikim korporacijama, pravima osoba u statusu vlasnika dijela kapitala sa različitim omjerom učešća u ukupnom kapitalu, sa naglaskom na male dioničare i njihova prava.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o načinu osnivanja kompanije, pravilima i uslovima poslovanja u okruženju, zatim o zakonskim regulativama vezanim za korporaciju.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Izvori i upotreba finansijskih sredstava 2. Finansijsko upravljanje 3. Dugoročno finansiranje 4. Politika finansiranja i politika dividendi 5. Restrukturiranje korporacija 6. Finansijsko restrukturiranje banaka 7. Upravljanje međunarodnim finansiranjem		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 5 sat 16 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	Osnovna literatura:		
	1. Jozo Sović, Poslovno upravljanje, Pravni fakultet Kiseljak, Des, Sarajevo 2010;		
	Dopunska literatura:		
	1. Van Horne, C. James, Financijsko upravljanje i politika, IX -izdanje, Mate, 1997. 2. Zećir Hadžiahmetović, Dženan Kulović, Fikret Brdarević, Suvremeni korporativni menadžment, Sarajevo 2009;		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.077-B	Naziv predmeta: Osnove evropskog privatnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Znanstveno – pedagoški ciljevi evropskog pravnog obrazovanja su korjenito promijenjeni. Kvalitativna promjena se ogleda u potrebi stvaranja ne više dobrog nacionalnog pravnika već kompetentnog evropskog pravnika. Kao primarni cilj postavlja se stvaranje europskog modula " europskog privatnog prava ". Ovaj cilj je moguće ostvariti kroz aspekt komparativne analize razvoja evropskih pravnih kultura sa posebnim osvrtom na rimsko pravo kao znanstvenu i pedagošku osnovicu ovih fenomena, uz poznavanje domaćeg prava, kao i prava institucija Evropske unije, vezanih za specifičnosti privatnog prava. Moderni evropski pravnik se može posmatrati samo kao dobar poznavalac više pravnih kultura.		
1.2. Ishod učenja:	Poznavanje pojedinačnih pravnih normi različitih pravnih uređenja nije više odlika modernog evropskog pravnika već njegovo razumijevanje cjelovitosti uređenja u dinamičnom razvoju. Samo kroz uočavanje različitosti i sličnosti, njihovo stvaralačko uvažavanje postaje legitimno i znanstveno svrsishodno pitanje evropskog pravnog ujedinjavanja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Naučno pozicioniranje discipline, metodsko – sistemske osnove i pojmovi. Pravo i jezik 2. Evropsko pravo i njegova privatnopravna komponenta 3. Pojam i historijske dimenzije Evropskog privatnog prava (ius commune) 4. Osobine evropskog privatnog prava i njegov odnos sa međunarodnim privatnim pravom država članica 5. Nastanak učenja o pravnim krugovima i pravnim familijama i pravni krugovi evropskog privatnog prava, s posebnim osvrtom na rimsko-pravni krug i pravni krug Common Law, te poteškoćama u klasifikaciji i podjelama 6. Evropski sud (European Court of Justice) i zaštita evropskog i evropskog privatnog prava pred njim 7. Recepcija stranih pravnih uređenja, mogućnosti boljeg razumijevanja drugih pravnih uređenja i procesi pravnog ujedinjenja 8. Evropsko pravo u širem i užem smislu i mjesto evropskog privatnog prava u tome 9. Razvoj instituta stvarnog prava - Vlasništvo, sadržaj i načini prenosa, garancija i povreda garancije 10. Opći principi saobraćajnog prava sa pojedinačnim ugovorima (lex mercatoria)		

	11. Autorsko pravo i njegova zaštita 12. Kulturna dobra i njihova zaštita 13. Zaštita potrošača u Evropskoj uniji 14. Zatita ljudskih prava i sloboda, poštovanja porodičnog života, te zaštita djece i dječjih prava u evropskom privatnom pravu 15. Evropsko privatno pravo kao nova nauka o privatnom pravu, pokušaji, mogućnosti, opasnosti i perspektive budućeg razvoja Evropskog privatnog prava	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
	1. Gavella N. et al: Evropsko privatno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta, Zagreb, 2002. 2. Lučić Z.: Osnove evropskog privatnog prava, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017.	
	Dopunska literatura:	
	1. Horvat M.: Rimska pravna povijest, Zagreb, 1943. 2. Rainer J. M., Europaeisches Privatrecht. Die Rechtsvergleichung, Salzburger Studien zum Europaeischen Privatrecht, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien, Lang, 2002.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.058-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz građanskog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Interaktivni metod edukacije studenata sa ciljem da studenti steknu određene pravne vještine. Student uz pomoć nastavnika i relevantnih stručnjaka iz prakse savladava vještine komunikacije, pravne analize, sačinjavanja pojedinačnih pravnih akata, razvijanje strategije u tužbi ili odgovoru na tužbu, sposobnost uobličavanja pravnih poslova (kautelarna jurisprudencija).		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student može samostalno proučiti i dati odgovor u vezi sa konkretnim hipotetičkim ili stvarnim slučajem i u simuliranim situacijama pregovora ili suđenja preuzeti ulogu jedne od stranaka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Građansko pravo kao grana pozitivnog prava, konstantna evolucija prakse građanskog prava 2. Razlike i sličnosti između građanskog prava u učionici i u sudnici 3. Građanskopravno razmišljanje – kako naći što više igala u plaštu sijena 4. Građanskopravno relevantne činjenice – kako razlikovati bitno od nebitnog 5. Građanskopravni odnos – kako razlikovati bitno od nebitnog 6. Primjena apstraktnih pravnih normi na konkretne građanskopravno relevantne činjenice i građanskopravne odnose 7. Građanskopravni slučajevi očima praktičara 8. Fokus: Pravni odnosi u praksi 9. Fokus: Ništavost pravnih poslova 10. Fokus: Zastara 11. Praktični aspekti stvarnog prava 12. Praktični aspekti nasljednog prava 13. Kako pisati ugovor 14. Kako pisati tužbu 15. Kako se pravnički izražavati i efektivno argumentovati		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati	

	rad, zadaci UKUPNO	10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Zakon o obligacionim odnosima FBiH i RS, Zakon o stvarnim pravima FBiH i RS, Zakon o nasljeđivanju FBiH i RS (sa relevantnim izmjenama i dopunama)	
	Dopunska literatura:	
	1. Vesković B.: Imovinsko-pravni praktikum, sa instruktivno-praktičnim obrascima i sudskom i upravnom praksom, Privredna štampa, d.d, Sarajevo, 2005	
	2. Kukoljac M., Ralčić T.: Priručnik sudske prakse, pozitivnih propisa i pravnih instituta iz oblasti građanskog prava – sa objašnjenjima, pravnim pravilim, obrascima i registrom pojmova – Savremena administracija, Beograd	
	3. Živanović M.: O nekim pitanjima građanskog i građanskog procesnog prava, Univerzitet u Banja Luci Pravni fakultet, Banja Luka, 1991.	
	4. Medić D., Tajić H.: Sudska praksa iz stvarnog prava (treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje), Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2008.	
	5. Babić I., Medić D., Hašić E., Povlakić M., Velić L.: Komentar zakona o stvarnim pravima Federacije Bosne i Hercegovine, Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2014.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.052-B	Naziv predmeta: Ekologija i ekološko pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Student treba da se upozna i usvoji temeljna znanja o pravnom uređenju čovjekove okoline, o zakonima koji trebaju da budu uskladjena sa zakonom Evropske Unije o zaštiti životne sredine, zatim način na koji je najbolje upravljati prirodnom sredinom i kakvo je trenutno stanje, a takodje kakav je odnos države prema zaštiti prirodne sredine.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o odnosu prema životnoj sredini. Koja su prava i obaveze čovjeka i kako da se odnosi prema prirodnim bogatstvima na koji način adekvatno da je zaštititi i sačuva za buduće generacije. Takođe koji izvori su iscrpni ekonomskih dobara i na koji način je moguće produžiti vijek tih dobara i svestranost upotrebe.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Polazna razumijevanja ekologije i ekološkog prava 2. Globalne implikacije narušavanja ekološke ravnoteže 3. Stanje i upravljanje prirodnom sredinom 4. Evolucija pristupa upravljanja prirodnom sredinom 5. Odnos države i društva prema zaštiti prirodne sredine 6. Primjena modela održivog razvoja 7. Pozitivno – pravni propisi iz oblasti zaštite okoliša u BiH 8. Pozitivno – pravni propisi iz oblasti zaštite okoliša u EU		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		

3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Bajro Golić: Ekonomija i ekologija, Sarajevo, 1998.
	Dopunska literatura:
	1. Dr Bajro Golić: Principi ekonomije I, Sarajevo, 2002., (stranica 389 – 406) 2. Pozitivno – pravni propisi FBiH 3. Pozitivno – pravni propisi EU 4. Agenda 21

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.066-B	Naziv predmeta: Berze i berzansko poslovanje		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Temeljni su ciljevi ovoga predmeta (kolegija): - definirati pojam i značaj berze, kao organiziranog tržišta kapitala; - prezentirati osnovna obilježja berze i osnovne karakteristike organizacije i funkcioniranja; - definirati značaj i ulogu berzanskog poslovanja na tržištu kapitala; - prikazati funkcioniranja berze, u svjetskim razmjerama, na najjačim tržištima kapitala; - odrediti osnove, značaj i ulogu berzanskog poslovanja; - detektirati postojeće berze, kao osnovne pokretače razvoja tržišta kapitala i berze u razvoju imajući u vidu njihov utjecaj na ekonomska kretanja i stanje ekonomije.		
1.2. Ishod učenja:	Studentice/studenti će moći: - svladati osnovna znanja o berzama, nastanku, financijskim institucijama koje se pojavljuju na berzama i propisima koji prate berzansko poslovanje; - upoznati se s vrijednosnim papirima, pravom vrijednosnih papira i institucijama nadležnim za poslovanje vrijednosnim papirima, te upravljanjem i načinom organiziranja i poslovanja takvih institucija.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. dio – Osnovna obilježja berze i osnove berzanskog poslovanja 2. dio – Osnovna obilježja berze i osnove berzanskog poslovanja - Berzanski poslovi 1. dio – Berzansko tržište i berzansko poslovanje 2. dio – Berzansko tržište i berzansko poslovanje - Berzanski ciklus - Pojam, vrste, funkcije, efikasnost i sistematizacija vrijednosnih papira - Dionice kao berzanski instrumenti - Dionice kao berzanski instrumenti - Dividenda 1. dio – Obveznice kao vrijednosni papiri 2. dio – Obveznice kao vrijednosni papiri 1. dio – Najznačajnije berze na svijetu i načini njihovog funkcioniranja 2. dio – Berze u BiH i u okruženju, organizacija i način		

	fukcioniranja 15. Case study trgovanja na berzi	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Petrović, Pero (2009): <i>Berze i berzansko poslovanje</i> . Beograd: Prometej. 2. Ristić, Kristijan & Slobodan Komazec & Žarko Ristić (2014): <i>Berze i berzansko poslovanje</i> . Beograd: EtnoStil. 3. Unković, Milorad & Milan Milisavljević & Nemanja Stanišić (2010): <i>Savremeno berzansko poslovanje</i> . Beograd: Univerzitet Singidunum.	
	Dopunska literatura: 1. Alajbeg, Denis & Zoran Bubaš (2001): <i>Vodič kroz hrvatsko tržište kapitala za građane</i> . Zagreb: Institut za javne financije. 2. Bazdan, Zdravko (2005): <i>Fenomenologija burze. case study: povlaštene informacije, povlaštena trgovina i burzovna patologija</i> u <i>Ekonomija/Economics</i> , 12 (4) str. 591-616. 3. Mankiw, N. Gregory (2006): <i>Načela ekonomije, III. izdanje</i> . Zagreb: MaTe. 4. Mićović, Miodrag (2003): <i>Berzanski poslovi i hartije od vrednosti</i> . Kragujevac: Pravni fakultet u Kragujevcu. 5. Selak, Goran (2016): <i>Municipalne obveznice kao hartije od vrednosti - doktorska disertacija</i> . Novi Sad: Univerzitet Privredna akademija. 6. Vunjak, Nenad & Ljubomir Kovačević (2009): <i>Finansijska tržišta i berze</i> . Subotica: Ekonomski fakultet Subotica, NUBL Banja Luka i Čigoja Beograd.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.054-B	Naziv predmeta: Latinski jezik		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Poznavanje latinske morfologije imena i jednostavnih glagolskih oblika; latinski izgovor; pravilno korištenje rječnika i gramatike. Upoznavanje povijesti latinskog jezika, bolje razumijevanje latinskih tekstova, razvijanje svijesti o zajedničkom porijeklu gotovo svih europskih jezika. Samostalnije čitanje i razumijevanje latinskih tekstova; samostalno analiziranje i interpretiranje. Poznavanje i praktična primjena osnova sistema latinske gramatike za studente bez predznanja latinskog jezika. Poznavanje pravila izgovora i naglasaka. Način upotrebe latinskih imenskih riječi: imenica, pridjeva, zamjenica i brojeva. Razlikovanje glagolskih oblika, načina i vremena. Temeljito ovladavanje jezičnim strukturama radi stjecanja sigurnosti u izgovoru i naglasku te morfološkoj analizi latinske rečenice, te radi stjecanja mogućnosti daljnjeg izučavanja latinske sintakse. Obogaćivanje vokabulara kroz gramatičke vježbe i memorisanje latinskih izreka.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: razlikovati dva službena latinska izgovora; primijeniti pravilo o naglašavanju na svakom zadanom tekstu; prepoznati, u tekstu označiti i imenovati imenske i jednostavne glagolske oblike; tvoriti i koristiti oblike imenskih riječi prema deklinacijskom sistemu; tvoriti i koristiti stupnjeve pridjeva i priloga; tvoriti i koristiti oblike glagola prema konjugacijskom sistemu; tvoriti i koristiti glagolske osnove; tvoriti, razlikovati i koristiti glagolska vremena. b) Vještine: razlikovati morfološke kategorije imena; prevesti jednostavne rečenice; razlikovati, definirati i upotrebljavati gramatičku terminologiju i univerzalne gramatičke zakonitosti; uspješnije povezivati znanje o drugim jezicima; lakše i kvalitetnije se snaći u stručnoj literaturi iz različitih područja; služiti se rječnikom latinskog jezika. c) Kompetencije: pokazati postupak prevođenja latinske rečenice; integrirati povijesni i civilizacijski kontekst.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Izgovor i naglasak: tumačenje tradicionalnog i klasičnog izgovora, pravila naglašavanja. 2. Prva i druga deklinacija. 3. Deklinacija pridjeva 1. i 2. deklinacije. 4. Treća deklinacija.		

	5. Deklinacija pridjeva treće deklinacije. 6. Četvrta i peta deklinacija. 7. Komparacija pridjeva (pravilna i nepravilna). 8. Analiza pravnih izreka. Prevođenje i izgovor pravnih izreka. 9. Zamjenice. Podjela, deklinacija i upotreba zamjenica. 10. Brojevi. Vrste brojeva, deklinacija i upotreba brojeva. 11. Tvorba aktivnih glagolskih vremena: prezentska osnova. 12. Tvorba aktivnih glagolskih vremena: perfektna osnova. 13. Glagol esse i njegove složenice. 14. Tvorba pasivnih glagolskih vremena: prezentska osnova. 15. Tvorba pasivnih glagolskih vremena: participska osnova.	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Gortan, O., Gorski, P., Pauš, P.: <i>Elementa Latina</i> , ŠK, Zagreb	
	Dopunska literatura:	
	1. Jovanović, N., Tvrtković, T.: Latinski za pravnike, Pravni fakultet, Zagreb, 2003.	
	2. Divković, M.: Latinsko – hrvatski rječnik, Naprijed , Zagreb (bilo koji reprint).	
	3. Romac A.: Izvori rimskog prava, Zagreb, 1973.	
	4. Caesar: De bello Gallico (I 1-20); Res gestae divi Augusti.	
	5. Oerberg, H. H.: Lingua Latina per se illustrata (pars prima): Familia Romana, Grenaa, 2003.	
	6. Petrak M.: Traditio iuridica, vol. I: Regulae iuris, Zagreb, 2010.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.097-B	Naziv predmeta: Nasljedno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Student se upoznaje sa osnovama materijalnog i procesnog nasljednog prava. Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute nasljednog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema i slučajeva iz nasljednog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da obradi sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa otvaranjem nasljeđa jednog lica te da budu u stanju da u stvarnom ili hipotetičkom slučaju može odrediti nasljednike, veličinu njihovih nasljednih dijelova i sastav ostavštine, kao i riješiti eventualna procesna pitanja koje se s tim u vezi postavljaju.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, izvori, osnovna načela i pretpostavke za nasljeđivanje 2. Zakonsko nasljeđivanje 3. Nužno nasljeđivanje 4. Nasljeđivanje na osnovu testamenta - pojam, pretpostavke, ništavost i vrste testamenata 5. Nasljeđivanje na osnovu testamenta - međunarodni testament, sadržaj, tumačenje, opoziv testamenta, legati, registar nasljednopravnih poslova 6. Nasljednopravni ugovori 7. Nasljednička izjava 8. Ugovor o doživotnom izdržavanju 9. Ugovor o odricanju od nasljeđa koje nije otvoreno 10. Ugovor o ustupanju i raspodjeli imovine za života 11. Ostavinski postupak - pojam, predmet, osnovna načela, pokretanje postupka, djelokrug i položaj notara u postupku 12. Ostavinski postupak - dostava, stranke i zastupanje u postupku, nadležnost 13. Ostavinski postupak - prethodne radnje, postupak sa testamentom 14. Ostavinski postupak - predmet ostavinske rasprave, odluke, pouka o pravnom lijeku, nasljednopravni zahtjevi poslije pravosnažnosti rješenja o nasljeđivanju 15. Ponavljanje i utvrđivanje gradiva - priprema za završni ispit		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati	Predavanja Grupni rad	30 sati 10 sati	

opterećenja studenta:	Samostalno učenje	26 sati
	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	5 sati
	Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci	10 sati
	UKUPNO	81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Bikić E., Suljević S.: Nasljedno pravo, Planjax Komerc, Tešanj, 2014.	
	Dopunska literatura:	
	1. Bago D., Traljić N., Povlakić M., Petrović Z.: Nasljedno pravo, Sarajevo, 1991. 2. Blagojević B.: Nasljedno pravo u Jugoslaviji, Beograd, 1979. i sva kasnija izdanja 3. Gavella N.: Nasljedno pravo, Zagreb, 1990. i sva kasnija izdanja 4. Zakon o nasljeđivanju FBiH (Sl.novine FBiH br. 80/14) 5. Zakon o vanparničnom postupku (Sl.novine FBiH br.2/98, 39/04, 73/05)	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.056-B	Naziv predmeta: Ekonomska analiza prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je upoznati studente s kategorijama i institucijama koje ukazuju na neodvojivu sponu države i prava s jedne i privrede s druge strane.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o neophodnosti pravne regulacije privrednih tokova u zaštiti i artikulaciji općih i pojedinačnih interesa.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i svrha ekonomske analize prava 2. Škole ekonomske analize prava 3. Uvod u ekonomsku teoriju 4. Efikasnost svojinskih sistema 5. Javni izbori 6. Pravo konkurencije 7. Vlasništvo i vlasnička prava i odštetno pravo (odgovornost i prevencija) 8. Ugovorno pravo, vrste i sklapanje ugovora 9. Parnica i pravni postupak 10. Javna provedba zakona i kazneno pravo 11. Opća struktura prava i njegova optimalnost 12. Prevencija – novčana , nenovčana i proširena teorija o prevenciji 13. Ekonomija blagostanja, moral i pravo 14. Implikacije za analizu prava 15. Ravnomjernost raspodjele dohotka i pravo		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		

	1. A.Bajt "Osnove ekonomske analize i politike", Informator, Zagreb;
	Dopunska literatura:
	1. R.Coase "The firm, The Market and The Law", UNIVERSITY of Chicago Press 1988. 2. Cooter and Ulen, "Law and Economic", Harper Collins, 1988. 3. Temelji ekonomske analize prava, Steven Shavell (Samuel R. Rosenthal), Harward Law School, Harward University press-prijevod i izdanje Mate d.o.o. , Zagreb, 2009.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.055-B	Naziv predmeta: Retorika i kultura pravnog izražavanja		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Vještina komuniciranja važna je pretpostavka pravne profesije. Stručni jezik prava s posebnom leksikom sintaksom i stilistikom, koji počiva na precizno definisanim pravnim pojmovima, i kojim pravnici moraju ovladati da bi uspješno učestvovali u pravnom životu, u tijesnoj je vezi sa vještinom govorništva, retorikom, i sposobnošću racionalnog razmišljanja i zaključivanja. Cilj predmeta Retorika i kultura pravnog izražavanja je studente upoznati sa sadržajem pojma retorike i razriješiti dilemu da li je retorika nauka, vještina ili umjetnost. Ponuditi teorijske modele za sticanje govorničke vještine koji će studentima olakšati ovladavanje umijećem javnog nastupa. Posebna pažnja usmjerena je na sudsku retoriku i pretpostavke uspješnog izlaganja na sudu.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će steći: a) Znanje: steći znanje o retorici kao vještini odnosno umijeću (grč. <i>technē</i> , lat. <i>ars</i>) uvjeravanja (ili nagovora) govorom na prikladan način, te steći znanje o razmjerima i načinima utjecaja izvornih (antičkih) retoričkih učenja, shvatiti utjecaj retorike na razvoj prava i pravne nauke. b) Vještine: steći vještinu javnog nastupa, biti spremni održati govore u različitim prilikama udovoljavajući zahtjevima svake od posebnih govornih formi, shvatiti zadaće govornika (<i>officia oratoris</i>) odnosno stadije stvaranja govora, razumjeti predmet govora, vrste govorništva, dijelove govora (<i>partes orationis</i>). c) Kompetencije: kontrolisati tremu prilikom javnog nastupa, savladati tehniku pripreme govora i njegovog izlaganja, naučiti pored jezika koristiti i druga sredstva neverbalne komunikacije. Ovladati stilom govora odnosno vrstama govorničkih ukrasa.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, podjela i razvoj govorništva 2. Historija retorike 3. Opšta retorika 4. Govornik 5. Govor: predmet i priprema govora 6. Organizovanje sadržaja govora i stil govora 7. Držanje, izvođenje, govora 8. Auditorijum 9. Ovladavanje tremom 10. Posebna retorika		

	11. Deliberativno, političko, govorništvo 12. Forenzičko, sudsko, govorništvo 13. Epideiktčko, prigodno, govorništvo 14. Debata 15. Govor za medije	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Avramović S.: Rhetorike Techne: veština besedništva i javni nastup, Beograd, 2008. 2. Visković N.: Argumentacija i pravo, Split, 1997. 3. Nušić B.: Retorika, Beograd 1934., i naknadna izdanja.	
	Dopunska literatura:	
	1. Radovčić V.: Pravni aspekti u učenjima antičke retorike; Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2004. 2. Škarić I.: Temeljci suvremenog govorništva, Zagreb, 2000. 3. Radonjić R.: Pravna retorika, Podgorica, 2006. 4. Boban V.: Počela govorne komunikacije, Zagreb, 2003. 5. Beker M.: Kratka povijest antičke retorike: s odabranim ulomcima iz antičkih tekstova; ArTresor naklada, Zagreb, 1997. 6. Aristotel: Retorika, Naprijed, Zagreb, 1989. 7. Ciceron M. T.: O govorniku, Matica hrvatska, Zagreb, 2002. 8. Kvintilijan M. F.: Obrazovanje govornika, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.098-B	Naziv predmeta: Religija i pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Usvajanje i razumijevanje osnovnih veza između prava i religije, odnosno pravnih i religijskih normativnih sistema. Cilj je upoznavanje studenata sa velikim religijskim pravnim sistemima i njihovih mogućih veza sa modernom državnom organizacijom. Intencija je dovođenje sadržaja ovog predmeta u sisteme priznavanja i zaštite ljudskih prava, kao i upoznavanje sa načinima na koji moderna država reguliše položaj vjerskih zajednica.		
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta: predstavlja osnov za razumijavanje osnovnih pojmova religijskih i pravnih sistema mišljenja, razvija sposobnost kritičkog razmišljanja, pruža osnovne informacije o temeljnim pravcima u filozofiji religije, osposobljava studente za interpretaciju osnovnih pojmova i kategorija		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Religija i pravo u modernim društvima 2. Religije u Bosni i Hercegovini 3. Religija, politika i pravo 4. Odnos crkve i države u modernim pravnim sistemima 5. Odnosi države i vjerskih zajednica 6. Pravo na slobodu mišljenja i vjeroispovijesti u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i slobodama 7. Pravni položaj religija i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini 8. Tipovi vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini i njihov status 9. Posebni položaj vjerskih zajednica u bosanskohercegovačkom pravnom poretku 10. Unutrašnje uređenje vjerskih zajednica 11. Unutrašnje pravno uređenje najvažnijih vjerskih zajednica 12. Razvoj i temeljne institucije kanonskog prava Katoličke Crkve u kontekstu rimske pravne tradicije 13. Razvoj i temeljne institucije kanonskog prava istočnih Crkava u kontekstu rimsko-bizantske pravne tradicije 14. Razvoj i temeljne institucije islamskog prava u kontekstu islamske pravne tradicije 15. Kanonska pravna tradicija i moderni pravni sistemi		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje	30 sati 10 sati 26 sati	

	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Karčić F.: Religija i pravo, Connectum, Sarajevo, 2011.	
	Dopunska literatura:	
	1. Ozer A.: Država, Rabic, Sarajevo, 2003. 2. Papo E.: Judaizam i ljudska prava, Pravni centar FodBiH, Sarajevo, 1998. 3. Blažević V.: Ljudska prava i katolička crkva, Pravni centar FodBiH, Sarajevo, 1998. 4. Cvitković I.: Religije savremenog svijeta, „Des“, Sarajevo, 2010.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.096-B	Naziv predmeta: Pravo finansijskih institucija		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa finansijsko-pravnim institucijama, pravnim okvirom uspostave i unutarnjeg organiziranja finansijskih institucija, principima na kojima se zasniva rad finansijskih institucija, funkcijama finansijskih institucija, djelokrugom nadležnosti, te ulogom i ciljevima finansijskih institucija u finansijskom sistemu Bosne i Hercegovine, kao i izvori prava, te korisnici finansijski usluga		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče znanje o radu finansijskih institucija, djelokrugu, nadležnostima kao i njihovom funkcionisanju na finansijskom tržištu. Stečeno znanje i vještine omogućavaju zaposlenje u finansijskim intitucijama ili osnivanje pojedinih institucija i pokretanje sopstvenog biznisa.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Opće naznake o pravu finansijskih institucija 2. Pojam i historijski razvoj finansijskih institucija 3. Uloga i značaj finansijskih institucija 4. Uloga i značaj finansijskih institucija u BiH 5. Vrste finansija i finansijskog prava 6. Vrste finansijskih institucija 7. Vrste finansijskih institucija u BiH 8. Bankarsko pravo i bankarski sistem i institucije 9. Bankarsko pravo i bankarske institucije u BiH 10. Funkcioniranje bankarskog sektora u BiH 11. Fondovi i njihova uloga 12. Vrste fondova 13. Društva za osiguranje (osiguravajuće kompanije) 14. Berze i berzansko pravo 15. Berzanske institucije i njihov značaj		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Jahić Mehmed: Finansije i finansijsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
	Dopunska literatura:
	1. Jozo Sović: Poslovno upravljanje, Kiseljak, 2010.
	2. Dr. sc. Emira Kozarević, vanredni profesor; Dr. sc. Meldina Kokorović Jukan, docent; Mr. sc. Amra Softić, viši asistent: Finansijske institucije – pristup portfolio menadžmenta, PrintCom d.o.o. Tuzla, 2017.
	3. Prof dr Žarko Ristić& Prof dr S. Komazec: Finansijska tržišta i berzanski menadžment, EtnoStil, Beograd, 2011.
	4. Prof.dr Zoran Jović:Menadžment finansijskih institucija, Sinidunum, Beograd, 2011.
	5. Zakonski propisi iz oblasti koje čine sadržaj nastavnog predmeta

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.087-B	Naziv predmeta: Evropsko pravo intelektualnog vlasništva		
Nivo: I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Sticanje produbljenih znanja o specifičnostima prava intelektualnog vlasništva na nivou EU. Upoznavanje sa pozicijom ove oblasti u pravnom poretku EU. Razumijevanje uticaja procesa unapređenja slobodnog protoka roba i usluga u okviru unutrašnjeg tržišta na harmonizaciju prava intelektualnog vlasništva na nivou zajednice.		
1.2. Ishod učenja:	Savladavanje specifičnosti harmonizacije pojedinih prava industrijskog vlasništva, te oblasti autorskog i srodnih prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Evropska unija i karakterističnosti pravo intelektualnog vlasništva na nivou Evropske unije 2. Uticaj stvaranja i stabilizacije jedinstvenog unutrašnjeg tržišta Evropske unije na harmonizaciju prava intelektualnog vlasništva 3. Značaj prava intelektualnog vlasništva za jedinstveno unutrašnje tržište Evropske unije 4. Direktive Evropske unije koje uređuju materiju autorskih prava 5. Direktive Evropske unije koje uređuju materiju prava srodnih autorskim pravima 6. Direktive Evropske unije koje uređuju materiju kolektivnog ostvarivanja autorskih i srodnih prava 7. Direktiva Savjeta EEZ o pravnoj zaštiti računarskih programa 8. Direktive Evropske unije koje uređuju materiju industrijskog vlasništva 9. Evropska patentna konvencija i komunitarni patent 10. Evropski patentni ured 11. Komunitarni žig i OHIM 12. Zaštita oznake geografskog porijekla u Evropskoj uniji 13. Uloga Evropskog suda pravde na razvoj evropskog prava intelektualnog vlasništva 14. Ključne odluke Evropskog suda pravde po pitanjima evropskog prava intelektualnog vlasništva 15. Usklađenost propisa BiH sa standardima zaštite intelektualnog vlasništva u EU.		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje	30 sati 10 sati 26 sati	

	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Damjanović K., Marić V.: Intelektualna svojina, Četvrto izdanje, Pravi fakultet Univerziteta Union, Beograd, 2012	
	Dopunska literatura:	
	1. Sve važeće direktive Evropske unije koje uređuju materiju intelektualnog vlasništva 2. http://eur-lex.europa.eu 3. http://curia.europa.eu 4. Krneta S.: Evropsko pravo intelektualnog vlasništva, Zagreb, 1996. 5. Alija I., Hasić H., Kliko Zec Dž.: Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014	

5.2.2.3. Treća godina studija

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.035-B	Naziv predmeta: Građansko parnično procesno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, P-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je da se studentima prezentiraju, na metodološki prihvatljiv način, i objasne sve bitne ustanove ovog pozitivno – pravnog predmeta.		
1.2. Ishod učenja:	Očekivani rezultati su da studenti ispravno poimaju kategorijalna i konkretna određenja, da ovladaju procesnim instrumentarijem i da izgrade svoj vlastiti stav prema pojedinim problemskim pitanjima.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, karakteristike građanskog parničnog procesnog prava i procesne pretpostavke 2. Incidentalno pitanje, važenje procesnih normi i uvod u načela GPPP-a 3. Daljnja načela građanskog parničnog procesnog prava 4. Sud, pravosudni principi i ostali organi od značaja za pravosuđe 5. Nadležnost 6. Stranke u parnici i zastupanje 7. Punomoćstvo, učešće trećih lica u parnici i suparničarstvo 8. Parnične radnje, rokovi i ročišta, vraćanje u prijašnje stanje 9. Tužbe 10. Tok parničnog postupka pred prvostepenim sudom 11. Dokazivanje 12. Sudske odluke 13. Dostavljanje, odbrambene radnje tuženog, dispozitivne parnične radnje stranaka kojima se okončava postupak, parnični troškovi, mjere sankcionisanja nepoštivanja suda i osiguranje dokaza 14. Pravni lijekovi 15. Arbitraža i posebni parnični postupci		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati	

	literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Čalija B., Omanović S.: Građansko procesno pravo, Univerzitet u Sarajevu, Pravni fakultet, 2000. Str. 7 - 322	
	Dopunska literatura:	
	1. Zakon o parničnom postupku FBiH i RS (sa primjenjivim izmjenama i dopunama) 2. Poznić B., Rakić Vodinelić V.: Građansko procesno pravo, Savremena administracija, Beograd 3. Omanović S.: Civil Procedure, radovi, University press, Sarajevo, 2003. 4. Čalija B.: Građansko procesno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1986. 5. Živanović M.: O nekim pitanjima građanskog i građanskog procesnog prava, Univerzitet u Banja Luci Pravni fakultet, Banja Luka, 1991.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.037-B	Naziv predmeta: Pravo privrednih društava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti se upoznaju sa osnovama prava privrednih društava kao i svih drugih poslovnih subjekata (banke, osiguravajuća društva, komore itd.).		
1.2. Ishod učenja:	Studenti upoznaju sa osnovnim problemima prava privrednih društava i drugih subjekata poslovnog udruživanja. Treba da savladaju razlikovanje između potrošača i preduzeća, između društva lica i kapitala, osnovna statusna obilježja pojedinih tipova poslovnog udruživanja (nastanak, zastupanje, prestanak), ali da steknu i određena multidisciplinama saznanja kao što su ekonomske osnove privrednog udruživanja i osnove teorije korporativnog upravljanja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1.Osnovne odrednice poslovnog prava 2.Određenje subjekta poslovnog prava 3.Elementi za individualizaciju poslovnih subjekata, imovina i imovinska odgovornost poslovnih subjekata 4.Zastupanje i vrste poslovnih subjekata 5.Vrste poslovnih subjekata – privredna društva – društva lica - društvo sa neograničenom solidarnom odgovorišću (d.n.o.) ili javno trgovačko društvo, komanditno društvo, komanditno društvo na dionice 6.Društva kapitala - društvo sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.) 7.Dioničko društvo (I dio) - Pojam i karakteristike, osnivanje i osnivački akti društva, osnivačka skupština, osnovni kapital, povećanje i smanjenje osnovnog kapitala, rezervni fond 8.Dioničko društvo (II dio) – Dionice, upravljačka i imovinska prava dioničara, vrste dionica, upravljanje dioničkim društvom, promjena oblika, pripajanje, spajanje, prestanak i podjela dioničkog društva 9.Finansijske institucije i institucije tržišta kapitala 10.Ostali poslovni subjekti 11.Povezana društva 12.Pravo konkurencije, državni intervencionizam, statusne promjene 13.Prestanak poslovnih subjekata - stečaj i likvidacija 14.Oblasti značajne za poslovni ambijent 15.Krivična odgovornost pravnih osoba, privredna krivična djela, referentne institucije		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sata 7 sati 10 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Rizvanović E.: Poslovno pravo – natjecanje, osnivanje, prestanak poslovnih subjekata, Privredna štampa d.o.o., Sarajevo, 2013.	
	Dopunska literatura:	
	1. Dizdarević S.: Poslovno pravo, Sarajevo, 2016. 2. Dizdarević S.: Tipovi dioničkih društava i Zakon o privrednim društvima, Sl.list BiH, Sarajevo, 2009. 3. Dizdarević S.: Organizacija privrednih društava, Fakultet za javnu upravu Sarajevo, Sarajevo, 2006. 4. Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005. 5. Dizdarević S.: Dioničari i dioničko društvo, Muller, Sarajevo, 2004. 6. Čović Š.: Poslovno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2003. 7. Šemić H.: Trgovačko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać/Sarajevo, 2000. 8. Kulić O.: Poslovno pravo, Visoka škola za računovodstvo i berzansko poslovanje, Beograd, 2012. 9. Zakon o privrednim društvima FBiH (Službene novine FBiH br. 81/15)	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.027-B	Naziv predmeta: Radno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P-45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Student se upoznaje sa ključnim pojmovima Radnog prava kao naučne discipline i samostalne grane prava, u cilju razvijanja sposobnosti za samostalnu teorijsku i stručnu analizu pojmova, kategorija i instituta Radnog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Student se osposobljava da obrađuje pravna pitanja u vezi sa individualnim radnim pravom (zaključivanje, trajanje, prestanak i zaštita u korelaciji sa konkretnim radnim odnosom). Očekuje se da student savlada temeljna znanja u području radnih odnosa, nauči kako se služiti literaturom, kako bi mogao sam nastaviti učenje, te da savlada osnovne vještine rješavanja problema iz ove oblasti.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojava i razvoj Radnog prava 2. Oblikovanje i nastanak Radnog prava kao posebne grane prava 3. Međunarodna organizacija rada 4. Ljudsko pravo na rad 5. Propisi iz oblasti rada – domaći i međunarodni 6. Osnovni međunarodni elementi iz oblasti rada – Evropska konvencija o ljudskim pravima 7. Teorije iz oblasti rada 8. Svjetski modeli rada 9. Kolektivno radno pravo 10. Evropsko kolektivno radno pravo 11. Opšti kolektivni ugovor 12. Pravilnik o radu 13. Ugovor o radu 14. Deklaracija MOR-a o temeljnim načelima i pravima pri radu 15. Radni odnos i njegove karakteristike		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 48 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Dizdarević S.: Radno pravo, Adizajn, Sarajevo, 2014.
	Dopunska literatura:
	1. Dedić S., Gradaščević J.: Radno pravo, Pravni fakultet, Sarajevo, 2005.
	2. Zakoni i podzakonski propisi BiH koji se odnose na Radno pravo (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.028-B	Naziv predmeta: Finansije i finansijsko pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P -2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa osnovnim finansijsko-pravnim kategorijama i finansijskim pravom s osvrtom na finansijski sistem Bosne i Hercegovine, kako bi stekli znanje iz oblasti finansija i finansijskog prava i na taj način bili pripremljeni za praktičan rad u finansijskim institucijama, organima javne uprave i pravosuđa, te obavljanje drugih poslova za koje će poznavanje ove nastavno-naučne discipline biti neophodno.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče osnovna znanja o novčanim tokovima, budžetu, raspodjeli novca, finansijama državnih i privatnih institucija te kako one funkcionišu.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i historijski razvoj finansija i finansijskog prava 2. Vrste finansija i finansijskog prava 3. Novac, valute i devize u finansijskom pravu 4. Bankarsko pravo 5. Bankarski sistem 6. Finansijske institucije 7. Uloga i značaj finansijskih izvještaja u finansijskom pravu 8. Poresko pravo u BiH 9. Vrste poreza u BiH 10. Carinsko pravo i carine u sistemu prihoda BiH 11. Takseno pravo i taksena sistematizacija u BiH 12. Pravo u BiH 13. Vrste doprinosa u BiH 14. Budžetsko pravo 15. Organi nadležni za postupak naplate javnih prihoda i finansijske kontrole		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 63 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Jahić Mehmed: Finansije i finansijsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
	Dopunska literatura:
	1. Dautbašić Ismet: Finansije i finansijsko pravo, Sarajevo, 2001.
	2. Prof. dr Jozo Sović: Teorija i politika javnih finansija, Sarajevo, 2010.
	3. Zakonski propisi iz oblasti koje čine sadržaj nastavnog predmeta Finansije i finansijsko pravo.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.049-B	Naziv predmeta: Osnovi prava intelektualnog vlasništva		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Sticanje osnovnih znanja o pravu intelektualnog vlasništva, kroz upoznavanje studenata sa elementarnim pojmovima i kategorijama ove oblasti, te posebnih pravnih disciplina, koje je sačinjavaju, odnosno prava industrijskog vlasništva i autorskih i srodnih prava.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate specifičnosti predmeta zaštite prava intelektualnog vlasništva, te njihov kulturni i posebno ekonomski značaj, kao i tendenciju njihove harmonizacije na regionalnom i međunarodnom nivou.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, vrste i karakteristike prava intelektualnog vlasništva 2. Autorsko djelo 3. Subjektivna autorska prava 4. Ograničenje autorskog prava 5. Prava srodna autorskim pravima 6. Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava 7. Uvod u pravo industrijskog vlasništva; Žigovno pravo 8. Postupak zaštite žiga 9. Patentno pravo 10. Zaštita oznaka geografskog porijekla 11. Pravo industrijskog dizajna, zaštite topografije integrisanog kola i zaštite novih sorti bilja 12. Posredna zaštita intelektualnog vlasništva na osnovu prava suzbijanja nelojalne konkurencije, zaštita poslovne tajne i druge sui generis grane prava intelektualnog vlasništva 13. Promet pravom intelektualnog vlasništva 14. Zaštita prava intelektualnog vlasništva 15. Međunarodno pravo intelektualnog vlasništva		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 63 sati 7 sati 10 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Marković S.: Pravo intelektualne svojine, Magistrat, Sarajevo, 2007.
	Dopunska literatura:
	1. Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini - Zakoni iz oblasti industrijskog vlasništva Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmova, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini - Zakoni iz oblasti autorskog i srodnih prava Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmova, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 3. Alija I., Hasić H., Kliko Zec Dž.: Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. 4. Besarović V.: Intelektualna svojina, Industrijska svojina i autorsko pravo, četvrto, dopunjeno i izmenjeno izdanje, Pravni fakultet u Beogradu, Beograd, 2005. 5. Damjanović K., Marić V.: Intelektualna svojina, Četvrto izdanje, Pravi fakultet Univerziteta Union, Beograd, 2012.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.038-B	Naziv predmeta: Međunarodno privatno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Osnovni ciljevi izvođenja nastave iz ovog predmeta su formirati i učvrstiti, kod studenata završne godine pravnog studija, svijest o koegzistenciji različitih država, njihovih pravnih poredaka i njihovih pravosudnih i administrativnih organa, te kod njih razviti reflekse, potrebna znanja i vještine u postupanju sa privatnopravnim odnosima koji su internacionalno obilježeni i koji se ne mogu profesionalno uspješno rješavati bez pravila ove struke. Kako međunarodno privatno pravo ima široko polje primjene, jer se bavi svim vrstama privatnopravnih odnosa koji imaju međunarodna obilježja, cilj je, takođe, osvježiti znanja studenata stečena u tzv. civilnopravnim disciplinama tokom ranijih godina studija domaćeg prava (npr. znanja stečena studiranjem građanskog, obligacionog, porodičnog, nasljednog i drugih prava).		
1.2. Ishod učenja:	Studenti bi nakon studiranja trebali biti osposobljeni da u susretu s internacionalno obilježenim privatnopravnim situacijama pravilno kvalificiraju takve pravne situacije i činjenična stanja u njihovoj podlozi, da pravilno odaberu kolizione norme koje će ih odvesti do mjerodavnog materijalnog prava, te da, ako je mjerodavno strano pravo, utvrde sadržinu stranog prava i ispravno ga protumače. Isto tako očekuje se da će sa potrebnom pažnjom umjeti da procijene postoje li razlozi zbog kojih strano pravo ne bi trebalo ili bi trebalo biti primijenjeno i to uspješno obrazložiti.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojmovno određenje, akademski i praktični značaj Međunarodnog privatnog prava 2. Privatnopravni odnosi s elementima inostranosti i načini njihove pravne regulacije 3. Glavni cilj Međunarodnog privatnog prava i njegov položaj u pravnom poretku 4. Opšti pogled na izvore, unifikacija nacionalnih zakonodavstava i izvori međunarodnog privatnog prava u EU 5. Opšti dio sukoba zakona - sukob zakona na internacionalnom planu, 6. Mogućnost neutraliziranja ili relativiziranja sukoba zakona i rješavanje sukoba zakona 7. Metod vezivanja i težišni kontakti 8. Kolizione norme, problem kvalifikacije, incidentalno pitanje, rezerva javnog poretka, fraudulozno ponašanje		

	stranaka, uzvraćanje i upućivanje dalje 9. Norme neposredne primjene, problem složenih pravnih poredaka i unutrašnji sukob zakona, primjena stranog prava pred domaćim organima 10. Uloga reciprociteta i retorzije u privatnopravnoj sferi 11. Posebni dio sukoba zakona - određivanje mjerodavnog prava u pojedinim vrstama privatnopravnih odnosa, 12. Statusni, porodični i nasljedni odnosi 13. Stvarnopravni i obligacioni odnosi 14. Historijski razvoj (antička prava, glosatori i postglosatori, statutne škole, razvoj u zemljama kontinentalne Evrope u XIX stoljeću, angloameričke koncepcije u XVIII i XIX stoljeću, američka „revolucija u sukobu zakona" 15. Karakteristike savremenog Međunarodnog privatnog prava).	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 36 sata 7 sati 10 sati 108 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA		
	Osnovna literatura:	
	1. Muminović E.: Međunarodno privatno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006.	
	Dopunska literatura:	
	1. Dika – Knežević – Stojanović: Komentar Zakona o međunarodnom privatnom i procesnom pravu, Beograd, 1991.	
	2. Sajko – Sikirić – Bouček – Babić – Tepeš: Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb, 2001.	
	3. Bordaš B.: Porodični odnosi u međunarodnom privatnom pravu, Novi Sad, 1996.	
	4. Knežević G.: Međunarodna trgovačka arbitraža, osnovna pitanja i problemi, Beograd, 1999.	

	5. Dvadeset godina Zakona o međunarodnom privatnom pravu, Zbornik radova, Niš, 2004. 6. Zakon o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima (Sl. list SFRJ br. 43, 1982.)
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.042-B	Naziv predmeta: Građansko vanparnično i izvršno procesno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Obrazovno – nastavni aspekti: edukacija i upoznavanje studenata sa prirodom vanpamičnog i izvršnog sudskog postupka, i to, prvo, opšteg – generalnog dijela, a potom i posebnih postupaka. Cilj je, da studenti spoznaju osnovne elemente i karakteristike ovih procedura, njihove bitne značajke i odrednice, ali i međusobno distingvirajuće faktore, naročito prema parničnoj i upravnoj proceduri		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti svojim znanjem potvrde da se pravilno orijentiraju u sistemu procesnog prava, da prepoznaju esencijalno važna pitanja vezano za ove naučne discipline.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i karakteristike vanparničnog procesnog prava 2. Načela vanparničnog postupka i vanparnične radnje 3. Oduzimanje i vraćanje poslovne sposobnosti 4. Zadržavanje u zdravstvenoj ustanovi; Proglašenje nestalih lica umrlim 5. Postupci za uređenje porodičnih odnosa 6. Ostavinski postupak 7. Vanparnični imovinski postupci 8. Vanparnični postupci povodom isprava i privredni vanparnični postupci 9. Uvod u izvršno procesno pravo 10. Pretpostavke za izvršenje; Izvršne i vjerodostojne isprave; Predlaganje izvršenja 11. Provođenje izvršenja; Prigovor i prigovor treće osobe; Protuizvršenje; Odlaganje, obustava i okončanje izvršenja 12. Izvršenje novčanog potraživanja na nekretnini 13. Izvršenje novčanih potraživanja na pokretnim stvarima i na novačanom potraživanju izvršenika 14. Druge vrste izvršenje novčanih potraživanja, Izvršenje nenovčanih potraživanja 15. Sredstva i mjere obezbjeđenja u parničnom i izvršnom postupku		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati	

	literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	7 sati 10 sati 162 sata
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Čalića B., Omanović S.: Građansko procesno pravo, Univerzitet u Sarajevu, Pravni fakultet, 2000.	
	Dopunska literatura:	
	1. Zakon o vanparničnom postupku i Zakon o izvršnom postupku (sa primjerenim izmjenama i dopunama 2. Vuković Š.: Pravna pravila izvršnog i vanparničnog postupka, Zakon o izvršenju i obezbeđenju, Zakon o sudskom vanparničnom postupku, sa objašnjenima - sudskom praksom i obrascima, Savremena administracija, Beograd, 1974. 3. Triva S., Belajec V., Dika M.: Sudsko izvršno pravo, Opći dio, Drugo, dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Informator, Zagreb, 1984. 4. Triva S., Dika M.: Građansko parnično procesno, Zagreb, 2004. 5. Omanović S.: Glossarium uz novi Zakon o izvršnom postupku FBiH, Sarajevo, 2005.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.043-B	Naziv predmeta: Ugovorno poslovno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3, V-1	Ukupan broj sati: P- 45, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti stiču specifična znanja u odnosu na ugovorno pravo koje su izučavali u okviru predmeta obligacionog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Specifičnost se sastoji u savladavanju razlika koje postoje između obligacionopravnih i privrednopravnih ugovora, kao i savladavanje posebnih ugovornih tipova koji se zaključuju između privrednika. Studenti savladavaju klasične poslovne ugovore i stiču osnovna znanja o pojedinim transportnim ugovorima kao i novim tipovima ugovora. Studenti treba da savladaju osnovna načela ugovornog prava sa privrednopravnog aspekta, osnovne karakteristike pojedinih privrednopravnih ugovora i da budu u stanju u praktičnom okruženju ponuditi ugovornu soluciju za oblikovanje odnosa u skladu sa namjerama i ciljevima ugovornih stranaka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Ugovor o prodaji - pojam, vrste, karakteristike, dejstva i faze u zaključivanju ugovora, posebne tehnike, bitni i nebitni elementi 2. Ugovor o prodaji - obaveze prodavca 3. Ugovor o prodaji - obaveze kupca 4. Ugovor o prodaji - odgovornost prodavca i kupca 5. Ugovor o trgovinskom posredovanju i ugovor o trgovinskom zastupanju (agenturi) 6. Ugovor o komisiju i ugovor o uskladištenju 7. Ugovor o špediciji (otpremanju) 8. Ugovor o prijevozu robe željeznicom 9. Ugovor o prijevozu robe drumom i ugovor o prijevozu robe u unutrašnjoj plovidbi 10. Ugovor o građenju 11. Ugovor o osiguranju 12. Hartije od vrijednosti 13. Mjenica kao hartija od vrijednosti 14. Ček kao hartija od vrijednosti 15. Utvrđivanje gradiva i priprema za završni ispit		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 10 sati 75 sati 7 sati 10 sati 162 sata	
2.2. Način provjere znanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i		

i bodovanja studenta:	programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Trifković M., Milić S., Trivun V.: Poslovno pravo – ugovori, vrijednosni papiri i pravo konkurencije, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
	Dopunska literatura:
	1. Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005.
	2. Dizdarević S.: Uzorci modernih poslovnih ugovora, Amax, Sarajevo, 2007.
	3. Gorenc V.: Trgovačko pravo – ugovori, Školska knjiga, Zagreb, 1995. i kasnija izdanja.
	4. Vasiljević M.: Poslovno pravo – Ugovorno poslovno pravo, Udruženje pravnika u privredi, Beograd, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.050-B	Naziv predmeta: Pravo industrijskog vlasništva		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Sticanje produbljenih znanja o pravu industrijskog vlasništva, izdvajajući ga iz šireg konteksta oblasti intelektualnog vlasništva.		
1.1. Ishod učenja	Očekuje se da studenti shvate privredni značaj oblasti industrijskog vlasništva, ali i njegovo ishodište, koje se nalazi u kreativnom i stvaralačkom radu pojedinca. Također se očekuje da studenti steknu razumijevanje za specifičnosti pojedinih prava industrijskog vlasništva (patenti, žigovi, geografske oznake i industrijski dizajn), njihov teritorijalni karakter, te tendenciju unapređenja nesmetanog protoka roba i usluga, kroz harmonizaciju ove oblasti na međunarodnom nivou i stvaranje regionalnih sporazuma, koji omogućavaju sticanje ovih prava za teritoriju više država.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	1. Karakteristike prava industrijskog vlasništva 2. Žigovno pravo 3. Postupak zaštite žiga 4. Sadržaj, obim i prestanak prava na žig 5. Patentno pravo 6. Postupak zaštite patenta 7. Sadržaj, obim, trajanje i prestanak patenta 8. Pravo industrijskog dizajna 9. Pravo zaštite oznaka geografskog porijekla 10. Pravo zaštite topografije integrisanog kola i biljne sorte 11. Zaštita od nelojalne konkurencije 12. Zaštita poslovne tajne i druge grane prava industrijskog vlasništva 13. Promet pravom industrijskog vlasništva 14. Građanskopravna zaštita prava industrijskog vlasništva 15. Drugi oblici zaštite prava industrijskog vlasništva		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 36 sati 7 sati 10 sati 108 sati	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Marković S.: Pravo intelektualne svojine, Magistrat, Sarajevo, 2007.
	Dopunska literatura:
	1. Damjanović K., Marić V.: Intelektualna svojina, Četvrto izdanje, Pravi fakultet Univerziteta Union, Beograd, 2012
	2. Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini - Zakoni iz oblasti industrijskog vlasništva Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmova, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011.
	3. Alija I., Hasić H., Kliko Zec Dž.: Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014
	4. Zlatović D.: Žigovno pravo, Vizura, Zagreb, 2008.
	5. Pariška konvencija o zaštiti industrijskog vlasništva i Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS Sporazum) (1994)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.045-B	Naziv predmeta: Procesno međunarodno privatno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2, V-1	Ukupan broj sati: P-30, V-15	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studirajući ovaj predmet, studenti završne godine pravnog studija treba da steknu potrebna znanja i vještine koje se odnose na procesnopravnu dimenziju inostrano obilježenih privatnopravnih situacija. Drugim riječima oni treba da se osposobe za uspješno vođenje građanskog sudskog ili pak upravnog postupka u predmetima koji imaju internacionalna obilježja ili da u takvim postupcima s uspjehom učestvuju kao pravni zastupnici svojih klijenata.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon što odslušaju nastavu i u njoj sudjeluju sa svojim diskusijama, usmenim i pismenim radovima, te nakon što polože ispit, studenti bi trebali steći znanja i vještine neophodne da profesionalno i uspješno predvide, uoče i razriješe dodatne proceduralne pravne probleme koji su posljedica prisutnosti inostranih obilježja slučaja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i vidovi „sukoba jurisdikcija" 2. Vođenje postupka u prisustvu elemenata inostranosti 3. Izvori procesnog međunarodnog privatnog prava unifikacija na internacionalnom planu 4. Izvori procesnog međunarodnog privatnog prava u EU 5. Pojam međunarodne nadležnosti 6. Tipovi međunarodne nadležnosti 7. Pojam međunarodnih trgovačkih arbitraža i afirmacija arbitražnog sudovanja 8. Dvostruka međunarodna litis pendencija, regulacija u EU i međunarodna regulacija 9. Pojam međunarodne pravne pomoći i njena nezaobilazna uloga 10. Principi na kojima počiva njeno davanje i traženje, redovan i poseban predmet međunarodne pravne pomoći 11. Zamolnica 12. Način komunikacije, međunarodna regulacija 13. Priznanje i izvršenje stranih sudskih i drugih odluka (pojam eks – teritorijalnog dejstva stranih odluka, različiti pristupi problemu i različiti režimi priznanja u pojedinim zemljama, priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka prema našem međunarodnom privatnom pravu, regulacija u EU, međunarodna regulacija) 14. Priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka (pojam strane arbitražne odluke, režim njihovog priznanja i izvršenja prema našem međunarodnom privatnom		

	pravu, međunarodna regulacija) 15. Pravni položaj stranaca (procesnopravn položaj, potreba za nekim posebnim pravilima postupka kad u njemu sudjeluju strani državljani, pitanje besplatne sudske pomoći, aktorska kaucija, međunarodna regulacija, restrikcije u pogledu sticanja i uživanja pojedinih privatnih prava, kategorizacija prava po dostupnosti).	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Vježbe Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 10 sati 36 sati 7 sati 10 sati 108 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Muminović E.: Procesno međunarodno privatno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006.	
	Dopunska literatura: 1. Varadi – Bordaš – Knežević: Međunarodno privatno pravo, Novi Sad, 2003. 2. Pak M.: Međunarodno privatno pravo, Beograd 2001. 3. Dika – Knežević – Stojanović: Komentar Zakona o međunarodnom privatnom i procesnom pravu, Beograd, 1991. 4. Sajko – Sikirić – Bouček – Babić – Tepeš: Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb, 2001. 5. Dvadeset godina Zakona o međunarodnom privatnom pravu, zbornik radova, Niš, 2004. 6. Vuković Đ.: Međunarodno građansko procesno pravo, Banja Luka, 1985. 7. Rakić – Knežević: Građansko procesno pravo Evropske Unije, Beograd, 1998. 8. Uredba (Regulativa) Vijeća Evrope o nadležnosti i priznanju presuda u građanskim i trgovačkim stvarima od 22.12.2000. 9. Uredba (Regulativa) Vijeća Evrope o nadležnosti i priznanju presuda u bračnim stvarima i stvarima roditeljske	

	odgovornosti od 29.05.2000. 10.Uredba (Regulativa) Vijeća Evrope o dostavljanju sudskih i vansudskih akata u građanskim i trgovačkim stvarima od 29.05.2000.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.067-B	Naziv predmeta: Komparativno porezno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa poreskim sistemom i elementima poreskog sistema, fiskalnim odnosima i načinima raspodjele fiskalnih ovlasti između različitih političko-teritorijalnih jedinica unutar jedne države, kompariranje poreskih sistema razvijenih, zemalja u razvoju i zemalja u procesu tranzicije s naznakama o njihovim osobenostima, zatim sa komparativnim poreskim sistemima susjednih zemalja, te sa pravnom regulativom poreza unutar Evropske unije i poreskim sistemom Sjedinjenih Američkih država uz razmatranje poreskih reformi u kontekstu harmoniziranja poreskih sistema unutar ekonomskih integracija i postojanja potrebe za poreskom koordinacijom, kao i budućnosti poreskih reformi u svijetu.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o poreskim sistemima, elementima poreskih sistema kao i načinima raspodjele fiskalnih olakšenja između različitih teritorijalnih jedinica unutar jedne države		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Poresko pravo i poreski sistem 2. Razlike u poreskim sistemima suvremenih država 3. Kompariranje poreskih sistema prema stupnju razvijenosti država 4. Komparativni poreski sistemi 5. Fiskalni federalizam 6. Budžet Evropske unije 7. Harmonizacija poreznih sustava u Evropskoj uniji 8. Evropski porez na dodanu vrijednost-PDV 9. Porezni sustav Bosne i Hercegovine 10. Direktni porezi 11. Vrste direktnih poreza 12. Indirektni porezi 13. Vrste indirektnih poreza 14. Indirektni porezi (PDV, carine, akcize i trošarine) u BiH 15. Institucije za implementiranje fiskalne politike		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati	

	Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Jozo Sović, Teorija i politika javnih finansija, Pravni fakultet Kiseljak, Fojnica Fojnica D.D., Sarajevo 2010.	
	Dopunska literatura:	
	1. Brummerhoff, Dieter, Javne financije, VII - izdanje, Mate, Zagreb, 2000. 2. Hitiris, Theo, European Union Economics, Prentice Hall, 4.th edition, 1997. 3. Musgrave, Peggy & Richard, Javne financije u teoriji i praksi, V-izdanje, Institut za javne financije, Zagreb, 1993. 4. Ristić, Žarko, Komparativni fiskalni sistemi, Službeni list, Beograd, 1992. 5. Rosen, S. Harvev, Javne financije, - izdanje, Institut za javne financije, Zagreb, 1999. 6. Popović, Dejan, Poreski sistem, Dosje, Beograd, 1999. 7. Skupina autora, Javne financije u Hrvatskoj, UF, Zagreb, 1999.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.091-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz poslovnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Interaktivni metod edukacije studenata sa ciljem da studenti steknu određene pravne vještine iz oblasti poslovnog prava. Student uz pomoć nastavnika i relevantnih stručnjaka iz prakse savladava vještine komunikacije, pravne analize te sačinjavanja pojedinačnih pravnih akata tj.ugovora poslovnog prava.		
1.2. Ishod učenja:	U okviru ovog predmeta sa studentima će prije svega biti rađene praktične vježbe i to kroz rješavanje konkretnih pravnih problema iz poslovnih ugovora iz oblasti ugovornog poslovnog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Poslovni ugovori – uvodno predavanje 2. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o prodaji 3. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o trgovinskom posredovanju 4. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o trgovinskom zastupanju (agenturi) 5. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o komisiju 6. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o uskladištenju 7. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o špediciji (otpremanju) 8. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o prijevozu robe željeznicom 9. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o prijevozu robe drumom 10. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o prijevozu robe u unutrašnjoj plovidbi 11. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o lizingu 12. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o građenju 13. Sačinjavanje i tumačenje ugovora o osiguranju 14. Tumačenje novih poslovnih ugovora 15. Zaključna razmatranja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Dizdarević S.: Uzorci modernih poslovnih ugovora, Amax, Sarajevo, 2007.
	Dopunska literatura:
	1. Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005.
	2. Rizvanović E.: Poslovno pravo – natjecanje, osnivanje, prestanak poslovnih subjekata, Privredna štampa d.o.o Sarajevo, 2013.
	3. Čović Š.: Poslovno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2003.
	4. Dizdarević S.: Poslovno pravo, Fakultet za poslovni menadžment Univerziteta „Džemal Bijedić“, Mostar, 2003.
	5. Šemić H.: Trgovačko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać/Sarajevo, 2000.
	6. Zakon o privrednim društvima FBiH (Službene novine FBiH br. 81/15)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.099-B	Naziv predmeta: Potrošnja i potrošačko pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je upoznati studente sa potrošnjom, kao bitnom fazom tokova ekonomskog procesa, te u tom kontekstu je značajan problem pozicije potrošača na tržištu, sa osnovnim elementima njegove zaštite.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja koja su neophodna za razumijevnje načina usmjeravanja ponude na određenim tržištima usmjerava ka pojedinim ciljnim grupama potrošača, sa osnovnim elementima zaštite poroščkog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Uloga i značaj potrošnje u ekonomsko-pravnom sistemu države 2. Pojam potrošnje i potrošačkog prava 3. Strukturalne odrednice potrošnje – opća, zajednička, lična potrošnja 4. Pozicija potrošača na tržištu u razvijenim državama 5. Pozicija potrošača na tržištu u zemljama u razvoju i tranzicijskim državama 6. Razvoj instituta zaštite prava potrošača 7. Zaštita prava potrošača u Evropskoj uniji 8. Zakonske obaveze proizvođača i prodavača kao vid zaštite potrošača 9. Zakonske obaveze proizvođača i prodavača kao vid zaštite potrošača u BiH 10. Osnove zaštite potrošača Evropske unije 11. Zaštita potrošača u BiH 12. Izvori prava 13. Zaštita potrošača i Zakon o obaveznim odnosima 14. Zakon o zaštiti potrošača u EU i drugim državama regiona i svijeta 15. Zakon o zaštiti potrošača u BiH		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i		

znanja i bodovanja studenta:	programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Nevenko Misita: Osnove zaštite potrošača Evropske unije, 2002.
	Dopunska literatura:
	1. Dragutin Ledić: Zaštita potrošača i Zakon o obaveznim odnosima, Pravni život, 1988. 2. Zakon o zaštiti potrošača BiH; 3. Silvija Petric: Kritički osvrt na Zakon o zaštiti potrošača u BiH, Zbornik Radova, Aktualnosti gospodarskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, 2, Sveučilište u Mostaru, 2004.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.074-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz radnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti se upoznaju sa ključnim pojmovima Radnog prava, u cilju razvijanja sposobnosti za samostalnu teorijsku i stručnu analizu pojmova, kategorija i instituta Radnog prava. Istovremeno, pored stjecanja određenih praktičnih vještina, pod rukovodstvom stručnjaka iz prakse i odgovornih nastavnika studenti se uče i profesionalnoj odgovornosti.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti se osposobljavaju obrađivati pravna pitanja u vezi sa Radnim pravom. Očekuje se da studenti savladaju temeljna znanja iz područja radnih odnosa, nauče kako se služiti literaturom, kako bi mogli sami nastaviti učiti. Učenjem «iz iskustva» studenti dobivaju priliku da se suštinski zainteresuju za pojmove, kategorije i institute Radnog prava, kao i da razviju sposobnost analitičkog i kritičkog mišljenja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Opšti principi profesionalne etike pravnika 2. Odnos sa klijentima 3. Odnos sa sudovima 4. Prihvatanje i otkazivanje punomoćja 5. Konflikt interesa 6. Tehnika pisanja pojedinačnih akata kojim se odlučuje o pravima i obavezama iz radnog odnosa 7. Pojedinačni pravni akti poslodavca 8. Procesno-pravne forme za ostvarivanje sudske zaštite 9. Tužba i žalba 10. Sudske odluke, presude, rješenja 11. Tehnika intervjuisanja 12. Vještine komunikacije 13. Intervjui u posebnim okolnostima 14. Vještine posredovanja 15. Mirenje i arbitraža kao načini rješavanja radnih sporova		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Dizdarević S.: Pravna klinika iz radnog prava, Sarajevo, 2014.
	Dopunska literatura:
	1. Zakoni i podzakonski propisi BiH koji se odnose na Radno pravo (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)
	2. Međunarodni propisi koji se odnose na Radno pravo

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.089-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz građanskog procesnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je da studenti steknu i ovladaju konkretnim pragmatičnim znanjima, od nomotehnike, do aplikacije procesnog instrumentarija. Akcenat se stavlja na praktičnu primjenu instituta u praksi.		
1.2. Ishod učenja:	Očekivani rezultati su, prije svega, neposredna aktivnost i učešće studenata u svim segmentima rada, što jeste i osnovni zadatak pravne klinike, odnosno konkretna primjena nastavno-obrazovnih aspekata, uz maksimalnu angažiranost i aktivnost studenata.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Uvod u kliniku iz građanskog procesnog prava i upoznavanje sa praktičnim aspektima građanskog postupka 2. Studija slučaja analize i primjena sudske zaštite posjeda kao posebnog parničnog postupka 3. Kako analizirati spor u materijalnom pravu i determinirati pravno relevantne činjenice u složenim činjeničnim sklopovima 4. Komunikacija sa studom i strankama; mjere da se spriječi ulazak u parnicu; alternativno rješavanje sporova u materijalnom pravu 5. Anatomija kondemnatornih, deklaratornih i konstitutivnih tužbi; analiza tužbi 6. Pisanje tužbi 7. Odbrambene radnje tuženog 8. Praktični aspekti i pristupi dokazivanju 9. Tok parničnog postupka 10. Sudske odluke u parničnom postupku 11. Analiza presude 12. Pisanje žalbi i postupak po žalbi; vanredni pravni lijekovi 13. Analiza redovnih pravnih lijekova i odluka u drugostepenom parničnom postupku 14. Praktični aspekti vanparničkog procesnog prava 15. Praktični aspekti izvršnog procesnog prava		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati	

	Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Zakon o parničnom postupku FBiH i RS, Zakon o vanparničnom postupku FBiH i RS, Zakon o izvršnom postupku FBiH i RS (sa relevantnim izmjenama i dopunama)	
	Dopunska literatura:	
	1. Čalija B., Omanović S.: Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2000. 2. Omanović S.: Civil Procedure, radovi, University press, Sarajevo, 2003. 3. Omanović S.: Dispositio u građanskom sudskom postupku, Pravni fakultet Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru, Mostar, 2002. 4. Živanović M.: O nekim pitanjima građanskog i građanskog procesnog prava, Univerzitet u Banja Luci Pravni fakultet, Banja Luka, 1991.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.100-B	Naziv predmeta: Zemljišno knjižno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Produbljivanje osnovnih znanja o zemljišnoknjižnom pravu koje studenti stižu u okviru obaveznog predmeta stvarno pravo. Studenti produbljuju znanja o različitim vrstama evidencija nepokretnosti, primarno o zemljišnim knjigama. Akcenat se stavlja na načela zemljišno-knjižnog prava u njihovom doktrinarnom određenju kao i u njihovoj praktičnoj primjeni.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti budu osposobljeni za pretraživanje i korištenje zemljišnim knjigama, samostalnu obradu pitanja iz zemljišno-knjižnog prava, uočavanje problema, istraživanje pravne regulative i predlaganje i izradu konkretnih rješenja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, značaj, historijski razvoj zemljišnoknjižnog prava 2. Načela zemljišnoknjižnog prava 3. Izvori zemljišnoknjižnog prava 4. Vrste evidencija nekretnina u uporednom pravu 5. Historijski razvitak evidencija nepokretnosti u Bosni i Hercegovini 6. Vrste evidencija nepokretnosti u Bosni i Hercegovini 7. Pojam i značaj zemljišne knjige 8. Novo uređenje zemljišnih knjiga u Bosni i Hercegovini, elektronske zemljišne knjige 9. Načelo javnosti, načelo legalitet, načelo prvenstva, načelo upisa i načelo povjerenja 10. Sastav i organizacija zemljišnih knjiga 11. Glavna knjiga i drugi elementi zemljišnih knjiga 12. Zemljišnoknjižni uložak i zemljišnoknjižko tijelo 13. Prava koja se upisuju u zemljišne knjige 14. Tehnika upisa u zemljišne knjige i brisanja grešaka u zemljišnim knjigama 15. Pojam, načela i karakteristike zemljišnoknjižnog postupka		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati	

	UKUPNO	81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Josipović T.: Zemljišno - knjižno pravo, Zagreb, 2001	
	Dopunska literatura:	
	1. Zakon o zemljišnim knjigama (sa relevantnim izmjenama i dopunama) 2. Babić I., Medić D., Hašić E., Povlakić M., Velić L.: Komentar zakona o stvarnim pravima Federacije Bosne i Hercegovine, Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2014. 3. Medić D., Tajić H.: Sudska praksa iz stvarnog prava (treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje), Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2008. 4. Pašić H., Vesković B.: Zbirka propisa o nekretninama sa stručnim objašnjenima, Novinsko-izdavačka organizacija Službeni list SRBiH, Sarajevo, 1988. 5. Gams A.: Svojina, drugo izdanje, Naučna knjiga, Univerzitet u Beogradu, Beograd, 1988. 6. Vesković B.: Imovinsko-pravni praktikum, sa instruktivno-praktičnim obrascima i sudskom i upravnom praksom, Privredna štampa, d.d. Sarajevo, 2005.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.101-B	Naziv predmeta: Transportno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Studenti produbljuju znanja o transportnom pravu i ugovorima transportnog prava stečena u okviru predmeta Ugovorno poslovno pravo.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti treba da shvate odnos slobode ugovaranja i općih uvjeta poslovanja o ovoj oblasti. Od studenta se očekuje da u praktičnoj primjeni mogu oblikovati odnose stranaka u transportnim ugovorima prema njihovim ciljevima i namjerama.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam transportnog prava 2. Značaj transportnog prava 3. Izvori transportnog prava 4. Transportne klauzule 5. Ugovori transportnog prava 6. Ugovor o špediciji 7. Špeditorske isprave 8. Tovarni list 9. Ugovor o transportu morem 10. Ugovor o unutrašnjoj plovidbi 11. Ugovor o teglenju 12. Ugovor o transportu robe željeznicom 13. Ugovor o transportu robe, putnika i prtljaga 14. Ugovor o transportu robe i putnika u drumskom saobraćaju 15. Ugovor o transportu u vazdušnom saobraćaju		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		
	1. Trifković M., Milić S., Trivun V.: Poslovno pravo – ugovori,		

	vrijednosni papiri i pravo konkurencije, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
	Dopunska literatura:
	1. Trifković M., Simić M., Sultanović, Poslovno pravo - ugovori vrijednosni papiri i pravo konkurencije, Šahinpašić, Sarajevo, 1997.
	2. Vasiljević M., Poslovno pravo, Udruženje Pravnika u privredi, Beograd, 2001.
	3. Zakon o prevozu u željezničkom saobraćaju – Sl. 1. SFRJ 2/74, Sl. list R BiH 2/92
	4. Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi - Sl. 1. SFRJ 22/77. Sl. R BiH 2/92, 13/94
	5. Zakon o obligacionim i osnovnim materijalno – pravnim odnosima u vazdušnoj plovidbi – Sl. SFRJ 22/77, Sl. R BiH, br. 2/92, 13/94.
	6. Zakon o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.102-B	Naziv predmeta: Osnove precedentnog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata sa doktrinom o precedentu zbog posebnog značaja precedentnog prava u državama oslonjenim na tradicije običajnog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti će spoznati doktrinu precedenta i značaj običaja u pravnim tradicijama i pravnim sistemima. Cilj je dati okvirne spoznaje studentima o formi precedentnog prava, gdje se ono može naći i kakvu pravnu snagu ima, s namjerom da se poveća učinkovitost budućih pravnika u dobijanju informacija vezanih za precedentno pravo.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i predmet precedentnog prava 2. Uloga i značaj precedentnog prava u različitim pravnim sistemima 3. Primjena i komparacija precedenata u različitim pravnim sistemima 4. Funkcije sudskih odluka u sistemu običajnog prava 5. Uspostavljanje precedenta-doktrina stare decisis 6. Rješavanje spora: res judicata 7. Problemi u vezi sa doktrinom precedenata 8. Obim oslanjanja na višestruko formulisani bitni dio presude 9. Retroaktivno dejstvo odluke kojom se ukida ranija odluka 10. Forma u kojoj se objavljuju sudske odluke 11. Precedentno pravo – odluke apelacionih sudova tj. Vrhovnog suda SAD-a 12. Sistemi pronalaženja precedentnog prava 13. Tehnika primjene precedenata 14. Problemi prilagođavanja državnog i federalnog prava, federalno običajno pravo 15. Precedentno pravo država – članica		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		

znanja i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Siltala, R.: A theory of precedent: From analytical positivism to a post-analytical philosophy of law, Hart Publishing, 2001. godina
	Dopunska literatura:
	1. Christopher J. Peters (eds.): Precedent in the United States Supreme Court, Springer Netherlands, 2013. godina 2. Maltz E.M. Jhe Nature ofPrecedent, 19S9, 66. N.C.L. Rev.367, 2. 3. Goldstein L., Some Problems with Precedent, 1983, 43 Camb. L.J.88 4. Price, Bitner, Workbook to Accompany Efective Legal Research, 4th ed. Boston, Mass: Little, Brown&Co.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.083-B	Naziv predmeta: Autorsko pravo i srodna prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Sticanje produbljenih znanja o autorskim i srodnim pravima, izdvajajući ih iz šireg konteksta oblasti intelektualnog vlasništva.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate kako kulturni, tako i ekonomski značaj oblasti autorskih i srodnih prava, njihovu specifičnu pravnu prirodu, tendenciju njihove harmonizacije na regionalnom i međunarodnom nivou, kao i uticaj modernih tehnologija na njihov razvoj i transformaciju.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Karakteristike autorskog i srodnih prava 2. Pojam autorskog djela 3. Vrste autorskih djela 4. Autor i autorstvo, drugi subjekti autorskog prava 5. Sadržaj autorskog prava 6. Individualna subjektivna autorska imovinska prava 7. Pravo saopćavanja javnosti 8. Individualna subjektivna autorska moralna i druga prava autora 9. Ograničenje autorskog prava 10. Sadržinsko ograničenje subjektivnih autorskih prava 11. Srodna prava: Prava izvođača 12. Druga srodna prava 13. Promet autorskim pravom 14. Zaštita autorskog prava 15. Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		

	1. Henneberg I.: Autorsko pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Informator, Zagreb, 2001
	Dopunska literatura:
	1. Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini - Zakoni iz oblasti autorskog i srodnih prava Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmova, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Alija I., Hasić H.: Pozitivnopravna zaštita autorskog i srodnih prava u Bosni i Hercegovini, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. 3. Alija I., Hasić H., Kličević Dž.: Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. 4. Spasić V.: Autorska dela u digitalnom okruženju, Pravni fakultet u Nišu, Niš, 2011. 5. Dabović Anastasovska J., Geiger C., Polenak – Akimovska M., Naumovski G., Gavrilović N.: Copyright and Related Rights (Collection of Papers published within the Tempus Project 144582), Skoplje, 2012.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.103-B	Naziv predmeta: Građansko procesno pravo EU		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Obrazovno-nastavni aspekti: elaboriranje studentima materije Građanskog procesnog prava Evropske unije. Sukladno metodi funkcioniranja pravnog poretka EU, težište je na praksi institucija EU, a naročito Evropskog suda i Evropske komisije. Cilj je apsolviranje predmetne materije od strane studenata, koji će biti u mogućnosti analitički joj pristupiti, sagledavajući je iz ugla nužnosti usklađivanja propisa na evropskom planu.		
1.2. Ishod učenja:	Očekivani rezultati: da studenti ovladaju materijom organizaciono – pravnog i procesno – pravnog Građanskog procesnog prava Evropske unije u svjetlu njene sve naglašenije «evropeizacije» i da pokušaju pozicionirati naše nacionalno pravo u tom globalnom procesu.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam Građanskog procesnog prava Evropske unije 2. Neposredni i posredni izvori Građanskog procesnog prava EU 3. Luganska konvenciji o sudskoj nadležnosti, priznanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim predmetima 4. Bruxelleska konvencija iz 1968. 5. Uredba Vijeća br. 44/2001. o sudskoj nadležnosti, priznanju i izvršenju odluka u građanskim predmetima od 22. prosinca 2000. 6. Odnos između Uredbe 4/2001., Bruxelleska konvencija iz 1968. I Luganske konvencije i odnos prema ostalim izvorima. 7. Odluke o tumačenju Evropskog suda pravde 8. Rimski ugovor, tj. Ugovor o osnivanju Evropske ekonomske zajednice 9. Mاستrihtski ugovor, tj. Ugovor o Evropskoj uniji 10. Amsterdamski ugovor 11. Postupak pred sudom pravde 12. Organizacijsko procesno pravo 13. Funkcionalno procesno pravo 14. Vrste postupaka 15. Računovodstveni sud		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje	30 sati 10 sati 26 sati	

	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	5 sati 10 sati 81 sat
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	
	1. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.	
	Dopunska literatura:	
	1. Relevantni tekstovi propisa 2. Rakić-Vodinelić V., Knežević G.: Građansko procesno pravo Evropske unije, Beograd, 1998. 3. Vuković Đ., Kunštek E.: Međunarodno građansko postupovno pravo, Zgombić i Partneri, Zagreb, 2005. 4. Čapeta T.: Sudovi Europske unije, Nacionalni sudovi kao europski sudovi, Zagreb, 2002. 5. Vukadinović R.: Uvod u institucije i pravo Evropske unije, Pravni fakultet u Kragujevcu, Centar za pravo Evropske unije, Kragujevac, 2009.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.069-B	Naziv predmeta: Pravna klinika iz obligacionog prava		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Ciljevi koji se žele postići u okviru klinike jesu sticanje osnovnih praktičnih znanja iz oblasti obligacionog prava.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti trebaju samostalno ovladati tehnikom rješavanja obligacionopravnih slučajeva te sačinjavanja i tumačenja obligacionopravnih ugovora.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Sastavljanje i tumačenje ugovora o prodaji 2. Sastavljanje i tumačenje ugovora o razmjeni (zamjeni) 3. Sastavljanje i tumačenje ugovora o poklonu 4. Sastavljanje i tumačenje ugovora o zakupu 5. Sastavljanje i tumačenje ugovora o zajmu 6. Sastavljanje i tumačenje ugovora o posluži 7. Sastavljanje i tumačenje ugovora o djelu 8. Sastavljanje i tumačenje ugovora o ostavi 9. Sastavljanje i tumačenje ugovora o doživotnom izdržavanju 10. Sastavljanje i tumačenje ugovora o ortakluku 11. Sastavljanje i tumačenje ugovora o faktoringu 12.Međunarodna prodaja robe 13.Način pisanja tužbe kao temeljnog introduktivnog akta i sastavljanje odgovora na tužbu, kao obligatorne procesne radnje, 14. Pisanje podneska - pismena sudu u konkretnom predmetu i podnošenje prigovora 15. Sudska praksa		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		

	1. Bikić A., Bikić E., Šabić A.: Praktikum za obligaciono pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006.
	Dopunska literatura:
	1. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga prva, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2002.
	2. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga druga, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2003.
	3. Zakon o obligacionim odnosima, Službeni list SFRJ, broj 29/78, Sl. list RBiH, br. 2/92, 13/93 i 13/94, Službene novine Federacije BiH, broj 29/03.
	4. Bikić A.: Obligaciono pravo – posebni dio, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.075-B	Naziv predmeta: Privrednopravni sistem i politika EU		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Cilj je upoznati students s kategorijama i institucijama u okviru privredno-pravnog sistema i politike Evropske Unije, te metodama realizacije istih akcentirajući specifičnost "ekonomskog federalizma" koji baštini EU.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče znanje o nastanku i djelovanju EU, kao specifične integracije suverenih, evropskih država.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Nastanak i razvoj Evropske unije 2. Institucionalna struktura Evropske unije 3. Evropska unija i izazovi savremenog svijeta 4. Specifičnost privredno-pravnog sistema Evropske unije 5. Makroekonomska politika EU 6. Mikroekonomska politika EU 7. Regulativne aktivnosti Evropske unije u pogledu stvaranja društvenog ambijenta za efikasan ekonomski razvoj 8. Budžet EU 9. Poreska harmonizacija 10. Pravni okvir jedinstvenog tržišta 11. Zajednička agrarna politika 12. Evropska monetarna unija 13. Energetska i okolinska politika 14. Socijalna politka i tržište rada Bosne i Hercegovine i EU 15. Evropska unija danas-osnovni pokazatelji		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA			
	Osnovna literatura: 1. Kasim I. Begić: "Ekonomska politika", drugo izmijenjeno i		

	dopunjeno izdanje, Sarajevo, 2000.
	Dopunska literatura:
	1. Hadžiahmetović A: "Ekonomija Evrope", Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005. 2. Theo Hiritis: "European Union Economic", Dorwyn Ltd, Guildford, 1998.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.104-B	Naziv predmeta: Pomorsko i saobraćajno pravo		
Nivo: I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta:	Upoznavanje studentata sa osnovama pomorskog prava, prava unutarnje plovidbe, kao i kopnenog i zračnog prava, sa ciljem da se ovlada temeljnim pojmovima, kategorijama i institutima pomorskog i saobraćajnog prava, i time stekne početna tačka za daljnje, produbljeno bavljenje ovim područjem prava.		
1.2. Ishod učenja:	Studenti će nakon slušanja i polaganja ovog predmeta biti osposobljeni da vladaju osnovnim pojmovima pomorskog prava, prava unutarnje plovidbe, kao i kopnenog i zračnog prava. Te se upoznati sa zakonima koji regulišu saobraćajno i pomorsko pravo.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Uvod u pomorsko pravo 2. Pomorsko dobro 3. Sigurnost plovidbe i brodova 4. Brod u imovinskom pravu 5. Osobe u pomorskom pravu 6. Ugovori pomorskog prava 7. Međunarodnopravni režim mora 8. Željezničko pravo 9. Pravni izvori, Organizacija, Ugovori o prevozu stvari 10. Teretni list 11. Odgovornost prevoznika, Naknada za prevoz 12. Ugovor o prevozu putnika i prtljage, Cestovno pravo 13. Pojam i pravni izvori 14. Organizacija, Ugovori, Zračno pravo 15. Pojam i pravni izvori zračnog prava, Ugovori		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanja Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad, esej, pisani rad, zadaci UKUPNO	30 sati 10 sati 26 sati 5 sati 10 sati 81 sat	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.5. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		

izvođenje nastave:	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	1. Zakonski i podzakonski propisi iz oblasti pomorskog prava, prava cestovnog prometa, željezničkog prometa i prava zračnog prometa 2. Međunarodni izvori (Konvencija o teritorijalnom moru i vanjskom pojasu iz 1958., Konvencija o otvorenom moru iz 1958., Konvencija o epikontinentalnom pojasu iz 1958., Konvencija o međunarodnom željezničkom prevozu iz 1980., Konvencija o ugovoru o međunarodnom prevozu robe cestom iz 1956., Međunarodna konvencija o saradnji na sigurnosti zračne plovidbe iz 1960. i dr.)
	Dopunska literatura:
	1. Ivo Grabovac: Pomorsko pravo RH, Split, 1997. 2. D. P. O Connell: The Law of the Sea, Vol. I in II, Claredon Press, Oxford, 1989.

Broj: 01-331-1/20
Datum: 15.9.2020. godine

DEKAN

acc. prof. dr. Džemal Najetović